

Kongresshandlingar

HÅLLBAR FRAMTID
KONGRESS 2022

IFMETALL

Innehållsförteckning

Förbundsstyrelsens förord	4
Kongressens dagordning	
Dagordningens punkt 4	5
Kongressens arbetsordning	
Dagordningens punkt 5	7
Behandling av verksamhet	
Dagordningens punkt 7 – Revisorernas rapport.....	9
Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté	
Dagordningens punkt 9 – Förslag till beslut om valordning.....	12
Dagordningens punkt 10 – Förslag till val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté	14
Dagordningens punkt 11 – Förslag till val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté	21
Vår organisation	
Dagordningens punkt 17	
Inledning	26
Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar i stadgarna	29
Stadgefrågor – Motioner och utlåtanden	40
Organisationsfrågor – Motioner och utlåtanden	53
Fackliga studier – Motioner och utlåtanden	75
Kommunikation och opinionsbildning – Motioner och utlåtanden	84
Ekonomikommitténs rapport med förslag till beslut	90
Medlemsavgiften – Motioner och utlåtanden.....	106
Medlemsförsäkringar – Motioner och utlåtanden	113
Kapitalförvaltning och andra ekonomifrågor – Motioner och utlåtanden	126
Vår arbetsplats	
Dagordningens punkt 18	
Inledning	137
Avtalsrörelse – Motioner och utlåtanden	141
Lönebestämmelser – Motioner och utlåtanden	145
Inhyrning och anställningstrygghet – Motioner och utlåtanden.....	153
Arbetstidsförkortning – Motioner och utlåtanden	161
Övriga arbetstidsfrågor – Motioner och utlåtanden	171
Övriga avtalsfrågor – Motioner och utlåtanden	178
Hållbart arbete – Motioner och utlåtanden.....	180

Arbetsmiljöfrågor – Motioner och utlåtanden.....	185
Avtalsförsäkringar – Motioner och utlåtanden.....	198
Vårt samhälle	
Dagordningens punkt 19	
Inledning	220
Övergripande samhällsfrågor – Motioner och utlåtanden	225
Industrin och jobben, industripolitik – Motioner och utlåtanden	246
Social trygghet – Motioner och utlåtanden	253
Kompetensutveckling, omställning och a-kassa – Motioner och utlåtanden	278
Handlingslinjer	
Dagordningens punkt 20 – Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer	293

Förord

Den 28 november–2 december 2022 genomför IF Metall sin femte ordinarie kongress. Under dessa dagar ska vi ta ställning till många olika förslag, bland annat 338 motioner och utlåtanden över dessa. Dessutom ska förbundsstyrelse, revisorer och ledamöter till olika uppdrag väljas. Kongressen ska även besluta om förbundets principiella styrdokument för den kommande kongressperioden – handlingslinjerna.

För att göra det så enkelt som möjligt för dig som deltar på kongressen har vi tagit fram dessa beslutshandlingar med förslag till beslut samt motioner och utlåtanden.

Beslutshandlingarnas struktur följer dagordningens olika punkter.

När det gäller dagordningens punkter 17–19 inleds varje område med en övergripande text om förbundets principiella riktning. Därefter följer motioner och utlåtanden.

Under dagordningens punkt 17 Vår organisation finns förutom motioner och utlåtanden även förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar av stadgarna samt ekonomikommitténs rapport med förslag till beslut.

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer finns under dagordningens punkt 20. Handlingslinjerna består av tre olika avsnitt, som kommer att behandlas under respektive dagordningspunkt 17, 18 och 19. Slutligt fastställande av handlingslinjerna sker under dagordningens punkt 20.

Välkommen till IF Metalls femte ordinarie kongress!

Förbundsstyrelsen

Dagordningens punkt 4 Beslut om dagordning

1. **Kongressens öppning**
2. **Rapport från fullmaktsgranskningskommittén**
3. **Upprop**
4. **Beslut om dagordning**
5. **Beslut om arbetsordning**
6. **Val av kongressens funktionärer**
  - a) ordförande
  - b) sekreterare
  - c) kongressberedning
  - d) röstkontrollanter vid slutna omröstningar
  - e) protokollsjusterare
7. **Behandling av verksamhet**
  - a) revisorernas rapport och förslag
  - b) förbundsstyrelsens berättelser för 2020 och 2021 års verksamheter
  - c) beslut om ansvarsfrihet
8. **Beslut om arvode till förbundsstyrelse, revisorer och kongressombud**
9. **Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**
10. **Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**
  - a) förbundsordförande
  - b) vice förbundsordförande
  - c) förbundssekreterare
  - d) avtalssekreterare
  - e) arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen
  - f) revisorer
  - g) ledamöter till centrala lönekommittén
11. **Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté**
  - a) ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen
  - b) förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
  - c) andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen
  - d) ordinarie ledamöters personliga ersättare
  - e) ersättare för revisorer
  - f) ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén
12. **Beslut om valordning för val av valberedning**
13. **Nominering till valberedning**
  - a) ordförande
  - b) sekreterare
  - c) ledamöter

14. Val av valberedning

- a) ordförande
- b) sekreterare
- c) ledamöter

15. Nominering av ersättare för ledamöter i valberedningen

16. Val av ersättare för ledamöter i valberedningen

17. Vår organisation, inklusive stadgar och ekonomifrågor

18. Vår arbetsplats

19. Vårt samhälle

20. Handlingslinjer

21. Kongressens uttalanden

22. Firmateckning

23. Beslut om stadgarnas ikraftträdande

24. Andra frågor

25. Kongressens avslutning

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att godkänna förslaget till dagordning.

Dagordningens punkt 5

Beslut om arbetsordning

Kongressens arbetsordning

Ordförande

Kongressen väljer fyra ordförande som växelvis leder förhandlingarna. Ordförandena bör försöka få behandlingen av en pågående fråga avslutad innan kongressen ajourneras för till exempel lunch, middag och avslutning av kvällsplenum. Ordförandena har därför rätt att lägga förslag om att debatten avslutas samt föreslå tidsbegränsning för talarna. Sådana förslag kan även läggas av kongressens övriga deltagare. Om tjänstgörande ordförande vill delta i debatten ska hen överlåta åt annan ordförande att leda förhandlingarna.

Sekreterare och justerare

Kongressen väljer en huvudsekreterare och fem övriga sekreterare, som tillsammans med administrativ personal från förbundskontoret för kongressens beslutsprotokoll. Detta ska bland annat återge förslag och beslut, vilka som deltagit i debatten samt handlingslinjer. Tre justerare väljs att justera protokollet. Deltagarna ska så fort det är möjligt efter kongressen erhålla ett justerat protokoll.

Kongressberedning

Kongressen väljer en kongressberedning bestående av nio ledamöter: ordförande från förbundskontoret, sju kongressombud som ledamöter samt en anställd från förbunds-kontoret som sekreterare. Då många förslag läggs i en fråga, eller då det finns andra skäl att inte direkt avgöra frågan, avslutas den första behandlingen med att frågan remitteras till kongressberedningen. Sedan utredning i frågan genomförts, eller lagda förslag sammanjämkats, utarbetar kongressberedningen ett förslag som föreläggs kongressen.

Omröstningar

Omröstning sker öppet med acklamation, enkel majoritet gäller. Rösträtten är personlig och kan därmed inte överlåtas till annan. Om ordföranden har svårt att bedöma vilket förslag som erhållit majoritet, eller om något ombud begär det, ska votering ske. Votering kan ske genom försöksvotering med uppsträckt röstkort eller genom digital rösträkning. Den som begär votering ska uppge namn och avdelning. Vid digital rösträkning används den personliga läsplattan.

Vid lika röstetal avgör tjänstgörande ordförande med utslagsröst. Om tjänstgörande ordförande inte har rösträtt träder bisittande ordförande tillfälligt in.

Personval

Kongressen väljer fem röstkontrollanter för slutna val, varav två tjänstgör samtidigt vid digitala omröstningar.

För personval gäller sluten omröstning i alla de fall där fler är föreslagna än det antal som ska väljas. Vid alla personval måste den som blir vald ha fått fler än hälften av alla avgivna godkända röster. Om inte det antal kandidater som ska väljas uppnår det röstetalet sker omval mellan de två som fått flest röster. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.

Föredragning och förslag

Ordet begärs skriftligt via den personliga läsplattan. Förslag bör avges i början av debatten. Alla förslag och yrkanden i samband med debatt sker från talarstol. Tiden för varje talare, utom för föredragande, är begränsad till tre minuter om inte kongressen beslutar annat. Efter att kongressen beslutat avsluta debatten får inga ytterligare förslag i frågan läggas. Reservationer ska avges skriftligt senast 15 minuter efter det att beslut fattats.

Behandling av handlingslinjer

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer debatteras under de tre motionsblocken.

Om kongressbehandlingen föranleder ändringar av handlingslinjernas slutsatser återkommer kongressberedningen till kongressen med justerat förslag. Handlingslinjerna fastställs under dagordningens punkt 20.

Dagordningens punkt 24 Andra frågor

Frågor under dagordningens punkt 24 Andra frågor måste anmälas vid dagordningens fastställande för att kunna behandlas av kongressen.

Permission

Permission begärs och beviljas av presidiet. För att permission ska beviljas krävs att särskilda skäl föreligger. Beviljade permissioner noteras i protokollet.

Åhörare

Medlemmar i förbundet, och övriga som fått inträdeskort, äger tillträde till kongresslokalen i mån av utrymme, om inte kongressen vid behandling av viss fråga beslutar om annan ordning.

Kongressens arbetstider

<i>Dag</i>	<i>Fm.</i>	<i>Em.</i>	<i>Kvällsplenum</i>
Måndagen den 28 november		13.00–17.30	
Tisdagen den 29 november	08.30–12.00	13.00–17.30	
Onsdagen den 30 november	08.30–12.00	13.00–17.00	18.00–
Torsdagen den 1 december	08.30–12.00	13.00–16.00	
Fredagen den 2 december	08.30–11.30	12.30–14.00	

Presidiet kan till kongressen lägga förslag om förändring av arbetstiderna.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta
att godkänna förslaget till arbetsordning.

Dagordningens punkt 7

Behandling av verksamhet

Revisorernas granskningsrapport

Inledning

Revisorerna för Industrifacket Metall, valda av förbundets extra kongress 2020, avger härmed sin rapport till förbundets femte ordinarie kongress 2022.

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag framgår av stadgarna § 18 mom. 2 och består i att granska förbundsstyrelsens verksamhet under den gångna kongressperioden utifrån protokoll, verksamhetsberättelser och andra dokument som revisorerna tagit del av samt kongressombudens och avdelningarnas insända yttranden efter revisorernas förfrågan. På kongressen ska revisorerna föredra sin granskning av förbundsstyrelsens förvaltning av verksamheten samt till- eller avstyrka ansvarsfrihet för den gångna kongressperioden.

Revisionens sammansättning

Revisor	Kent Eriksson	4 Mitt i Norrland
Revisor	Christin Sjöroos	15 Stockholms län
Revisor	Linda Andersson	26 Östergötland
Revisor	Lars Halvarson	10 Dalarna
Ersättare	Bodil Andersson Persson	28 Västra Skaraborg
Ersättare	Roger Sandeen	38 Dackebygden
Ersättare	Maria Seger	13 Bergslagen
Adjungerad	Jan Eriksson	Förbundskontoret

Revisorernas arbetssätt

Revisorerna har haft nio sammanträden omfattande en till två dagar. Dessa har genomförts via Teams, alternativt fysiskt när restriktionerna tillåtit det.

Arbetet har utförts genom granskning av förbundsstyrelsens verksamhet och beslut om:

- Förbundets verksamhet 2020 och 2021.
- Kongressbesluten från Industrifacket Metalls fjärde ordinarie kongress som skickades till avtalsrådet 2019 samt förbundsstyrelsens uppföljning av dessa.

Revisorerna har även träffat representanter för förbundsledningen och förbundskontorets enheter för kompletterande information samt gett kongressens ombud möjlighet att i enlighet med förbundets stadgar § 18 mom. 2 lämna synpunkter på den verksamhet som har genomförts under kongressperioden. Samma möjlighet har getts till förbundets lokalavdelningar.

Ersättningar

Revisorerna har genomfört granskningar av förlorad förtjänst/ersättningar under kongressperioden.

Revisorernas synpunkter efter genomförd granskning

Förbundsstyrelsen har under kongressperioden fattat beslut i ett mycket stort antal frågor efter förbundets extra kongress 2020.

Revisorerna anser att det arbete som förbundskontorets enheter utfört samt den interna kontroll och uppföljning som gjorts under förbundsstyrelsens ansvar har varit bra och väl genomfört.

Revisorerna tar tillfället i akt att påminna om att perioden har genomsträvs av en pandemi, som bidragit till att delar av den ordinarie verksamheten har fått ställas in eller hanteras på annat sätt. Revisorernas bild är att förbundsstyrelsen har ställt om och genomfört verksamhet till den grad som varit möjlig under rådande omständigheter och restriktioner.

Revisorernas bild är också att förbundsstyrelsen har hanterat stadgefrågor inom ramen för den rådande pandemin på ett bra sätt, då ingen kunde förutse hur pandemin skulle påverka förbundets verksamhet.

Handlingslinjer

Det är inte förbundskontoret och förbundsstyrelsen som genomför all verksamhet. Mycket av den i handlingslinjerna beskrivna verksamheten utförs av lokalavdelningar och klubbar. Utifrån denna verksamhet har förbundsstyrelsen ett övergripande ansvar och ett ansvar att möjliggöra verksamheten. Detta har fungerat under pandemin.

Inriktningen under kongressperioden har varit att genomföra utbildningar och konferenser. En omställning har skett där ett stort antal möten och konferenser har genomförts digitalt.

Förbundsstyrelsen har beskrivit sitt verkställande av de motioner som skickades till avtalsrådet. Revisorerna har i sin granskning ställt frågor till förbundsstyrelsen om verkställandet och fått tillfredsställande svar på samtliga.

En motion blev inte behandlad vid avtalsrådet 2019. Förbundsstyrelsen har sett över och åtgärdat rutiner så att det inte ska hända igen. Motionen som inte blev behandlad innehöll likalydande ämne som andra motioner, så sakfrågan blev ändå behandlad av avtalsrådet.

Det har framförts från revisorerna att en hög respekt för motionskrivare ofta kräver unika svar på unika motioners att-satser.

Inkomna synpunkter från kongressombud och avdelningar

Revisorerna gav under perioden den 31 augusti 2022 till den 8 september 2022 kongressombuden och avdelningarna möjlighet att till revisorerna inkomma med synpunkter på hur förbundsstyrelsen bedrivit verksamheten samt hur motionerna som skickades till avtalsrådet har behandlats och verkställts.

Inga synpunkter inkom från kongressombuden eller avdelningarna med anledning av den utsända förfrågan.

Revisorernas slutsats

Revisorernas granskning av förbundets verksamhet och förbundsstyrelsens förvaltning har inte resulterat i att revisorerna finner någon anledning att kritisera förbundsstyrelsen för förvaltningen av förbundet under den gångna kongressperioden. Revisorerna tillstyrker därmed ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för den aktuella kongressperioden.

Förslag till beslut

Revisorerna föreslår kongressen besluta

att godkänna revisorernas rapport

att godkänna förbundsstyrelsens verksamhetsberättelser för åren 2020 och 2021

att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för förbundets verksamhet under kongressperioden.

Dagordningens punkt 9 Beslut om valordning för val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

Valberedningens rapport inför IF Metalls kongress den
28 november–2 december 2022

Valberedningens sammansättning

För att förbereda 2022 års val av förbundsstyrelse, revisorer och ledamöter i centrala lönekommittén valde den extra kongressen 2020 följande valberedning:

Veronica Pettersson, 7 Gävleborg, ordförande
Jessica Norberg, förbundskontoret, sekreterare
Carola Andersson, 4 Mitt i Norrland
Susanne Bergström, 26 Östergötland
Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg
Eva Kindstrand, 38 Dackebygden
Ferenc Kovacs, 51 Sydvästra Skåne
Paul Nordström, 16 Mälardalen
Ulf Ström, 18 Örebro län

Till ersättare valdes:

Roger Lindell, 6 Mellersta Norrland
Lena Nilsson, 14 Värmland
Tony Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Jasmin Cosic, 26 Östergötland
Abdirzak Bouzoubae Ouriaghli, 36 Göteborg

Under kongressperioden har följande förändringar skett av valberedningens sammansättning.

Eva Kindstrand och Paul Nordström avsade sig uppdragen som ordinarie ledamöter.
Roger Lindell och Lena Nilsson, ersättare, trädde därmed in som ordinarie ledamöter.

Valberedningens sammanträden

Valberedningen har haft åtta sammanträden, tre under 2021 och fem under 2022. Tre av dessa var tvådagarsmöten. Valberedningen har även haft två heldagsutbildningar, en i jämställdhet och en i valberedningsarbete. Ersättarna har medverkat vid samtliga sammanträden och utbildningar.

Vid det första sammanträdet behandlades valberedningens ansvarsområden och arbetsformer samt utlysande av nomineringar. Vid övriga sammanträden har valberedningen gått igenom inkomna nomineringar, fastställt valberedningens förslag och färdigställt information till kongressombuden.

Valberedningens arbete och förslag

Valberedningen har med sitt förslag försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån:

- könsmässig fördelning
- geografisk och branschmässig hänsyn samt avtalsområden
- representation av små och stora företag

- åldersstruktur – stimulera förnyingsprocessen
- ökad mångfald
- kompetens och intresse hos de nominerade.

Inför 2022 års kongress har valberedningens ledamöter träffat representanter från flertalet avdelningar i olika forum för att informera om valberedningens arbete, de olika kriterierna och vikten av att nominera till de olika förbundsopdragen. Dessa besök genomfördes under nomineringsperioden.

De nominerade som valberedningen inte föreslår till uppdraget har fått frågan om de vill kvarstå som nominerade. De som valt att kvarstå är tillsammans med dem som valberedningen föreslår presenterade i valberedningens förslag.

Valberedningens förslag är i samtliga delar enhälligt.

Valordning

Valberedningen har i sitt förslag till val enligt stadgarna § 14 mom. 6 och § 15 mom. 3 försökt att beakta en så bred representativitet som möjligt utifrån vad som beskrivits ovan.

Med det förfarandet är valordningen given och framgår av dagordningspunkterna 10 och 11.

Valförfarande

För personval gäller i enlighet med stadgarna § 14 mom. 8 slutet omröstning i de fall där fler är föreslagna och kvarstår som nominerade än det antal som ska väljas. Slutna val sker via den personliga läsplattan.

Vad avser val av ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen föreslår valberedningen dock att valen sker med acklamation om ingen ytterligare nominerad föreslås väljas. Valförfarandet sker då enligt följande ordning:

1. Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.
2. Valberedningen föreslår och kongressen väljer 13 andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.
3. Valberedningen ges i uppdrag att, efter val av ordinarie ledamöter och ersättare, återkomma med förslag till personliga ersättare för de ordinarie ledamöterna.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att godkänna valordningen och valberedningens rapport

att ge valberedningen i uppdrag att efter val av förbundsstyrelsens ordinarie ledamöter och ersättare återkomma med förslag till personliga ersättare för de ordinarie ledamöterna.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) Val av förbundsordförande

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundsordförande.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Marie Nilsson.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att välja Marie Nilsson till förbundsordförande

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

b) Val av vice förbundsordförande

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till vice förbundsordförande.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Tomas With.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att välja Tomas With till vice förbundsordförande

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

c) Val av förbundssekreterare

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundssekreterare.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Martin Gunnarsson.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att välja Martin Gunnarsson till förbundssekreterare

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

d) Val av avtalssekreterare

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till avtalssekreterare.

En person ska väljas och en person har nominerats, nämligen Veli-Pekka Säikkälä.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att välja Veli-Pekka Säikkälä till avtalssekreterare

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

e) Val av arbetande ledamöter till förbundsstyrelsen

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 16 personer har nominerats.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Jonas Andersson, 48 MittSkåne, Camilla Johansson, 28 Västra Skaraborg, och Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfålden, nominerade.

Samtliga har återtagit sina nomineringar.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen välja:

Ingemar Andersson, 4 Mitt i Norrland
Tonnie Andersson, 29 Norra Älvsborg
Adrian Avdullahu, 36 Göteborg
Monica Benjaminsson, 34 Borås
Rickard Engström, 2 Norrbotten
Anna Fernebro, 49 Nordvästra Skåne
Isabelle Filipsson, 32 Högländet
Stefan Hultman, 6 Mellersta Norrland
Jenny Ilke Hjelm, 38 Dackebygden
Michael Lyngsie, 15 Stockholms län
Karl Sahlin, 13 Bergslagen
Inga Vintervärn, 18 Örebro län
Emma Åkesson, 44 Halland

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

f) Val av revisorer

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till förbundsrevisorer.

Fyra personer ska väljas och fem personer har nominerats.

Utöver de fyra som valberedningen föreslår är Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten, nominerad.

Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten, har återtagit sin nominering.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till förbundsrevisorer välja:

Linda Andersson, 26 Östergötland

Kent Eriksson, 4 Mitt i Norrland

Lars Halvarson, 10 Dalarna

Christin Sjöroos, 15 Stockholms län

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 10 Val av förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

g) Val av ledamöter till centrala lönekommittén

Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ledamöter till centrala lönekommittén.

Tre personer ska väljas och sju personer har nominerats.

Utöver de tre som valberedningen föreslår är Krister Englund, 2 Norrbotten, Magnus Pylad, 38 Dackebygden, Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo, och Peter Stensmar, 3 Norra Västerbotten, nominerade.

Samtliga har återtagit sina nomineringar.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till ordinarie ledamöter i centrala lönekommittén välja:

Thomas Andersson, 12 Uppland

Fredrik Jönsson, 51 Sydvästra Skåne

Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 11 Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

a) Val av ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen.

Sex personer ska väljas och sex personer har nominerats, samtliga förbundskontoret.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till ersättare för förbundsfunktionärerna i förbundsstyrelsen välja:

Christina Lundin
Christer Persson
Lina Skoglund
Glenn Abrahamsson
Malin Rosén
Håkan Hammarström

att de inträder i den ordning de uppräknas

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 11 Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

b) Val av förste ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen.

13 personer ska väljas och 29 personer har nominerats.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen välja:

Jonas Andersson, 48 MittSkåne
Anders Friebe, 44 Halland
Madelein Gusterman, 22 Sörmland
Björn Henriksson, 14 Värmland
Martina Holmkvist Lundström, 43 Kronoberg
Reine Johansson, 30 Bohuslän-Dal
Ann-Sofie Larsson, 19 Östra Värmland
Pär-Ola Olausson, 27 Östra Skaraborg
Elin Palmgren, 4 Mitt i Norrland
Annette Rydell, 46 Blekinge
Carina Staf, 6 Mellersta Norrland
Tobias Stensson Närvä, 1 Malmfälten
Marie Stenquist, 36 Göteborg

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 11 Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

c) Val av andre ersättare för arbetande ledamöter i förbundsstyrelsen

Efter det att valberedningen lagt sitt förslag till val av förste ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen återstår 16 nominerade.

Utöver de 13 som valberedningen föreslår är Andreas Eliasson, 43 Kronoberg, Mikael Kullberg, 29 Norra Älvsborg, och Marie K Johansson, 40 Västbo-Östbo, nominerade.

Mikael Kullberg, 29 Norra Älvsborg, och Marie K Johansson, 40 Västbo-Östbo, har återtagit sina nomineringar.

Andreas Eliasson, 43 Kronoberg, har valt att kvarstå som nominerad.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till andre ersättare för de arbetande ledamöterna i förbundsstyrelsen välja:

Mikael Ahlin, 7 Gävleborg
Tony Bölja, 13 Bergslagen
Marcus Degerskär, 46 Blekinge
Zarko Djurovic, 36 Göteborg
Sandra Ekholm, 22 Sörmland
Torbjörn Eriksson, 16 Mälardalen
Emma Hansson, 15 Stockholms län
Hanna Petersson, 49 Nordvästra Skåne
Sofia Sandström, 3 Norra Västerbotten
Jonas Seppälä, 2 Norrbotten
Joakim Sköld, 10 Dalarna
Peter Slättman, 38 Dackebygden
Peter Svedin, 12 Uppland

Dagordningens punkt 11 Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

e) Val av ersättare för revisorer

Valberedningen har gått igenom nomineringarna till ersättare för revisorer.

Tre personer ska väljas och fem personer har nominerats.

Utöver de tre som valberedningen föreslår är Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten, och Kent Eriksson, 4 Mitt i Norrland, nominerade.

Kent Eriksson, 4 Mitt i Norrland, har återtagit sin nominering.

Erik Burstedt, 3 Norra Västerbotten, har valt att kvarstå som nominerad.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till ersättare för revisorer välja:

Bodil Andersson Persson, 28 Västra Skaraborg

Roger Sandeen, 38 Dackebygden

Maria Seger, 13 Bergslagen

att de inträder i den ordning de uppräknas.

Dagordningens punkt 11 Val av ersättare för förbundsstyrelse, revisorer och lönekommitté

f) Val av ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén

Valberedningen har gått igenom nomineringarna av ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén.

Tre personer ska väljas och sju personer har nominerats.

Utöver de tre som valberedningen föreslår är Sophie Gustafsson, 46 Blekinge, Fredrik Jönsson, 51 Sydvästra Skåne, Magnus Pylad, 38 Dackebygden, och Camilla Wahlström, 6 Mellersta Norrland, nominerade.

Samtliga har återtagit sina nomineringar.

Förslag till beslut

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till ersättare för ledamöter i centrala lönekommittén välja:

Joakim Samuelsson, 40 Västbo-Östbo

Peter Stensmar, 3 Norra Västerbotten

Krister Englund, 2 Norrbotten

att de inträder i den ordning de uppräknas

att valet sker med acklamation.

Dagordningens punkt 17

Vår organisation

Inledning

Organisering

IF Metall är medlemmarnas organisation. Det är medlemmarna som bygger och utvecklar verksamheten och deras delaktighet och engagemang gör oss starka. Vi ska vara en öppen, levande och nära fackförening och vi vill påverka våra medlemmars vardag, både på och utanför arbetsplatsen. IF Metall är fackförbundet som inga makthavare, inom industrin eller arbetsmarknaden i stort, kan runda eller bortse från när de tar beslut.

Vår fackliga styrka bygger på en hög organisationsgrad. Kollektivavtalet bärs av alla medlemmar på arbetsplatserna och vår legitimitet som fackförening är helt avhängig av att industriarbetarna inom våra avtalsområden väljer att vara medlemmar i IF Metall. Medlemskapets värde är och ska vara så lika som möjligt för alla medlemmar oberoende av avtal, arbetsplats eller anställningsform och samtidigt ta hänsyn till att behoven inte är desamma i hela landet och att våra medlemmars förutsättningar skiljer sig åt.

Organisering av nya medlemmar sker inte av sig självt, utan kräver ett systematiskt och uthålligt arbete, inte minst på mindre arbetsplatser utan klubb. Trots ambitiösa mål, ett antal organiseringskampanjer och att fler arbetsplatser numera får minst ett besök från förbundet per år, är organisationsgraden i praktiken oförändrad sedan den förra ordinarie kongressen.

Det går inte att komma ifrån att pandemin har hämmat organiseringsarbetet, men det är inte den enda orsaken till att vi inte når målet om 85 procents organisationsgrad. Ansvaret att värva fler medlemmar ligger hos alla oss förtroendevalda, anställda och medlemmar i förbundet. Under den kommande kongressperioden måste vi våga pröva nya metoder och arbetssätt när det gäller organisering.

I dag får betydligt fler än tidigare frågan om de vill bli medlemmar i IF Metall, och vi ska bli ännu bättre. Trots att vi ännu inte nått målet har organiseringsarbetet gett tydliga resultat. Sedan förra ordinarie kongressen har vi värvat fler än 81 000 nya medlemmar till vårt förbund. Uppsökande verksamhet genomförd av centrala ungdomskommittén och avdelningarnas ungdomsansvariga på gymnasieskolor runt om i landet har till exempel bidragit till att vi har fått nästan 2 500 nya studerandemedlemmar.

Vi ska öka närheten till medlemmarna och stärka den lokala fackliga närvaron. Målet är att alla arbetsplatser med 25 medlemmar eller fler ska vara organiserade i en klubb. Fler medlemmar ska ta på sig uppdrag, utbilda sig och aktivt vara med och forma vårt fackförbund. Det är bara genom engagerade och kunniga medlemmar som vi kan stärka vår ställning på arbetsplatserna, i kommuner och regioner samt i Sveriges riksdag. Vi ska vara en demokratisk folkrörelse, med gemensamma värderingar och mål, som strävar efter att göra våra medlemmars liv lite bättre varje dag.

Fackliga studier är nyckeln till att stärka våra medlemmar och förtroendevalda. Efter att ha sett en fallande utbildningsgrad i förbundet under flera år har vi lyckats vända trenden, mycket tack vare satsningen på Organisationslyftet. Vi ser nu att allt fler förtroendevalda och medlemmar, på alla nivåer, väljer att gå våra prioriterade utbildningar som till exempel Medlem i facket och Agera. Under pandemin erbjöds flera utbildningar digitalt, vilket visade sig fungera väl och det är något vi kommer utveckla vidare. Det digitala upplägget ökade dessutom tillgängligheten vilket gjorde att vi lyckades nå målgrupper som vi tidigare har haft svårt att rekrytera till våra traditionella utbildningar. Även om vi är stolta är vi inte nöjda och målet är fortsatt att ännu fler medlemmar och alla förtroendevalda ska ha gått igenom våra grundutbildningar. Fler medlemmar, som får kunskap om organisationen och det fackliga värdet, skapar ett större engagemang som i sin tur genererar fler förtroendevalda. Målet är att minst 20 procent av våra medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal ska ha genomgått en medlemsutbildning.

Vårt förbund ska vara öppet och tillgängligt för alla oberoende av sexuell läggning, kön, härkomst, ålder, könsöverskridande identitet och uttryck eller funktionsnedsättning. Våra fackligt förtroendevalda ska i större utsträckning återspegla de bakgrunder och förutsättningar som finns hos våra medlemmar. IF Metall är ett feministiskt förbund, vilket innebär att vi bygger vår verksamhet på alla människors lika värde. Oavsett kön ska alla ha samma makt och möjlighet att påverka sin vardag och arbetsplats. Målet att minst 30 procent av representanterna i våra beslutande och rådgivande organ, på central nivå och avdelningsnivå, ska vara kvinnor är ett steg på vägen mot ett mer jämställt förbund.

Mångfald gör oss starka och alla medlemmar ska kunna delta i verksamheten efter sina egna förutsättningar. Det kan handla om att medlemmar får hjälp med tolkning eller att dokument finns tillgängliga i ljudform. Vi ska öka användningen av digital teknik för att öka delaktigheten i förbundets verksamhet. Ambitionen är dock att alla medlemmar på sikt ska kunna göra sig förstådda på svenska, både i tal och skrift. Arbetet och språket är de bästa och snabbaste vägarna in i både facket och den allmänna gemenskapen.

Vi har tagit nya grepp i vår kommunikation och arbetet med att stärka bilden av IF Metall fortsätter. Vår vision är människan först i framtidens industri och våra kärnvärden är handlingskraftiga, sammansvetsade och öppna. Det personliga samtalet är fortfarande vårt viktigaste kommunikationsverktyg, men med hjälp av digitala verktyg och sociala medier kan vi öka interaktionen med medlemmar och förtroendevalda. Målet är att bli mer närvarande både i nuvarande och framtida medlemmars vardag och i samhället i stort.

Organisationen

Medlemmarna ska uppleva IF Metall som en närvarande organisation med synliga förtroendevalda ute på arbetsplatserna. Duktiga fackliga företrädare ute på arbetsplatserna är nyckeln till att både organisera och engagera medlemmar. Det är bara genom en stark och kompetent lokal organisation som vi kan behålla en hög organisationsgrad. Vi ska försöka värva alla som anställs in på våra arbetsplatser, men minst lika viktigt är att vårda och stärka de medlemmar vi redan har organiserat.

De drygt 24 000 medlemmar som har blivit valda till olika förtroendeuppdrag är ryggraden i vårt fackförbund. Deras arbete är avgörande i vår strävan för bättre villkor på arbetsplatsen, bättre service i kommuner och regioner och att rätt beslut tas i Sveriges riksdag. För att bli ännu starkare måste vi få fler medlemmar att ta fackliga uppdrag och ställa upp i politiska val i hela landet.

Våra fackliga företrädare ute på arbetsplatserna stötts bäst genom ett väl förgrenat nät av avdelningar. Trots ambitionen att medlemmarna ska ha rätt till samma stöd oberoende av var i landet de arbetar skiljer sig avdelningarnas möjligheter att bedriva facklig verksamhet kraftigt åt. Vi har därför tagit beslutet att stärka avdelningarna resursmässigt, bland annat genom att möjliggöra högre anslag till särskilda insatser och att kunna anställa fler lokalombudsmän för att stärka det arbetsplatsnära arbetet.

Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomi och konfliktberedskap och konstaterar att förbundets ekonomiska målsättningar har uppfyllts och att konfliktberedskapen är tillräcklig. Det är dock viktigt att komma ihåg att förbundet inte alltid har stått lika starkt ekonomiskt och att denna ställning på inga sätt får äventyras. Medlemsavgiften ska upplevas som rimlig, ha ett innehåll som efterfrågas av medlemmarna och varje ny satsning ska kunna visa en tydlig medlemsnytta.

Ett bra och grundläggande försäkringsskydd är viktigt för våra medlemmar. Förutom a-kassan och kollektivavtalade försäkringar ingår också inkomst- och olycksfallsförsäkring i medlemskapet. En del avdelningar och klubbar har dessutom valt att komplettera förbundets försäkringar efter medlemmarnas behov. IF Metall har även förhandlat fram förmånliga villkor på flera försäkringar som medlemmar kan teckna utifrån behov.

IF Metall i framtiden

Världen förändras, men vårt fackliga uppdrag är ändå detsamma, nämligen att verka för våra medlemmars bästa. Vi ska lyssna på och samarbeta med alla goda krafter, men samtidigt alltid ha full kontroll över våra egna visioner och ställningstaganden.

Vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna ska utvecklas och stärkas och betydligt fler av våra medlemmar måste ta på sig politiska förtroendeuppdrag. Ingen är bättre än vi på att driva frågor som gynnar våra medlemmar.

Det är snart sjutton år sedan IF Metall bildades. Vi har hanterat en djup finanskris och en pandemi, förbundets medlemsantal har minskat, strukturen på våra avdelningar och arbetsplatser har förändrats samtidigt som ny teknik möjliggör nya arbetssätt.

Prövningarna har stärkt oss som fackförbund och framtiden ser ljus ut. Vi ser att det investeras rekordbelopp i svensk industri, mycket kopplat till den gröna omställningen, och tiotusentals nya jobb kommer skapas. Det investeras i helt nya anläggningar och i att ställa om befintlig verksamhet. Även om de stora investeringarna i norra Sverige sticker ut, så satsas det stort i hela landet och allt pekar på att vi inte har sett slutet på det som kan kallas nyindustrialiseringen av Sverige.

Investeringarna ställer stora krav på oss som fackförbund och då framför allt på våra förtroendevalda som möter medlemmarna ute på arbetsplatserna varje dag. Vi måste inte minst klara av att bygga upp en lokal facklig organisation på helt nya arbetsplatser där det inom kort kommer arbeta hundratals, och i vissa fall tusentals, anställda, vi måste säkerställa att våra medlemmar får rätt kompetensutveckling på arbetsplatser som ställer om och vi måste driva på politiken så att förutsättningarna för industriproduktion i Sverige är de bästa möjliga. Allt detta på rekordtid. Vi har gjort det förr och vi kommer göra det igen.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar i stadgarna

Förbundsstyrelsen har i sitt förslag till förändringar av stadgarna inhämtat synpunkter och förslag från stadgekommittén, som tillsattes den 16 december 2021. Dessa, tillsammans med förbundsstyrelsens behandling av inkomna motioner, har medfört att förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta om vissa justeringar av stadgarna.

Förbundsstyrelsens förslag redovisas kortfattat nedan samt återges därefter i en tvåspaltad del med markeringar som avser att göra det tydligt vilka förändringar som föreslås. Markeringarna innebär att fet och kursiv stil i höger kolumn är förslag till ny stadgetext. Understruken text i vänster kolumn är borttagen text i det nya förslaget.

Ikraftträdande av stadgarna

Förbundsstyrelsen föreslår följande ikraftträdande för stadgarna:

- Förslag till förändring av antalet revisorsersättare behandlas av kongressen innan val av revisorsersättare påbörjas. Beslutar kongressen att bifalla förslaget till förändring föreslås att denna del omedelbart justeras och träder i kraft så att val av revisorsersättare sker utifrån det nya antalet.
- Övriga förändringar av stadgarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2023.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att stadgarna § 2 mom. 1 sista stycket får lydelsen ”Förbundet är en demokratisk och feministisk organisation som värnar om ett demokratiskt och jämställt samhällssystem och bygger sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.”

att stadgarna § 4 tillförs ett nytt mom. 7 Förtroendevalda med lydelsen ”Förtroendevald inom IF Metall föreslås och väljs av medlemmarna. För att vara valbar till förtroendeuppdrag inom IF Metall ska en vara anställd inom IF Metalls verksamhetsområde samt dela förbundets grundläggande värderingar och verka i dess anda.”

att stadgarna § 5 mom. 2 sista stycket stryks

att stadgarna § 6 mom. 4 får lydelsen ”Motion till avdelning ska lämnas till avdelningsstyrelsen senast fem veckor före avdelningens representantskap. Tillsammans med avdelningsstyrelsens yttrande överlämnas motionen för beslut till avdelningens representantskap.”

att stadgarna § 11 mom. 6 sista stycket får lydelsen ”För löner och avgiftsgrundande ersättning till anställda som betalas av förbundet och avdelningarna gäller ingen högsta avgift.”

att stadgarna § 14 mom. 4 sista stycket får lydelsen ”Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av ledamöter av förbundsstyrelsen, kongressvalda revisorer och revisorsersättare samt anställda i förbundet. Vid behov ska fyllnadsval ske på avdelningarnas representantskap under kongressperioden.”

att stadgarna § 15 tillförs ett nytt mom. 10 Oförutsedda händelser med lydelsen ”Inträffar oförutsedd händelse som ligger utanför förbundets påverkan, som gör stadgetillämpning ogenomförbar eller oskälig, äger förbundsstyrelsen rätt att fatta

nödvändiga beslut om tillfälliga avsteg från stadgarnas villkor. Besluten ska vara tidsbestämda.”

att stadgarna § 18 mom. 1 första stycket får lydelsen ”Ordinarie kongress väljer för nästkommande kongressperiod fyra revisorer och fyra ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. Ersättarna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt. Anställda i förbundet, eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer och revisorsersättare undantagna, är inte valbara som revisorer.”

att stadgarna § 18 mom. 2 första stycket får lydelsen ”Revisorerna ska årligen granska verksamheten, räkenskaperna och förbundsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet till förbundsmötet.”

att stadgarna § 19 mom. 3 tredje stycket får lydelsen ”Klubbar samt arbetsplatser med avdelningsombud har rätt att välja ett representantskapsombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar. Valbara som ombud till representantskapet är samtliga aktiva medlemmar på arbetsplatsen med undantag av ledamöter i avdelningsstyrelsen, avdelningsrevisorer och revisorsersättare.”

att stadgarna § 19 mom. 3 fjärde stycket får lydelsen ”Ombuden och ersättarna väljs för en mandatperiod från och med den 1 april och två år framåt. Lika många ersättare som ordinarie ombud ska väljas.”

att stadgarna § 19 mom. 4 fjärde stycket får lydelsen ”Kallelse, dagordning och övriga erforderliga handlingar ska vara ombuden till handa senast två veckor före representantskapet. Motioner eller andra förslag från avdelningens medlemmar, klubbar och underorganisationer som ska behandlas av representantskapet ska ha inkommit till avdelningsstyrelsen senast fem veckor före ordinarie representantskap. För att under pågående sammanträde kunna ta upp nya frågor till behandling krävs beslut med 2/3 majoritet.”

att stadgarna § 19 mom. 6 sista stycket får lydelsen ”Styrelsen ansvarar för att avdelningens handlingar arkiveras på sätt som framgår av förbundsstyrelsens riktlinjer samt att informationshantering sker enligt förbundsstyrelsens riktlinjer.”

att stadgarna § 19 mom. 7 första stycket får lydelsen ”Valen förbereds av valberedning som ska uppmana medlemmar och klubbar att nominera kandidater till uppdragen i avdelningen. Valberedningen har rättighet och skyldighet att föreslå kandidater.”

att stadgarna § 19 mom. 7 andra stycket får lydelsen ”Valberedningens förslag till val ska vara ombuden till handa senast två veckor före representantskapet.”

att stadgarna § 19 mom. 12 tredje stycket får lydelsen ”Kassören ska vara garanterad och genomgå erforderlig utbildning enligt förbundsstyrelsens anvisningar.”

att stadgarna § 19 mom. 14 första stycket får lydelsen ”Årsmötet väljer tre revisorer med lika många ersättare.”

att stadgarna § 19 mom. 15 första stycket får lydelsen ”Revisorerna ska årligen granska verksamheten, räkenskaperna och avdelningsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse till representantskapets årsmöte med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet.”

att stadgarna § 19 mom. 15 tillförs ett nytt andra stycke med lydelsen ”Revisorerna ska ges tillgång till erforderlig information i syfte att fullgöra sitt uppdrag.”

att stadgarna § 20 mom. 3 stryks

att stadgarna § 21 mom. 3 tillförs ett nytt sista stycke med lydelsen ”Vid byte av värdavdelning ska revision genomföras av förbundets revisorer.”

att stadgarna § 23 mom. 5 sista stycket får lydelsen ”Styrelsen ansvarar för att klubbens handlingar arkiveras på sätt som framgår av förbundsstyrelsens riktlinjer samt att informationshantering sker enligt förbundsstyrelsens riktlinjer.”

att stadgarna § 23 mom. 8 första stycket får lydelsen ”Klubb med fler än 2 500 medlemmar ska inrätta representantskap. Klubb med fler än 1 500 medlemmar bör inrätta representantskap. Klubb med färre än 1 500 medlemmar får efter förbundsstyrelsens godkännande inrätta representantskap.”

att stadgarna § 23 mom. 8 tillförs ett nytt tredje stycke med lydelsen ”Valbara som ombud till representantskapet är samtliga aktiva medlemmar på arbetsplatsen med undantag av ledamöter i klubbstyrelsen, revisorer samt revisorsersättare.”

att stadgarna § 23 mom. 8 nuvarande tredje stycket får lydelsen ”Ombuden och ersättarna väljs från och med den 1 mars och mandatperioden är ett år, men kan av klubbstyrelsen fastställas till två år. Lika många ersättare som ordinarie ombud ska väljas.”

att stadgarna § 23 mom. 9 andra stycket stryks

att förslaget om antalet revisorsersättare omedelbart justeras och träder i kraft inför de efterföljande valen av revisorer enligt stadgarna § 18 mom. 1

att övriga förslag till stadgeförändringar träder i kraft den 1 januari 2023.

Förbundsstyrelsens förslag till vissa förändringar i stadgarna

Fet och kursiv stil i höger kolumn är förslag till förändringar. Understruken text i vänster kolumn är borttagen text i det nya förslaget.

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Förbundets ändamål och uppgifter	
<p>§ 2 Ändamål och uppgifter Mom. 1 Förbundets ändamål och värderingar (...)</p> <p>Förbundet är en demokratisk organisation som värnar om ett demokratiskt samhällssystem och bygger sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.</p>	<p>§ 2 Ändamål och uppgifter Mom. 1 Förbundets ändamål och värderingar (...)</p> <p>Förbundet är en demokratisk <i>och feministisk</i> organisation som värnar om ett demokratiskt <i>och jämställt</i> samhällssystem och bygger sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.</p>
Inträde i förbundet	
<p>§ 4 Att bli medlem Mom. 1 Verksamhetsområde Mom. 2 Rätt till medlemskap Mom. 3 Medlemskap i a-kassan Mom. 4 Studerandemedlemskap Mom. 5 Ansökan och beslut om inträde Mom. 6 Företrädd Mom. 7 Överklagande Mom. 8 Hedersmedlemskap</p>	<p>§ 4 Att bli medlem Mom. 1 Verksamhetsområde Mom. 2 Rätt till medlemskap Mom. 3 Medlemskap i a-kassan Mom. 4 Studerandemedlemskap Mom. 5 Ansökan och beslut om inträde Mom. 6 Företrädd Mom. 7 Förtroendevald Mom. 8 Överklagande Mom. 9 Hedersmedlemskap</p>
	<p><i>Mom. 7 Förtroendevald</i> <i>Förtroendevald inom IF Metall föreslås och väljs av medlemmarna. För att vara valbar till förtroendeuppdrag inom IF Metall ska en vara anställd inom IF Metalls verksamhetsområde samt dela förbundets grundläggande värderingar och verka i dess anda.</i></p>
<p>§ 5 Överflyttning av medlemskap Mom. 2 Flyttning mellan avdelningar (...)</p> <p><u>Flyttning kan inte ske senare än tre månader efter den sist redovisade månaden.</u></p>	<p>§ 5 Överflyttning av medlemskap Mom. 2 Flyttning mellan avdelningar (...)</p>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Medlems rättigheter och förmåner	
<p>§ 6 Motionsrätt Mom. 4 Motion till avdelning Motion till avdelning ska lämnas till avdelningsstyrelsen senast <u>fyra</u> veckor före avdelningens representantskap. Tillsammans med avdelningsstyrelsens yttrande överlämnas motionen för beslut till avdelningens representantskap.</p>	<p>§ 6 Motionsrätt Mom. 4 Motion till avdelning Motion till avdelning ska lämnas till avdelningsstyrelsen senast <i>fem</i> veckor före avdelningens representantskap. Tillsammans med avdelningsstyrelsens yttrande överlämnas motionen för beslut till avdelningens representantskap.</p>
Medlemskapet är också ett åtagande	
<p>§ 11 Medlemsavgifter Mom. 6 Högsta avgift (...)</p> <p>För löner och avgiftsgrundande ersättning som betalas av förbundet och avdelningarna gäller ingen högsta avgift.</p>	<p>§ 11 Medlemsavgifter Mom. 6 Högsta avgift (...)</p> <p>För löner och avgiftsgrundande ersättning <i>till anställda</i> som betalas av förbundet och avdelningarna gäller ingen högsta avgift.</p>
Förbundets centrala verksamhet	
<p>§ 14 Kongressen Mom. 4 Val av kongressombud m.m. (...)</p> <p>Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av <u>ledamot</u> av förbundsstyrelsen, revisorer, revisorsersättare <u>och</u> anställda i förbundet.</p>	<p>§ 14 Kongressen Mom. 4 Val av kongressombud m.m. (...)</p> <p>Valbara till kongressombud är samtliga aktiva medlemmar med undantag av <i>ledamöter</i> av förbundsstyrelsen, <i>kongressvalda</i> revisorer och revisorsersättare <i>samt</i> anställda i förbundet. <i>Vid behov ska fyllnadsväl ske på avdelningarnas representantskap under kongressperioden.</i></p>
<p>§ 15 Förbundsstyrelsen Mom. 1 Förbundsstyrelsens ansvar Mom. 2 Förbundsstyrelsens sammansättning Mom. 3 Ersättare Mom. 4 Fyllnadsväl Mom. 5 Sammanträden och beslut Mom. 6 Förbundsstyrelseberedningen Mom. 7 Verksamhets- och revisionsberättelse Mom. 8 Arbetsordning Mom. 9 Skiljande från uppdrag</p>	<p>§ 15 Förbundsstyrelsen Mom. 1 Förbundsstyrelsens ansvar Mom. 2 Förbundsstyrelsens sammansättning Mom. 3 Ersättare Mom. 4 Fyllnadsväl Mom. 5 Sammanträden och beslut Mom. 6 Förbundsstyrelseberedningen Mom. 7 Verksamhets- och revisionsberättelse Mom. 8 Arbetsordning Mom. 9 Skiljande från uppdrag Mom. 10 <i>Oförutsedda händelser</i></p>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
	<p><i>Mom. 10 Oförutsedda händelser</i> <i>Inträffar oförutsedd händelse som ligger utanför förbundets påverkan, som gör stadgetillämpning ogenomförbar eller oskälig, äger förbundsstyrelsen rätt att fatta nödvändiga beslut om tillfälliga avsteg från stadgarnas villkor. Besluten ska vara tidsbestämda.</i></p>
<p>§ 18 Revision Mom. 1 Val av revisorer Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod fyra revisorer och <u>tre</u> ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. Ersättarna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt. Anställda i förbundet, eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer och revisorsersättare undantagna, är inte valbara som revisorer.</p> <p>(...)</p>	<p>§ 18 Revision Mom. 1 Val av revisorer Ordinarie kongress väljer för nästföljande kongressperiod fyra revisorer och <i>fyra</i> ersättare för att granska förbundsstyrelsens verksamhet och förbundets räkenskaper. Ersättarna inträder vid förhinder för ordinarie revisor i den ordning kongressen fastställt. Anställda i förbundet, eller valda enligt § 14 mom. 6, revisorer och revisorsersättare undantagna, är inte valbara som revisorer.</p> <p>(...)</p>
<p>§ 18 Revision Mom. 2 Revisorernas uppgifter Revisorerna ska årligen granska räkenskaperna och förbundsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet till förbundsmötet.</p> <p>(...)</p>	<p>§ 18 Revision Mom. 2 Revisorernas uppgifter Revisorerna ska årligen granska <i>verksamheten</i>, räkenskaperna och förbundsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet till förbundsmötet.</p> <p>(...)</p>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
Förbundets lokala verksamhet	
<p>§ 19 Avdelning Mom. 3 Representantskapets uppgifter och sammansättning (...)</p> <p>Klubbar samt arbetsplatser med avdelningsombud har rätt att välja ett representantskapsombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar.</p> <p>Ombuden väljs för en mandatperiod från och med den 1 april och två år framåt. Lika många ersättare som ordinarie ombud ska väljas.</p> <p>(...)</p>	<p>§ 19 Avdelning Mom. 3 Representantskapets uppgifter och sammansättning (...)</p> <p>Klubbar samt arbetsplatser med avdelningsombud har rätt att välja ett representantskapsombud för varje påbörjat 50-tal medlemmar. <i>Valbara som ombud till representantskapet är samtliga aktiva medlemmar på arbetsplatsen med undantag av ledamöter i avdelningsstyrelsen, avdelningsrevisorer och revisorsersättare.</i></p> <p>Ombuden <i>och ersättarna</i> väljs för en mandatperiod från och med den 1 april och två år framåt. Lika många ersättare som ordinarie ombud ska väljas.</p> <p>(...)</p>
<p>§ 19 Avdelning Mom. 4 Representantskapets arbetsformer (...)</p> <p><u>Avdelningsstyrelsen ska senast två veckor före ordinarie sammanträde sända ut kallelse, dagordning och övriga erforderliga handlingar till ombuden.</u> Motioner eller andra förslag från avdelningens medlemmar, klubbar och underorganisationer som ska behandlas av representantskapet ska ha inkommit till avdelningsstyrelsen senast <u>fyra</u> veckor före ordinarie representantskap. För att under pågående sammanträde kunna ta upp nya frågor till behandling krävs beslut med 2/3 majoritet.</p> <p>(...)</p>	<p>§ 19 Avdelning Mom. 4 Representantskapets arbetsformer (...)</p> <p><i>Kallelse, dagordning och övriga erforderliga handlingar ska vara ombuden till handa senast två veckor före representantskapet.</i> Motioner eller andra förslag från avdelningens medlemmar, klubbar och underorganisationer som ska behandlas av representantskapet ska ha inkommit till avdelningsstyrelsen senast <i>fem</i> veckor före ordinarie representantskap. För att under pågående sammanträde kunna ta upp nya frågor till behandling krävs beslut med 2/3 majoritet.</p> <p>(...)</p>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
<p>§ 19 Avdelning Mom. 6 Styrelse (...)</p> <p>Styrelsen ansvarar för att avdelningens handlingar arkiveras på sätt som framgår av förbundsstyrelsens riktlinjer.</p>	<p>§ 19 Avdelning Mom. 6 Styrelse (...)</p> <p>Styrelsen ansvarar för att avdelningens handlingar arkiveras på sätt som framgår av förbundsstyrelsens riktlinjer samt att informationshantering sker enligt förbundsstyrelsens riktlinjer.</p>
<p>§ 19 Avdelning Mom. 7 Valberedning Valen förbereds av valberedning som ska uppmana medlemmar och klubbar att nominera kandidater till uppdragen i avdelningen.</p> <p>Valberedningens förslag till val ska <u>senast två veckor före årsmötet på lämpligt sätt tillställas representantskapsombuden.</u></p> <p>(...)</p>	<p>§ 19 Avdelning Mom. 7 Valberedning Valen förbereds av valberedning som ska uppmana medlemmar och klubbar att nominera kandidater till uppdragen i avdelningen. Valberedningen har rättighet och skyldighet att föreslå kandidater.</p> <p>Valberedningens förslag till val ska vara ombuden till handa senast två veckor före representantskapet.</p> <p>(...)</p>
<p>§ 19 Avdelning Mom. 12 Avdelningskassör (...)</p> <p>Kassören ska vara garantiförsäkrad samt genomgå <u>förbundets kassörsutbildning.</u></p>	<p>§ 19 Avdelning Mom. 12 Avdelningskassör (...)</p> <p>Kassören ska vara garantiförsäkrad och genomgå erforderlig utbildning enligt förbundsstyrelsens anvisningar.</p>
<p>§ 19 Avdelning Mom. 14 Revisorer Årsmötet väljer tre revisorer med lika många ersättare <u>för att granska avdelningsstyrelsens verksamhet och avdelningens räkenskaper.</u></p> <p>(...)</p>	<p>§ 19 Avdelning Mom. 14 Revisorer Årsmötet väljer tre revisorer med lika många ersättare.</p> <p>(...)</p>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
<p>§ 19 Avdelning Mom. 15 Revisionsarbete Revisorerna ska årligen granska räkenskaperna och avdelningsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse till representantskapets årsmöte med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet.</p> <p>(...)</p>	<p>§ 19 Avdelning Mom. 15 Revisionsarbete Revisorerna ska årligen granska <i>verksamheten</i>, räkenskaperna och avdelningsstyrelsens förvaltning samt avge revisionsberättelse till representantskapets årsmöte med till- eller avstyrkan av ansvarsfrihet.</p> <p><i>Revisorerna ska ges tillgång till erforderlig information i syfte att fullgöra sitt uppdrag.</i></p> <p>(...)</p>
<p>§ 20 Sektioner Mom. 1 Bildande och upplösning av sektioner Mom. 2 Sektionens verksamhetsområde och uppgift Mom. 3 Verksamheten</p>	<p>§ 20 Sektioner Mom. 1 Bildande och upplösning av sektioner Mom. 2 Sektionens verksamhetsområde och uppgift</p>
<p><u>Mom. 3 Verksamheten</u> <u>Verksamheten ska bygga på insatser från förtroendevalda inom sektionen. Finansieringen av verksamheten sker via avdelningen efter beslut i avdelningsstyrelsen. Avdelningen svarar för utbetalningar mot verifierade kostnader som ligger inom ramen för den budget som avdelningsstyrelsen anvisat.</u></p> <p><u>Sektionerna har ingen egen ekonomi. De utgör en del av avdelningen och omfattas av avdelningens revision.</u></p> <p><u>Sektion håller årsmöte senast i februari. Vid årsmötet väljs en styrelse bestående av en ordförande, ett jämnt antal ledamöter och lika många ersättare.</u></p> <p><u>Sektionens styrelse ska protokollföra sina sammanträden och lämna en årlig rapport om verksamheten till avdelningsstyrelsen.</u></p> <p><u>Avdelningens valberedning ska vara behjälplig inför val i sektionen.</u></p>	

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
<p>§ 21 Branschforum Mom. 3 Organisation (...)</p>	<p>§ 21 Branschforum Mom. 3 Organisation (...)</p> <p><i>Vid byte av värdavdelning ska revision genomföras av förbundets revisorer.</i></p>
<p>§ 23 Klubb Mom. 5 Styrelse (...)</p> <p>Styrelsen ansvarar för att klubbens handlingar arkiveras på sätt som framgår av förbundsstyrelsens riktlinjer</p>	<p>§ 23 Klubb Mom. 5 Styrelse (...)</p> <p>Styrelsen ansvarar för att klubbens handlingar arkiveras på sätt som framgår av förbundsstyrelsens riktlinjer <i>samt att informationshantering sker enligt förbundsstyrelsens riktlinjer.</i></p>
<p>§ 23 Klubb Mom. 8 Representantskap Klubb med fler än <u>4 000</u> medlemmar ska inrätta representantskap. <u>Annan klubb får efter förbundsstyrelsens godkännande göra detta.</u> (...)</p> <p>Ombuden väljs för en mandatperiod från och med den 1 mars och ett år framåt. Lika många ersättare som ordinarie ombud ska väljas.</p>	<p>§ 23 Klubb Mom. 8 Representantskap Klubb med fler än <u>2 500</u> medlemmar ska inrätta representantskap. <i>Klubb med fler än 1 500 medlemmar bör inrätta representantskap. Klubb med färre än 1 500 medlemmar får efter förbundsstyrelsens godkännande inrätta representantskap.</i> (...)</p> <p><i>Valbara som ombud till representantskapet är samtliga aktiva medlemmar på arbetsplatsen med undantag av ledamöter i klubbstyrelsen, revisorer samt revisorsersättare.</i></p> <p>Ombuden <i>och ersättarna</i> väljs från och med den 1 mars och <i>mandatperioden är ett år, men kan av klubbstyrelsen fastställas till två år.</i> Lika många ersättare som ordinarie ombud ska väljas.</p>

Nuvarande stadgar	Förslag till ny stadgetext
<p>§ 23 Klubb Mom. 9 Ekonomi (...)</p> <p><u>Klubb får ta ut medlemsavgift för sin verksamhet. Sådant beslut ska godkännas av avdelningsstyrelsen. Avgiften gäller för ett år i taget och fastställs vid tid som förbundsstyrelsen beslutar.</u></p> <p>(...)</p>	<p>§ 23 Klubb Mom. 9 Ekonomi (...)</p> <p>(...)</p>

Stadgefrågor – Motionerna A1–A21 med utlåtanden

Motion A1

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Medlemmars engagemang

Förbundets enskilt största tillgång är medlemmarnas engagemang. Vårt mantra är ”Starka tillsammans” och för att styrkan ska finnas behöver alla vara delaktiga och även engagerade.

Vi ser hur krafter i vårt samhälle försöker få vår rörelse att framstå som något förlegat och som en institution. När våra företrädare byggde vår fina organisation var det självklart att få alla medlemmars engagemang, därför behöver stadgarna förtydligas så att ord blir till handling! Delaktig kan man vara utan att vara engagerad, därför är det viktigt att båda orden är med.

I dag står det i stadgarna: ”Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmarnas delaktighet, behov och önskemål”.

Kongressen föreslås besluta

att stadgarna § 2 mom. 1 får följande lydelse: ”Förbundet är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmarnas engagemang och delaktighet samt utgår från deras behov och önskemål”.

Utlåtande, motion A1

Förbundsstyrelsen delar motionens andemening om att medlemmarnas engagemang är en viktig tillgång och en förutsättning för vår fackliga verksamhet. Dock anser inte förbundsstyrelsen att medlemmarnas engagemang ska vara reglerat i stadgarna, utan ska utgå från den enskilda medlemmens möjlighet att engagera sig.

Portalparagrafen ska vi värna om, då den pekar ut vår värdegrund och idé, som är vårt hjärta.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A2

Avdelning 22 Sörmland

Stadgar

I IF Metalls stadgar, under kapitlet ”Förbundets ändamål och värderingar”, ska det också framgå att IF Metall är ett feministiskt förbund. Vi föreslår kongressen att besluta att tillägga detta i stadgarna.

Kongressen föreslås besluta

att tillägga att IF Metall är ett feministiskt förbund under mom. 2 under ”Förbundets ändamål och värderingar” i stadgarna.

Utlåtande, motion A2

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om att lägga till i stadgarna att IF Metall är ett feministiskt förbund och föreslår att detta tillägg görs i § 2 mom. 1 sista stycket:

”Förbundet är en demokratisk och feministisk organisation som värnar om ett demokratiskt och jämställt samhällssystem och bygger sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.”

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A3*Avdelning 36 Göteborg***Tillägg stadgarna**

IF Metall är ett feministiskt fackförbund vars värdegrund bygger på alla människors lika värde. IF Metall ska vara en organisation där alla medlemmar känner sig inkluderade och representerade. Det betyder att alla människor ska ha samma rättigheter och möjligheter oavsett ålder, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning – och oavsett kön.

En mycket viktig del i arbetet för alla människors lika värde är kampen för jämställdhet.

Kongressen föreslås besluta

att det i IF Metalls stadgar § 2 mom. 1 skrivs in att ”Förbundet är ett feministiskt fackförbund vars värdegrund bygger på alla människors lika värde”.

Utlåtande, motion A3

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om att lägga till i stadgarna att IF Metall är ett feministiskt förbund. Stadgekommittén föreslår att detta tillägg görs i § 2 mom. 1 sista stycket:

”Förbundet är en demokratisk och feministisk organisation som värnar om ett demokratiskt och jämställt samhällssystem och bygger sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. De värderingar som vägleder förbundets verksamhet är jämlikhet, solidaritet och frihet.”

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A4*Avdelning 44 Halland, 48 MittSkåne***Antal kongressombud**

Antalet kongressombud är reglerat i våra stadgar och är i dag 300 stycken, som fördelas på avdelningarna i förhållande till antalet aktiva medlemmar i respektive avdelning. Ingen avdelning ska dock ha färre än två ombud. Förbundet räknar fram ett bryttal för att få fram fördelningen av antalet kongressombud i respektive avdelning.

Vid en förändring av antalet kongressombud med bibehållen uträkningsmetod skulle det slå hårt mot de mindre avdelningarna och de stora avdelningarna skulle få än större makt i förbundet.

För att få ett levande förbund måste man därför tänka om gällande grundmandat för respektive avdelning om man vill minska antalet kongressombud på totalen. Om man först delar ut grundmandaten och sen gör beräkningen av bryttalet så får man en fördelning som blir mer fördelad över landet, alltså får vi ett mer levande förbund.

Vi kan vara för en förändring om det medför att fördelningen av antal kongressombud förändras mot dagens modell. Rimligt antal kongressombud kan vara en promille av medlemskåren avrundat till jämnt tiotal, alltså skulle vi i dag vara 243 ombud, då vi vid årsskiftet var 242 900 medlemmar exklusive pensionärer.

Kongressen föreslås besluta

att förändra uträkningsmetoden så att man först fördelar grundmandat på två ombud per avdelning och sedan räknar fram bryttalet, i stället för dagens uträkningsmetod

att förändra i stadgarna § 14 mom. 3 Kongressombud, så att antalet kongressombud förändras till en promille av medlemskåren, avrundat till jämna tiotal, med ombuds-fördelning så grundmandatet först fördelas ut och sedan räknas bryttalet ut.

Utlåtande, motion A4

Förbundsstyrelsen är öppen för att på sikt se över vilken modell som ska användas för att beräkna och fördela antalet kongressombud. En förändring av modellen behöver diskuteras och förankras inom förbundet, liksom att konsekvenserna behöver analyseras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A5

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 34 Borås

Värna och stärka demokratin i vår organisation

I alla våra beslutande organ finns i dag tidsfrister om hur långt innan handlingarna ska tillhandahållas. I dag saknas tidsfrister när det gäller att skicka ut handlingar inför förbundsmöten.

Avdelningarna behöver tid att gå igenom handlingarna på lokal nivå för att kunna bilda uppfattning/opinion om de olika punkterna som ska behandlas. Detta för att uppfylla syftet med forumet, att medlemmar ska kunna påverka och vara delaktiga i förbundets verksamhet genom sin avdelning.

Om handlingarna skickas ut i god tid och kan behandlas i ovan andemening, så ser vi möjligheten att öka medlemsdemokratin.

Kongressen föreslås besluta

att handlingar för förbundsmöten ska vara avdelningarna till handa senast fyra veckor innan mötet genomförs.

Utlåtande, motion A5

Förbundsmötet sammanträder två gånger per år och efter förslag från förbundsstyrelsen behandlas bland annat årsbokslut, verksamhetsberättelse samt verksamhetsplan och budget för kommande verksamhetsår.

Av stadgarna § 18 mom. 3 framgår att revisionsberättelse för föregående år ska vara förbundsmötet till handa senast två veckor före förbundsmötets första ordinarie sammanträde. Med en tidsfrist på fyra veckor skulle det dröja alltför lång tid innan förbundsmötet kan genomföras, utifrån den beslutsgång som råder.

Vidare ska avdelningarna förrätta val av ordförandena och enligt stadgarna § 19 mom. 4 ska årsmötet hållas senast i mars. Av praktiska skäl genomförs ofta avdelningarnas årsmöten i slutet av månaden, därefter ska uppdragen registreras i CRM-systemet. Först när det är klart kan förbundskontoret kalla berörda till förbundsmötet. Däremot finns alltid ambitionen att sända ut handlingarna i så god tid som möjligt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A6

Avdelning 44 Halland, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Beslutsgången inom IF Metall

Vi hör ofta på de föredragande kongresserna, ”kongressen är vårt tyngsta och viktigaste beslutsorgan. De beslut som tas på en kongress binder oss under kongressperioden och jag skulle vilja säga att de är skrivna i sten. Därför kamrater är det också väldigt viktigt att vi är noga med vilka beslut vi tar.”

När det kommer till motioner som vill förändra i våra avtal är föredragande snabba med att säga följande. ”Ett bifall till förslaget skulle innebära att förhandlingsdelegationen blir fastlåst vid att tillämpa beslutet under hela kongressperioden. Förbundsstyrelsen anser att det vore olyckligt, dels eftersom olika modeller kan behöva användas i olika

riksavtalsförhandlingar, dels för att det skulle kunna stjälpas en eventuell LO- och FI-samordning.”

Hur kommer det sig då att frågor som behandlas av en kongress helt plötsligt är okej att fatta andra beslut om av förbundsledningen och förbundsstyrelsen? Till och med motioner som förbundsstyrelsen yrkat avslag på, och kongressen beslutat bifalla förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna. Utifrån det, kan man undra hur det är möjligt att smyga in stora frågor som inkomstförsäkring som dessutom behandlats på en ordinarie kongress, utan att en ny behandling skett på en ordinarie kongress?

Vart är vår demokrati inom förbundet på väg?

Att förbundsledningen och förbundsstyrelsen anser sig ha rätten att ta denna typ av beslut, är snudd på maktfullkomlighet. Sen spelar sakfrågan ingen roll kring inkomstförsäkringen utan man anser sig ha rätten att ändra kongressbeslut när det passar. Vilka andra beslut är mer på gång som strider mot kongressbeslut? Var ska vi dra gränsen? Är det okej att gömma sig bakom att det är för medlemmarnas bästa som vi går ifrån ett kongressbeslut? Var inte besluten från kongressen skrivna i sten?

I stadgehandboken står följande kommentar kring förbundsstyrelsens ansvar ”Att leda organisationen i den riktning kongressen beslutat.”

Ska principiellt viktiga frågor behandlas mellan ordinarie kongresser så borde beslutet fattas av vårt förbundsmöte, och inte som i dag bara vara rådgivande till förbundsstyrelsen. Då skulle förbundsmötet ha möjlighet att skydda demokratin i vårt förbund. Finns denna möjlighet så kanske förbundsstyrelse och ledning för en mer demokratisk process i sin beslutsordning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra stadgarnas skrivelse så att förbundsmötet får beslutanderätt i principiellt viktiga frågor rörande verksamheten som behandlas mellan ordinarie kongresser.

Utlåtande, motion A6

Kongressen är förbundets högsta beslutade organ. Kongressen ska behandla val- och stadgefrågor samt för förbundets verksamhet viktiga principiella och idémässiga frågor. Vid kongressen väljs en förbundsstyrelse som leder förbundets verksamhet och är förbundets högsta beslutande organ mellan kongresserna. Förbundsstyrelsens ledamöter består av representanter från avdelningar runt om i landet, från arbetsplatser med olika avtalsområden för att ha så bred förankring som möjligt. Det kan i förväg vara svårt att veta vad som är principiellt viktiga beslut under kommande kongressperiod, vilket gör att det är av stor vikt att förbundsstyrelsen har möjlighet att vara handlingskraftig och vid behov kan ta snabba beslut när verksamheten kräver det.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A7

Avdelning 29 Norra Älvsborg

Alla medlemmars lika värde

I dagsläget behandlas våra medlemmar på olika sätt, beroende på vilken typ av medlemskap de har, exempelvis studieledig medlem, pensionärsmedlem, arbetslös medlem. Som fackförbund står vi givetvis för alla människors lika värde, det borde också innebära alla medlemmars lika värde.

Exempel på hur medlemmar behandlas olika är att förtroendevalda och anställda inom organisationen inte har något avgiftstak och att alla medlemmar inte är valbara till förtroendeuppdrag inom förbundet.

Kongressen föreslås besluta

att även studerande, arbetslösa och pensionärsmedlemmar ska ha samma rätt till inflytande

att förtroendevalda och anställda inom organisationen ska omfattas av avgiftstaket.

Utlåtande, motion A7

IF Metall är en medlemsstyrd organisation som bygger sin verksamhet på medlemmars delaktighet, behov och önskemål. Alla medlemmar, oavsett medlemskategori, har möjlighet att få inflytande. Detta kan ske antingen via medverkan på medlemsmöten eller motionsskrivning. Medlemskapets värde är och ska vara så lika som möjligt för alla medlemmar, dock skiljer sig möjligheten att ta olika uppdrag för att representera andra medlemmar, beroende på vilket medlemskap personen har i förbundet.

När IF Metall bildades 2006 beslutades att löner och andra avgiftsgrundande ersättningar från förbund och avdelningar skulle vara undantagna från regeln om högsta avgift. Det innebär att procentavgift tas ut på hela den lön eller ersättning som utbetalas till anställda i förbund och avdelningar samt till förtroendevalda.

Både ekonomikommittén och stadgekommittén har inför kongressen 2022 behandlat frågan om undantag från det så kallade avgiftstaket i förbundets avgiftssystem. Avseende löner och ersättningar från förbund och avdelningar till förtroendevalda finns nu förslag på att avgiftstaket även ska gälla för förtroendevalda. Bakgrunden till detta är vikten av att rekrytera förtroendevalda och att medlemmar som åtar sig förtroendemannauppdrag vare sig ska tjäna eller förlora på detta. Däremot föreslås ingen förändring avseende anställda.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A8

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 30 Bohuslän-Dal

Alla medlemmars lika värde

I dagsläget behandlas våra medlemmar på olika sätt beroende på vilket typ av medlemskap de har. Exempelvis studieledig medlem, pensionärsmedlem, arbetslös medlem. Som fackförbund står vi givetvis för alla människors lika värde, det borde också innebära alla medlemmars lika värde.

Exempel på hur våra medlemmar behandlas olika är att förtroendevalda och anställda inom organisationen inte har något avgiftstak och att alla medlemmar inte är valbara till förtroendeuppdrag inom förbundet.

Kongressen föreslås besluta

att förtroendevalda och anställda inom organisationen ska omfattas av samma avgiftstak.

Motion A9

Avdelning 26 Östergötland

Högre medlemsavgift för förtroendevalda med avdelnings- och förbunds- uppdrag

Om man utför avdelnings- eller förbundsuppdrag, kan medlemsavgiften bli högre än vad den blir för förtroendevalda och medlemmar på arbetsplatsen. Är det rimligt att man ska förlora pengar på att engagera sig på avdelnings- eller förbunds nivå?

Enligt stadgarna § 11 mom. 6 finns inget tak på medlemsavgiften för förtroendevalda med avdelnings- och förbundsuppdrag: ”För löner och avgiftsgrundande ersättningar som betalas av förbundet och avdelningarna gäller ingen högsta avgift”.

Kongressen föreslås besluta

att ge stadgekommittén i uppdrag att alla medlemmar ska ha samma högsta avgift oavsett om de innehar förtroendeuppdrag.

Motion A10

Medlem Jan Jenssen Bergkvist avdelning 15 Stockholms län

Gräns för högsta avgift för alla

I dag skiljer vi på medlemsavgiften för alla medlemmar då medlemmar som är avlönade av förbundet och avdelningarna inte har något tak på sin avgift.

Det finns i dag medlemmar som betalar två till tre gånger högsta medlemsavgiften per månad i jämförelse med en medlem som inte är avlönad av förbund eller avdelningar. Det borde vara lika för alla.

Kongressen föreslås besluta

att alla medlemmar får ett tak på högsta avgiften, lika för alla.

Utlåtande, motionerna A8–A10

När IF Metall bildades 2006 beslutades att löner och andra avgiftsgrundande ersättningar från förbund och avdelningar skulle vara undantagna från regeln om högsta avgift. Det innebär att procentavgift tas ut på hela den lön eller ersättning som utbetalas till anställda i förbund och avdelningar samt till förtroendevalda.

Både ekonomikommittén och stadgekommittén har inför kongressen 2022 behandlat frågan om undantag från det så kallade avgiftstaket i förbundets avgiftssystem. Avseende löner och ersättningar från förbund och avdelningar till förtroendevalda finns nu förslag på att avgiftstaket även ska gälla för förtroendevalda. Bakgrunden till detta är vikten av att rekrytera förtroendevalda och att medlemmar som åtar sig förtroendemannauppdrag vare sig ska tjäna eller förlora på detta. Däremot föreslås ingen förändring avseende anställda.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A11

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Stadgar § 14 mom. 7 Valberedning

Då vi ska vara en förtroendeledd organisation ska också valberedningen vara ledd av förtroendevalda. I dag är centrala valberedningen ledd av en anställd ombudsman och även sekreteraren är anställd av IF Metall. Ombudsmän har stor påverkansmöjlighet då de ofta är avdelningarnas kommunikatörer i samverkansorganen mellan avdelningarna. Att även ha två röster plus utslagsröst i valberedningsarbetet gör att vi kan ifrågasätta om vi verkligen är en förtroendemannalett organisation.

Jag föreslår därför en justering i stadgarna så att alla valberedningens ledamöter ska vara verksamma i produktionen, utom sekreteraren som även fortsatt ska utses av förbundsstyrelsen.

Kongressen föreslås besluta

att alla centrala valberedningens ledamöter ska vara verksamma i produktionen, utom sekreteraren som även fortsatt ska väljas av förbundsstyrelsen.

Utlåtande, motion A11

En viktig princip inom förbundet är att aktiva medlemmar också är valbara till olika förtroendeuppdrag. För personer som väljs till uppdrag i den centrala valberedningen är det av stor vikt att personerna har god kännedom om förbundet, goda kontakter inom organisationen och att det är personer med ett högt förtroende hos medlemskåren. Personens egenskaper torde vara viktigare än vilket uppdrag som personen har.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A12

Avdelning 6 Mellersta Norrland

Ändring i IF Metalls stadgar § 19 mom. 8

Makten åt de förtroendevalda i avdelningarna. Varje avdelning är en egen enhet med eget organisationsnummer och juridiskt ansvar. Därför anser vi det högst rimligt att avdelningens styrelse också har beslutanderätt när det gäller att välja medarbetare.

Kongressen föreslås besluta

att § 19 mom. 8 ändras till: Förbundsstyrelsen beslutar om ombudsmannabefattning får inrättas eller återbesättas i avdelningen. Efter samråd, utser avdelningens styrelse den ombudsman de önskar.

Utlåtande, motion A12

Lokalombudsmannen är en strategiskt mycket viktig resurs i den totala förbundsverksamheten.

Därför är det rimligt att förbundsstyrelsen med sitt ansvar för hela förbundets verksamhet samråder i anställningen av lokalombudsman. Förutom i stadgarna regleras ansvarsfördelningen mellan avdelnings- och förbundsstyrelse även i anställnings- och pensionsavtal, löne- och kompetensutvecklingssystem samt i arbetsordningen för ombudsmän.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A13

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Tillfälligt medlemskap

Antalet utstationerade arbetstagare som arbetar på projekt i Sverige ökar och det innebär att vi som organisation tecknar tillfälliga utstationeringsavtal med fler företag än tidigare.

De arbetstagare som kommer hit på entreprenadarbeten är som regel inte i landet längre än 183 dagar på jobb, därför att personerna fortsatt ska vara socialförsäkrade i sitt eget hemland. Vi kan aldrig rekrytera och organisera dessa som medlemmar, trots att vi lokalt ska utöva bevakning att kollektivavtalen efterlevs.

Vi behöver ett tillfälligt medlemskap i förbundet på maximalt 183 dagar då de inte ska tillhöra a-kassan på grund av att de fortsatt ska vara socialförsäkrade i hemlandet.

Kongressen föreslås besluta

att stadgarna ändras så att ett tillfälligt medlemskap möjliggörs om maximalt 183 dagar.

Utlåtande, motion A13

Av stadgarna § 4 framgår att förbundet ska organisera alla anställda inom vårt verksamhetsområde.

Beträffande utstationerad arbetskraft kan förbundsstyrelsen besluta om att undanta dessa medlemsgrupper från att tillhöra Industrifacket Metalls arbetslöshetskassa. Detta framgår av stadgarna § 4 mom. 3. Förbundsstyrelsen har beslutat om detta i ett fall gällande utstationerad arbetskraft. Att i stadgarna fastslå exakt antal dagar är inte lämpligt, eftersom lagstiftningen kan förändras under kongressperioden.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A14

Avdelning 38 Dackebygden

Uppmuntra personlig utveckling

Att medlemmar ska vara rätt organiserade är naturligtvis A och O men när det kommer till studerande verkar det finnas ett hålrum som måste fyllas. Att de som går gymnasieutbildning med inriktning mot IF Metalls område kan gå med som studerandemedlem är i dag en självklarhet.

En grupp missas och det är de som vill in på IF Metalls område men kanske varit arbetslösa, från rehabilitering eller bara vill byta bransch och går vuxenutbildning med inriktning mot IF Metalls område bör då också likställas som studerande. Kanske blev skoltrött och började inom vård, omsorg eller städ men nu vill in till industrin som CNC-operatör, svets- eller industritekniker.

Det är dags att välkomna människor i vår gemenskap redan från skolbänken oavsett när de i livet bestämmer sig för att studera. Även de medlemmar som varit med i flera år och som vill utvecklas vidare måste ibland av ekonomiska själv välja bort tryggheten som IF Metall står för.

Ge studerande samma möjlighet utan att åldersdiskriminera när i livet de börjar studera. Uppmuntra medlemmar att utvecklas och blivande medlemmar får ett varmt välkomnande.

Kongressen föreslås besluta

att alla som studerar mot eller inom IF Metalls verksamhetsområde ska kunna ansöka om att få bli studerandemedlemmar oavsett när i livet.

Utlåtande, motion A14

Studenter har möjlighet att bli studerandemedlemmar avgiftsfritt om de tidigare inte har haft en anställning och är då undantagna från arbetslöshetskassan, eftersom de varken har arbetat eller har en anställning. Medlemmar som väljer att studera under sin yrkesverksamma tid får däremot betala förbundets lägsta avgift, men får också behålla arbetslöshetskassan, medlemsförsäkringar och andra förmåner som ingår.

Enligt stadgarna § 4 mom. 3 ska medlemmarna tillhöra arbetslöshetskassan, vilket förbundsstyrelsen anser är rimligt, men att studerandemedlemmar undantas eftersom de saknar rätt till arbetslöshetsersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A15

Avdelning 38 Dackebygden

Värnplikt är tillbaka

Efter att ha haft en utbildning för studerande medlemmar och fick några att gå med blir svaret lite fel när den som gör värnplikt måste gå ur IF Metall för att sedan gå med efter värnplikten. I dag tvingas den som måste göra värnplikt att säga upp sitt studerandemedlemskap och kan inte heller bli ordinarie medlem eftersom arbetsplats saknas inom vårt avtalsområde. Det kan inte bli mer fel än så.

Kontentan blir att sluta organisera studerande medlemmar eftersom de kan tvingas göra värnplikt eller ändra så även värnpliktiga som varit studerande medlemmar kan behålla sitt medlemskap under värnplikten. Som det var tidigare innan borgarna kom till makten och tog bort värnplikt.

Tillsammans måste vi ha organisering och enkelhet som ledord för att behålla medlemmar.

Kongressen föreslås besluta

att alla som är studerandemedlemmar inom IF Metall ska kunna vara det under sin värnplikt.

Utlåtande, motion A15

Grunden för studerandemedlemskap är att den studerande genomgår en utbildning som leder till ett arbete inom IF Metalls verksamhetsområde. Militär grundutbildning är inte något som faller inom vårt verksamhetsområde och leder inte heller till arbete inom vårt område. Militär grundutbildning kan leda till anställning inom försvaret.

För att hålla ordning och reda på arbetsmarknaden är det viktigt att vi som förbund följer och organiserar enligt den organisationsplan som vi antagit inom LO. Att då göra undantag för de som tidigare studerat och låta dem kvarstå som medlemmar under sin militära grundutbildning är inte lämpligt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A16

Avdelning 44 Halland

Stadgeändring

Efterdyningarna efter beslutet att avsätta en klubbordförande baserat på politiska åsikter i början av 2022 som baserats på svaga grunder, behöver diskuteras vidare. När man baserar beslut på skrivningen ”allas lika värde” riskerar man att vattna ur begreppet och samtidigt splittra medlemskåren.

Det stora problemet med identitetspolitik i alla dess former, är att det frambringar stammentalitet där till slut allt är tillåtet så länge måltavlan är någon utanför gruppen. När man använder sig av retoriken som att i detta fall SD-medlemmar eller sympatisörer per automatik är nazister, eller andra liknande stämplor, så skapar man ett system där en SD-medlem eller sympatisör inte längre har samma värde som resterande medlemskår. Motstånd skapar snabbt övertygelse.

Detta är samma koncept som används av SD, eller liknande organisationer, när man beskriver grupper i samhället som man mer eller mindre öppet menar är mindre värda. Risken när man använder retoriken är att man polariserar i stället för att skapa den dialog som i slutändan sållar bort de som agerar på felaktigt sätt, snarare än att man utesluter baserat på tankebrott eller framtida kanske-händelser.

Sannolikheten att 20–25 procent av samhället helt plötsligt blivit nazister eller högerextremister är osannolik. Det behövs dialog, inte polarisering, resonemang, inte fördömanden för att man ska kunna ta avstånd från de som faktiskt förtjänar avståndet och lyfta frågor som behöver diskuteras, även om de är obekväma eller svåra.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över skrivelserna i stadgarna för att klargöra/tydliggöra hur dessa fall ska behandlas i framtiden

att införa stadgeändring som klart tydliggör att det inte är möjligt att inneha uppdrag som motsäger IF Metalls värderingar eller stadgar.

Utlåtande, motion A16

Förbundsstyrelsen föreslår ett tillägg till stadgarna § 4 med att tillföra ett nytt mom. 7 som har följande lydelse: Förtroendevald inom IF Metall föreslås och väljs av medlemmarna. För att vara valbar till förtroendeuppdrag inom IF Metall ska man vara anställd inom IF Metalls verksamhetsområde och dela förbundets grundläggande värderingar och verka i dess anda.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A17

Medlem Alfonso Ramirez avdelning 15 Stockholms län

Facket bör följa god förenings sed och inte utsluta/avsätta utan ogärning

Transport har fått en utslutning av en nazistisk politisk företrädare för Sverigedemokraterna ogiltigförklarad i domstol.

Att fackföreningar som båtklubbar, samfälligheter, frimärksklubbar står fria från domstolarnas inblandning gäller bara i den utsträckning som respektive förening har stadgar och följer dessa med rättssäkerhet för medlemmarna och förtroendevalda och har regler som inte bryter god förenings sed.

Industrifacket Metall har genom förbundsstyrelsen avsatt en, av medlemmarna vald, gruppordförande med anklagelse att hen genom att vara kommunpolitiker för det hemiska partiet Sverigedemokraterna. Det skulle vara ett stadgebrott, att blott uppbära förtroendeuppdrag för det antifackliga rasistiska partiet på sin fritid utanför jobbet.

Facket lever farligt när man avsätter en förtroendevald utan att medlemmarna fått hålla i yxan. För att inte bryta mot god förenings sed (som är gällande i Sveriges domstolar) får endast *medlemmarna lokalt* som valt sin företrädare *avsätta denne* (om också föreningens stadgar tillåter det), och en förtroendevald lokalt får inte lagligt utslutas av förbundet utan att lokala medlemmarna avsatt personen.

För att en medlem, eller förtroendevald, ska kunna anses bryta mot föreningens stadgar måste det vara på gärningar – inte påstådda åsikter. Att vara rasist i sitt tänkande är varken förbjudet för någon i Sverige eller som medlem i facket. Endast på gärningar eller ogärningar som görs inom föreningen eller mot dess medlemmar får en förening utsluta någon eller avsätta från sina förtroendeuppdrag i organisationen. Så utsluter/avsätter facket inte en dömd mördare (som inte mördat på jobbet eller i facket). Att vara politiker för ett nazistiskt parti på fritiden och inte på facklig tid, är ingen gärning som facket får ingripa mot.

Vi är inte fascister, nazister eller totalitära i vårt land. Därför är *alla* föreningar i Sverige statligt godkända föreningar. Så är Afa-idioterna, Dæsh (IS), NMR och Sverigedemokraterna i åtnjutelse av total föreningsfrihet enligt vår grundlag som bygger på de mänskliga fri- och rättigheterna. Först när en medlem i Industrifacket Metall begår exempelvis rasistiska gärningar, kan den utslutas eller av medlemmarna lokalt avsättas från uppdrag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att framöver inte utesluta eller avsätta medlemmar i facket som inte, på jobbet eller i facket, begått någon stadgevidrig gärning.

Utlåtande, motion A17

IF Metall har inte uteslutit medlemmar eller avsatt förtroendevalda utan grund. För att tydliggöra vad som krävs för att kunna vara förtroendevald har stadgekommittén behandlat frågan i sin rapport till kongressen och föreslår ett tillägg till stadgarna § 4 att tillföra ett nytt mom. 7 som har följande lydelse: Förtroendevald inom IF Metall föreslås och väljs av medlemmarna. För att vara valbar till förtroendeuppdrag inom IF Metall ska man vara anställd inom IF Metalls verksamhetsområde och dela förbundets grundläggande värderingar och verka i dess anda.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A18

Avdelning 22 Sörmland

Förbundets lokala verksamhet

Då vi beslutat att vi är ett feministiskt förbund så ska vi verka för att minst 30 procent kvinnor sitter i beslutande organ i vår organisation. Därför ska det stå i stadgarna att avdelningsstyrelsen också ska bestå av minst 30 procent kvinnor, då vi har avdelningar i landet som inte aktivt arbetar för detta.

Det är förståeligt att sammansättningen kan variera under året beroende på entledigande eller andra omständigheter. Alla avdelningar ska dock efter genomfört årsmöte ha minst 30 procent kvinnor på ordinarie platser.

Kongressen föreslås besluta

att i stadgarna § 19 mom. 6 göra följande tillägg: Avdelningsstyrelsen ska bestå av minst 30 procent kvinnor, efter genomförda val på avdelningens årsmöte.

Utlåtande, motion A18

I de handlingslinjer som i dag formulerar förbundets mål och strategier anges att förbundet ska öka andelen kvinnor i beslutande och rådgivande organ genom att motivera, stödja och öka utbildningsinsatserna. Målet är minst 30 procent på central nivå och på avdelningsnivå.

Vid kongressen kommer beslut tas om nya handlingslinjer och förbundsstyrelsen anser att detta mål ska kvarstå. Dock anser förbundsstyrelsen att det inte ska regleras i stadgarna. Detta mot bakgrund av att det under ett verksamhetsår kan ske förändringar i styrelsens sammansättning. Avdelningens representantskap och valberedning har stort ansvar att ta hänsyn till de handlingslinjer som kongressen fattat beslut om.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A19

Avdelning 36 Göteborg

Mandatperiod för representantskap – klubb

Mandattid för repskapsledamöter i avdelningens representantskap är numera två år. Detta ger ombuden och ersättarna en längre tid att sätta sig in i samt erhålla en bättre erfarenhet hur ett representantskap fungerar. Detta leder till en ökad delaktighet och påverkansmöjlighet i organisationen.

För många tar det ändå en tid att våga göra sin röst hörd samt bli aktiv i debatten kring de frågor som avhandlas på ett representantskap. Med ovan motivering bör två år även appliceras på representantskap i klubb som i dag har en mandattid på ett år.

Kongressen föreslås besluta

att i stadgarna § 23 mom. 8 ändra lydelsen om mandattid för repskapsombud i klubb: ”Ombud väljs för en mandattid från och med den 1 mars och två år framåt. Lika många ersättare som ordinarie ska väljas.”

Utlåtande, motion A19

Förbundsstyrelsen föreslår följande ändring av stadgarna § 23 mom. 8: Ombuden och ersättarna väljs från och med den 1 mars och mandatperioden är ett år, men kan av klubbstyrelsen fastställas till två år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A20

Avdelning 15 Stockholms län

Mandattid för representantskapsombud på klubbar

I dag står det i stadgarna att mandattiden är ett år för representantskapsombud på klubbar. Mandattiden för en avdelnings representantskapsombud är två år.

Vad är skillnaden, hur har man tänkt?

Frågan kommer upp varje år om varför det är skillnad på klubben kontra avdelningen. Vi hittar inget bra svar på den frågan. För enkelhetens skull, så bör mandattiden vara två år även för klubbar.

Vi på Scania har representantskap och det innebär att vi varje år måste utse mellan 85 och 95 stycken ombud, plus 85–95 stycken ersättare.

Kongressen föreslås besluta

att ombud för klubbar väljs för en mandatperiod på två år.

Utlåtande, motion A20

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen och föreslår följande ändring av stadgarna § 23 mom. 8: Ombuden och ersättarna väljs från och med den 1 mars och mandatperioden är ett år, men kan av klubbstyrelsen fastställas till två år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A21

Avdelning 18 Örebro län

Ekonomihantering på klubbnivå – firmatecknare

Samhället är i ständig förändring, där förutsättningarna förändras på många olika områden. Ett av dessa områden är den ekonomiska hanteringen, med en mindre kontant-hantering generellt i samhället. Vilket även återspeglas i IF Metalls verkstadsklubbars kontantkassor och hanteringen av övriga betalmedel.

Som en följd av ett förändrat beteende gällande hantering av betalningar har några av IF Metalls avdelningar beslutat att avsluta underkonton. Därmed ställs andra krav på verkstadsklubbar som behöver öppna egna fristående konton med egen deklarering, organisationsnummer och vem som får göra vilka ärenden i banken och så vidare.

I dag är stadgarna skrivna så att firmatecknare bara uttrycks ner till avdelningsnivå, vilket innebär att banken ifrågasätter om firmatecknare på klubbnivå.

Kongressen föreslås besluta

att stadgarna uppdateras, så att verkstadsklubbar och övrig verksamhet omfattas i skrivningen firmatecknare.

Utlåtande, motion A21

Förbundsstyrelsen anser att klubbarnas firmateckning är stadgereglad då klubbarnas styrelser, enligt stadgarna § 23 mom. 5, genast efter valet ska konstituera sig och upprätta arbetsordning. På det konstituerande mötet utser styrelsen vilka som tecknar klubbens firma och i vilka frågor respektive klubbstyrelseledamot äger rätt att teckna klubbens firma.

Protokoll från årsmöte, konstituerande styrelsemöte samt klubbens organisationsnummer tillsammans med förbundets stadgar används som underlag vid tecknande av konton och övriga bankkontakter.

I begreppet ”teckna firma” ligger även utöver ekonomi rätten att för klubbens räkning teckna avtal med motpart och det är därför viktigt att protokoll förs så att firmateckningsrätten vid behov kan styrkas. Rätten att teckna avtal finns hos förbund, avdelning och klubb, men inte utan delegering från förbund eller avdelning för övrig verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Organisationsfrågor – Motionerna A22–A55 med utlåtanden

Motion A22

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Konkret jämställdhetsarbete

Förbundet har under en längre tid tagit stora steg framåt när det gäller jämställdhet. Vi har sett en ökad del av kvinnliga företrädare och frågorna står högt upp på dagordningar runt om i vår organisation. Tyvärr är det fortfarande långt kvar och många frågor att bemöta. Till exempel finns det arbetsplatser som inte ens har skilda omklädningsrum, en rutten machokultur, ojämsälld lönestruktur etc.

Vi måste bli ännu bättre på att hjälpa åt med verktyg och visa på goda exempel!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det tas fram en kompetensbank på förbundets hemsida, under rubriken jämställdhetsarbete med goda exempel, där alla kan hämta inspiration och information om hur man kan arbeta samt vilka verktyg som används.

Utlåtande, motion A22

IF Metall arbetar aktivt med att kommunicera arbetet med jämställdhet. Jämställdhetsarbetet spänner över hela IF Metalls verksamhet och ska användas i allt fackligt arbete. Som stöd och hjälp till det konkreta jämställdhetsarbetet finns IF Metalls Aha!-material, vars syfte är att öka kunskapen om jämställdhetsarbetet inom tre områden: arbetsplatsen, organisationen och samhället. Hållbart arbete ger det fördjupande perspektivet på hållbara och jämställda arbetsplatser. Tidningen Info utkommer tio gånger per år och behandlar ofta olika teman kring jämställdhet, med syftet att inspirera förtroendevalda för ett ökat arbete med jämställdhet. Allt detta och mer går att finna på IF Metalls hemsida.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A23

Avdelning 26 Östergötland

Demokratibarometer

I delar av IF Metalls stadgar framgår att förbundet är en demokratisk organisation. I handledningar till många av IF Metalls utbildningar kommuniceras vad vi vill se mer av, och vad vi vill se mindre av. Det kan ibland vara så att det finns grader av demokrati, vilket gör detta extra intressant att mäta. För organisationens och dess medlemmars bästa är det väldigt viktigt att det hålls på en hög nivå på demokratiskalan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att årligen genomföra en undersökning på demokratinivå i avdelningarna

att efter genomförd undersökning, ge den med funktion att stödja avdelningar i uppdrag att uppnå föreslagna åtgärder.

Utlåtande, motion A23

Hela IF Metalls verksamhet tar sin utgångspunkt i stadgarna. Det är därför av största vikt att vår demokratiparagraf genomsyrar såväl våra ideologiska ställningstaganden som arbetssätt. Samtliga företrädare inom IF Metall är bärare och medskapare av den demokratiska organisation vi är.

Organisationens revisorer har en viktig funktion vad gäller att årligen granska efterlevnaden av IF Metalls stadgar. I förslaget till beslut om förändring i stadgarna förtydligas också revisorernas uppdrag ytterligare. Förbundsstyrelsen anser inte att kongressen ska fastslå att förbundet årligen ska genomföra en undersökning som medel för att undersöka och säkerställa efterlevnaden av vår demokratiparagraf. Inom ramen för avdelningsstödet och befintligt utbildningssystem finns möjlighet till att fördjupa kunskapen om demokrati och utveckla de demokratiska processerna i det kontinuerliga byggandet av vår demokratiska organisation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A24

Avdelning 15 Stockholms län

Utveckla och ta vara på arbetsmiljökompetens på klubb- och avdelningsnivå

Vi anser att vi inte tar till vara på all den kompetens som finns i organisationen kopplat till remissförfaranden i samband med framtagande av Arbetsmiljöverkets nya föreskrifter. I dessa remissrundor får de som jobbar med arbetsmiljö på klubb- och avdelningsnivå sällan möjlighet att ge input, man missar därmed ett viktigt perspektiv.

På klubbnivå får vi sällan samma stöd och utbildning som de regionala skyddsombuden får på avdelningsnivå. När man arbetar på större företag i en klubb är det svårt att veta hur förbundet ser på ny lagstiftning och föreskrifter, utan utbildning och stöttning är det ibland svårt att veta hur dessa ska tillämpas.

Vi önskar ett arbetsätt som stöttar hela vår organisation, till exempel att sprida nya regler, bra arbetsätt och utbilda i nya regelverk.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förbundet använder sina avdelningar/klubbar i remissarbete gällande arbetsmiljö

att förbundet utformar och ansvarar för en konferens riktad mot huvudskyddsombud, som motsvarar den som finns för regionala skyddsombud.

Utlåtande, motion A24

Remissförfaranden sker i dag i huvudsak mot Arbetsmiljöverket och EU. Beredningsarbetet av dessa frågor hanteras i huvudsak inom LO i samarbete med övriga LO-förbund. Avdelningar och klubbar kopplas in i vissa, branschspecifika frågor.

Förbundet ansvarar för och genomför årligen konferenser för förtroendevalda. Eftersom det finns cirka 1 200 huvudskyddsombud i IF Metall i dag skulle det vara mycket svårt att centralt genomföra konferenser för dessa. Förbundsstyrelsen anser inte att kongressen ska detaljstyra konferensverksamheten och konstaterar att i nuläget genomför avdelningar och regionala studieregioner konferenser för huvudskyddsombud på ett bra sätt inom ramen för sin ordinarie verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion A25

Avdelning 26 Östergötland

Minoritetsgrupper ska vara med i arbetet gällande deras frågor

Efter att ha fått en mindre inblick i hur förbundet har arbetat fram det nya HBTQ+material har jag en större förståelse för att förbundets material ser ut som de gör i dagsläget. Jag vill se fortsatt förbättring av material och projekt gällande minoritetsgrupper, men det är svårt utan representation från gruppen ifråga.

Den här motionen gäller frågor som är riktade mot en eller flera olika minoritetsgrupper, till exempel etniska grupper, funktionsnedsatta, HBTQ+ m.m.

Det kan vara svårt att veta vilket språk man ska använda som en person som speglar samhällets normer på alla sätt när det gäller dessa frågor. I vår strävan att undvika potentiella kränkningar/missförstånd är det bäst att ha med folk från rätt grupp som lätt kan se problematiken och vet vilket språk som bör användas.

Vi pratar ofta i andra sammanhang om att vi ska utgå från att alla finns i rummet när vi diskuterar men när det gäller projekt eller material som förbundet står bakom saknas det tänket. Gäller frågan till exempel funktionsnedsättningar, etnicitet eller HBTQ+ bör människor som tillhör dessa minoritetsgrupper inkluderas i arbetet. Med antalet förtroendevalda vi har och jämlikhetsarbetet vi redan utför finns det säkert folk att hitta för detta.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta människor från minoritetsgruppen till de arbetsgrupper som arbetar med material/projekt som angår minoritetsgruppen.

Utlåtande, motion A25

IF Metall strävar efter att vara ett jämställt och jämlikt förbund som upplevs inkluderande av våra medlemmar och blivande medlemmar. Då är det viktigt att prata med och inte om varandra.

Terminologin är i ständig utveckling och det råder sällan konsensus om vilket begrepp som är bäst att använda. I visst material behöver vi också förhålla oss till begrepp i lagtext som kan låta föråldrade. Det gör det än viktigare att vi som förbund är lyhört när vi gör kunskapshöjande insatser i frågor som berör de av oss som tillhör minoritetsgrupper.

Förbundet arbetar på olika sätt för att öka inkluderingen av berörda grupper i vårt arbete för att bli ett mer jämställt och jämlikt förbund. Det kan ske på olika sätt, bland annat genom arbetsgrupper, referensgrupper, i samarbete med externa intresseorganisationer och med extern expertis. Förbundet kommer även framgent vara öppet för och värdera de olika metoder som står till buds för att uppnå våra mål.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A26

Avdelning 44 Halland, 48 MittSkåne

HBTQ+ certifiering av IF Metall

Sakfrågan har varit uppe på en tidigare kongress och det får inte vara en fråga om kostnader i första hand. Alla människors lika värde har en speciell plats hos IF Metall och finns med i ändamålsparagrafen i våra stadgar. Att bemöta alla människor och varandras olikheter med respekt, sätta högt värde på våra medmänniskor och inte döma eller diskriminera på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

HBTQ+ personer har i praktiken osynliggjorts genom åren, eftersom de inte har upplevt passa in i den traditionella kvinno-/mansrollen, vilket har skapat ett stort utanförskap med katastrofala livssituationer som följd. Vi måste lära oss hur vi kan få insikt och kunskap i dessa frågor och på riktigt och utåt visa att vi menar allas lika värde. För att lära oss mer, och sticka ut hakan som ett föredöme, anser vi därför att IF Metall som förbund ska genomgå en HBTQ+ certifiering.

Certifieringen ger både kompetenshöjning och ett synliggörande, vilket också medför ett strukturerat och målmedvetet sätt att arbeta för att skapa förutsättningar för ett respektfullt bemötande av alla människor oavsett deras bakgrund.

Tillsammans kan vi sätta fokus på HBTQ+ personers livsvillkor, normer kopplade till kön och sexualitet samt vad ett HBTQ+ kompetent bemötande innebär. Genom att HBTQ+ certifiera vår verksamhet, får vi verktyg för att kunna arbeta systematiskt med likabehandling, bemötande och mänskliga rättigheter.

Hela vår organisation tjänar på att bli mer inkluderande!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att IF Metall bör genomföra en HBTQ+ certifiering av förbunds- och avdelningspersonal

att IF Metall genomför en HBTQ+ certifiering av samtliga avdelningsordförande

att erbjuda en HBTQ+ certifiering av handledare för jämställdhetsutbildning.

Utlåtande, motion A26

IF Metall värnar om medlemmens trygghet inom den egna organisationen och alla människors lika värde är en grundsten för förbundet och för hela fackföreningsrörelsen. Förbundsstyrelsen instämmer i att IF Metall ska vara en inkluderande organisation och att kunskap är nyckeln till att uppnå detta. Förbundsstyrelsen anser dock inte att en certifiering är den givna metoden för att uppnå detta.

Förbundet har under de senaste åren satsat på utbildning i jämställdhet, värdegrundsfrågor och hbtqi+, för att höja kompetensen inom dessa ämnen. Bland annat genomfördes en webbutbildning för förbundskontorets personal i grundläggande hbtqi+-kunskap. Även andra utbildningar har genomförts, dels i vår regi och dels via LO i samarbete med HBT-Socialdemokrater.

IF Metalls förbundsstyrelse ser positivt på fortsatt utökade utbildningsinsatser gällande hbtqi+-frågor och vill säkerställa att insatserna håller en hög kvalitet och genomförs av samarbetspartners som delar vårt feministiska engagemang och arbetarrörelsens värderingar. Vi behöver arbeta strukturerat för att öka kunskapen, i både spets och bredd, och ha ett inkluderande bemötande i hela organisationen.

Vi har därför tillsammans med LO tagit beslut om att ta fram en personalutbildning i hbtqi+ som kommer finnas tillgänglig från och med 2023. Vi har också tillsammans med övriga LO fattat beslut om att hbtqi+-perspektivet ska integreras i befintliga utbildningar i LO:s kunskapssystem med fokus på ledarskapsutbildningar. Utöver detta kommer vi fortsätta att utveckla våra egna utbildningar och material för att så många medlemmar och förtroendevalda som möjligt ska nås av kunskapshöjande insatser i hbtqi+-frågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A27

Avdelning 10 Dalarna

Tidpunkt och längd på framtida kongresser

Kongressen är IF Metalls högsta beslutande organ. Då samlas ombud från hela landet för att ta beslut om förbundets verksamhet för de kommande åren. Det är därför viktigt att kongressen förbereds och planeras så bra som möjligt, för att den ska kunna genomföras utan onödiga missöden eller krångel.

För att kunna planera kongressen på bästa sätt, är det därför bra om tidpunkten och längden på kongressen inte är låst till vissa veckodagar eller ett visst antal kongressdagar.

Kongressen föreslås besluta

att ge förbundsstyrelsen mandat att besluta om tidpunkt och veckodagar för framtida kongresser

att ge förbundsstyrelsen mandat att besluta om antalet dagar på framtida kongresser.

Utlåtande, motion A27

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Vid planering av en kongress måste hänsyn tas till bland annat var kongressen ska förläggas, tidsåtgång och vilka tillgängliga lokaler som finns. Förbundsstyrelsen tycker det är olyckligt att kongressen detaljstyr planering av kommande kongresser och delar uppfattningen att det är förbundsstyrelsen som ska ha mandat för att fatta beslut om när, var och under hur lång tid en kongress ska pågå. Detta framgår också av texten i stadgarna § 14 mom. 1.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A28

Avdelning 36 Göteborg

Kongressens förläggning

På IF Metallkongressen 2017 togs det ett beslut om att utöka dagarna till fem och att de skulle ligga på arbetsdagar och inte över helgen. Detta leder till flera problem.

För mig personligen som har en arbetsgivare som tycker att två timmar på arbetsplatsen är mer än nog av facklig tid. All annan facklig verksamhet är helt onödig och måste skuldbeläggas. Icke desto mindre är även ”min” klubb viktig i rörelsen. Vi är en liten arbetsplats och inte många kollektivarer. Avdelningen får många gånger komma till vår undsättning och hjälpa oss ur konflikter med arbetsgivaren.

Jag känner en oro när dagarna för kongressen blir fler, och att de läggs enbart på vardagar påverkar oss som har små klubbar och inte är heltidsfackliga. Kanske avdelningen inte tycker att det är värt att ha en nominerad till kongressen om man vet att deltagaren får konflikter på hemmaplan. Då finns risken att det blir en ”elit” som har stora klubbar och är fackliga på heltid som tar alla beslut.

Många av oss har dessutom svårt att lämna vardag i en hel vecka för att vara på kongress. Vi kanske är ensamstående, har ett litet socialt nätverk, barn med särskilda behov där det blir svårt att hitta lösningar i en vecka. Även dessa medlemmar är viktiga för rörelsen, deras möjlighet att få representera sina klubbar är också viktig.

Och så är det faktiskt så att allt vi gör, gör vi på medlemmarnas pengar. Vårt ansvar som förtroendevalda är att värna om detta. Att då lägga det på extra hotell och förlorad förtjänst känns inte bra.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metallkongressen är från fredag till måndag.

Utlåtande, motion A28

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att kongressombuden måste spegla hela medlemskåren och att vi behöver skapa förutsättningar för att tillgodose detta. Men att fastslå vilka veckodagar kongressen ska genomföras anser förbundsstyrelsen inte är till gagn för organisationen.

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Vid planering av en kongress måste hänsyn tas till bland annat var kongressen ska förläggas, tidsåtgång och vilka tillgängliga lokaler som finns. Förbundsstyrelsen tycker det är olyckligt att kongressen detaljstyr planering av kommande kongresser och delar uppfattningen att det är förbundsstyrelsen som ska ha mandat för att fatta beslut om när, var och under hur lång tid en kongress ska pågå. Detta framgår också av texten i stadgarna § 14 mom. 1.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A29

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Ordinarie kongressperiod

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Ordinarie kongress hålls vart tredje år på tid och plats som bestäms av förbundsstyrelsen.

Så säger våra stadgar från 2017 och har varit så sedan vårt förbund bildades 2006. Förändringen som gjordes på föregående ordinarie kongress var att från och med 2020 kommer kongressen att utökas med en dag och förläggas från måndag till fredag.

Kostnaderna ökar, men demokratin i vårt förbund är viktigare. En del av oss är aktiva inom politiken och ser vad som händer inom vårt parti, Socialdemokraterna, där man ändrade kongressperioderna från just tre år till fyra år, vilket medförde att man införde en extra kongress mellan ordinarie kongresser. Fyra år mellan ordinarie kongresser med en extra kongress kan, i rimlighetens namn, inte bli ekonomiskt försvarbart. Fyra år är alltså väldigt lång tid, vilket gör att viktiga frågor inte behandlas på en ordinarie kongress. Vart är demokratin i vårt förbund på väg?

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ordinarie kongress fortsättningsvis hålls vart tredje år

att omgående öppna upp för möjligheten kring antalet kongressdagar, där behovet måste styra och att även lördagar och söndagar kan användas som kongressdagar vid behov.

Utlåtande, motion A29

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ. Vid planering av en kongress måste förbundsstyrelsen ta hänsyn till bland annat var kongressen ska förläggas, tidsåtgång och vilka tillgängliga lokaler som finns. När kongress ska förläggas samt kongressperiodens längd framgår av stadgarna § 14 mom. 1.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A30

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Digitalt röstningsförfarande

Enligt stadgarna genomförs val i urna och avprickning sker manuellt av de som röstar, detta sedan urminnes tider. Det sker på förutbestämda tider och ofta så att det passar kontorstid, men är däremot ej anpassat till skiftarbete.

Medlemmar har aviserat svårigheter att komma i från jobb, hem, fritidsaktiviteter (en del pendlar långa avstånd). Det innebär att deltagarantalet ofta kan bli lägre än förväntat.

Vi vill möjliggöra en metod som är jämförbar rent säkerhetsmässigt och rättssäkert genom att kunna rösta med verifiering via mobilt bank-id som är jämförbar med annan legitimation.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över nuvarande och omoderna röstmetoder samt titta på möjligheten att kunna rösta genom verifiering via bank-id.

Motion A31*Medlem Krister Eriksson avdelning 27 Östra Skaraborg***Rösta med bank-id**

Uppslutningen på medlemsmöten är ofta dålig på många arbetsplatser på grund av skiftgång, covid, barnomsorg, tidsbrist m.m. och närvaron från medlemmarna vid dessa möten är högst varierande. Om medlemmar som i dag inte har möjlighet att närvara av olika anledningar ges möjlighet att rösta digitalt, så skulle intresset öka kring det fackliga arbetet samt deltagandet på organisationens medlemsmöten öka. På sikt skulle det kunna stärka hela den fackliga organisationen genom att vi får fler engagerade medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att införa ett system för röstningsförfarande via bank-id.

Utlåtande, motionerna A30 och A31

Att tillse att alla medlemmar ges möjlighet att vara med och påverka är självklart viktigt för en demokratisk organisation som IF Metall. Perioden med den situation som coronapandemin inneburit för oss har gett nya erfarenheter och kunskaper om att använda digital teknik för delaktighet och påverkan som bör tas tillvara. Avdelningar och klubbar har hittat olika lösningar både vad det gäller digital teknik samt mötesformer anpassade efter egna förutsättningar och behov. Det finns därför inget behov av att låsa sig vid en specifik digital lösning när det gäller röstningsförfarande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A32*Avdelning 28 Västra Skaraborg***Inträdesblanketten**

Vi har i dag problem med att inträdesblanketten blir knapphändigt ifylld, då det är svårt att få skriften att gå igenom samtliga papper så att det syns på alla sex sidor, vilket ger problem vid inskrivningen. Givetvis finns även hemsidan med bank-id, men vid vissa tillfällen är blanketten fortfarande det bästa, eller till och med det enda sättet som fungerar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en ny och enklare inträdesblankett som ersätter de fullmakter och övrigt som krävs.

Utlåtande, motion A32

Fler och fler inträden till förbundet sker digitalt, men för de som fortfarande söker inträde via en fysisk blankett ska blanketten vara ändamålsenlig och förfarandet rationellt. De verktyg som finns för att ansöka om medlemskap ses över och utvecklas inom ramen för den ordinarie verksamheten med syftet att vara både rättssäkra och ändamålsenliga. Förbundsstyrelsen anser inte att kongressen ska besluta om att förnya inträdesblanketten, utan det bör ske inom den ordinarie verksamheten.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A33

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Organisering till IF Metall vid övergång från annat LO-förbund

Ett problem som blir mer aktuellt på våra arbetsplatser är rörligheten på arbetsmarknaden. Allt fler byter yrkesbana och risken finns då att de tillhör ett annat fackförbund än det kollektivavtal som finns på arbetsplatsen. Trots att de tillhör ett fackförbund så räknas de som oorganiserade om de inte är rätt anslutna i förhållande till kollektivavtalet. Många tvekar till att byta då rädslan är att tappa de förmåner man har och eventuella pågående ärenden av olika slag. Vår styrka minskar om vi har lägre organisationsgrad samt vi har svårt att företräda medlemmar som inte är rätt organiserade.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att se över möjligheten så att alla förbund inom LO har likvärdiga förmåner

att förmåner som man har i det förbund man lämnar gäller i sin helhet i en övergångsperiod av sex månader

att medlem som byter LO-förbund ges möjlighet att ha bibehållna förmåner genom att själv bekosta mellanskillnaden

att medlem som byter LO-förbund försäkras så att pågående ärenden pågår tills lösning uppnåtts.

Motion A34

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Bibehållna försäkringar vid övergång mellan LO-förbunden

Att skriva in nya medlemmar är bland de viktigaste uppdragen man har som förtroendevald. Processen med att skriva in nya medlemmar borde vara så enkel och smidig som möjligt. Ett hinder som man möter ganska ofta är att den blivande medlemmen är motvillig att skriva över sig från ett annat LO-förbund till IF Metall. Detta för att de försäkringar som finns som en del av medlemskapet i det andra förbundet upplevs som bättre än de som IF Metall erbjuder. Det känns ganska konstigt att vi förbund som tillhör "LO-familjen" ska konkurrera mot varandra med medlemsvillkoren.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en regeländring gör det möjligt för nyblivna medlemmar som byter från andra LO-förbund att bibehålla de försäkringar som ingick vid medlemskapet i det tidigare förbundet

att i framtiden har vi ett försäkringspaket som är gemensamt för alla LO-förbund och på så sätt gör det enklare och smidigare att byta från ett förbund till ett annat.

Utlåtande, motionerna A33 och A34

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det i ljuset av att rörligheten på arbetsmarknaden ökar är viktigt att verka för att alla medlemmar är organiserade i rätt förbund. Men varje förbund inom LO beslutar självständigt över vilka villkor och förmåner som ska gälla för dess medlemmar. IF Metall kan inte besluta över andra förbunds medlems- eller försäkringsvillkor. Även inom IF Metalls avdelningar har vi skillnader på medlemsförmåner, då avdelningarna självständigt beslutar om vilka villkor och förmåner som ska gälla för deras medlemmar. Genom LO Mervärde har vi och de andra LO-förbunden gemensamma förmåner för medlemmarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A35*Avdelning 15 Stockholms län***Medlemsrabatt på el**

Elpriserna stiger och behovet av en billig el ökar. IF Metalls medlemmar kan få medlemsrabatt inom en mängd olika områden, men det saknas en elleverantör som kan erbjuda våra medlemmar bra elavtal med billig el, trots att det finns drygt ett hundratal elleverantörer på marknaden.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det tecknas ett avtal med en elleverantör med syfte att ge IF Metalls medlemmar rabatt på el.

Utlåtande, motion A35

IF Metall är anslutet till LO Mervärde där vi tillsammans med de andra LO-förbunden tar fram olika förmåner för våra medlemmar. Arbetet pågår kontinuerligt med att ta fram förmåner som är aktuella i tiden och kan erbjudas i hela landet.

LO Mervärde har påbörjat ett arbete med att hitta en elleverantör som kan ge bra elprisrabatt samt följer LO:s etiska regler. Förbundsstyrelsen anser att det ger störst framgång att via LO Mervärde förhandla fram förmåner för IF Metalls medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A36*Avdelning 26 Östergötland***Förbättringar och förändringar av RSO-protokollet samt förenkling av inregistrering i programmet Fokus Besök**

Att jobba med arbetsmiljön, samverka med arbetsgivaren för en god arbetsmiljö på arbetsplatsen samt att få med alla anställdas insyn i arbetsmiljön på arbetsplatsen är den viktigaste delen av RSO-arbetet. För att höja medvetenheten och delaktigheten krävs både resurser, kompetens och god ekonomi.

Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrift, Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) ska alla arbetsgivare jobba systematiskt med arbetsmiljön på arbetsplatsen, samverka med arbetsmiljöombudet och övriga anställda. Omvärlden har förändrats och kravet på arbetsgivaren om att säkerställa god arbetsmiljö har ökat. Alla arbetsgivare (eller rättare sagt 99 procent) arbetar med att tillse att en god arbetsmiljö finns och efterlevs samt att det finns utarbetade planer/mål på plats.

Vi lever och arbetar längre i dag, vilket i sin tur kräver god hälsa och ökade satsningar på arbetsmiljöarbetet för att orka med.

Med detta vill jag uppmärksamma kongressen att RSO-protokollet är bristfälligt och omodernt. Det inriktar sig bara på skydd mot plötslig skada och arbetet rörande frågor om sjukdom, hälsa och rehabilitering är obefintligt eller glöms bort. Skyddsronder på en arbetsplats borde handla om både "hård- och mjukvaran". Som RSO ska vi vara en resurs, lägga energi och kraft på kompetensförsörjning, kartläggningar, information, utbildningar på arbetsplatserna. Även riktade besök på arbetsplatsen är av stor vikt där fokus är på prioriterade områden, vilket saknas i dag.

När det kommer till rapporteringssystem så måste vi, som RSO, i dag svara på samtliga frågor i formuläret (i programmet "Fokus Besök") för att det ska registreras. Förslaget är att det borde räcka med de svar som kanske prioriteras vid det enskilda besöket. Det i sin tur skulle innebära mer tid och utrymme på plats för både samtal och dialog kring olika riktade insatser. I dag går det ibland åt onödig tid till administrationsarbete och krav på att samtliga punkter måste gås igenom.

Kongressen föreslår besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett modernare RSO-protokoll som kan formas och anpassas till våra olika branscher

att RSO-besöken årligen fokuserar på riktade och prioriterade frågor

att förenkla inrapportering i Fokus genom att samtliga frågor i RSO-formuläret inte behöver besvaras för att formuläret ska registreras, utan bara de frågor som prioriteras vid det enskilda besöket.

Utlåtande, motion A36

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att våra regionala skyddsombud ges goda förutsättningar att utföra sitt arbete med god kvalitet och i enlighet med gällande lagar och föreskrifter. Arbetet med att utreda möjligheterna till utveckling av protokoll och tekniska system pågår i syfte att säkerställa detta.

De prioriterade områden som IF Metalls handlingslinjer pekar ut spänner över alla verksamhetsområden och funktioner i organisationen. Att fastställa riktade och prioriterade frågor inom endast ett område ligger inte i linje med förbundets helhetssyn. RSO-besöken utgör en del av denna helhet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad, att avslå 2:a att-satsen och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion A37

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Kartläggning klimatpåverkan

Vi driver på för en rättvis klimatomställning och vi som fackförening tycker att klimatfrågan är en väldigt viktig fråga, då det är viktigt att vi tar ansvar för vår verksamhet utifrån klimatperspektivet och för att vara trovärdiga i debatten rörande dessa frågor. För att kunna göra detta, behöver vi först ta reda på hur vår organisation påverkar klimatet.

På vilket sätt bidrar vår organisation till den globala uppvärmningen, hur stora utsläpp av CO₂ och andra växthusgaser skapar vår organisation?

Kongressen föreslår besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att kartlägga vår organisations klimatpåverkan på ett sådant sätt att det ger en tydlig bild av hur vår verksamhet bidrar till klimatpåverkan samt att det går att sätta mål utifrån kartläggningen i syfte att minska organisationens klimatpåverkan.

Motion A38

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Mätbara mål för att minska vår klimatpåverkan

Det är väldigt viktigt att vi alla hjälps åt att minska växthusgaserna i atmosfären! Klimatfrågan är en viktig fråga för mänskligheten och IF Metall. För att vara en trovärdig part i frågan är det viktigt att vi själva jobbar med att minska våra egna utsläpp av klimatpåverkande gaser för att visa att vi gör det vi kan i denna viktiga fråga.

Det är därför viktigt att vi som organisation sätter upp mål för att minska våra utsläpp för att så snabbt som möjligt bli neutrala i vår påverkan av klimatet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utifrån klimatkartläggning av organisationen sätta mätbara mål i etapper för att minska vår klimatpåverkan så att vi kan framstå som en organisation som tar ansvar och är ett föredöme för andra.

Utlåtande, motionerna A37 och A38

Förbundsstyrelsen delar åsikten att klimatfrågan är väldigt viktig och att förbundet ska driva på för en rättvis omställning. Förbundets klimatarbete är därför brett och omfattar alltifrån att bilda opinion, bedriva facklig-politisk samverkan, stärka omställningsmöjligheterna och aktivt främja investeringar till att stärka vårt interna klimatarbete genom att utveckla arbetssätt och policyer.

Det görs årligen en hållbarhetsredovisning som presenteras i årsredovisningen. I den framgår mätbara faktorer såsom resandets påverkan i form av den årliga volymen koldioxidutsläpp och hur förbundet i kapitalförvaltningen beaktar hållbarhetskriterier såsom miljö. De externa kraven på hållbarhetsredovisning förväntas skärpas ytterligare.

Det är en utmaning att ringa in, mäta och målsätta hela den komplexa påverkan som IF Metall som facklig organisation har i klimatomställningen. Med det sagt ser förbundsstyrelsen gärna att IF Metalls bidrag i klimatarbetet fortsatt utvecklas och synliggörs för att kunna uppfylla såväl krav som förväntningar på organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A39

Avdelning 16 Mälardalen, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 34 Borås

Hållbart arbete

Framtidens industriarbete kommer att innehålla större och andra krav på kompetens samt en snabbare förändringstakt av densamma. En av nycklarna till att möta både kompetensbryggan, framtidens krav samt även få en god arbetsmiljö sitter vi själva på: Hållbart arbete!

Trots förbundets satsningar på hållbart arbete inom organisationen har det inte fått det genomslag i form av resultat ute på arbetsplatserna, som vore önskvärt. För att lyckas med hållbar framtid behöver vi även göra fler satsningar. Ett sådant steg bör vara att få en överbrygning från avdelning till klubbnivå i dessa frågor. Det kan vara att klubbar utser egna "Förändringsledare klubb", att detta blir ett förtroendeuppdrag som går att registrera samt att det beskrivs i Uppdragsguiden. Med ett sådant förtroendeuppdrag blir det även enklare för avdelningar att kalla/hitta rätt personer i samband med aktiviteter i ämnet.

Förbundet behöver även tydliggöra satsningar på framtidens arbetsplats och hållbart arbete, genom att stärka upp resurser på avdelningsnivå.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att "Förändringsledare klubb" blir ett förtroendeuppdrag på klubbnivå

att uppdraget "Förändringsledare klubb" beskrivs i Uppdragsguiden

att förbundet tillför resurser på avdelningsnivå för förändringsledare och framtidens arbetsplats likt Organisationslyftet

att det skapas ett hållbarhetslyft i hela förbundet till nästa kongress.

Utlåtande, motion A39

Förbundsstyrelsen delar andemeningen med motionen, men anser det inte lämpligt att genom kongressbeslut detaljreglera vilka fackliga förtroendeuppdrag som ska finnas eller vilka uppdrag som ska beskrivas i Uppdragsguiden.

Förbundsstyrelsen bör i samverkan med avdelningarna fortsatt utveckla verksamheten kring hållbart arbete under kongressperioden. Hur detta arbete ska ske bör inte låsas i beslut av kongressen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A40

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Regionala samordnare i hela vårt land

2018 startade IF Metall ett pilotprojekt med syfte att testa en regional samverkansmodell och stödstruktur som bidrar till att medlemmarnas arbetsmarknadspolitiska intressen tillgodoses på regional nivå.

Pilotprojektet stödjer och utvecklar förbundets nuvarande struktur där avdelningarna inom projektets geografi bygger upp en regional struktur och tillförs funktionen regional samordnare. Den regionala samordnaren har bland annat i uppdrag att samordna avdelningarnas behov och tillsammans med avdelningarna forma arbetet med syfte att öka IF Metalls närvaro i lokala och regionala forum som ansvarar för tillväxt och sysselsättningsfrågor.

Avdelningarna i Småland och öar startade i januari 2019. 2020 anslöts avdelningarna i Sydsverige till projektet och från och med januari 2022 har även norra Mellansverige en regional samordnare.

Arbetet ska leda till samhällets stöd och insatser, som exempelvis strukturfondsmedel från EU som kommer industrin och IF Metalls medlemmar till del.

Om vi menar allvar med att IF Metall ska vara med och forma framtidens industri och industriarbete är det hög tid att satsa genom att tillsätta regionala samordnare i alla åtta NUTS 2-områden i Sverige. Vi har mycket att vinna på att tillsätta en resurs, regional samordnare, då vi behöver samordna avdelningar i samma NUTS 2-område och skulle må bra av att ha en naturlig kontaktperson.

Det finns pengar att hämta, projektet att leda medlemmar att värva. Tiden är nu, industrietableringar sker nu i rasande fart. Vill vi vara co-driver, eller åka i släpvagnen?

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ytterligare minst fem regionala samordnare utses och anställs

att vi tar plats i de åtta strukturfondspartnerskapen, en egen plats eller via LO.

Utlåtande, motion A40

Förbundsstyrelsen håller med om att IF Metall ska vara med och forma framtidens industri, men anser inte att kongressen ska låsa fast förbundet i ett beslut om och hur många regionala samordnare det ska finnas i landet. Förbundsstyrelsen har också tillsatt en utredning i syfte att analysera erfarenheterna gällande det regionala pilotprojektet.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att vi i samverkan med LO ska ta plats i de regionala strukturfondspartnerskapen och menar att så redan sker.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion A41*Avdelning 49 Nordvästra Skåne***Offentligt centralt avtalsregister**

Att en majoritet av våra arbetsplatser och arbetstagare omfattas av rikstäckande kollektivavtal är en grundläggande förutsättning för vår framgångsrika svenska arbetsmarknadsmodell, en grund för solidaritet, rättvisa och trygghet. Det skyddar vårt fackliga löfte och garanterar skäliga löner och villkor för våra medlemmar. Det lägger även grunden för en sund arbetsmarknad, där seriösa företag och arbetsgivare inte konkurreras ut av oseriösa och skrupelfria aktörer.

Det ska vara lätt att välja rätt, både som privat konsument och näringsidkare. Ett offentligt centralt avtalsregister med samtliga företag som har tecknat avtal med IF Metall, skulle göra det lättare att välja rätt. En privatperson skulle kunna förvissa sig om att en bilverkstad har schysta villkor för sin personal, innan hen rullar in sin bil. En företagare skulle på ett smidigt sätt kunna kontrollera att en potentiell underleverantör konkurrerar på ett schyst sätt och inte genom dumpning av de anställdas villkor.

Det finns numera ett flertal exempel inom LO på det vi nu föreslår. Hotell- och restaurangfackets app/tjänst ”Schysta villkor” är kanske den mest kända och frekvent använda. Men även Kommunal, Byggnads och Elektrikerna har numera en webbaserad kollektivavtalskoll, vid namn Kollektivavtalskollen, vilken levereras i form av en ”widget” som enkelt installeras på hemsidan. Utveckling, underhåll och integration mot avtalsregistret sköts av Auranest och kräver således inget extraarbete för förbundet eller medarbetare på kansliet.

Då det redan finns en beprövad lösning för att införa en så enkel men viktig funktion anser vi att detta bör göras för att uppmuntra och stärka en sund arbetsmarknad för IF Metalls medlemmar.

Kongressen föreslås besluta

att ge IT-enheten i uppdrag att upphandla och införa en ”IF Metall Kollektivavtalskollen” på hemsidan.

Utlåtande, motion A41

Vårt medlemsregister är ett omfattande system med en rad olika parametrar, som både består av uppgifter som hämtas upp per automatik, men där väldigt många delar fortfarande görs genom en manuell inregistrering på olika nivåer. Det är ett stort och omfattande arbete som många personer sköter för att det ska upprätthållas så aktuellt och korrekt som möjligt. En IF Metalls kollektivavtalskoll är ett komplext system och som inte enbart kan genomföras via en upphandling av it-enheten, utan involverar flera enheter på förbundet. Det är dock ett arbete som har påbörjats, men som vi inser kommer att ta tid och som behövs få ta tid för att det ska vara så säkert och aktuellt som möjligt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A42*Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland***Serviceavgift på utstationeringsavtal**

Vid de tillfällen som utländska företag kortvarigt utstationerar arbetstagare i Sverige, tecknar vi utstationeringsavtal med företagen. Då arbetstagarna oftast är socialförsäkrade i sitt eget hemland tar vi inte in dem som medlemmar i IF Metall.

Då antalet utstationeringsavtal ökar och avdelningarna får lägga mer tid på bland annat kommunikation i samband med avtalstecknandet samt bevaka att företagen följer tecknade avtal, innebär det att vi lokalt får lägga ner mycket av våra personella resurser på arbetet utan att få några nya medlemmar eller några intäkter för arbetet.

Det kan inte vara rimligt att IF Metalls medlemmar ska finansiera att organisationens personella resurser används till detta utan att vi har möjlighet att få någon form av intäkt för vårt nedlagda arbete.

Under kommande år kommer nya etableringar inte minst i norra Sverige att kräva mycket resurser av våra avdelningar inom detta område.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa serviceavgifter på utstationeringsavtal

att serviceavgifter tas ut månadsvis

att serviceavgiften motsvarar genomsnittlig medlemsavgift inom aktuellt avtalsområde, exklusive a-kasseavgiften.

Utlåtande, motion A42

IF Metall tecknar utstationeringsavtal med utländska företag vilka har arbetstagare som är verksamma i Sverige under en kortare tid. Detta görs för att säkerställa att lönedumpning inte förekommer samt att företagen följer gällande avtal och lagar. Något som är i alla medlemmars intresse då arbetstagare som arbetar för lägre löner och sämre villkor konkurrerar på ett osunt sätt med medlemmar som arbetar under IF Metalls olika avtal.

Arbetet med tecknande och uppföljning av utstationeringsavtal är en del i avdelningarnas ordinarie verksamhet. Införs då ett avgiftssystem, likt det en del andra förbund har, skulle kontroll och eventuell indrivning av detsamma snarare öka arbetsbelastningen och förbundsstyrelsens uppfattning är därför att införandet av en serviceavgift skulle vara direkt kontraproduktivt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A43

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Hedersmedlemskap

Rätt till hedersmedlemskap har den som uppfyller kraven enligt IF Metalls stadgar. Detta är upp till den förtroendevalde själv att ansöka om till avdelningsstyrelsen, då det för närvarande inte finns något system för detta. Det är förstäeligt att man också får räkna tid hos annan fackförening. I denna digitaliserade värld borde det vara lätt att ha ett system, där i alla fall registrerade förtroendevalda i vårt förbund kunde följas sedan förbundets bildande 2006.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillhandahålla ett register där år som förtroendevald, inom IF Metall, kan följas så att hedersmedlem kan hedras.

Utlåtande, motion A43

Hedersmedlemskap är en hedrande utnämning och en belöning för lång facklig gärning och det är därför viktigt att det går att hitta uppgifter om uppdragen i de administrativa systemen.

I dag går det att i medlemssystemet Fokus Analys hitta uppgifter om startdatum och/eller beslutsdatum för uppdrag registrerade från IF Metalls bildande 2006. Detta under förutsättning att uppdragen är korrekt registrerade. Det är alltså i dag fullt möjligt att ta fram uppgifter om hur länge en enskild förtroendevald haft uppdrag för IF Metall.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A44*Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland***Digital skyddsombudsansmälan**

Vi har en negativ trend när det gäller skyddsombud, med allt färre registrerade skyddsombud på våra arbetsplatser. En av anledningarna till detta är att många missar att fylla i att de fortfarande är skyddsombud när mandatperioden går ut. Brevet med ny anmälan hamnar i "att-göra-högen" och glöms sedan bort.

Mycket i dag går att göra digitalt via exempelvis BankID. Det skulle underlätta om det finns möjlighet att digitalt anmäla in skyddsombud samt även minska risken för att anmälan faller mellan stolarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en digital möjlighet att anmäla in skyddsombud till IF Metall i syfte att förenkla processen.

Utlåtande, motion A44

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det finns förutsättningar att förenkla processen, och det rör inte bara skyddsombud utan samtliga förtroendeuppdrag.

De administrativa rutinerna ses hela tiden över i syfte att underlätta arbetet för såväl förtroendevalda som administratörer inom organisationen. Att vi har tillgång till rätt uppdaterade register över förtroendevalda är en viktig del i vårt uppdrag som facklig organisation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A45*Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland***Digitalisering och framtidens industriarbetare**

Kongressen 2017 hade som tema "Framtidens industriarbete". Avtrycket på kongressen var inte speciellt stort, debatt om och kring rapporten uteblev. Inte heller under kongressperioden har vi sett någon större effekt av kongressens tema.

Många framtidsbilder pekar på att flertalet arbeten kommer att försvinna inom industrin samt att arbetsmarknaden tenderar att bli alltmer tudelad.

Förbundets arbete med effekterna av digitalisering och rationalisering bör utvecklas ytterligare. Många medlemmar och fackligt förtroendevalda känner en osäkerhet i vilka krav man kan ställa på företagen i en framtida omställningsprocess.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att under den kommande kongressperioden, ta fram ett utbildningsmaterial med lag- och avtalsmässiga verktyg som klubbar och förtroendevalda kan använda för att få ett reellt inflytande i företagen

att arbeta fram avtalsförslag som stärker fackföreningens inflytande vad gäller digitaliseringens effekter på arbetsplatserna.

Utlåtande, motion A45

Förbundsstyrelsen instämmer i och delar uppfattningen att förbundets arbete med att ta fram relevanta utbildningsmaterial är viktigt. Detta sker kontinuerligt under året och under hela kongressperioden.

Vad gäller utbildningen som efterfrågas i motionen är en sådan redan under utveckling: Arbetsliv i förändring.

I alla våra centrala avtal finns det skrivningar om hur de lokala parterna ska arbeta med kompetensutvecklingsfrågorna på företaget. Utvecklingsavtalet från 1982 tecknades mellan SAF, LO och PTK och tar bland annat upp frågan om teknisk utveckling och kompetensutveckling. Lagen om medbestämmande i arbetslivet, MBL, kom till under lotteririksdagen 1976 och ger arbetstagarorganisationerna ett reellt inflytande. Förbundsstyrelsen anser att de reglerna är fullt tillräckliga för att ge oss ett rejält inflytande över digitaliseringens effekter. Det är inte nya verktyg som behövs, vi behöver i stället bli bättre på att nyttja de verktyg vi redan har.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion A46

Avdelning 28 Västra Skaraborg

Medlemsträffar

Vi hade tidigare något som kallades medlemsträffar där man som enskild medlem kunde träffa folk från förbundet inför nya avtalsförhandlingar. Tyvärr var det ju mest redan förtroendevalda som dök upp på dessa träffar som kanske inte var meningen, men då fanns i alla fall möjligheten att på ett direkt sätt göra sin röst hörd som enskild medlem, och som förtroendevald kunde man hänvisa till dessa träffar som ett sätt att påverka om man verkligen vill. Det kan man inte i dag när de nu ersatts av arbetsplatsträffar där bara vissa medlemmar får denna möjlighet. Är arbetsplatsträffarna ett bra komplement att träffa medlemmar så ska vi givetvis fortsätta med dem också. Men i en demokratisk förening borde alla ha samma möjligheter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram en modell liknande de gamla medlemsträffarna där alla medlemmar har samma möjlighet till denna direktkontakt med förbundsstyrelsen inför avtalsförhandlingar.

Utlåtande, motion A46

Förbundsledningen och förbundsstyrelsen träffar redan i dag medlemmar och förtroendevalda i olika forum såsom arbetsplatsträffar och strategiträffar. På vilka sätt och i vilka sammanhang förbundsledningen har direktkontakt med medlemmar är under ständig utveckling och bör inte låsas fast i ett beslut på kongressen. För att på bästa sätt kunna tillgodose behov av direktkontakt mellan ledning och medlemmar behöver flexibilitet behållas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A47

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 43 Kronoberg

Samtalsstöd för förtroendevalda

Numera är medlemmar försäkrade både på arbetstid och fritid. Detta utesluter inte att kampen fortsätter med att skapa bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor.

Förtroendevalda inom IF Metall är dock en grupp som inte alltid har en okej arbetsmiljö.

Företagshälsovård gäller även förtroendevalda, då vi har en anställning på ett företag men vi måste då först blotta oss för arbetsgivaren och erkänna att vi behöver stöd.

Det kanske inte är självklart att arbetsgivaren tycker det är okej att betala för att vi ska må bra i våra fackliga uppdrag och att vi får använda oss av företagshälsovården om den finns på arbetsplatsen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att undersöka möjligheten till att införa ett samtalsstöd för förtroendevalda med uppdrag för avdelning eller förbund.

Motion A48

IF Metalls Verkstadsklubb Fagerhults Belysning avdelning 33 Vätterbygden

Samtalsstöd för förtroendevalda

Numera är medlemmar försäkrade både på arbetstid och fritid. Detta utesluter inte att kampen fortsätter med att skapa bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor. Förtroendevalda inom IF Metall är dock en grupp som inte alltid har en okej arbetsmiljö.

Företagshälsovård gäller även förtroendevalda, då vi har en anställning på ett företag men vi måste då först blotta oss för arbetsgivaren och erkänna att vi behöver stöd. Det kanske inte är självklart att arbetsgivaren tycker det är okej att betala för att vi ska må bra i våra fackliga uppdrag och att vi får använda oss av företagshälsovården om den finns på arbetsplatsen, då problemen kanske inte är arbetsrelaterade.

Kongressen föreslås besluta

att införa samtalsstöd för förtroendevalda inom IF Metall.

Utlåtande, motionerna A47 och A48

I dag omfattas samtliga anställda och förtroendevalda som utför ett uppdrag för organisationens räkning av LO:s samlingsförsäkring. Detta gäller både när man utför uppdrag på sin egen arbetsplats och inom avdelningens verksamhetsområde. I denna försäkring finns ett moment som heter ”kristerapi” där samtal ingår.

Att utöver det göra ytterligare en central eller övergripande kompletterande lösning för förtroendevalda skulle kunna innebära att arbetsgivarna väljer att avstå sitt ansvar vid en eventuell rehabiliteringsprocess.

Förbundsstyrelsen anser därför att varje lokalavdelning bör gå igenom det skydd som redan finns, informera förtroendevalda om detta skydd samt efter behov komplettera detta skydd.

Det är vidare viktigt att vi som organisation tar ansvar för de förtroendevalda och verkar för att kopplingen gentemot dennes arbetsplats kvarstår. Att ha en fortsatt förankring på arbetsplatsen är av största vikt, både för organisation och för individ.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A49

Avdelning 44 Halland

Förtroendevaldas trygghet

Att medlemmar tar på sig ett större ansvar och blir förtroendevalda, är det som mycket av vår verksamhet är uppbyggt på, det är också så vi vill ha det.

Man ska inte tjäna på sitt uppdrag men man ska heller inte förlora något, det är det som vi lever efter men verkligheten säger att många förtroendevalda med tyngre och mer tidskrävande uppdrag halkar efter rent lönemässigt då de oftast måste välja mellan att kompetensutveckla sig på arbetsplatsen eller fortsätta sin fackliga bana och det är inte flertalet som får den genomsnittliga löneutvecklingen på företaget.

Våra arbetsplatser och dess produktioner har förändrats, det finns inte heltidsfackliga förtroendevalda i samma utsträckning och det är långt ifrån alla som kan behålla sin plats i produktionen vid en specifik mer avancerad maskin när uppdragen ökar. Många av de som blir förtroendevalda i våra respektive avdelningar tvingas efter ett tag att välja mellan sin trygghet på ordinarie arbetsplatsen alternativt fortsätta med sitt fackliga uppdrag. Vi som organisation märker av detta. Vi är i stort behov av att både rekrytera nya samt behålla de förtroendevalda som vi har. Detta är en överlevnadsfråga för oss som förbund och vi behöver tänka nytt för att kunna fortsätta att vara en förtroendemannaorganisation. Vi behöver värna om de som varje dag värnar om IF Metall, dess medlemmar och organisation.

Ett första steg är att, vid kompetens- och löneutvecklingsbortfall, trygga upp för våra förtroendevalda när de verkligen behöver en trygghet att falla tillbaka på såsom vid uppsägning på grund av arbetsbrist, vid en rehabiliteringssituation samt den dagen den förtroendevalde går i pension.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att säkerställa att avdelningens och förbundets förtroendevalda kan uppbära en likvärdig a-kasseersättning som om hen arbetat på sitt ordinarie arbetsställe vid en eventuell uppsägning

att säkerställa att avdelningens och förbundets förtroendevalda får en jämlik och rättvis rehabiliteringsutredning och handlingsplan vid en eventuell arbetssjukdom, om inte detta kan erbjudas av hens huvudarbetsgivare.

Utlåtande, motion A49

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att IF Metalls förtroendevalda inte drabbas av försämringar i arbetsförhållandena eller sämre anställningsvillkor på grund av sina förtroendeuppdrag. Vid beräkning av arbetslöshetsersättning tas hänsyn till både arbete och förtroendetid.

En förtroendevald på avdelnings- och förbunds nivå har i normalfallet en anställning i botten och det är dennes arbetsgivare som ska ta ansvar, oavsett den bakomliggande orsaken till den minskade arbetsförmågan. I de fall arbetsgivaren inte uppfyller sitt ansvar har IF Metall en skyldighet att begära förhandling i ärendet. Vidare omfattas även samtliga förtroendevalda som utför ett uppdrag för organisationens räkning av LO:s samlingsförsäkring.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A50

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Prioritera upp utåtriktad verksamhet

Vi behöver öka vår närvaro ute på företagen, inte minst på våra små och medelstora arbetsplatser av flera olika anledningar. Vi har en lägre organisationsgrad på arbetsplatser med låg facklig aktivitet/närvaro. Antalet fackligt förtroendevalda minskar. Vi har en relativt hög snittålder på våra fackligt förtroendevalda och behöver börja tänka på förnyring. Vi kan se enligt opinionsmätningar att många av våra medlemmar sympatiserar med partier som inte delar vår värdegrund eller som är intresserade av att driva de frågor som är viktiga för oss arbetare.

Vi måste därför prioritera upp utåtriktad verksamhet som innebär att vi syns mer ute på våra arbetsplatser och träffar/pratar och organiserar mer med våra medlemmar och blivande medlemmar, uppmuntrar dem till att utbilda sig och ta på sig förtroendeuppdrag för att i förlängningen också själva driva på i fackliga frågor på den enskilda arbetsplatsen.

Lika viktigt är också att ta politiska diskussioner kontinuerligt för att öka kunskapen och förståelsen av vikten att få en politisk sammansättning i vår riksdag som lättare kan driva igenom de saker som är viktiga för oss. För att få ett högt fokus är det viktigt att målstyra och motivera den utveckling som man vill eftersträva. Det är därför viktigt att ha mätbara nyckeltal så att man kan följa upp och skapa rimliga incitament för en sådan utveckling för att få fokus i frågan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att komplettera/ta fram mätbara nyckeltal som riktar sig mot utåtriktad verksamhet så att de kan följas utifrån flera perspektiv och att de också i vissa fall kopplas mot ekonomiska eller andra pådrivande incitament för avdelningarna för att få ytterligare tryck på den utåtriktade verksamheten.

Utlåtande, motion A50

En hög närvaro på arbetsplatserna är ett prioriterat mål för IF Metall. Det är av största vikt att såväl avdelningar som förbund målsätter och följer upp det utåtriktade arbetet. I förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer framgår att ett av inriktningsmålen är att träffa medlemmar på alla arbetsplatser varje år samt att särskild vikt läggs vid arbetsplatser utan klubb.

Möjligheten att kvantitativt följa upp antal genomförda besök finns. Avdelningsanslaget är ett exempel på att ekonomiska incitament kopplas till antal registrerade besök.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A51

Avdelning 18 Örebro län

Arbetsplatsombud

På arbetsplatser som i dag saknar klubb har vi ofta avdelningsombud. Som avdelningens representant på dessa arbetsplatser ska avdelningsstyrelsen och ombudsmän finnas som stöd. Den av avdelningen utsedda representanten för medlemmarna anställd på arbetsplatsen bör därför benämnas som arbetsplatsombud då hen representerar medlemmarna i fråga och inte avdelningen.

Kongressen föreslås besluta

att benämningen avdelningsombud byts ut till arbetsplatsombud.

Utlåtande, motion A51

I stadgarna § 19 mom. 9 regleras uppdraget avdelningsombud. Det är avdelningens styrelse som utser avdelningsombud i samråd med berörda medlemmar på arbetsplatsen. Det är viktigt att både medlemmar och arbetsgivare är medvetna om och förstår innebörden av att det är avdelningsstyrelsen som har det juridiska ansvaret i olika frågor, såvida inte förhandlingsrätten har delegerats till avdelningsombudet. Namnet avdelningsombud ger en tydligare och bättre förståelse för uppdraget, som är ett avdelningsuppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A52

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Kulturpolitik i förbundet

”Innan man säger ja eller nej ska invändningar lyftas och följder begrundas. Kultur odlar den förmågan.” Bengt Göransson, socialdemokratisk kultur- och utbildningsminister, åren 1982–1991.

Fackföreningen är en stark folkrörelse och folkbildningen är en långsiktig investering för facket. År 1912 bildades Arbetarnas Bildningsförbund, ABF. Genom ABF har fackets medlemmar kunnat skaffa sig de kunskaper som de behöver. Det är nu dags för IF Metall att prioritera kultur- och bildningsarbete. Vi måste mobilisera för ett hållbart fackförbund i framtiden.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utarbeta satsningar för olika kulturella aktiviteter i hela landet.

Utlåtande, motion A52

Förbundsstyrelsen delar åsikten att kultur- och bildningsarbetet är en bärande del av IF Metalls verksamhet. Det finns ett kulturpolitiskt handlingsprogram som pekar ut riktningen för förbundets kulturarbete och det finns medel att hämta i IF Metalls Kultur- och fritidsfond för olika former av kulturell verksamhet. Förbundet finansierar även ABF, som har samordningsansvaret för kulturfrågorna inom LO, och ABF:s kulturfonder, där avdelningarna kan ansöka om medel till kulturprojekt.

Förbundsstyrelsen ser inget hinder i att avdelningen startar fler kulturprojekt och utser en kulturansvarig, men att det måste ske på eget initiativ och inte ta fokus och resurser från kärnverksamheten som är att organisera medlemmar, teckna kollektivavtal och genomföra förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A53

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal

Kulturpolitik i förbundet

”Innan man säger ja eller nej ska invändningar lyftas och följder begrundas. Kultur odlar den förmågan.” Bengt Göransson, socialdemokratisk kultur- och utbildningsminister, åren 1982–1991.

Fackföreningen är i grunden en stark folkrörelse. Folkbildningen är en långsiktig investering för facket, 1912 bildades Arbetarnas Bildningsförbund, ABF och genom ABF har fackets medlemmar kunnat skaffa sig de kunskaper som de behöver. Det är nu dags för IF Metall att prioritera kultur- och bildningsarbete. Vi måste mobilisera för ett hållbart fackförbund i framtiden.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet ska utarbeta satsningar för olika kulturella aktiviteter i hela landet

att avdelningarna ska utse en kulturansvarig på respektive avdelning

att inrätta ett kulturpris.

Utlåtande, motion A53

Förbundsstyrelsen delar åsikten att kultur- och bildningsarbetet är en bärande del av IF Metalls verksamhet. Det finns ett kulturpolitiskt handlingsprogram som pekar ut riktningen för förbundets kulturarbete och det finns medel att hämta i IF Metalls Kultur- och

fritidsfond för olika former av kulturell verksamhet. Förbundet finansierar även ABF, som har samordningsansvaret för kulturfrågorna inom LO, och ABF:s kulturfonder, där avdelningarna kan ansöka om medel till kulturprojekt.

Förbundsstyrelsen ser inget hinder i att avdelningen startar fler kulturprojekt och utser en kulturansvarig, men att det måste ske på eget initiativ och inte ta fokus och resurser från kärnverksamheten som är att organisera medlemmar, teckna kollektivavtal och genomföra förhandlingar.

Historiskt sett har både Metall och Industrifacket haft egna kulturstipendier, men dessa lades ned eftersom det var svårt att hitta tillräckligt med lämpliga kandidater med anknytning till det egna förbundet. Förbundsstyrelsen ser inte att det finns behov för ett nytt kulturpris i egen regi, utan anser att de som redan finns inom arbetarrörelsen, som till exempel Stig Sjödinpriset och Ahlbäck-priset, fyller sin roll.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a och 3:e att-satserna.

Motion A54

Avdelning 34 Borås, 36 Göteborg

Kulturpolitik i IF Metall

”Bildning är det vi kommer ihåg när vi glömt vad vi lärt oss” – författaren Ellen Key.

Fackföreningsrörelsen kämpar för att förbättra villkor i arbetslivet. Att organisera sig och gå fackliga utbildningar är grunden för att vi ska få fler aktiva förtroendevalda och medlemmar i det egna förbundet. Men bildningsfrågan är också viktig för fackföreningsrörelsen. Man måste förstå sin egen historia och sin samtid.

I Sverige har vi många arbetarförfattare som skrivit om våra verkligheter på arbetsplatserna. Maria Hamberg, Lena Kallenberg, Mats Berggren och David Ericsson är några exempel på moderna arbetarförfattare. Vi känner igen oss i och genom deras berättelser. Detta innebär att vi börjar samtala med varandra och kanske leder till nya problemlösningar på våra arbetsplatser och i samhället.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att tillsätta en arbetsgrupp som ska ta fram en handlingslinje och plan för kulturpolitiken i förbundet

att det ska inrättas ett kulturpris i förbundet som delas ut till någon inom kulturområdet som skildrar medlemmars arbetsliv.

Utlåtande, motion A54

Förbundsstyrelsen delar åsikten att kultur- och bildningsarbetet är en bärande del av IF Metalls verksamhet. Det finns ett kulturpolitiskt handlingsprogram som pekar ut riktningen för förbundets kulturarbete och det finns medel att hämta i IF Metalls Kultur- och fritidsfond för olika former av kulturell verksamhet. Förbundet finansierar även ABF, som har samordningsansvaret för kulturfrågorna inom LO, och ABF:s kulturfonder, där avdelningarna kan ansöka om medel till kulturprojekt. Förbundsstyrelsen anser med beaktande av ovanstående inte att det finns behov av att tillsätta en arbetsgrupp.

Historiskt sett har både Metall och Industrifacket haft egna kulturstipendier, men dessa lades ned eftersom det var svårt att hitta tillräckligt med lämpliga kandidater med anknytning till det egna förbundet. Förbundsstyrelsen ser inte att det finns behov för ett nytt kulturpris i egen regi, utan anser att de som redan finns inom arbetarrörelsen, som till exempel Stig Sjödinpriset och Ahlbäck-priset, fyller sin roll.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A55

Avdelning 15 Stockholms län

Förbundsfanans hantering i samband med begravning

Vi medlemmar i Jernarbetarnes verkstadsklubb No1 vid Mekaniska Verkstaden, Skansen, Stockholm, har förstått att det föreligger oklarheter i hur IF Metall ska agera vid frånfälle av förtroendevald/anställd på förbunds nivå, eller tidigare förtroendevald/anställd på förbunds nivå.

En del av detta, är hur förbundsfanan ska användas i samband med begravning. En fackföreningsfanans deltagande vid begravning är en stark hyllning till en facklig kamrat och representerar IF Metall och vårt arbete för industriarbetarna.

Det tycks även finnas oklarheter vad avser andra åtgärder i samband med dödsfall av befintlig eller tidigare anställd eller förtroendevald på förbunds nivå. Exempelvis handlar det om kontakter med anhöriga, information om dödsfallet till anställda, förtroendevalda och pensionärer inom IF Metall. Vi anser att även detta bör fastställas i ett regelverk.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett regelverk för hur IF Metalls förbunds fana ska hanteras vid begravningar, av de som varit centralt anställda och/eller förtroendevalda, på förbunds nivå

att regelverket även innefattar hur kontakter ska ske med anhöriga, hur informationen om dödsfall går ut inom IF Metall och till pensionärer

att regelverket kommuniceras med förbundets avdelningar så att det blir känt hur förbundsfanan ska användas och vilka regler som gäller.

Utlåtande, motion A55

Förbundsstyrelsen konstaterar att det i dag inte finns någon reglering av de frågor som tas upp och menar att det är viktigt att det tas fram ett regelverk runt hanteringen av förbundsfanan vid begravningar samt övriga begravningsfrågor både internt och externt.

Med anledning av detta avser förbundsstyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att utarbeta ett regelverk kring dessa frågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Fackliga studier – Motionerna A56–A70 med utlåtanden

Motion A56

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne

Öka medlemmars kunskaper om den fackliga idén

Vi vill förändra vårt samhälle och vårt arbete i en viss riktning. Det som gällde för 120 år sedan gäller även i dag: gemenskap, solidaritet och rättvisa. Vi hävdar att både arbetsgivare och arbetstagare vinner på att ha välutbildade medlemmar och förtroendevalda. Detta för att säkerställa att alla vet vilka rättigheter och skyldigheter som gäller i arbetslivet.

Dagens slimmade arbetsplatser och otrygga anställningar gör att medlemmen känner press, både från arbetsgivare och arbetskamrater. Känslan är att man sviker när man går på utbildning, då det kan uppstå diskussion om ledigheten.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den fackliga introduktionen följs upp med rättigheten att gå på medlemsutbildning inom sex månader

att arbetsgivaren, redan i produktionsplaneringen, bereder möjligheten att se till att det finns en ersättare för den som ska gå facklig medlemsutbildning.

Utlåtande, motion A56

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att utbildning är viktigt. Under kongressperioden har bidraget för såväl facklig introduktionsutbildning som medlemsutbildning höjts för att stimulera avdelningar att rekrytera fler till dessa utbildningar. Det finns i dag verktyg som möjliggör för avdelningen att göra uppföljningar på de medlemmar som genomgått en facklig introduktionsutbildning, så att de även kan få erbjudande om att gå en medlemsutbildning. Detta arbete kan ske i samverkan med avdelningsombud och studieorganisatorer på företag.

Rättighet att få gå utbildning på arbetstid finns i dag i studieledighetslagen. Avdelningen kan också lägga utbildningen på halvdagar, på kvällar och/eller genomföra den digitalt för att underlätta för medlemmar att gå en facklig utbildning. Organisationsenheten har vid flertalet tillfällen på centrala studiekonferenser och lokala studieträffar påtalat vikten av att göra lokala studieplaner som sträcker sig över tid på företagen. Om företag ska ha ersättare eller på annat sätt organisera upp arbetet för den studielediga, åligger det dock respektive arbetsgivare som leder och fördelar arbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A57

Avdelning 44 Halland

Medlem i facket-utbildning på gymnasiet

IF Metall håller skolinformation på gymnasieskolorna för de som går inriktning mot industri och fordon. LO eller övriga medlemsförbund gör detsamma på de andra programmen. Får man in att vi som fackförbund får komma och hålla Medlem i facket-utbildning så kommer eleverna få mer information om hur man påverkar på sin arbetsplats och hur viktig fackets roll är.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att vårt förbund under skoltid får hålla utbildningen Medlem i facket i tre dagar för de som går tredje året på de program som riktar sig mot våra branscher

att LO och övriga medlemsförbund under skoltid får hålla utbildningen Medlem i facket i tre dagar under det tredje året.

Utlåtande, motion A57

Klubbordförande vittnar i dag om hur lätt det är att värva nyanställda som tidigare fått en bra skolinformation. Att låta eleverna gå en Medlem i facket-utbildning finns det i dag inget hinder för från IF Metalls sida, eftersom det främjar det fortsatta organiseringsarbetet. Avdelningarna kan redan i dag genomföra Medlem i facket för medlemmar och icke-medlemmar, exempelvis för gymnasieelever i syfte att informera om fackets roll och underlätta för ett framtida medlemskap. Detta kan genomföras i både fysisk och digital form och genomförs redan på en del håll i landet.

LO skriver i sin rapport inom ramen för projektet Stärkt organisering och stärkt organisation, att skolinformation är en viktig prioritering framöver, men att de högskoleförberedande programmen är det område där vi har lägst antal skolinformationer i dag. Att då förlänga skolinformationen från klassrumstimme till tredagarsutbildning skulle sannolikt inte gynna antalet genomförda skolinformationer.

Däremot kan skolinformatörerna rekrytera gymnasieelever till LO:s Om-utbildningar, exempelvis Om facket eller Om samhället. Dessa utbildningar är riktade till unga under 30 år och de är också öppna för alla unga utan krav på medlemskap i ett fackförbund. IF Metall kan dock inte fatta kongressbeslut om vad LO och andra förbund ska göra i fråga om skolinformation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion A58

Avdelning 1 Malmfälten, 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Grundpaket utbildningar inom tre månader

Det dröjer ofta lång tid innan de förtroendevalda erbjuds att få gå utbildning. I många avdelningar är det svårt att genomföra utbildningar på grund av handledarbrist. Detta leder i sin tur till kunskapsbrist och tappat intresse hos många förtroendevalda. IF Metall borde därför erbjuda nya förtroendevalda ett "utbildnings-grundpaket" inom tre månader som kvalificerar de förtroendevalda till vidareutbildning. Grundpaketet kan ske i digital form när fysiska utbildningar är svåra att genomföra.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att erbjuda ett grundpaket med utbildningar till nya förtroendevalda inom tre månader.

Utlåtande, motion A58

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt att våra förtroendevalda snabbt får relevant utbildning för sitt uppdrag. Ett erbjudande om att gå sin första grundläggande förtroendemannautbildning bör i normalfallet komma tätt inpå att personen har blivit vald till sitt uppdrag. Här har studieorganisationen på klubb och avdelning en viktig roll att göra en studieplan för nya förtroendevalda. Att erbjuda det första kurstillfället senast inom tre månader från att personen är vald är ett bra strävansmål som avdelningarna kan välja att ha.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A59*Avdelning 13 Bergslagen***Jämställdhetsutbildning för förtroendevalda**

IF Metall driver ett kvalitativt jämställdhets- och mångfaldsarbete för att öka andelen kvinnor och personer med utländsk bakgrund i våra beslutande organ. Detta för att återspegla de olika bakgrunder och förutsättningar som finns bland våra medlemmar.

Verkstadsklubben IF Metall vid Hitachi Energy, i Ludvika, anser mot bakgrund av detta att jämställdhetsutbildningen för förtroendevalda ska vara ett krav för samtliga förtroendevalda att genomgå. Detta för att öka kunskapen och förståelsen samt vikten av att arbeta för en ökad mångfald bland våra förtroendevalda.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att jämställdhetsutbildningen för förtroendevalda blir en kravutbildning för alla förtroendevalda.

Utlåtande, motion A59

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att jämställdhets- och mångfaldsarbetet är viktigt ur många aspekter. Förtroendevalda ska gå de utbildningar som ingår i uppdraget. Förbundsstyrelsen ser jämställdhet som en kunskapsfråga och uppmuntrar till fortsatta utbildningsinsatser för hela förbundet. Jämställdhetsutbildningen för förtroendevalda ingår därför redan i dag som rekommenderad utbildning för samtliga förtroendeuppdrag som omnämns i Uppdragsguiden.

För att vi ska ha ett flexibelt studiesystem är det viktigt att vi inte låser fast oss i ett kongressbeslut.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A60*Avdelning 26 Östergötland***Jämställdhet som grundutbildning**

Vi beslutade på kongressen 2014 att IF Metall är ett feministiskt förbund och ändå genomsyrar detta inte förbundet än. I våra handlingslinjer står att vi särskilt ska uppmärksamma kvinnors arbetssituation och göra särskilda insatser för att stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatsen och inom alla våra avtalsområden.

För att nå målet om minst 30 procent kvinnor i rådgivande och beslutande organ behöver vi motivera, stödja och öka utbildningsinsatserna. Vi har en bra bit kvar att gå, och för att kunna göra detta tillsammans krävs att alla förstår att vi vinner på jämställdhet.

I det beslut som förbundet har fattat om vilka utbildningar som ingår i grundläggande utbildningar för förtroendevalda saknas en utbildning: jämställdhetsutbildning. Detta gör att insatserna från förbundet när det kommer satsningar som till exempel Organisationslyftet uteblir, och det i sin tur rimmar dåligt med vad vi som organisation har, eller ska ha, som ambition inom jämställdhetsområdet.

Kongressen föreslås besluta

att jämställdhetsutbildningen införs som en av de grundläggande utbildningarna för förtroendevalda liksom Agera, Kollektivavtalet och Lagar i arbetslivet.

Utlåtande, motion A60

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att jämställdhets- och mångfaldsarbetet är viktigt ur många aspekter. Förtroendevalda ska gå de utbildningar som ingår i uppdraget. För att sätta ännu mer fokus på jämställdhetsutbildningen för våra förtroendevalda finns den nu

med som rekommenderad utbildning i Uppdragsguiden på samtliga uppdrag. För att vi ska ha ett flexibelt studiesystem är det viktigt att vi inte låser fast oss i ett kongressbeslut.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A61

Avdelning 18 Örebro län

Jämställdhetsutbildningen i kunskapsstegen

Vi ser en stor okunskap i vad feminism och jämställdhet är, både i förbundet och i samhället för övrigt. Det är därför viktigt för oss som förbund att utbilda i dessa frågor. Vi anser att jämställdhetsutbildningen behöver vara obligatorisk för alla förtroendevalda.

I och med att vi är ett feministiskt förbund ser vi behovet av att öka kunskapen om feminism i alla uppdrag, då det ska genomsyra hela verksamheten.

Kongressen föreslås besluta

att jämställdhetsutbildningen ska ingå i kunskapsstegen för samtliga förtroendevalda enligt Uppdragsguiden.

Utlåtande, motion A61

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om att jämställdhetsarbetet är viktigt ur många aspekter. Förtroendevalda ska gå de utbildningar som ingår i uppdraget. För att sätta ännu mer fokus på jämställdhetsutbildningen för våra förtroendevalda finns den nu med som rekommenderad utbildning i Uppdragsguiden på samtliga uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A62

Avdelning 33 Vätterbygden

Utbildningsbehov för förtroendevalda

Arbetsgivarna ställer i dag högre krav på tjänstemännens utbildningar och sätter därmed hårdare krav på meriter och certifierad kunskap.

När vi möter arbetsgivarnas representanter, så förekommer problematik då kompetensen ökat på arbetsgivarsidan genom att bland annat språk och skrift förändrats. Detta har gjort att vi försatt oss i ett underläge och vi möter inte vår motpart längre på samma villkor.

Genom att erbjuda förtroendevalda utbildning utifrån forskningsbaserade kunskaper ges förutsättningar att vara med och bygga framtidens samhälle med socialistiska och fackliga värdegrunder.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa frivilliga certifierade utbildningar för fackligt förtroendevalda som genomgått grundutbildningarna

att införa forskningsinriktade studier med utomstående aktörer.

Utlåtande, motion A62

Möjligheten till utbildningar för förtroendevalda är något som förbundet sätter stort värde på, men begreppet certifierade utbildningar är väldigt brett och det framgår inte inom vilket område man vill införa certifierade utbildningar. När det gäller forskningsinriktade studier, är även detta ett brett område och inte specificerat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A63

Avdelning 26 Östergötland

Utbildning i våra stadgar och handlingslinjer

Våra stadgar och handlingslinjer är ryggraden i hela IF Metalls organisation och något vi lutar oss mot i både små och stora frågor. Det är också viktigt ur en demokratisk synvinkel att denna kunskap sprids. Ändå finns det inte en renodlad utbildning i våra stadgar och handlingslinjer.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram och inrätta en fördjupad utbildning i IF Metalls stadgar och handlingslinjer.

Utlåtande, motion A63

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att stadgar och handlingslinjer är ryggraden i hela organisationen. För att våra förtroendevalda ska få en bra grundkunskap har vi valt att i vår översyn av vår grundutbildning Agera lägga betydligt mer tid på stadgar och handlingslinjer. Hela utbildningen kommer att utgå från stadgarna § 2 samt våra handlingslinjer. Utöver detta ingår kunskap om våra stadgar i de olika styrelseutbildningar som erbjuds.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A64

Avdelning 36 Göteborg

Motionsutbildning för IF Metallare

Vi känner i dag att vi inte är tillräckligt bra på att utbilda medlemmar i medlemsdemokrati och motionskrivning. Vi skulle behöva öka kunskapen hos våra medlemmar om motionskrivningar.

Detta kan påverka (gynna) framtiden för IF Metallare. Detta är för att öka kunskapen inom det facklig-politiska, och att varje medlem gynnas av motionslärande och kan påverka mer i samhället. Detta skulle även leda till att stärka vår medlemsorganisation.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet ser över möjligheten att avsätta tid för genomgång av motionskrivning i relevanta utbildningar

att organisationsenheten får i uppdrag att arbeta fram en utbildning i motionskrivning som sedan kan genomföras lokalt samt ingå i studiebidragssystemet.

Utlåtande, motion A64

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om vikten av att utbilda våra medlemmar och förtroendevalda i motionskrivning så att de kan vara med och påverka förbundets inriktning. För att våra förtroendevalda ska få en ökad kunskap i motionskrivning har vi valt att i vår översyn av grundutbildningen Agera lägga in ett större pass avseende vikten av medlemspåverkan och utökad information gällande motionskrivning. För att våra medlemmar ska få ökad kunskap i motionskrivning kommer organisationsenheten att få i uppdrag att ta fram en utbildning i motionskrivning som sedan ska genomföras lokalt.

För att kunna vara flexibla i vilka utbildningar som ingår i studiebidragssystemet vill förbundsstyrelsen dock inte låsa fast sig vid ett kongressbeslut.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion A65

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

En fortsatt satsning på Organisationslyftet

Vi anser att det är bra med en fortsatt satsning på Organisationslyftet i syfte att öka förtroendet för vår organisation och ge våra förtroendevalda de verktyg som behövs för vår fackliga kamp i dag och i framtiden. Det är viktigt för vår organisation att ha välutbildade förtroendevalda och en styrka för förbundet och medlemmarna. Annars finns en risk att vi tappar förtroende bland våra medlemmar, det är lätt att rasera ett förtroende men svårt att bygga upp igen.

Kunskap är styrka och är inte tungt att bära, därför behöver vi fortsatt utbilda våra medlemmar. Desto mer kunskap om facket, våra värderingar och vår historia, desto starkare blir vi.

Kongressen föreslås besluta

att Organisationslyftet ska följa kongressperioderna

att jämställdhetsutbildning för förtroendevalda ska ingå i Organisationslyftet.

Utlåtande, motion A65

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om vikten av Organisationslyftet. Andemeningen har varit att beslutet ska följa kongressperioden. Nu kom perioden ur fas med anledning av pandemin och det nuvarande beslutet är fattat fram till december 2023.

Syftet med Organisationslyftet är att höja kunskapsnivån både i bredd och spets för att stärka organisationen. Det finns i dag inget hinder i det beslut som ligger till grund för Organisationslyftet att göra justeringar efter behov. När det gäller vad som ska ingå i Organisationslyftet är det dock viktigt att det ska kunna styras just efter behov och att det inte låses fast i ett kongressbeslut.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion A66

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Facklig-politisk samverkan

I dagens samhälle har många IF Metallmedlemmar dålig kunskap om bakgrunden till att LO och fackförbunden använder sig av facklig-politisk samverkan. Kunskapen är begränsad om vikten av politisk hjälp, när angelägna reformer inte kan åstadkommas genom avtal.

Den historiska bakgrunden är lika aktuell nu som tidigare. Särskilt nu när högerpopulismen och konspirationsteorierna får ökad spridning via sociala medier.

Det är därför oerhört viktigt att ett modernt studie- och informationsmaterial utarbetas i denna viktiga fråga. Det gamla materialet som finns att tillgå uppfyller inte dagens krav i den snabba utveckling som skett på media- och informationsområdet.

Om IF Metalls medlemmar ska kunna medverka och påverka samhällsutvecklingen måste kunskapen höjas om högerpopulismens utveckling, och dess politik åskådliggöras.

Värnandet om demokratin och ett solidariskt samhälle klaras inte av utan mångas medverkan.

I detta kan IF Metalls medlemmar spela en stor roll. En viktig förutsättning är ett modernt studiematerial, anpassat till dagens politiska utveckling.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett modernt studiematerial om facklig-politisk samverkan.

Utlåtande, motion A66

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att kunskapen om facklig-politisk samverkan är viktig och att så många som möjligt av våra medlemmar får den kunskapen.

Utbildningen Medlem i facket 2 är framtagen av LO tillsammans med flera av medlemsförbunden för att specifikt möta det behov som beskrivs i motionen. IF Metall var delaktiga i arbetet med framtagandet av utbildningen och även i den uppdatering som pågår just nu. För förtroendevalda har dessutom IF Metall en facklig-politisk grundutbildning som också kommer att ses över.

Utöver det finns IF Metalls broschyr Därför facklig-politisk samverkan, som kan ses som ett gott komplement till olika lokala utbildningar och konferenser som genomförs i avdelningarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A67

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Utbildning

För att öka våra medlemmars möjlighet att engagera sig politiskt och kunna vara aktiva i våra hemkommuner. Politiskt aktiva medlemmar är en förutsättning för att förändra samhället utifrån våra behov.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet erbjuder facklig-politiska medlemsutbildningar så att våra medlemmar kan ta politiska uppdrag.

Utlåtande, motion A67

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att politiskt aktiva medlemmar är en förutsättning för att förändra samhället utifrån våra behov. För att få våra medlemmar att bli intresserade av att vara politiskt aktiva är det av stor vikt att få dem att gå Medlem i facket och den facklig-politiska medlemsutbildningen, Medlem i facket 2.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A68

Avdelning 26 Östergötland

Dygnsvila för kurser

Fackliga utbildningar och kurser är otroligt givande och många ser fram emot nästa tillfälle som de får chansen att lära sig något nytt eller fräscha upp sina kunskaper. Men vi som fackförening borde föregå med gott exempel och absolut inte vara sämre än det vi och lagen kräver av våra arbetsgivare.

Vissa kurser är otroligt krävande och är schemalagda till sent på kvällen, för att sedan börja väldigt tidigt på morgonen dagen efter. Kursdeltagare behöver vila för att

effektivt kunna ta in all information på bästa sätt. Även kursledarna, som tekniskt sett jobbar, förtjänar en lugn natt och de ska inte behöva sitta uppe till efter midnatt för att vara stöd till deltagarna.

En utvilad grupp kommer garanterat ha en bättre upplevelse och bättre förutsättningar för att komma ihåg allt, jämfört med en sömnberövad grupp.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att kurser och utbildningar ska schemaläggas så att dygnsvila uppnås för både deltagare och kursledare.

Utlåtande, motion A68

IF Metalls utbildningar utgår ifrån folkbildning som bland annat innebär att det är deltagarstyrt, fritt och frivilligt. Det är kärnan i folkbildningens principer. Det gör att deltagarna har stor påverkan på upplägget av utbildningen.

Ett förtroendeuppdrag är inte att jämställa med ett arbete. Fackligt förtroendevalda deltar på kongresser, riksavtalsförhandlingar, möten, avancerade utbildningar och många andra sammanhang, där förutsättningarna ser helt annorlunda ut mot vad det gör i det vardagliga arbetslivet.

I möjligaste mån anpassas verksamheten till det som kan betraktas som normal arbetstid för större delen av medlemskåren.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A69

Avdelning 2 Norrbotten

Tidigare avresa för kurs på annan långväga ort

Många gånger när man ska gå en facklig utbildning eller resa iväg för att närvara på ett möte och bor långt bort, så är reseupplägget som sådant att man ska kliva upp allt från klockan 03.30–04.30 (beroende på avstånd till närmaste flygplats) på morgonen för att sedan sätta sig på flyget till kursorten/mötesorten ofta runt klockan 06.30–07.00. Detta för att vara på plats till kursens/mötets början cirka klockan 10.00 och därefter sätter kursens/mötets första dag igång och håller ofta på fram till och med klockan 17.00 på eftermiddagen.

Detta är inte hållbart ur dels ett lärandeperspektiv och dels ur ett hälsoperspektiv, då man inte är särskilt mottaglig för att lära sig nya saker när man är trött och man egentligen bara vill gå och lägga sig och vila efter att man har fått kliva upp tidigare än normalt och allt som oftast inte har fått sina ordinarie timmar sömn under natten.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att de deltagare som har lång restid till kurser/möten har möjlighet att genomföra resan dagen före.

Utlåtande, motion A69

Förbundsstyrelsen förstår att man ibland behöver ha möjligheten att resa dagen innan till en utbildning eller en konferens. Samtidigt behöver vi vid varje enskilt tillfälle tänka på balansgången mellan att den förtroendevalde ska kunna tillgodogöra sig utbildningen och att ha kostnadseffektiva utbildningar för att kunna genomföra så många utbildningar som möjligt. Redan i dag sker en individuell prövning efter förfrågan vid centrala utbildningar och konferenser.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A70

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Utbildning av försäkringsinformatörer

Våra försäkringsinformatörer har tidigare fått utbildning via LO och Facket försäkrar i samarbete med Folksam vilket har varit en bred utbildning där informatörerna har fått en bra grund att stå på genom en utbildning som har innehållit facklig ideologi såväl som bitar från socialförsäkringarna.

Nu kommer utbildningen att ske genom bolaget Avtalat, vilket innebär att informatörerna kommer få en smalare utbildning då de endast kommer få sakkunskapen, vilket innebär att ideologin och saker som socialförsäkringarna inte kommer att tas upp under utbildningen.

Detta kan innebära att våra informatörer inte kommer att få till sig samma kunskap som vid tidigare utbildningar, vilket innebär att de kanske inte kan hjälpa våra medlemmar i samma utsträckning som innan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall ska ansvara för kompletterande utbildning av våra försäkringsinformatörer

att IF Metalls försäkringsutbildning innehåller relevant information gällande ideologi och socialförsäkringar.

Utlåtande, motion A70

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om vikten av att våra försäkringsinformatörer har relevant utbildning. Arbetsmarknadens parter har tagit över ansvaret för försäkringsinformatörerna via bolaget Avtalat. I och med att de flesta LO-förbunden utser försäkringsinformatörer och att LO är en av parterna anser förbundsstyrelsen att frågan ligger hos LO.

IF Metalls befintliga Försäkringsutbildning grund och Högre försäkringsutbildning innehåller relevant information gällande ideologi och socialförsäkringar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Kommunikation och opinionsbildning – Motionerna A71–A79 med utlåtanden

Motion A71

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Riktade reklamkampanjer

Som organisation måste vi vidga våra kretsar och informera vår omgivning om vårt förbunds ställningstagande i frågor som rör våra medlemmar och vår samhällsutveckling.

Vi ska också i organiserings syfte informera presumtiva löntagare som inte har fått erbjudande att bli medlem i vår organisation med klara budskap om hur och var de ska vända sig för att bli medlem och vad de får i sitt medlemskap.

I dag ser man ofta reklam på bland annat tv där Unionen som organisation köper reklamtid för att synas och få ut sina budskap som man vill forma dem.

IF Metall syns inte i reklamforum i samma utsträckning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att köpa mer riktad reklam i såväl tv, radio samt sociala medier.

Utlåtande, motion A71

Förbundet arbetar fortlöpande med att öka kännedom och kunskap om IF Metall och värdet av att vara medlem hos oss. IF Metalls varumärke handlar om bilden av förbundet och det profilerar vi genom en rad olika insatser, kampanjer och reklam – under hösten 2022 genomförs bland annat en satsning på radioreklam. Digital annonsering sker kontinuerligt i sociala medier där förbundet anpassar den utifrån både målgrupp och geografiskt område. Målgrupperna i sociala medier är främst de som inte har kännedom om IF Metall redan och inte de som redan har kunskapen. Det är därför just denna annonsering inte syns för befintliga medlemmar och förtroendevalda. Utvärdering av den målgruppsanpassade digitala annonseringen sker regelbundet och utvecklas allt utifrån behov.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A72

Avdelning 47 Östra Skåne

Medlemsvärvning

De sista åren har IF Metall tagit beslut som medlemmarna inte stått bakom. Ovanpå det har vi två år av pandemirestriktioner som hindrat oss från att besöka arbetsplatser.

Orsaken att vi varken syns eller hörs mer än när det är i politiska eller LO-diskussioner.

Vi förlorar många medlemmar till framför allt Unionen och många har bara a-kassa.

Vi behöver synas mer i de olika medier som finns till handa, ex. tv-reklam, Instagram, Facebook osv.

Aldrig har jag fått upp en notis från IF Metall, men däremot från Byggnads och Kommunal. Unionen syns varje dag i tv-reklamen. Att synas och höras där folk är, med tydliga budskap, är a och o då det blir svårare och svårare att nå ut under arbetstid när vi har piskan på oss.

Att visa att det finns en agenda och vad vi just nu slåss för, t.ex. kompetensutvecklingen. (Exempel är Byggnads arbetsmiljöinspektioner och koll på hederliga byggfirmor.) Med stora bokstäver ska det synas att detta gör vi för er, er hälsa och era jobb.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta för att synas och höras så att medlemmarna ser att vi finns för dem, genom tillgänglig media såsom Instagram, Facebook, Tiktok, tv och tidningar, och på så sätt bygga upp ett gemensamt förtroende hos medlemmar som sedan blir ringar på vatt-net för nya medlemmar.

Utlåtande, motion A72

Förbundet arbetar fortlöpande med att öka kännedom och kunskap om IF Metall och värdet av att vara medlem hos oss. IF Metalls varumärke handlar om bilden av förbundet och det profilerar vi genom en rad olika insatser, kampanjer och reklam – under hösten 2022 genomförs bland annat en satsning på radioreklam. Digital annonsering sker kontinuerligt i sociala medier där förbundet anpassar den utifrån både målgrupp och geografiskt område. Målgrupperna i sociala medier är främst de som inte har kännedom om IF Metall och inte de som redan har kunskapen. Det är därför just denna annonsering inte syns för befintliga medlemmar och förtroendevalda.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A73

Avdelning 44 Halland

Visa stolthet och enighet över och med vårt förbund

Vi tror på att syns vi så finns vi. Det som våra företrädare förmedlar genomsyrar hela vår organisation. Om våra kamrater ute på arbetsplatserna ser att vi som representerar dem gör det med stolthet så tror vi att detta underlättar i rekryteringssyfte, men också för att vilja stanna kvar. Vi tror också på att medlem värvar medlem och får varje medlem en t-shirt så skapas en samstämmighet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ledningen och våra främsta företrädare ska ha profilkläder när de profileras och uttalar sig i våra egna sociala och tryckta forum.

Utlåtande, motion A73

Vår organisations varumärke och logotyp fyller en viktig funktion när det gäller att synas, både på arbetsplatser och i andra sammanhang. Logotypen är också en viktig del i förbundets centrala och lokala kommunikation genom filmklipp, inlägg i sociala kanaler samt när våra förtroendevalda och medlemmar är med på bild.

Detsamma gäller även för förbundets ledning, men då det inte alltid är genomförbart genom profilkläder sker det i annan form. Exempel på det är i form av roll-ups och backdrop vid filmning och direktsändning, anpassade bilder med både logotyp, profilmfärger och budskap i sociala medier och är alltid föremål för noggrann planering innan kommunikation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A74

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal

Information om möjlighet för alla medlemmar att ta del av kongressen som åhörare via webb-tv

Varje avdelning ska informera om möjligheten för intresserade medlemmar att delta på kongressen som åhörare via webb-tv. Det ligger i förbundets intresse att öka engagemanget bland samtliga medlemmar, genom att öka transparensen i kongressens besluts väg.

Vi behöver ha en starkare opinionsbildning på våra arbetsplatser, diskussionen om fackets frågor behöver bli en vardag runt fikaborden på arbetsplatsen. Möjligheten att som medlem delta på kongressen är begränsad. Vi behöver därför satsa mer på att informera om möjligheten för medlemmar som är intresserade att ta del av kongressen via webb-tv. Kongressen bör vara en inspirationskälla för framtida förtroendevalda.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att varje avdelning ska genomföra insatser för att informera/propagera på bred front om möjligheten för vanliga medlemmar att ta del av kongressen via webb-tv.

Utlåtande, motion A74

Att öka engagemanget runt kongressen och den demokratiska processen ligger i hela förbundets intresse. Ett enkelt och bra sätt för medlemmar att följa hela eller delar av kongressen är via webbsändningar, som framgår av motionen. Detta har varit möjligt under flera kongresser. Kommunikation om kongressen sker under hela kongressperioden, men intensifieras när kongressen närmar sig och innehåller många tips för hur medlemmar kan engagera sig i och följa kongressen. Kommunikationen sker genom alla IF Metalls kommunikationskanaler inklusive den särskilda kongresshemsidan. Därtill kommer den kommunikation som varje förtroendevald också har med medlemmar om kongressen och demokratin i IF Metall. Utöver detta kan förbundsstyrelsen verka för att avdelningarna informerar om möjligheten att följa kongressen via webbsändning på lämpligt sätt i sina kanaler.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A75

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Facklig ideologi och historia

Det finns ett behov av bättre kunskap om den fackliga ideologin, facklig historia, varför facket en gång bildades och fortfarande har en viktig roll. Vi har märkt att det vid fackliga introduktioner och första kontakt med nya potentiella medlemmar finns en okunskap om varför man ska gå med i facket. Tiden är ofta knapp under en facklig introduktion och det finns därför ett behov av ett material som enkelt och tydligt tar upp dessa frågor, som ett komplement till fortsatt kontakt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram och tillhandahålla ett material kring grundläggande facklig ideologi och historia som kan användas vid medlemsvärvning och utbildning.

Utlåtande, motion A75

Den fackliga historien och grunden till det vi har i dag och som våra företrädare har lyckats kämpa fram är viktigt. Den måste vi hela tiden berätta om för nya generationer. Vår historia är lång och innehållsrik och dagens krav på snabb kommunikation innebär

ökade krav på hela vår organisation. I syfte att ge en mycket snabb och kort första information finns det tryckta materialet Sju bra anledningar att vara med i IF Metall. En liten folder som även finns på arabiska, engelska, polska och thai. Den korta animerade filmen Om facket inte fanns ger också en bra grund på ett tillgängligt sätt. Denna finns även på arabiska, engelska och thai. Dessa verktyg tillsammans med det fysiska mötet och samtalet på arbetsplatsen lämpar sig väl som en första introduktion. I den fortsatta kontakten finns även historiefilmen om IF Metall och industriarbetet som ger en djupare kunskap och som med fördel kan användas vid längre möten och utbildningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A76

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Facklig introduktion

En viktig grundbult i vår organisation är att alla som får sin första anställning även får en bra facklig introduktion. Det är fundamentalt för våra möjligheter att bibehålla en hög organisationsgrad och en levande rörelse att samtliga våra medlemmar har åtminstone en grundläggande förståelse för vår rörelse.

Tyvärr så finns det mycket som tyder på att färre och färre får en gedigen facklig introduktion på sin första arbetsplats. Det är inte ovanligt att vi träffar arbetstagare som varit ute i arbetslivet i decennier, ofta på flera olika arbetsplatser, utan att ha pratat med en facklig företrädare, fått en introduktion till arbetstagarorganisationen och/eller blivit erbjuden ett fackligt medlemskap.

Två saker som hade kunnat förändra detta är att ta fram och tillgängliggöra ett centralt framtaget introduktionsmaterial och att få en bättre överblick över vem som ännu inte fått en facklig introduktion, för att till exempel på avdelningsnivå identifiera var det behöver läggas tid och resurser.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att låta organisationsenheten ta fram ett för IF Metall allmängiltigt introduktionsmaterial som kan distribueras fritt inom organisationen och användas vid facklig introduktion på arbetsplatser

att skapa en möjlighet i våra system att på en medlem registrera på arbetsplats genomförd facklig introduktion.

Utlåtande, motion A76

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen om vikten av att det finns ett väl utformat och lätt-tillgängligt material som kan användas vid facklig introduktion på arbetsplatser. Arbetet med att ytterligare utveckla och tillgängliggöra introduktionsmaterial pågår.

Vi ser också att det skulle kunna underlätta möjligheten att lägga resurserna på rätt ställe genom att registrera de fackliga introduktioner som har genomförts lokalt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att bifalla 2:a att-satsen.

Motion A77

Avdelning 46 Blekinge

Kollektivavtalet i app-form

Framtiden närmar sig och tekniken tar över, ingen använder böcker längre.

På hemsidan kan man alltid hitta sitt kollektivavtal i pdf-format, men det måste bli snabbare och enklare att tillgå denna information.

De flesta som jobbar på våra företag i dag bär med sig en smart mobiltelefon, men få bär på kollektivavtalet. Därför tycker vi att kollektivavtalet ska finnas att tillgå som en app i telefonen. Detta underlättar för våra medlemmar att tillgå sina rättigheter samt att tillgängligheten kommer att vara mycket smidigare. Appens funktion ska också kunna erbjuda sökhjälp.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa kollektivavtalet i form av en app eller motsvarande

att appen erbjuder funktion för sökhjälp för att hitta rätt information i rätt tid.

Utlåtande, motion A77

Efter beslut på förbundets kongress 2017 påbörjades ett arbete med att ta fram en app särskilt riktad till förtroendevalda. Syftet är att på ett enkelt sätt kunna använda sin egen mobiltelefon i det fackliga uppdraget och snabbt kunna få information riktad till förtroendevalda, utan att vara beroende av dator eller tryckt material. Som medlem finns det egna kollektivavtalet att hämta på medlemssidorna, vilka också går att läsa direkt i mobiltelefonen. Målet är att hela tiden utveckla befintlig app och medlemssidorna med så goda sökfunktioner som möjligt, däribland det egna kollektivavtalet, och detta arbete fortgår, vilket är mer effektivt än att skapa ytterligare en app.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion A78

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Kommunikation

Vi vill att informationen som ges ut av förbundet ska vara tillgänglig i fler former än skrivet material, till exempel som ljudfiler eller med någon form av uppläsningsverktyg. Vi vill att alla ska kunna tillgodogöra sig viktig information även om man har någon form av funktionsvariation som till exempel dyslexi.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet arbetar för att kunna erbjuda uppläst eller inläst information som ett komplement till den skriftliga.

Utlåtande, motion A78

Förbundet arbetar kontinuerligt med att utveckla olika kommunikationssätt. I sociala medier använder vi oss oftast av bilder med budskap, filmer, rörlig bild och direktsändningar. När det gäller att få material uppläst finns ofta denna funktion direkt från Google, men även genom olika kommunikationsappar via den egna mobiltelefonen. Svårigheten i de flesta fall när det gäller tryckt material är att dessa presenteras i pdf-format och där saknas fortfarande riktigt bra uppläsningsverktyg. Men dessa delar utvecklas hela tiden väldigt snabbt och vi samarbetar här med Dyslexiförbundet för att kunna förbättra våra kunskaper i området.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A79*Medlem Leine Johansson avdelning 38 Dackebygden***Information på svenskt teckenspråk**

Många döva och hörselskadade har svenskt teckenspråk som förstaspråk och svenska som andraspråk. Teckenspråkiga personer behöver få information på sitt förstaspråk, på samma sätt som andra minoritetsgrupper. Nyinflyttade teckenspråkiga personer lär sig i regel det svenska teckenspråket ganska snabbt. Däremot tar det längre tid för dem att lära sig skriven svenska.

Tänk på att det svenska teckenspråket är ett annat språk än svenska. Det är inte en tecknad representation av svenska.

När jag nu fått förmånen att ha Medlem i facket med teckenspråkstolk har det lyft min kunskapsnivå som hörande kring teckenspråket och skillnader med det svenska språket. Jag vill nu att medvetenheten höjs inom vår organisation och gärna i samhället i stort.

Ett första steg vore att välkomna på vår hemsida ifmetall.se med ett videoklipp på teckenspråk som hälsar besökare välkomna till IF Metall, som förklarar samt informerar lite kort och eventuellt vid frågor vart man kan vända sig. Detta då på teckenspråk. Naturligtvis inget dolt klipp i någon meny, utan dedikerad ruta vid förstasidan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förse förstasidan för ifmetall.se med en dedikerad plats för att hälsa de som använder teckenspråk välkomna med frågor och att organisera sig

att fundera på hur vi kan utveckla mer av ifmetall.se för att göra det mer tillgängligt även för de med teckenspråk som förstaspråk.

Utlåtande, motion A79

För IF Metall är det viktigt att hela tiden utveckla tillgängligheten så att vi når fler målgrupper. Distansundervisning under pandemin har på många sätt bidragit till att förbundet har vidgat både målgrupper och sätt att bedriva utbildning och kommunicera. Medlem i facket med teckenspråkstolk är ett gott exempel på detta. Ett sätt som också visar att lärandet blir i dubbel bemärkelse; både kursdeltagare och handledare får nya kunskaper som utvecklar vår organisation.

En introduktionsfilm om IF Metall på svenskt teckenspråk planeras att göras under nästa år. Var denna placeras bedöms tillsammans i det allmänna kommunikationsarbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Ekonomikommitténs rapport

1. Inledning

1.1 Ekonomikommitténs uppdrag

Den 16 december 2021 fattade förbundsstyrelsen beslut om att tillsätta en ekonomikommitté inför 2022 års kongress. Det uppdrag som gavs var att behandla vissa frågor av stor ekonomisk betydelse för förbundet.

Vidare står i beslutet: ”Ekonomikommittén ska bland annat lägga förslag om förbundsavgiftens nivå, som enligt stadgarna ska fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén bör också ha i uppdrag att behandla avgiftssystemets utformning. I uppdraget bör också ligga att göra en analys av förbundets ekonomiska utveckling centralt – verksamhetsmässigt och finansiellt – under senare år. Även avdelningarnas ekonomi bör bli föremål för en liknande analys.

Ekonomikommittén bör ha i uppdrag att göra ett ekonomiskt scenario för den kommande kongressperioden.

Ekonomikommittén bör ha i uppdrag att utarbeta förslag till mål för förbundets ekonomi och för den ekonomiska konfliktberedskapen.

Enligt stadgarna ska konfliktersättningsnivån fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén bör ha i uppdrag att lägga ett förslag i denna fråga.”

1.2 Ekonomikommitténs sammansättning

Följande personer har ingått i ekonomikommittén: Ulf Andersson, ordförande, Annelie Björkdahl, Jan Eriksson, Mimmi Eriksson, Martin Gunnarsson och Peter Johansson, samtliga förbundskontoret, Carola Andersson, Mitt i Norrland, Lars Blomberg, Stockholms län, Leif Fantenberg, Kronoberg, Reine Johansson, Bohuslän-Dal, Sofié Krantz, Örebro län, Mika Muhonen, Uppland, Pär-Ola Olausson, Östra Skaraborg, Roger Olsson, Sydvästra Skåne, Carina Staf, Mellersta Norrland, och Angelica Teiffel, Göteborg. Helena Eriksson, förbundskontoret, har varit adjungerad som administrativ sekreterare.

Ekonomikommittén har haft fem sammanträden, varav tre digitala möten.

2. Ekonomisk tillbakablick

2.1 Den centrala verksamheten

Ekonomikommittén har valt att göra en ekonomisk tillbakablick över de senaste fem åren.

Resultatutveckling

Perioden 2017 till 2021 har varit speciell, särskilt de två senaste åren beroende på coronapandemin. Pandemin slog till med full kraft i februari/mars 2020. Så gott som samtliga världens länder beslutade om omfattande nedstängningar och begränsningar. Även Sverige gjorde samma sak, om än i mer begränsad omfattning är många andra länder. Samtidigt infördes stora finans- och penningpolitiska stimulanspaket. Som jämförelse var de ekonomiska stöden från riksbank och regeringar fem till sex gånger mer omfattande än vid finanskrisen 2008–2009.

För IF Metalls medlemmar innebar nedstängningarna att företagets verksamhet i många fall minskade. Ändå har förbundets medlemmar inte drabbats av minskade arbetstillfällen eller hög arbetslöshet. Tack vare den svenska regeringens beslut om att finansiera korttidspermittensavtal har arbetstillfällena för förbundets medlemmar kunnat räddas och ligger på ungefär samma nivåer som före pandemin. Cirka 90 000 av förbundets medlemmar omfattades under olika tidsperioder av permittensavtalen.

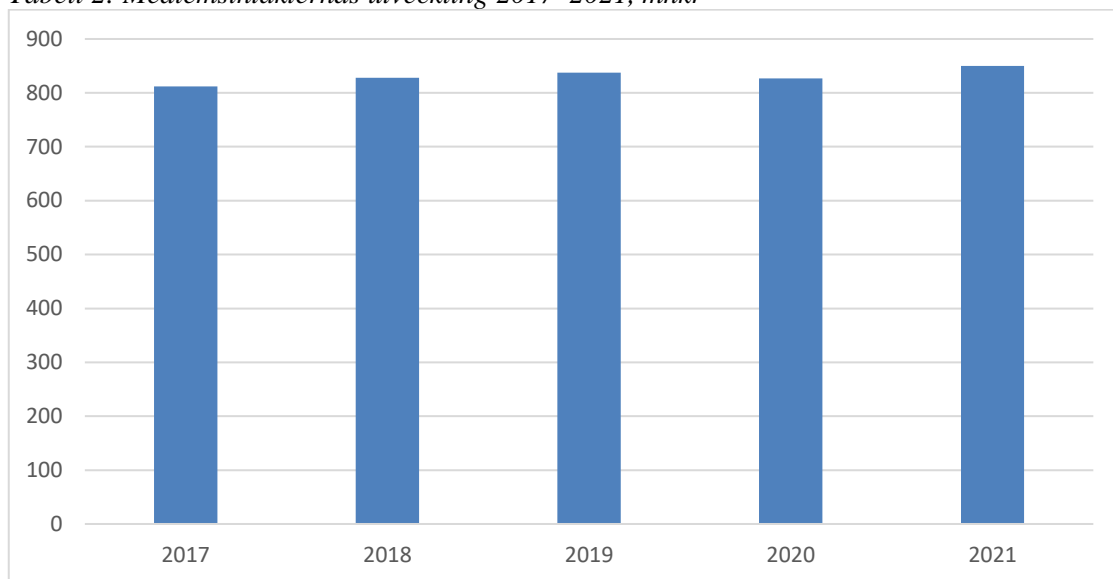
Den fackliga verksamheten har dock påverkats i form av minskade fysiska fackliga utbildningar, möten, konferenser, uppsökande verksamhet m.m. Till exempel fick förbundets femte ordinarie kongress, som skulle ha genomförts 2020, ställas in.

Tabell 1: Medlemsutveckling 2017–2021

Medlemsutveckling	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiva	249 912	249 336	245 261	244 598	243 163
Förändring aktiva	0,3 %	-0,2 %	-1,6 %	-0,3 %	-0,6 %
Varav i arbete	224 029	224 656	218 316	215 026	218 115
Förändring i arbete	1,9 %	0,3 %	-2,8 %	-1,5 %	1,4 %

Medlemsintäkterna har påverkats i mindre omfattning än vad som befarades under inledningen av pandemin. Från att ha ökat något under åren 2017–2019 skedde dock en mindre minskning under 2020. Minskningen berodde på att antalet medlemmar i arbete minskade och att avgiftsunderlagen bland förbundets medlemmar som omfattades av permitteringsavtalen blev lägre. Under 2021, till följd av en stark svensk industri, ökade antal arbetande medlemmar, vilket påverkade medlemsintäkterna positivt.

Tabell 2: Medlemsintäkternas utveckling 2017–2021, mnkr

De fackliga verksamhetskostnaderna har sedan 2018 legat på en högre nivå än tidigare. Under 2018 kostnadsfördes stora delar av bytet av förbundets medlemssystem, pensionskostnaderna var högre jämfört med 2017, förbundets GDPR-projekt medförde ökade kostnader och förbundets satsning på det så kallade Organisationslyftet gjorde också att kostnaderna under 2018 var högre än tidigare år.

Till följd av pandemin beslutade regeringen att höja ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen från och med maj 2020. Anledningen till åtgärden var att se till att de personer som blev arbetslösa till följd av pandemin skulle ha en rimlig ersättningsnivå. Detta medförde dock att avgiften till IF Metalls a-kassa höjdes, vilket i sin tur medförde högre kostnader än innan pandemin för förbundet. Anledningen till den höjda avgiften är att cirka 75 procent av a-kassornas kostnader utgörs av en så kallad finansieringsavgift. Finansieringsavgiften är i sin tur beroende av nivån på snittdagpenningen för utbetald ersättning. Om snittdagpenningen ökar, vilket den gjorde i och med höjda ersättningsnivåer, ökar också kostnaden för finansieringsavgiften.

Den 1 juli 2019 infördes förbundets inkomstförsäkring. Kostnaderna under det första halvåret uppgick till knappt 30 mnkr. I och med en låg arbetslöshet och höjda ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen blev dock kostnaderna på helårsbasis för inkomstförsäkringen lägre under 2020 och 2021.

Till följd av pandemin och minskade aktiviteter blev kostnaderna också i övrigt lägre för förbundet, särskilt drabbades förbundets strategiskt viktiga studieverksamhet av detta.

Från och med 2015 är den ekonomiska målsättningen att det ska vara balans över tid inklusive resultat av finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt. Detta innebär att det under enskilda år kan vara underskott, men att det över tid sammantaget ska vara balans i ekonomin. Under perioden har samtliga resultat uppvisat överskott, vilket således är i linje med den ekonomiska målsättningen. Sammantaget har överskotten de fem senaste åren uppgått till drygt 800 mnkr. Ekonomikommittén konstaterar därmed att förbundets ekonomiska målsättningar har uppnåtts.

Resultaten i kapitalförvaltningen följer i princip utvecklingen på kapitalmarknaderna. Sammantaget har det finansiella resultatet under perioden uppgått till drygt 2 mdkr.

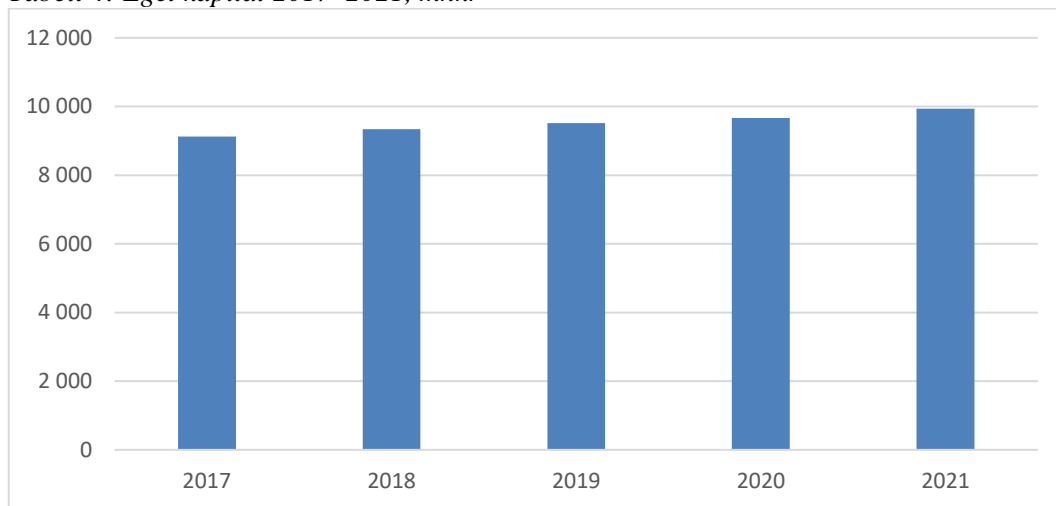
Tabell 3: Resultatutveckling 2017–2021, mnkr

	2017	2018	2019	2020	2021
Intäkter	880	888	914	901	910
Kostnader	-930	-1 006	-1 017	-1 028	-999
Fackliga verksamhetens resultat	-50	-118	-104	-126	-89
Finans	384	423	415	366	505
Resultat efter finansiella poster	335	305	311	240	416
Bokslutsdispositioner	-62	-28	-85	-38	-66
Skatt	-75	-86	-110	-87	-139
Årets resultat	197	190	115	115	211

Det egna kapitalets utveckling

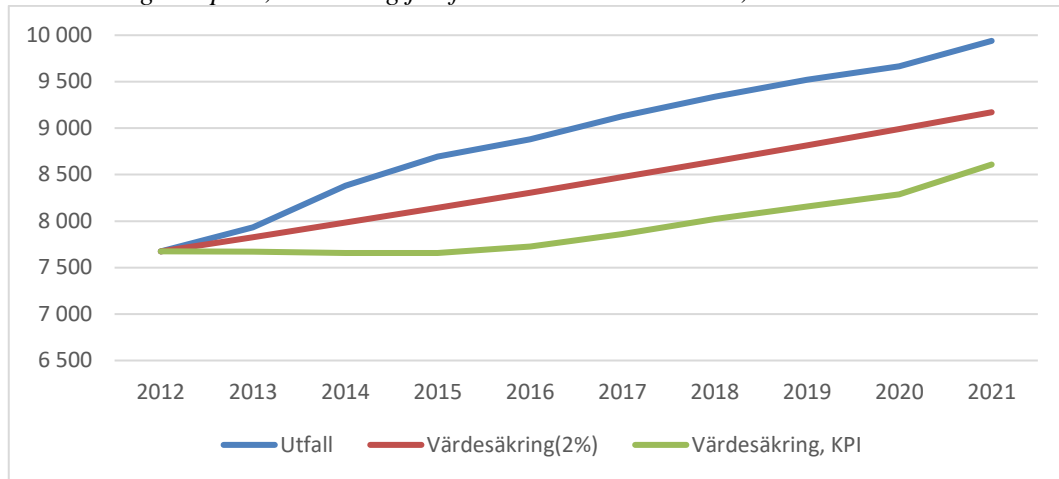
Förbundets egna kapital har under perioden utvecklats positivt. Utvecklingen framgår av tabell 4. Vid utgången av 2021 uppgick förbundets egna kapital till 9,9 mdkr, att jämföra med 9,1 mdkr vid utgången av 2017. Ökningen av det egna kapitalet förklaras av de positiva resultat som uppvisats under perioden 2017–2021.

Tabell 4: Eget kapital 2017–2021, mnkr

På kongressen 2014 beslutades att målsättningen för utvecklingen av förbundets egna kapital är att det ska värdesäkras. Utgångspunkten har varit nivån på kapitalet vid 2012 års utgång, som då uppgick till knappt 8 mdkr (se tabell 5).

Tabell 5: Eget kapital, utveckling jämfört med ekonomiskt mål, mnkr

Av tabell 5 framgår det egna kapitalets utveckling jämfört med en årlig värdesäkring på två procent och jämfört med utfall för KPI. Jämfört med utvecklingen av kapitalet med en årlig uppräknings på två procent överstiger utfallet det värdesäkrade kapitalet med 768 mnkr. Ekonomikommittén konstaterar att målet för utvecklingen av det egna kapitalet är uppfyllt.

3. Analys av förbundets ekonomiska ställning

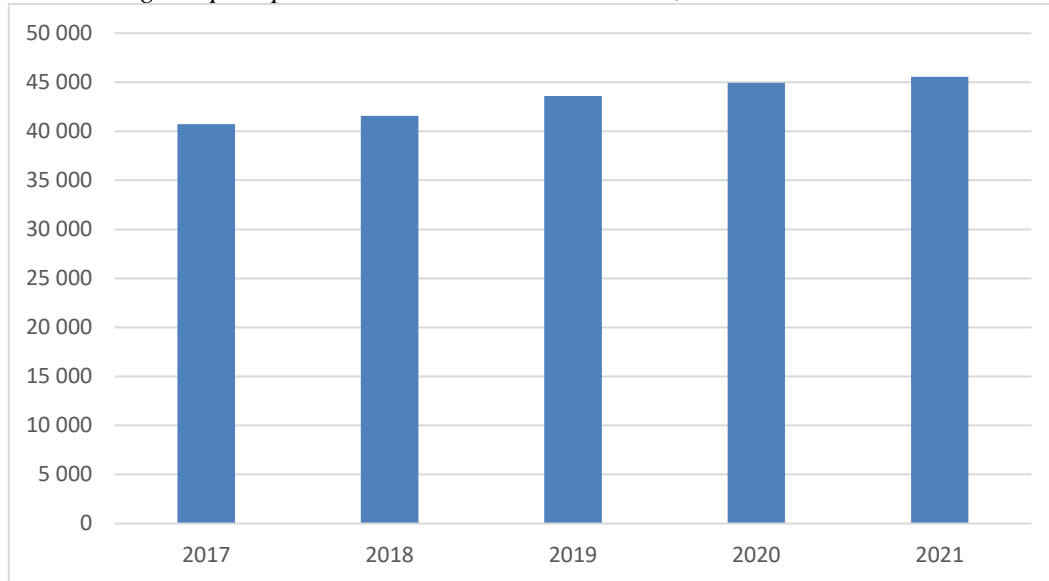
Ekonomikommittén har analyserat förbundets ekonomiska ställning. Syftet har i första hand varit att bedöma om förbundet har en tillräcklig ekonomisk konfliktberedskap, men även om förbundet i övrigt har ett tillräckligt kapital för att möta andra framtida hotbilder.

Förbundets ekonomiska styrka kan uttryckas och definieras på olika sätt: konfliktfonden, kapital, tillgångar, eget kapital m.m. Ekonomikommittén har i huvudsak valt att använda måttet justerat eget kapital om inte annat framgår. För enkelhetens skull benämns det fortsättningsvis som eget kapital. Justerat eget kapital är eget kapital plus det egna kapitalets andel av obeskattade reserver. Ekonomikommittén har också analyserat det verkliga kapitalets utveckling, dvs. kapitalets marknadsvärdeutveckling.

3.1 Utvecklingen av förbundets egna kapital

De senaste åren har inneburit en förstärkning av förbundets egna kapital räknat per medlem. Eftersom kapitalets huvudsyfte är att användas vid en konflikt där utbetalningarnas storlek är beroende av antalet medlemmar som får utbetalning har ekonomikommittén utgått från det egna kapitalets storlek per arbetande medlem. Förbundets egna kapital mätt per arbetande medlem har under perioden ökat nominellt från 40 719 kronor till 45 559 kronor. Kapitalet har således ökat med 12 procent (se tabell 6).

Tabell 6: Eget kapital per arbetande medlem 2017–2021, kronor

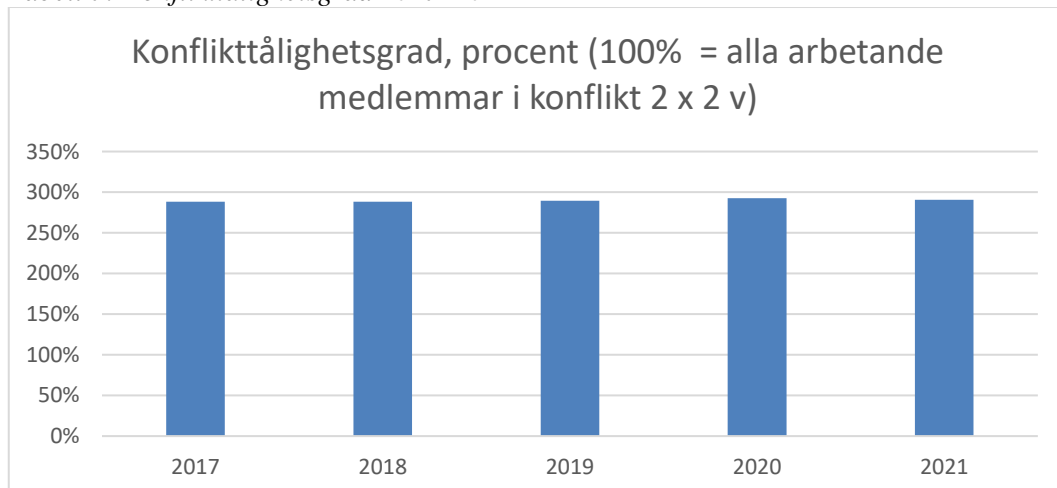

Förbundets kongresser har genom åren fastställt hur stor ekonomisk beredskap förbundet ska ha. Det konfliktberedskapsmål som funnits tidigare är att förbundet ska klara av två på varandra följande fullskaliga konflikter om vardera två veckor. För att beräkna detta har ekonomikommittén relaterat det egna kapitalet till konfliktbehovet och använt begreppet konflikttålighetsgrad (se tabell 7).

Om konflikttålighetsgraden är 100 procent är det egna kapitalet lika stort som konfliktbehovet. Om den överstiger 100 procent är det egna kapitalet större än konfliktbehovet. Ekonomikommittén har analyserat konflikttålighetsgraden. Den är mätt utifrån lönenivån per respektive år, vilket gör att utvecklingen är real. Förbundets konflikttålighetsgrad 2017 var 288 procent och 2021 hade den ökat till 291 procent.

Förändringarna under de senaste åren är marginella. Orsaken till förändringarna är kapitalets utveckling, antal medlemmar i arbete och löneförändringar.

Tabell 7: Konflikttålighetsgrad 2017–2021

Utifrån analysen gör ekonomikommittén bedömningen att förbundets ekonomiska ställning är god.

3.2 Konfliktscenarier

Inför kongressen 2014 gjorde den dåvarande ekonomikommittén en analys av olika konfliktscenarier. Analysens syfte var att uppskatta hur mycket en konflikt kan komma att kosta förbundet.

De konfliktverktyg som förbundet kan använda eller drabbas av är övertidsblockad, nyanställningsstopp, partiell eller total arbetsnedläggelse samt lockout.

Övertidsblockad och nyanställningsstopp är med all sannolikhet de första åtgärder som förbundet skulle vidta om en konflikt skulle bryta ut. Kostnaden för detta är mycket låg. Nästa steg skulle vara att ta ut ett begränsat antal företag inom ett eller flera avtalsområden i konflikt. Till en början är en partiell arbetsnedläggelse inte särskilt omfattande, men kan successivt utökas med ökade kostnader som följd.

En total arbetsnedläggelse som omfattar hela förbundet är, tillsammans med lockout, det mest kostsamma alternativet. Sannolikheten att förbundet skulle ta ut alla arbetande medlemmar i konflikt bedöms vara väldigt låg. Risken är då större, även om den också måste anses vara ytterst begränsad, att arbetsgivarna skulle lockouta alla medlemmar i samband med en konflikt.

Det mest troliga är att en konflikt skulle bryta ut som en reaktion på krav på villkorsförsämringar från arbetsgivarnas sida. Förutsättningarna nu är dock annorlunda jämfört med för 30 år sedan. Sårbarheten för företagen har ökat på grund av kortare ledtider samtidigt som arbetsgivarna kan använda sig av fler åtgärder för att anpassa kostnader och öka flexibiliteten, som till exempel att öka inhyrningen och öka antalet visstidsanställda.

Det är således låg risk för att en fullskalig konflikt skulle vara under en längre period. Kostnaderna är helt enkelt för höga för alla inblandade parter. Effekterna på samhällsekonomin skulle också bli så pass stora att staten på ett eller annat sätt skulle tvinga parterna att komma överens eller stoppa konflikten genom ett politiskt beslut. Storlockouten 1980, som är den senaste större konflikten som Metall och Industrifacket var inblandade i, varade till exempel inte mer än en vecka. Metalls övertidsblockad 1995 varade däremot i drygt tre veckor.

Den gamla tumregeln har varit att förbundet ska klara två på varandra följande fullskaliga konflikter. Att samtliga förbundets medlemmar skulle vara uttagna i konflikt längre än en eller två veckor kan inträffa, men ekonomikommittén bedömer det som relativt osannolikt.

Kostnadssidan i analyserna i avsnitt 3.1 baseras enbart på vad en konflikt kan tänkas kosta. Kostnaderna för en konflikt kan dessutom bli högre än beräknat eftersom vi kan tvingas att solidariskt stödja andra förbund vid en större konflikt som omfattar flera LO-förbund. Det är också viktigt att påpeka att förbundet även efter en konflikt måste ha en god ekonomisk styrka. Det finns dessutom ett behov av att täcka in framtida påverkansfaktorer som i dag är svåra att förutsäga. Politiska beslut kan till exempel snabbt förändra förutsättningarna.

Förbundets ekonomiska ställning är och bör vara så pass god att det finns stora säkerhetsmarginaler, både vad avser olika konfliktscenarier och andra risker. Det är viktigt att också komma ihåg att förbundet inte alltid har stått lika starkt som i dag ekonomiskt och att denna ställning inte på något sätt får äventyras.

Ekonomikommittén kan inte se ett realistiskt scenario där nuvarande konfliktmedel inte skulle räcka till vid en konflikt. Konfliktfonden bör inte bli mindre eftersom det är svårt att veta vad som händer i framtiden och signalvärdet av en stark konfliktfond ska inte underskattas. Det får inte finnas någon tvekan om att vi kan visa realitet bakom hot om en konflikt i en avtalsrörelse.

3.3 Ekonomiska mål för kongressperioden

På kongressen 2014 beslutades om en ändrad ekonomisk målsättning för förbundet. Den nya målsättningen var att värdesäkra det egna kapitalet på nuvarande nivå (2012 års eget kapital) och att resultatet på sista raden i resultaträkningen, inklusive värdesäkring av eget

kapital, över tid ska vara i balans. Detta innebär att det under enskilda år kan vara under-skott, men att det över tid sammantaget ska vara balans i ekonomin. Det gav ett ökat ekonomiskt utrymme i den fackliga verksamheten på cirka 150 mnkr. Utrymmet användes till att sänka medlemsavgiften 2015 med motsvarande belopp.

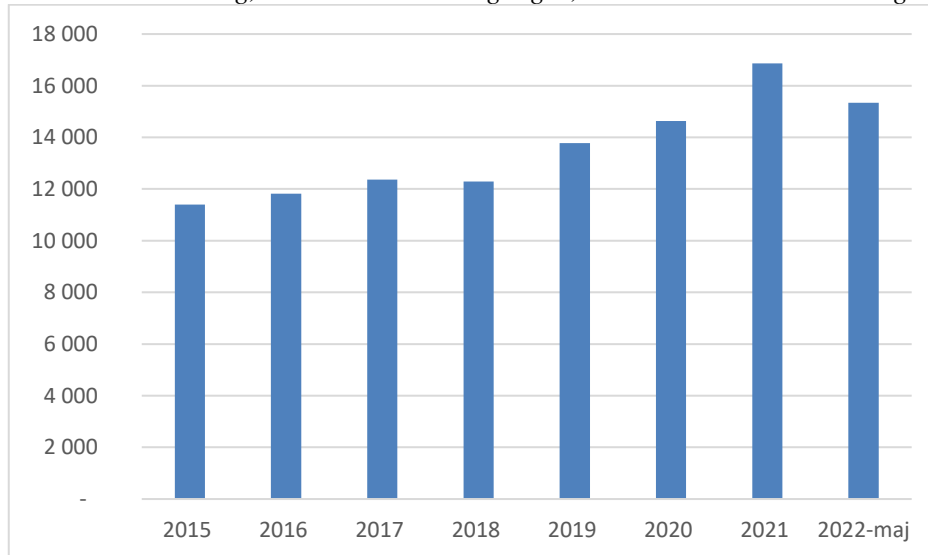
Ekonomikommittén har diskuterat förbundets ekonomiska mål. Utifrån de analyser som har gjorts av förbundets kapitalstyrka och konfliktberedskap samt med hänsyn till andra risker anser ekonomikommittén att den nuvarande ekonomiska målsättningen bör gälla även fortsättningsvis. Det finns inte behov av att ytterligare öka förbundets kapital. Den nivå som förbundet har på det egna kapitalet bör inte heller minska utan bör värdesäkras på nuvarande nivå.

Ekonomikommittén har också analyserat utvecklingen på marknadsvärdet av förbundets kapital. I marknadsvärdet har avdelningarnas investeringar i de så kallade andelsbevisen exkluderats. Utvecklingen på marknadsvärdet på IF Metalls totala tillgångar följer i princip utvecklingen på världens penningmarknader, eftersom cirka 80 procent av tillgångarna är placerade i värdepapper såsom aktie-, ränte- och alternativa placeringar.

För perioden 2019–2021 uppvisade värdet på tillgångarna en stark tillväxt. Däremot har inledningen på 2022 inneburit kraftiga nedgångar på världens kapitalmarknader. Det har först och främst geopolitiska orsaker, särskilt Rysslands krigföring mot Ukraina, men är också en reaktion på de senaste årens kraftiga uppgångar på världens börser. Utvecklingen framöver är svår att bedöma och det råder osäkerhet över hur tillväxten kommer att se ut de närmaste åren.

Sedan ekonomikommitténs rapport inför kongressen 2017 (rapporten utgick från 2015 års bokslut) har marknadsvärdet på förbundets tillgångar sammantaget haft en starkt positiv utveckling. Både värdet på förbundets fastighets- och värdepappersinnehav har ökat. Marknadsvärdet 2015 uppgick till 11,4 mdkr och i december 2021 uppgick marknadsvärdet till 16,9 mdkr. Hittills under 2022 (per den 10 maj) har dock värdet på förbundets tillgångar minskat med 1,5 mdkr (se tabell 8).

Tabell 8: Utveckling, marknadsvärde tillgångar, exkl. andelsbevis avdelningar, mnkr.

Bland annat utifrån den starka tillväxten på förbundets tillgångar, som därmed också långsiktigt ger möjlighet till en ökad finansiering av den fackliga verksamheten, beslutade förbundsstyrelsen i januari 2019 att införa en inkomstförsäkring. Kostnaden för inkomstförsäkringen beräknas långsiktigt uppgå till cirka 90 mnkr per år. Detta ryms inom de mål som kongressen 2017 beslutade om, dvs. att förbundets ekonomi över tid ska vara i balans. Tack vare tillväxten på tillgångarna har också den långsiktiga årliga avkastningen som finansierar den fackliga verksamheten kunnat ökas från 150 mnkr per år till 250 mnkr per år. Detta samtidigt som förbundets kapital värdesäkras.

Ekonomikommittén anser att förbundets egna kapital ska värdesäkras på nuvarande nivå. Värdesäkring av tillgångarna bör utgå från Riksbankens målsättning om en inflation över tid på cirka 2 procent. Inflationen kommer att variera över tid och även överstiga 2 procent under vissa perioder. Om inflationen stiger kommer dock räntan också att höjas, vilket ger en högre kapitalavkastning som kompenserar den högre inflationstakten.

Ekonomikommittén föreslår att förbundets ekonomi över tid ska vara i balans. Balanskravet ska avläsas på sista raden i resultaträkningen, dvs. efter finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt. Nuvarande nivå på förbundets egna kapital ska värdesäkras. Värdesäkring ska över tid beräknas utifrån en årlig inflationsnivå på 2 procent.

3.4 Ekonomiskt scenario för kommande kongressperiod

IF Metalls medlemmar arbetar till övervägande del i företag som direkt eller indirekt är beroende av globala marknader och hur efterfrågan på dessa marknader utvecklas, och då särskilt i Europa. Till följd av efterdyningarna av coronapandemin, leveransförseningar, högre inflation med mera och Rysslands invasion av Ukraina, är framtiden osäker. Den underliggande ekonomin bedöms däremot vara stark och företagen uppvisar bra resultat. Antalet medlemmar i arbete ökade också med cirka 3 000 personer under 2021. Vi ser också ett antal nya industrietableringar och även befintliga företag som gör stora investeringar.

Tillväxttalen i Sverige de senaste åren, mätt i BNP, har varierat. Till stor del beror det på pandemin.

Tabell 9: Tillväxttal mätt i BNP (källa: Oxford Economics och Business Sweden)

	2019	2020	2021	2022 p	2023 p
Sverige	2,0	-3,1	4,6	3,1	2,8
Europa	1,8	-6,0	5,4	1,9	2,1
USA	2,3	-3,4	5,7	3,2	2,0
Globalt	2,6	-3,4	5,9	3,4	3,2

Tillväxttalen i Sverige, Europa, USA och globalt låg före pandemin på nivåer kring dryga 2 procent för att under 2020 falla kraftigt. Under 2021 stärktes världsekonomin med relativt sett höga tillväxttal. Prognoserna för innevarande och nästkommande år är dock på lägre nivåer än 2021.

Ekonomikommittén anser att det finns stora osäkerheter i Sveriges och omvärldens ekonomier de närmaste åren. Kommittén kan dock inte förutspå någon större förändring av antalet industrijobb, det finns dock både möjliga upp- och nedsidor. Samtidigt gör kommittén bedömningen att löneökningar under perioden bör motverka en eventuell negativ förändring av industrijobben. Medlemsintäkterna bör således hamna på ungefär samma nivå som för de senaste åren.

Ekonomikommittén har också analyserat den framtida kostnadsutvecklingen. Utgångspunkten har varit en uppräknig av den fackliga verksamhetens kostnader med 2–3 procent årligen. Här ingår löpande verksamhetskostnader och personalkostnader.

Avgiften till a-kassan har ökat de senaste åren, men de lägre kostnaderna för förbundets inkomstförsäkring har gjort att detta sammantaget ändå fått en positiv effekt på kostnadsutvecklingen. Å ena sidan finns en osäkerhet beroende på hur ersättningsnivåerna i arbetslöshetsförsäkringen kommer att se ut från och med 2023. Å andra sidan ser kommittén att högre ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen, vilket ger en högre avgift till IF Metalls a-kassa, kompenseras av lägre kostnader för förbundets inkomstförsäkring. Här har också gjorts olika alternativa scenarier beroende på utvecklingen av arbetslösheten.

Utifrån utvecklingen av framtida medlemsintäkter och möjlighet till ökad långsiktig avkastning från förbundets tillgångar gör ekonomikommittén bedömningen att förbundets ekonomi de närmaste åren kommer att vara i balans. Tillväxten på förbundets tillgångar gör också att det finns ett utrymme att förändra medlemsavgiften till lägre nivåer och,

eller, till utökade satsningar på den fackliga verksamheten, inklusive förstärkning av medlemskapets värde. Det är viktigt att inte ta ut högre medlemsavgift än nödvändigt. Det finns ingen anledning att bygga mer kapital.

4. Analys av lokalavdelningarnas ekonomiska ställning

Ekonomikommittén har analyserat lokalavdelningarnas ekonomiska ställning. Syftet med analysen har varit att se hur lokalavdelningarnas ekonomiska utveckling varit de fem senaste åren och att rekommendera vilken målsättning lokalavdelningarna bör ha för sin ekonomi.

4.1 Resultatutveckling

Verksamhetens resultat

Sammantaget för perioden 2017–2021 har den lokala fackliga verksamheten gjort ett överskott på 47 mnkr. Nettoresultatet, dvs. efter finansiella poster och skatt, för motsvarande period har sammantaget givit ett överskott på 341 mnkr.

Ser man till intäkterna för perioden har utvecklingen varit snarlik utvecklingen för förbundet centralt.

Analyserar man däremot kostnadssidan så har kostnaderna gått ned under pandemin. Anledningen till de lägre kostnaderna är att den fackliga verksamheten under pandemin inte har kunnat bedrivas som planerat. Främst är det kostnaderna för studieverksamheten som varit lägre.

Tabell 10: Resultatutveckling lokalavdelningar, mnkr

	2017	2018	2019	2020	2021	Summa
Intäkter	546	567	587	564	586	2 850
Kostnader	-548	-601	-609	-517	-528	-2 803
Fackliga verksamhetens resultat	-2	-34	-22	47	58	47
Finans/disp./skatt	30	136	29	52	47	294
Resultat	28	102	7	99	105	341
Intäkt/medlem kronor	2 187	2 354	2 425	2 333	2 426	11 725
Kostnad/medlem kronor	-2 194	-2 410	-2 517	-2 141	-2 188	-11 450

Det finansiella resultatet har för perioden 2017–2021 givit ett överskott. Inklusiv bokslutsdispositioner och skatt har det totala resultatet uppgått till knappt 300 mnkr. Då cirka 90 procent av lokalavdelningarna har investerat sina värdepapper i förbundets så kallade andelsbevis följer lokalavdelningarnas finansiella resultat till stor del förbundets centrala utveckling på värdepapperen.

4.2 Lokalavdelningarnas egna kapital

Lokalavdelningarnas egna kapital har stärkts genom de positiva resultat som genererats från och med 2017. Totalt uppgick det bokförda egna kapitalet per den 31 december 2021 till 1 712 mnkr. Här kan nämnas att det totala egna kapitalet 2015 uppgick till 1 375 mnkr. Detta är således en ökning sedan 2015 med 337 mnkr.

Det genomsnittliga egna kapitalet per avdelning uppgick den 31 december 2021 till 50 mnkr, motsvarande belopp vid utgången av 2015 var 37 mnkr.

Tre avdelningar har ett eget kapital understigande 20 mnkr och nitton avdelningar har ett eget kapital som överstiger 40 mnkr. År 2015 var det fem avdelningar som hade ett eget kapital understigande 20 mnkr och tretton avdelningar som hade ett eget kapital överstigande 40 mnkr.

I och med den minskning som skett av antalet avdelningar har respektive avdelning generellt en starkare ekonomi än tidigare. Sedan 2017 har antalet avdelningar minskat

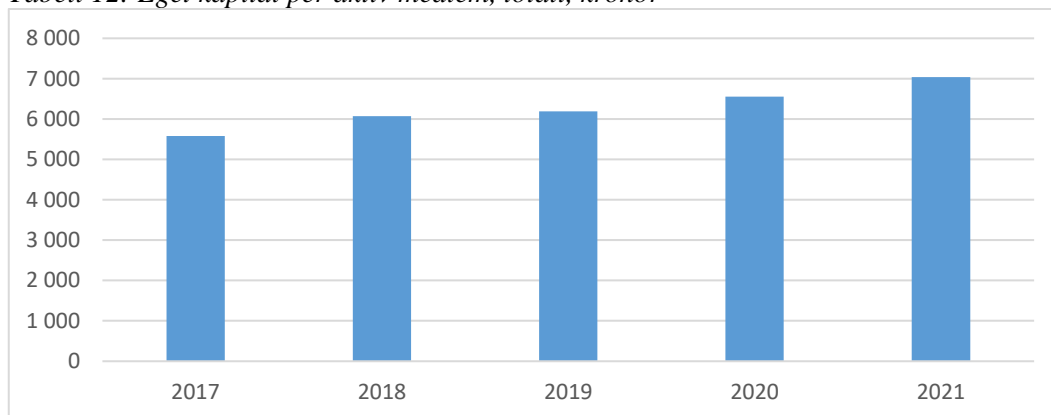
med två. Dels har det egna kapitalet per lokalavdelning i genomsnitt ökat under åren, dels har den genomsnittliga verksamhetsekonomi per avdelning blivit större.

Tabell 11: Avdelningarnas balansräkningar 2021-12-31, mnkr

Lokalavdelningarnas totala BR, Mkr 2021-12-31	
Materiella och immateriella AT	93
Värdepapper, IF Metalls andelsbevis	784
Värdepapper, övriga finansiella placeringar	359
Övriga finansiella anläggningstillgångar, lån, strategiska innehav m.m.	106
Övriga kortfristiga fordringar	92
Likvida medel	374
Summa tillgångar	1 808
Eget kapital	1 712
Skulder	96
Summa eget kapital och skulder	1 808

Ekonomikommittén har också analyserat utvecklingen av det egna kapitalet räknat per aktiv medlem. Sedan 2017 har lokalavdelningarnas egna kapital räknat per aktiv medlem ökat med 26 procent (se tabell 12). Ökningen har berott både på att antalet medlemmar minskat något under perioden och att resultaten för samtliga år varit positiva.

Tabell 12: Eget kapital per aktiv medlem, totalt, kronor

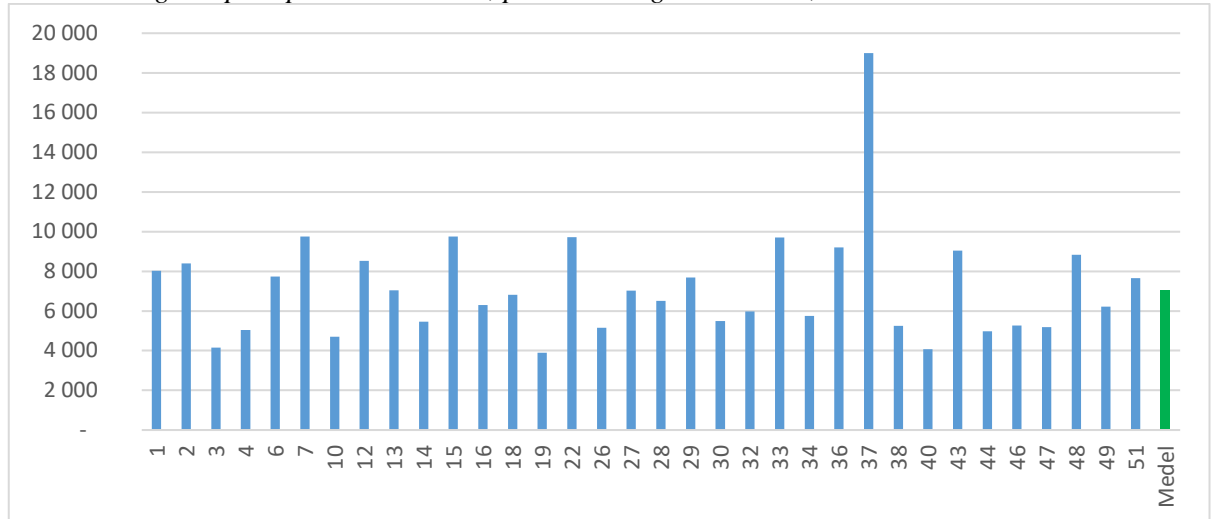

Förutsättningarna varierar dock mellan lokalavdelningarna (se tabell 13). Den avdelning som har lägst eget kapital per medlem ligger på knappt 3 900 kronor. Motsvarande belopp 2015 var 2 900 kronor.

Den avdelning som ligger högst hade ett eget kapital per medlem på cirka 19 000 kronor. Motsvarande belopp 2015 uppgick till knappt 13 250 kronor.

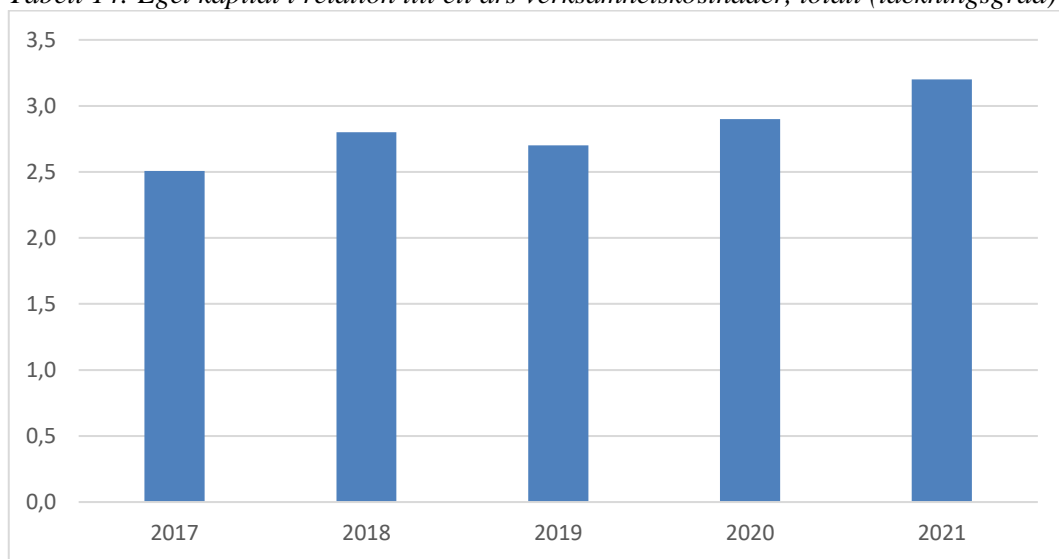
Medelvärdet för avdelningarna är 7 040 kronor.

Tabell 13: Eget kapital per aktiv medlem, per avdelning 2021-12-31, kronor

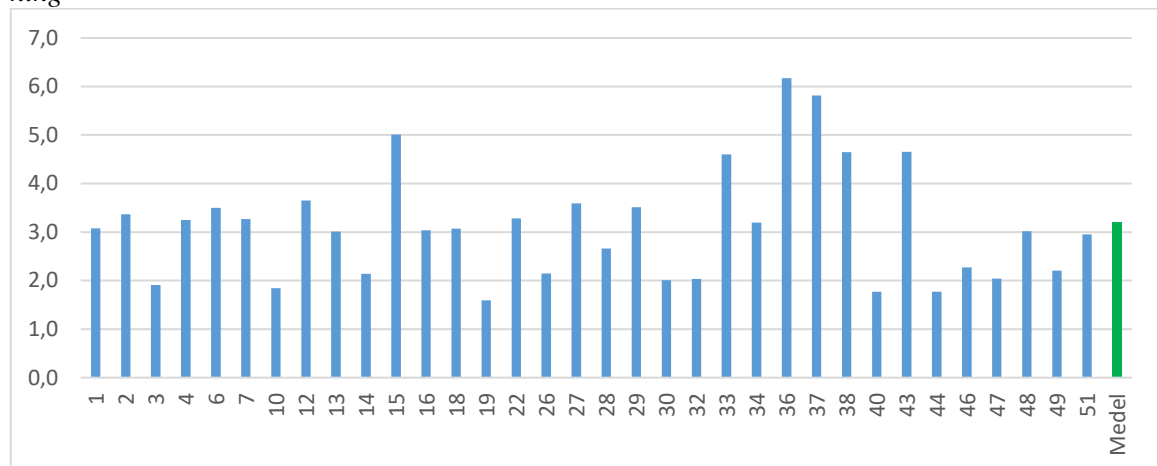
Ekonomikommittén har också analyserat det egna kapitalet i relation till de fackliga verksamhetskostnaderna (se tabell 14). Ekonomikommittén har valt att använda begreppet täckningsgrad. Täckningsgraden har för samtliga år varit högre än två och ett halvt år. Per 2021 var täckningsgraden 3,2 år (2015 var täckningsgraden 2,5 år). Anledningen till den relativt stora förändringen är till största del att lokalavdelningarnas verksamhetskostnader har minskat under pandemin. Mer relevant är att i stället jämföra det egna kapitalet i relation till 2019 års verksamhetskostnader, då blir täckningsgraden 2,8 år.

Tabell 14: Eget kapital i relation till ett års verksamhetskostnader, totalt (täckningsgrad)

Det är även här variation mellan lokalavdelningarna. Den avdelning som har den lägsta täckningsgraden ligger på ett år och sju månader i täckningsgrad och den avdelning som ligger högst har över sex år i täckningsgrad. Samtliga avdelningar har således ett eget kapital som med marginal överstiger ett års verksamhetskostnader.

Tabell 15: Eget kapital i relation till ett års verksamhetskostnader 2021-12-31, per avdelning

Ekonomikommittén har resonerat om det egna kapitalets utveckling och även om storleken på kapitalet i relation till verksamhetskostnaderna. Ekonomikommittén anser att det inte finns något syfte med att ytterligare öka det egna kapitalet. Förbundet centralt har ett syfte med att kapitalet ska vara tillräckligt stort för att klara av olika konfliktscenarier och även kunna hantera andra faktorer, som till exempel politiska risker. För lokalavdelningarna finns inget behov att ha ekonomisk konfliktberedskap. Däremot är även lokalavdelningarna påverkade av politiska risker och bör också i övrigt ha ekonomiska säkerhetsmarginaler.

Det egna kapitalet ska vara en buffert för variationer av storleken på intäkter och kostnader. Ekonomikommittén anser att en täckningsgrad på ett års verksamhetskostnader även fortsättningsvis kan vara en rimlig målsättning. Ekonomikommittén anser även att måttet snarare är i överkant än i underkant och att ett halvt års täckningsgrad är fullt tillräckligt i ett normalscenario, men det kan motiveras av att det är önskvärt att ha vissa säkerhetsmarginaler.

4.3 Ekonomiska mål för kongressperioden

Ekonomikommittén anser att det inte finns skäl för lokalavdelningarna att ha ett eget kapital som överstiger ett års verksamhetskostnader. I och med att genomsnittet, rensat för pandemins effekter, ligger på knappt tre års verksamhetskostnader i eget kapital anser ekonomikommittén att det inte finns anledning att öka det egna kapitalet ytterligare. Här anser ekonomikommittén att det är viktigt att samtliga lokalavdelningar diskuterar och fastställer målsättningen på nivån för det egna kapitalet.

Ekonomikommittén anser att målsättningen för lokalavdelningarnas löpande ekonomi bör vara en ekonomi i balans, beräknat på sista raden i resultaträkningen. Det innebär att över tid bör resultatet, inklusive finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt, vara i balans. Utifrån den generellt relativt goda finansiella ställning som finns i lokalavdelningarna anser ekonomikommittén att det finns möjlighet att under en tid också bedriva verksamheten med underskott. Här är det dock viktigt att varje enskild lokalavdelning gör sin egen analys över vilka möjligheter som finns till detta.

Lokalavdelningarnas bokförda värde på de finansiella tillgångarna uppgår till drygt 1,6 mdkr. Marknadsvärdet på tillgångarna är högre. Lågt räknat bör marknadsvärdet på de finansiella tillgångarna, per 2021-12-31, uppgå till drygt 2 mdkr. Hittills under 2022 (maj) har dock marknadsvärdet gått ned. Med en årlig avkastning över tid på mellan 4 och 5 procent tillför det, efter skatt, cirka 70 mnkr årligen till den fackliga verksamheten. Ekonomikommittén anser att det är viktigt att de finansiella tillgångarna, precis som andra resurser inom förbundet, används på ett så effektivt sätt som möjligt och därigenom kan bidra till att finansiera den fackliga verksamheten. Förutsättningarna varierar dock mellan lokalavdelningarna. Nästan 80 procent av förbundets lokalavdelningar har

finansiella placeringstillgångar överstigande 20 mnkr och 30 procent har finansiella placeringstillgångar överstigande 40 mnkr.

Det är centralt för förbundet att öka organisationsgraden. Det innebär att förbundet centralt och lokalavdelningarna måste utveckla sin verksamhet. Ekonomikommittén anser att det kan ske med nuvarande ekonomiska förutsättningar.

Efter att ha vägt samman flera faktorer, som att kapitalavkastningen inräknas i balanskravet, att nuvarande resultatnivå i den fackliga verksamheten ger överskott, att det finns möjlighet till kostnadsminskningar samt att förbundets lokalavdelningar är välkapitaliserade, anser ekonomikommittén att lokalavdelningarna bör analysera om det är möjligt att förändra de lokala avgifterna till en lägre nivå och, eller, göra strategiskt riktade satsningar i den fackliga verksamheten. Ekonomikommittén är medveten om att förutsättningarna varierar mellan lokalavdelningarna.

5. Medlemsavgiften

5.1 Avgiftssystem

Förbundet har sedan tillkomsten 2006 haft ett procentavgiftssystem med en lägsta och en högsta avgift. Det är således väl inarbetat i förbundet.

Ekonomikommittén anser att det är ett rättvist system att ta in avgiften på; våra medlemmar betalar efter bärkraft. Den som tjänar mindre har en lägre avgift och tvärtom.

Det har vid många tillfällen förts diskussioner om vilka inkomster som ska ingå i underlaget för procentavgiften. Inte minst har framförts att övertids- och ob-ersättning bör undantas från avgiftsunderlaget. Ekonomikommittén konstaterar att även övertids- och ob-ersättning m.m. är resultat av kollektivavtal som förhandlats fram av förbundet.

Om underlaget för procentavgiften endast ska utgöras av någon form av grundlön skulle en sådan minskning av avgiftsunderlaget leda till ett stort intäktsbortfall för förbundet. En avgränsning av avgiftsunderlaget skulle i praktiken dessutom riskera att försvåra avgiftsuppbörden.

Ekonomikommittén föreslår att nuvarande avgiftssystem med procentavgift samt en lägsta och en högsta avgift behålls och att underlaget för procentavgiftssystemet även fortsättningsvis ska utgöras av hela bruttolönen.

5.2 Medlemsavgiftens nivå

På IF Metalls kongress 2014 fattades beslut om att sänka den centrala medlemsavgiften från och med januari 2015. Avgiften sänktes från 1,2 procent till 1,0 procent. Ekonomikommittén har diskuterat nivån på medlemsavgiften under nästkommande kongressperiod.

Utifrån analysen av förbundets ekonomiska ställning har kommittén kommit fram till att det finns ett ekonomiskt utrymme till en avgiftssänkning. Kommittén har också diskuterat att det finns behov av att öka resurserna till den fackliga verksamheten och därmed också medlemskapets värde.

Utifrån den goda ekonomiska ställningen för både lokalavdelningarna och förbundet centralt finns det möjlighet att göra båda delarna. Den osäkerhet som dock finns om den framtida makroekonomiska utvecklingen och därmed också utvecklingen av antalet industriarbeten, vilket i sin tur har direkt påverkan på förbundets medlemsintäkter, har kommittén valt att inte lägga något förslag på ändring av avgiften. Däremot har kommittén fört ett resonemang om att sänka den lägsta avgiften, vilket är en fråga för förbundsstyrelsen att besluta om. Mer om detta i avsnitt 7. Kommitténs förslag till kongressen är således att den centrala avgiften ska vara oförändrad, dvs. 1,0 procent under nästkommande kongressperiod.

Ekonomikommittén föreslår mot denna bakgrund att den centrala avgiften hålls oförändrad på 1,0 procent.

I övrigt framhåller ekonomikommittén vikten av att förbundsstyrelsen har ett betydande stadgemässigt utrymme att förändra avgiftssystemet, till exempel om politiska beslut omöjliggör eller kraftigt försvårar ett upprätthållande av gällande avgiftssystem.

6. Medlemsavgifter för medlemmar med särskilt reglerade avgiftsnivåer

6.1 Avgift för medlem med lönerelaterad ersättning

Ett stort antal medlemmar har någon form av lönerelaterad ersättning. Det är medlemmar som får ersättning från arbetslöshetsförsäkringen eller Försäkringskassan. I denna grupp ingår även medlemmar som är vuxenstuderande och får lönerelaterad ersättning.

Dessa medlemmar betalar lägsta avgift, dvs. 230 kronor per månad under 2022. Ekonomikommittén anser att principen med likabehandling av olika medlemsgrupper med lönerelaterad ersättning bör behållas.

Ekonomikommittén föreslår att medlemmar med lönerelaterad ersättning även fortsättningsvis ska betala lägsta avgift.

6.2 Avgift för medlem som är ledig för studier utan lönerelaterad ersättning

Medlemsgrupp med egen avgiftsklass

Ekonomikommittén har diskuterat vilken avgift dessa medlemmar ska betala. Dessa medlemmar har arbetat för att sedan vara lediga för att studera. När de börjar arbeta efter avslutade studier har de vid arbetslöshet rätt till ersättning enligt den statliga arbetslöshetsförsäkringens regelverk. Förbundet betalar således avgift till arbetslöshetskassan under den tid dessa medlemmar studerar. Ekonomikommittén anser därför att det är rimligt att de under studietiden betalar avgift enligt nuvarande regelverk, dvs. den lägsta avgiften i förbundets avgiftssystem.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

6.3 Studerandemedlemmar

Med studerandemedlemmar avses medlemmar som tidigare inte haft någon anställning och som genomgår gymnasial utbildning. Till övervägande del avses därmed ungdomar som går på en gymnasieutbildning med inriktning mot förbundets verksamhetsområden.

En studerandemedlem är helt avgiftsbefriad. Anledningen till avgiftsbefrielsen är vikten av en så tidig rekrytering som möjligt av nya medlemmar.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

6.4 Elever i företagsförlagd gymnasieutbildning

Utifrån utvecklingen av företagsförlagd gymnasial utbildning har ekonomikommittén diskuterat avgiften för denna grupp. Kommittén anser att så länge dessa medlemmar inte erhåller lön till följd av den yrkespraktik som ingår i utbildningen ska heller ingen medlemsavgift tas ut. Det är viktigt ur ett organisatoriskt perspektiv att så många som möjligt blir medlemmar i IF Metall och ett kostnadsfritt medlemskap underlättar nyrekryteringen. Däremot anser kommittén att avgift ska betalas när lön erhålls till följd av den yrkespraktik som ingår i utbildningen. Medlemmen kan då också bli medlem i a-kassan och kvalificera sig för ersättning enligt den statliga arbetslöshetsförsäkringens regelverk. Medlemmen ska då betala avgift enligt procentavgiftssystemet.

Ekonomikommittén föreslår att dessa medlemmar ska vara avgiftsbefriade så länge de inte erhåller lön till följd av den yrkespraktik som ingår i utbildningen och att procentavgift ska betalas när lön erhålls till följd av yrkespraktik.

6.5 Avgift vid värnpliktstjänstgöring enligt totalförsvarsplikten

Ekonomikommittén har diskuterat medlemsavgiften för denna grupp och anser att den ska vara avgiftsbefriad. Däremot ska avgift erläggas om medlem får lön från arbetsgivaren under militärtjänstgöringen.

Ekonomikommittén föreslår att dessa medlemmar ska vara avgiftsbefriade så länge de inte erhåller lön från arbetsgivaren.

6.6 Medlem som arbetar efter uppnådd pensionsålder

Medlem som arbetar efter uppnådd pensionsålder betalar i dag lägsta avgift i förbundets avgiftssystem. Dessa medlemmar omfattas av förbundets alla delar som ingår i medlemskapet förutom rätten till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Ekonomikommittén anser att det är rimligt att denna grupp betalar lägsta avgift i förbundets avgiftssystem när de inte längre omfattas av rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

7. Stadgereglad förändring av lägsta och högsta avgift samt pensionärsavgift

7.1 Lägsta och högsta avgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en lägsta avgift i procentavgiftssystemet för medlemmar med lönerelaterad ersättning m.fl. Den högsta avgiften i procentavgiftssystemet ska enligt stadgarna automatiskt förändras med ett krontal som är 2,75 gånger större än förändringen av den lägsta avgiftens krontal.

Även då det är upp till förbundsstyrelsen att besluta om den lägsta avgiften har ekonomikommittén fört resonemang om en sänkning av den lägsta avgiften. Det som diskuterats är en sänkning till 200 kronor. Per automatik skulle i så fall den högsta avgiften också komma att sänkas. Den högsta avgiften, som i dag är 633 kronor per månad, skulle då sänkas till 550 kronor per månad. Cirka 30 000 medlemmar betalar i dag den lägsta avgiften och samtliga dessa skulle i så fall få en avgiftssänkning.

I dag betalar cirka 65 000 medlemmar en avgift på mellan 550 kronor och 633 kronor per månad. Denna grupp skulle, i olika omfattning, också påverkas av en sänkning.

Totalt är det således knappt 100 000 medlemmar som skulle bli föremål för en avgiftssänkning. Intäktsbortfallet med en sådan förändring kommer att uppgå till cirka 70 mnkr per år. En sådan förändring påverkar också lokalavdelningarnas medlemsintäkter med cirka 25 mnkr per år. I genomsnitt per lokalavdelning skulle det betyda en årlig intäktsminskning med cirka 750 000 kronor. Om en sådan förändring skulle genomföras har kommittén fört resonemang om att lokalavdelningarna helt eller delvis skulle kompenseras av förbundet centralt för detta.

Utifrån den osäkerhet som råder om den makroekonomiska utvecklingen rekommenderar ekonomikommittén dock förbundsstyrelsen att nogsamt analysera den ekonomiska utvecklingen innan en eventuell förändring av den lägsta avgiften blir aktuell. I och med uppbördsavtalets bestämmelser, att ändring av avgiften enbart får ske årligen, så är det inte heller möjligt att förändra den lägsta avgiften förrän 2024.

Ekonomikommittén föreslår att omräkningsfaktorn av den högsta avgiften hålls oförändrad på 2,75 gånger den lägsta avgiften.

7.2 Undantag från högsta avgift (tak)

Enligt stadgarna § 11 mom. 6 tredje stycket ska löner och avgiftsgrundande ersättningar som betalas av förbund och avdelningar inte omfattas av taket.

Ekonomikommittén anser dock att det ska vara tak på medlemsavgiften för förtroendevalda som får ersättning från förbund och avdelningar. Bakgrunden till detta är vikten av att rekrytera förtroendevalda och att medlemmar som åtar sig förtroendemannauppdrag varken ska tjäna eller förlora på ett förtroendemannauppdrag.

Frågan har också diskuterats i stadgekommittén, som är av samma uppfattning som ekonomikommittén. Diskussion har förts om att avgiftstaket ska tillämpas både för förtroendevalda och anställda. Detta har ingen större ekonomisk betydelse för förbundet, men är en fråga av principiell natur. Den principiella betydelsen bedöms dock vara

mindre i dag än när förbundet bildades. Varken stadgekommittén eller ekonomikommittén föreslår emellertid tillämpning av avgiftstak för anställda.

Ekonomikommittén föreslår att endast löner och avgiftsgrundande ersättningar som erhålls av anställd personal inom IF Metall ska undantas från taket i förbundets avgiftssystem.

7.3 Pensionärsavgift

Enligt stadgarna ska förbundsstyrelsen för ett år i taget fastställa en pensionärsavgift. Nuvarande tillämpning är att pensionärsavgiften ska höjas i proportion till höjningarna av det basbelopp som tillämpas vid beräkning av nivåerna i det allmänna pensionssystemet.

För 2022 är pensionärsavgiften 300 kronor per år.

Ekonomikommittén föreslår att de nu gällande reglerna för denna medlemsgrupp behålls.

8. Konfliktersättning

Nuvarande konfliktersättning är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt. Skälet till nivåbestämningen har tidigare varit att ersättningen ska ligga i nivå med ersättningen från den statliga arbetslöshetsförsäkringen. Alla erhåller dock inte 80 procent i ersättning från försäkringen. Ekonomikommittén anser dock inte att förbundet ska ändra nivån på konfliktersättningen.

Enligt förbundets stadgar ska konfliktersättningens nivå fastställas av kongressen för en kongressperiod i taget. Ekonomikommittén har därför behandlat även denna fråga.

Det har, enligt ekonomikommitténs uppfattning, inte tillkommit några omständigheter som talar för en förändring av nuvarande nivå på konfliktersättningen. Det är viktigt att här uppmärksamma att förbundsstyrelsen enligt stadgarna har mandat att förändra den av kongressen fastställda nivån om särskilda skäl föreligger.

Ekonomikommittén föreslår att konfliktersättningen under kommande kongressperiod är 80 procent av lönen efter avdrag för schablonberäknad skatt.

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att godkänna ekonomikommitténs rapport

att förbundsavgiften för 2023, 2024, och 2025 fastställs till 1,0 procent av avgiftsunderlaget

att konfliktersättningen fastställs till 80 procent av lönen efter schablonberäknad skatt under 2023, 2024, och 2025.

Medlemsavgiften – Motionerna A80–A88 med utlåtanden

Motion A80

Avdelning 10 Dalarna

Avgiftsfritt inträdeserbjudande

Det är viktigt att värva och organisera våra medlemmar på arbetsplatserna. Som klubbordförande eller avdelningsombud vill vi att det ska vara enkelt och smidigt.

Ett problem som vi märkt av är att det ibland inte är så smidigt för den nyblivna medlemmen och det orsakar onödigt extra arbete men värre är, att uppfattningen är att det är IF Metall som är krångliga och det sprider sig lätt.

Problemet är att det kan bli ett glapp mellan medlemmens inträdesmånad till att arbetsgivaren drar avgiften på lön och det leder till att medlemmen har en obetald faktura som släpar efter och medlemmen riskerar att hamna på bristande betalning och betalningskrav. Medlemmen förstår ofta inte detta för hen kollar på sin lönespecifikation och ser att det dragits fackavgift och tror att den har betalats.

Det har blivit en del kontakter med medlemshandläggarna på avdelningen som bekräftar bilden samt att de beskriver att även de sitter i samtal med medlemmar om detta.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall ska införa en eller flera avgiftsfria månader vid inträde i förbundet och i IF Metalls a-kassa.

Motion A81

Avdelning 7 Gävleborg

Reducerad avgift vid nytt medlemskap

I en tid då fackföreningsrörelsen har ett skriande behov av att organisera nya medlemmar, borde vi prova alla knep som finns att tillgå.

Det märks tydligt ute på våra arbetsplatser hur svårt det är att rekrytera nya medlemmar. Framför allt är det ungdomar som är överrepresenterade bland de som är svåra att rekrytera som medlemmar i facket. De förtroendevalda lägger mycket tid och energi på att informera människor om värdet av att vara facklig medlem och vilka förmåner medlemskapet ger.

Tyvärr ser vi att organisationsgraden sjunker samtidigt som vi ser att antalet tillfälliga anställningar ökar. I företagets ständiga strävan efter flexibilitet ser vi en ökning av exempelvis inhyrning och visstidsanställningar. De tillfälliga anställningarna gör att främst ungdomarna drar sig för att bli medlem i IF Metall tills de kanske får en fast anställning.

I detta läge tycker vi att vi inte ska vara rädda för att testa nya vägar.

Kongressen föreslås besluta

att införa tre avgiftsfria månader vid första inträdet i förbundet
att genomföra en stadgeförändring för att möjliggöra detta.

Motion A82

Avdelning 22 Sörmland

Medlemsavgift

När det gäller nya medlemmar så är systemet i dag väldigt krångligt.

För att förenkla arbetet för förbund, avdelning, a-kassa, klubbar och förtroendevalda borde den första avgiften vara fri.

Med den elektroniska inskrivningen uppstår oftast en skuld innan avgift kan dras via företaget. Denna skuld är svår att få nya medlemmar att förstå att de måste leta efter den i

Kivra om man har myndighetspost och även om medlemmen inte har Kivra har det ofta hänt att den kommit dit ändå.

Detta skapar oreda och ett motstånd mot förbundet då man hamnar i skuld när avgiften ska dras på lönen.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall bjuder nya medlemmar på första medlemsavgiften.

Motion A83

Avdelning 26 Östergötland, 38 Dackebygden

Välkomstmånad för ny medlem

Vi kan i dag se att vi ibland har problem med att tappa nya värvade medlemmar som jobbar på ett företag med uppbördsavtal. Nya medlemmar aviseras att betala den första avgiften själva.

Detta kan leda till problem där medlemmen på lönespecifikation ser att medlemsavgift är dragen och struntar i eller glömmer att betala första avgiften. Detta leder ofta till utslutning på grund av bristande betalning.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall ska införa en avgiftsfri första månad vid nytt medlemskap.

Utlåtande, motionerna A80–A83

Förbundsstyrelsen menar att reducerade medlemsavgifter kan vara ett, bland flera, verktyg för att kunna främja medlemsorganisering och när det finns behov för särskilda målgrupper. IF Metalls stadgar beskriver för vem och under vilka förutsättningar avgiftsbefrielse eller lägsta avgift tillämpas. Det handlar bland annat om studerandemedlemmar och medlemmar som är arbetslösa. Därutöver ger våra stadgar förbundsstyrelsen möjlighet att efter prövning helt eller delvis bevilja avgiftsbefrielse om särskilda skäl föreligger. Stadgarna erbjuder alltså redan i dag möjligheter. Därför är det viktigt att undvika att enskilda kongressbeslut riskerar att låsa möjligheten att närmare överväga de målgrupper som ska nås och hitta de rätta formerna för hur vi använder reducerade medlemsavgifter för att öka antalet medlemmar.

Förbundsstyrelsen vill understryka vikten av att inför beslut om avgiftsreducering krävs noggranna undersökningar. Det krävs också en förankring hos verksamheten i klubbar och avdelningar. Vi i IF Metall behöver tillsammans kunna klargöra att vi faktiskt når syftet att öka antalet medlemmar och vi behöver kunna samordna avgiftsreduceringen med till exempel kampanjer som är förankrade i den lokala fackliga verksamhetens förutsättningar. Därtill behöver vi kunna precisera villkoren när det till exempel gäller behov av att kunna avgränsa målgrupper eller om den reducerade avgiften ska gälla under en viss tid.

För en eller flera avgiftsfria månader krävs också omförhandling av uppbördsavtalet. Uppbördsavtalet är centralt för förbundet när det gäller att ta in avgiften. Det är kostnadseffektivt och betalningssäkert. Vid en omförhandling av uppbördsavtalet krävs förmodligen att vi får göra avkall på något annat i förhandlingarna. Förbundsstyrelsen bedömer att riskerna med en omförhandling är stora.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A84

Avdelning 15 Stockholms län

Avgiftsfritt och karens första månaden i medlemskapet

Vi har en del arbetare som utnyttjar vårt system genom att stå utanför facket fram tills att de behöver hjälp och då ansöker de om ett medlemskap. Våra regler är otydliga om när man kan få hjälp och ofta tvingas vi företrädare personer som uppenbart har gått med för att få hjälp i ett ärende som uppstått innan de ansökt om medlemskap. Vi får ofta lägga stora resurser på dessa ärenden vilket känns orättvist mot övriga medlemmar och vi får svårt att förklara varför de ska vara med hela tiden, när man kan gå med när man behöver hjälp i stället.

Samtidigt har vi ärenden där vi vill företrädare medlemmarna från första dagen på grund av att de, till exempel, är nya på arbetsmarknaden och vi inte har hunnit med att ge dem en introduktion innan ärendet uppstår eller av annan anledning.

Vi föreslår även att det ska vara avgiftsfritt medlemskap första månaden så att man inte kan anse att man betalar för hjälp som man inte får. Vi slipper även massa krångel med dem som inte hinner få sitt avdrag via uppördsavtalet första månaden. Vi ser att vi tappar en hel del medlemmar på grund av detta då de ofta får en räkning på första månaden, långt senare, och då vill de inte betala den.

Förslaget till ändring är att man slipper sin avgift första månaden om man erlägger sin avgift månad två och att man även får en karens första månaden där man inte får hjälp i tvisteärenden. Klubbarna eller avdelningen ska själva kunna göra avsteg från karensen om de anser att finns skäl för detta.

Kongressen föreslås besluta

att införa nya regler vid nyinträde (ej övergång) i IF Metall där det är avgiftsfritt första månaden om man erlägger sin avgift andra månaden i sitt medlemskap

att det införs en karensmånad vid nyinträde (ej övergång) där man inte får hjälp i tvisteärenden

att klubb eller avdelning ska kunna göra avsteg från karensen, om de anser att det finns skäl för detta.

Utlåtande, motion A84

Förbundsstyrelsen menar att reducerade medlemsavgifter kan vara ett, bland flera, verktyg för att kunna främja medlemsorganisering och när det finns behov för särskilda målgrupper. IF Metalls stadgar beskriver för vem och under vilka förutsättningar avgiftsbefrielse eller lägsta avgift tillämpas. Det handlar bland annat om studerandemedlemmar och medlemmar som är arbetslösa. Därutöver ger våra stadgar förbundsstyrelsen möjlighet att efter prövning helt eller delvis bevilja avgiftsbefrielse om särskilda skäl föreligger. Stadgarna erbjuder alltså redan i dag möjligheter. Därför är det viktigt att undvika att enskilda kongressbeslut riskerar att låsa möjligheten att närmare överväga de målgrupper som ska nås och hitta de rätta formerna för hur vi använder reducerade medlemsavgifter för att öka antalet medlemmar.

Förbundsstyrelsen vill understryka vikten av att inför beslut om avgiftsreducering krävs noggranna undersökningar. Det krävs också en förankring hos verksamheten i klubbar och avdelningar. Vi i IF Metall behöver tillsammans kunna klargöra att vi faktiskt når syftet att öka antalet medlemmar och vi behöver kunna samordna avgiftsreduceringen med till exempel kampanjer som är förankrade i den lokala fackliga verksamhetens förutsättningar. Därtill behöver vi kunna precisera villkoren när det till exempel gäller behov av att kunna avgränsa målgrupper eller om den reducerade avgiften ska gälla under en viss tid.

För en eller flera avgiftsfria månader krävs också omförhandling av uppbördsavtalet. Uppbördsavtalet är centralt för förbundet när det gäller att ta in avgiften. Det är kostnads-effektivt och betalningssäkert. Vid en omförhandling av uppbördsavtalet krävs förmodligen att vi får göra avkall på något annat i förhandlingarna. Förbundsstyrelsen bedömer att riskerna med en omförhandling är stora.

Enligt stadgarna § 4 mom. 6 gäller möjligheten att bli företräd i tvist från den tidpunkt då signerad inträdesansökan inkommit till den fackliga organisationen. Att ytterligare skärpa regler med en karensmånad för tvisteärenden bedöms inte nödvändigt, utan prövning får göras i det uppkomna ärendet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A85

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Fri månad vid utbildning åtta timmars facklig introduktion

Vi ser i statistiken att en del av våra nya medlemmar lämnar oss av olika anledningar inom de första 24 månaderna och vi upplever att en av anledningarna är att de inte vet vad facket gör. Vi vill därför erbjuda nya medlemmarna att gå facklig introduktion om åtta timmar och då få en avgiftsfri månads medlemskap. Då vi ser att det kan skapa missnöje från de medlemmar som varit medlemmar sedan tidigare så väljer vi att inte enbart skriva in i en viss målgrupp. Då den tänkta utbildningen riktar sig även till potentiella medlemmar så ser vi även att detta är ett organiseringsargument och tänker att man får första månaden avgiftsbefriad om man har genomgått den.

Kongressen föreslås besluta

att de personer som genomgår utbildningen Facklig introduktion på minst åtta timmar som finns i vårt bidragssystem blir avgiftsbefriade en månad.

Utlåtande, motion A85

Förbundsstyrelsen menar att reducerade medlemsavgifter kan vara ett, bland flera, verktyg för att kunna främja medlemsorganisering och när det finns behov för särskilda målgrupper. IF Metalls stadgar beskriver för vem och under vilka förutsättningar avgiftsbefrielse eller lägsta avgift tillämpas. Det handlar bland annat om studerandemedlemmar och medlemmar som är arbetslösa. Därutöver ger våra stadgar förbundsstyrelsen möjlighet att efter prövning helt eller delvis bevilja avgiftsbefrielse om särskilda skäl föreligger. Stadgarna erbjuder alltså redan i dag möjligheter. Därför är det viktigt att undvika att enskilda kongressbeslut riskerar att låsa möjligheten att närmare överväga de målgrupper som ska nås och hitta de rätta formerna för hur vi använder reducerade medlemsavgifter för att öka antalet medlemmar.

Förbundsstyrelsen vill understryka vikten av att inför beslut om avgiftsreducering krävs noggranna undersökningar. En hantering för återbetalning av medlemsavgift skulle även medföra en ökad administration, eftersom detta enbart kan ske manuellt. Det krävs också en förankring hos verksamheten i klubbar och avdelningar. Vi i IF Metall behöver tillsammans kunna klargöra att vi faktiskt når syftet att öka antalet medlemmar och vi behöver kunna samordna avgiftsreduceringen med till exempel kampanjer som är förankrade i den lokala fackliga verksamhetens förutsättningar. Därtill behöver vi kunna precisera villkoren när det till exempel gäller behov av att kunna avgränsa målgrupper eller om den reducerade avgiften ska gälla under en viss tid.

För en eller flera avgiftsfria månader krävs också omförhandling av uppbördsavtalet. Uppbördsavtalet är centralt för förbundet när det gäller att ta in avgiften. Det är kostnads-

effektivt och betalningssäkert. Vid en omförhandling av uppbördsavtalet krävs förmodligen att vi får göra avkall på något annat i förhandlingarna. Förbundsstyrelsen bedömer att riskerna med en omförhandling är stora.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A86

Medlem Robert Johannesson avdelning 51 Sydvästra Skåne

Sänkt medlemsavgift för skuldsatta

Skuldsatta personer med utmätning eller skuldsanering lever många gånger under lång tid på existensminimum och har en nettoinkomst som ofta understiger Socialtjänstens norm för försörjningsstöd (riksnorm). Det är viktigt att skuldsatta personer är med i facket men medlemsavgiften är svår att prioritera i förhållande till hyra, el och mobiltelefon. Medlemsavgiften är oftast oproportionerligt hög i förhållande till förbehållsbeloppet. Kronofogden godkänner inte medlemsavgiften för fackförbunden i sin beräkning utöver normalbeloppet.

Jag med flera vet att IF Metall sänker medlemsavgiften för arbetslösa och sjuk-skrivna utifrån en begränsad möjlighet att betala medlemsavgiften. Denna möjlighet till sänkt medlemsavgift borde gälla även ovan nämnda grupp som har än mindre att leva på. IF Metall har, så som vi förstår det, en avgiftsberäkning som bygger på procent av lön och då tar medlemsavgiften inte hänsyn till löneutmätningen då avgiften beräknas utifrån bruttoinkomst. Detta gör att två medlemmar som har samma lön betalar samma avgift trots att den ena har löneutmätning/skuldsanering och därmed betydligt mindre kvar att leva på.

Att påvisa utmätning/skuldsanering görs enkelt via ett beslut från Kronofogdemyndigheten.

Slutsats: Genom att sänka medlemsavgiften för skuldsatta personer som har utmätning eller skuldsanering möjliggörs att fler kan vara fortsatt medlemmar och att en större grupp kan bli medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall sänker medlemsavgiften för personer med löneutmätning samt personer med beslut om skuldsanering och jämställer dessa med arbetslösa och sjuka.

Utlåtande, motion A86

Förbundsstyrelsen anser att det är en viktig princip att så gott som samtliga medlemmar är med och solidariskt bidrar till den fackliga verksamheten. Att sänka avgiften för medlemmar med löneutmätning samt personer med skuldsanering skulle innebära att andra medlemmar får betala mer. Frågan är om det kan anses rättvist, då anledningen till löneutmätningen kan bero på olika omständigheter.

För att hantera förslaget krävs också omförhandling av uppbördsavtalet. Uppbördsavtalet är centralt för förbundet när det gäller att ta in avgiften. Det är kostnadseffektivt och betalningssäkert. Vid en omförhandling av uppbördsavtalet krävs förmodligen att vi får göra avkall på något annat i förhandlingarna. Förbundsstyrelsen bedömer att riskerna med en omförhandling är stora.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A87*Avdelning 49 Nordvästra Skåne***Avgiftssystemet**

Dagens system missgynnar de av våra medlemmar som valt att vara studielediga och vidareutbilda sig.

En student i dag lever med begränsade resurser och kan därmed tvingas att välja mellan medlemskap i IF Metall och att sätta mat på bordet eller inhandla böcker och annat material som krävs för studierna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att sänka lägsta avgiften för de som är studielediga på heltid så att de maximalt betalar a-kasseavgiften.

Utlåtande, motion A87

Dessa medlemmar har arbetat för att sedan vara lediga för att studera. När de börjar arbeta efter avslutade studier har de vid arbetslöshet rätt till ersättning enligt den statliga arbetslöshetsförsäkringens regelverk. Förbundet betalar således avgift till a-kassan under den tid dessa medlemmar studerar. Förbundsstyrelsen anser därför att det är rimligt att de under studietiden betalar avgift enligt nuvarande regelverk, dvs. den lägsta avgiften som uppgår till 230 kronor per månad.

Ekonomikommittén anser vidare att det är en viktig princip att så gott som samtliga medlemmar är med och solidariskt bidrar till den fackliga verksamheten. I avgiften ingår medlemskap i a-kassa, avgift till LO, medlemsförsäkringar, Dagens Arbete m.m. Dessa kostnader uppgår till cirka 200 kronor per medlem och månad, vilket ska jämföras med förbundets centrala andel av den lägsta avgiften som är cirka 150 kronor per månad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A88*Avdelning 38 Dackebygden***Sjuka och arbetslösa medlemmar**

Att få beskedet att du fått en allvarlig sjukdom eller att du skadat dig allvarligt som leder till en lång tids frånvaro, eller inte ens kan komma tillbaka till arbetslivet, är något som ingen vill råka ut för men det händer dagligen i Sverige.

Din ekonomi sätts ur spel och räkningar hopar upp sig för att inte tala om Försäkringskassans jakt. Du blir arbetslös och inser att livet brakar ihop med planering och ekonomi och du försöker sanera alla utgifter du kan och får en räkning från IF Metall som påminner om när du hade arbete.

Men räkningen från IF Metall som du betalat medlemsavgift till under åren blir mer som ännu ett slag i bröstet. Inte en räkning till. Så du väljer att gå ur IF Metall för att ha råd med livets nödtröft. Tyvärr inser du kanske inte att medlemsavgiften är så mycket mer än ett medlemskap i en fackförening.

Tillsammans har vi lovat att vara solidariska med våra kamrater. Det är dags att gå från ord till handling.

Kongressen föreslås besluta

att för alla de som är långtidssjukskrivna och de som är arbetslösa ska avgiften sänkas kraftigt.

Utlåtande, motion A88

Förbundsstyrelsen har utsett en ekonomikommitté att behandla frågor rörande avgiftssystemet. Långtidssjukskrivna och arbetslösa medlemmar ingår i den grupp som har lönerelaterad ersättning och betalar därmed den så kallade lägsta avgiften, som uppgår till 230 kronor per månad 2022. Ekonomikommittén anser att långtidssjukskrivna och arbetslösa i och med det har en relativt låg avgift.

Förbundsstyrelsen anser att det är en viktig princip att så gott som samtliga medlemmar är med och solidariskt bidrar till den fackliga verksamheten. I avgiften ingår medlemskap i a-kassa, avgift till LO, medlemsförsäkringar, Dagens Arbete m.m. Dessa kostnader uppgår till cirka 200 kronor per medlem och månad, vilket ska jämföras med förbundets centrala andel av den lägsta avgiften som är cirka 150 kronor per månad.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Medlemsförsäkringar – Motionerna A89–A111 och B82 2:a uppsatsen med utlåtanden

Motion A89

Avdelning 14 Värmland

Återkvalificering i inkomstförsäkringen

Från och med 1 juli 2019 fick alla IF Metalls medlemmar en inkomstförsäkring som ingår i medlemskapet. Den ersätter upp till 80 procent av den faktiska lönen i 100 dagar på en lön upp till 50 000 kronor vid ofrivillig arbetslöshet. När man väl har fått den utbetalad så behöver man återkvalificera sig för att kunna bli berättigad till den ersättningen igen vid en ny ofrivillig arbetslöshet. Återkvalificeringen innebär att man måste ha arbetat i tolv månader utan avbrott för att återkvalificera sig i inkomstförsäkringen.

Återkvalificeringen på tolv månader sammanhängande arbete skapar problematik för många av våra medlemmar då det finns de som inte arbetar tolv månader utan avbrott. Ofta drabbar det våra unga medlemmar som har otrygga anställningar. Risken är stor att dessa medlemmar inte kan uppnå återkvalificeringen för inkomstförsäkringen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra villkor för återkvalificering till att ha haft arbete i 12 månader under de senaste 18 månaderna.

Utlåtande, motion A89

Inkomstförsäkringen följer i huvudsak arbetslöshetskassans beslut om ersättning. I samtliga avtal mellan olika förbund och Folksam är gränsen tolv månader. Skälet till detta är att man på det viset ska kunna få en ny period av inkomstförsäkring. Att just IF Metall skulle ha egna villkor avseende regler för återkvalificering vore olyckligt. Förbundsstyrelsen anser ändå att frågan bör utredas ytterligare för att se om det är så att fler medlemmar skulle kunna få ersättning med en annan beräkningsmodell.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A90

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge

Hemförsäkring till alla medlemmar

Den kollektiva styrkan är själva idén med facket.

Framför allt många yngre som flyttar till sin första egna bostad missar ofta att teckna hemförsäkring då andra saker prioriteras före försäkring. Om en Hemförsäkring Bas ingår i medlemsavgiften skapas en trygghet för medlemmarna. Förutom tryggheten skapar det en styrka i medlemskapet och ökar medlemsvärdet.

Vi har diskuterat överskott i konfliktkassan och sänkt medlemsavgifterna. En hemförsäkring skulle kunna vara ett ytterligare mervärde i medlemskapet.

Kongressen föreslås besluta

att avgiften för Hemförsäkring Bas ska ingå i medlemsavgiften.

Motion A91

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Obligatorisk hemförsäkring i medlemskapet

I dag blir det allt viktigare att alla medlemmar har en hemförsäkring, i synnerhet att våra yngre medlemmar har det. Vi tycker därför att det är ett bra hjälpmedel vid rekrytering

av nya medlemmar och att locka över medlemmar från andra LO-förbund som har den obligatorisk i medlemskapet.

Kongressen föreslås besluta

att en obligatorisk hemförsäkring införs i medlemskapet.

Motion A92

Avdelning 33 Vätterbygden

Obligatorisk hemförsäkring i medlemskapet

Några förbund inom LO har hemförsäkring i sitt medlemskap och har förstått medlemsnyttan och attraktionskraften att tillhöra organisationen för engagemanget att också trygga medlemskåren.

Vårt förbund har en god ekonomi och skulle således kunna se över möjligheterna att kunna klara av att trygga våra medlemmars vardag med att tillse att var och en alltid har en grundförsäkring av sitt bohag. Ett bohag som de historiskt förvärvat genom företagen de verkat på och som vid olycka skulle innebära att medlemmen ställs inför stora psykosociala påfrestningar.

Kongressen föreslås besluta

att införa obligatorisk hemförsäkring i medlemskapet

att grundförsäkringen för bohaget ska ingå i fackavgiften, genom ett förmånligt avtal mellan IF Metall och Folksam, där IF Metall står för kostnaderna.

Motion A93

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne

Utökning av medlemskapet – hemförsäkringen

Det finns medlemmar som inte har råd att betala en bra hemförsäkring. Vi pratar om att våra extra medlemsförsäkringar är bra att teckna, men det är en kostnad för våra medlemmar. Detta gör att det blir skillnad på ersättningen till våra medlemmar om det inträffar en brand eller inbrott i deras hem.

Kongressen föreslås besluta

att hemförsäkringen ska ingå i medlemsavgiften utan att höja avgiften.

Utlåtande, motionerna A90–A93

Över hälften av IF Metalls medlemmar omfattas redan i dag av en kollektiv hemförsäkring, till exempel för att den man delar hushåll med redan har en obligatorisk hemförsäkring. Att införa en obligatorisk hemförsäkring för alla medlemmar skulle innebära en kostnad för förbundet om drygt 200 miljoner kronor årligen, och att väldigt många medlemmar skulle omfattas av två hemförsäkringar till ingen nytta.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A94

Avdelning 15 Stockholms län

Hemförsäkring till alla medlemmar

Det finns väldigt många i dag som väljer bort hemförsäkring på grund av ekonomi, okunskap, sjukdom, arbetslöshet etc.

Det ska vara självklart att en hemförsäkring ska ingå i medlemsavgiften. Många av våra andra LO-förbund har detta såsom Handels, Kommunal, Transport, Elektrikerna med flera. Hemförsäkringen ska ingå i medlemsavgiften som även andra förbund valt att ha med.

Övergångar från andra förbund kommer bli lättare och vi kommer få in fler medlemmar som i dag är felorganiserade samt/eller oorganiserade. Vi kommer bli attraktiva om vi har samma försäkringspaket i medlemsavgiften som andra förbund har.

Kongressen föreslås besluta

att alla medlemmar får hemförsäkring

att hemförsäkringen ska inkluderas i medlemsavgiften

att IF Metall ska jobba för att alla LO-förbund har lika försäkringspaket som ingår i medlemsavgiften.

Utlåtande, motion A94

Över hälften av IF Metalls medlemmar omfattas redan i dag av en kollektiv hemförsäkring, till exempel för att den man delar hushåll med redan har en obligatorisk hemförsäkring. Att införa en obligatorisk hemförsäkring för alla medlemmar skulle innebära en kostnad för förbundet om drygt 200 miljoner kronor årligen, och att väldigt många medlemmar på detta sätt skulle bli dubbelförsäkrade.

Varje förbund inom LO beslutar själv om vilket försäkringsskydd medlemmarna ska omfattas av via sitt medlemskap och det finns ett antal olika lösningar beroende på förbund. IF Metall har inget inflytande över respektive förbunds ställningstagande avseende val av försäkringsskydd.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A95

Avdelning 7 Gävleborg

Medlemsolycksfall Fritid

I medlemskapet ingår i dag Medlemsolycksfall Fritid som har ett begränsat försäkringsvärde. Trots att vi informerar alla medlemmar som vi träffar att de bör lägga till en komplettering för att få ett högre försäkringsvärde missas det av många.

När olyckan är framme och en medlem blir svårt skadad och ska söka ersättning blir medlemmen medveten om vilken skillnad i ersättning det blir, för den som inte har kompletterat försäkringen. Det leder till stort missnöje mot IF Metall som organisation. Kostnaden för detta förslag blir naturligtvis ganska hög, men mervärdet för våra medlemmar ökar och anseendet om IF Metall skulle också öka.

För att slippa missnöjet när medlemmar förlorar hundratusentals kronor har denna satsning enligt vår mening en rimlig prislapp.

Kongressen föreslås besluta

att Medlemsolycksfall Fritid införs i medlemskapet med ett försäkringsbelopp som motsvarar nuvarande villkor i den kompletterande delen.

Motion A96

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 49 Nordvästra Skåne

Medlemsolycksfall Fritid

I medlemskapet i IF Metall ingår en Medlemsolycksfall Fritid med ett försäkringsbelopp på 200 000 kronor. Den har hängt med sedan IF Metall bildades och nu anser vi det är dags att uppgradera den till ett försäkringsbelopp på 1 000 000 kronor.

I dag kan medlemmen själv teckna ett tillägg till Medlemsolycksfall Fritid för att få försäkringsbeloppet 1 000 000 kronor för 20 kronor/månad, men vi tycker att IF Metall har råd att stå för kostnaden för en fullvärdig Medlemsolycksfall Fritid.

IF Metall har under åren utökat försäkringarna i medlemskapet med bland annat en inkomstförsäkring, men man har inte gjort något åt Medlemsolycksfall Fritid.

Vi tror att det skulle öka medlemskapets värde om försäkringsbeloppet höjdes och många medlemmar skulle uppskatta det.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall tecknar en fullvärdig Medlemsolycksfall Fritid med motsvarande försäkringsbelopp på 1 000 000 kronor som ingår i medlemskapet.

Motion A97

Avdelning 18 Örebro län, 22 Sörmland, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Medlemsolycksfall Fritid

I medlemskapet i IF Metall ingår en Medlemsolycksfall Fritid med ett försäkringsbelopp på 200 000 kronor. Den har hängt med sedan IF Metall bildades och nu anser vi det är dags att uppgradera den till ett försäkringsbelopp på 1 000 000 kronor.

I dag kan medlemmen själv teckna ett tillägg till Medlemsolycksfall för att få försäkringsbeloppet 1 000 000 kronor för 20 kronor/månad, men vi tycker att IF Metall har råd att stå för kostnaden för en fullvärdig Medlemsolycksfall Fritid.

IF Metall har under åren utökat försäkringarna i medlemskapet med bland annat en inkomstförsäkring, men man har inte gjort något åt Medlemsolycksfall. Vi tror att det skulle öka medlemskapets värde om försäkringsbeloppet höjdes och många medlemmar skulle uppskatta det.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall tecknar en fullvärdig Medlemsolycksfall Fritid motsvarande försäkringsbelopp 1 000 000 kronor

att en fullvärdig Medlemsolycksfall Fritid ingår i medlemskapet.

Motion A98

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne

Ökning av beloppet vid invaliditet i Medlemsolycksfall-Fritid

Vi vill höja beloppet på medicinsk invaliditet från 200 000 kronor till 1 000 000 kronor i den obligatoriska försäkringen som ingår i vårt medlemskap i dag.

Detta skulle gynna våra medlemmar mer än att behöva teckna en extra försäkring som vi informatörer ska "sälja" till dem. Vi anser att dagens belopp på 200 000 kronor inte har följt med i samhällsutvecklingen och därför behöver det höjas.

Det är inte meningen att vi som informatörer ska "sälja" försäkringarna, vilket det blir i detta fallet på grund av det låga beloppet i dagens försäkring. Alla har inte samma möjlighet till att teckna extra försäkringar så för att det ska bli lika för alla föreslår vi en höjning av beloppet på medicinsk invaliditet i vår medlemsförsäkring.

Kostnaden för enskild medlem är i dag 19 kronor i månaden. Om förbundet skulle teckna till försäkringen för alla medlemmar skulle det säkert bli mycket billigare omräknat per medlem och månad. Det kan ju inte bero på kostnadsbilden om förbundet yrkar på avslag på en sådan här motion.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall inom ramen av medlemsavgiften tecknar till dagens komplettering vid medicinsk invaliditet i Medlemsolycksfall-Fritid till alla medlemmar som omfattas av försäkringen i dag.

Utlåtande, motionerna A95–A98

Att utöka försäkringen Medlemsolycksfall Fritid skulle innebära en merkostnad på cirka 40 miljoner kronor årligen. Mer än hälften av IF Metalls medlemmar omfattas redan i dag av den kompletterande delen i försäkringen, antingen obligatoriskt eller genom ett frivilligt tillval. Förbundsstyrelsen anser att kostnaden för en utökning av försäkringen skulle bli alltför hög.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A99

Avdelning 16 Mälardalen

Utökad Medlemsolycksfall-Fritid

I dag väljer en del av våra medlemmar att utnyttja sin rätt att arbeta efter fyllda 65 år, försäkringen ”Medlemsolycksfall-Fritid” fortsätter då att gälla för medlem från 65 år och uppåt som avlägger full stadgeenlig avgift.

Denna regel gäller dock inte för ”Utökad Medlemsolycksfall-Fritid” dvs. det förhöjda beloppet för medicinsk invaliditet vilken många medlemmar, klubbar och avdelningar valt att teckna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ”Utökad Medlemsolycksfall-Fritid” ska gälla för medlem som arbetar från 65 år och uppåt och som avlägger full stadgeenlig avgift när medlem, klubb eller avdelning har tecknat denna försäkring.

Utlåtande, motion A99

I motionen föreslås att även tilläggsdelen i Medlemsolycksfall Fritid ska gälla efter fyllda 65 år och uppåt. I dag gäller både den obligatoriska och den frivilliga delen i Medlemsolycksfall Fritid till 69 år. Samma villkor gäller även för de lokala avtal som klubbar och avdelningar tecknat med Folksam. Det som krävs för att försäkringens båda delar ska gälla är att man själv kontaktar Folksam strax innan man fyller 65 år och meddelar att man har för avsikt att arbeta efter fyllda 65 år. Den informationen finns också i det brev som Folksam skickar ut en tid innan man fyller 65 år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A100

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Juristförsäkring

Juristförsäkringen är en typisk försäkring som borde ingå i medlemskapet då det är en relativt låg månadsavgift som många medlemmar nog inte ser nyttan av förrän olyckan inträffat.

Kongressen föreslås besluta

att juristförsäkringen ska ingå i medlemskapet i förbundet.

Motion A101

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Utökning av medlemskapet

Juristförsäkringen är ett önskemål från våra medlemmar men det är inte alla som har råd att teckna denna upp till den fackföreningsavgiften som de betalar i dag. Vi pratar ofta om att våra extra medlemsförsäkringar är bra att teckna men det är en kostnadsfråga för våra medlemmar.

Kongressen föreslås besluta

att juristförsäkringen ska ingå i medlemskapet utan att höja avgiften med motsvarande kostnad.

Utlåtande, motionerna A100 och A101

I motionerna föreslås att alla medlemmar ska omfattas av en obligatorisk juristförsäkring. I dag kan man exempelvis ha olika sorters rättsskydd via hemförsäkring och medlemskap i olika organisationer.

Förbundsstyrelsen anser att beslut om att teckna en juristförsäkring är upp till den enskilde medlemmen och dennes familj att ta ställning till. Kostnaden för att införa juristförsäkringen skulle ligga på cirka 150 miljoner kronor per år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A102

Avdelning 46 Blekinge

Facklig styrka ger fina leenden

Många är de som någon gång som vuxna haft tandvärk eller andra problem med tänderna och med det skräcken över att det kommer bli dyrt att gå till tandläkaren. Att bara få en undersökning kan i dag kosta uppemot 1 500 kronor per tillfälle. I valet mellan att dra ut en tand och sätta in ett implantat är det för många lätt. De allra flesta har inte 25 000 spänn för att få behålla sin tand utan väljer utdragning. I dag har tandstatusen blivit en klassfråga. De välbeställda kan visa upp filmstjärneleenden och de fattiga vill inte le över huvud taget.

Det finns i dag möjlighet att teckna privata tandvårdsförsäkringar och abonnemangstandvård för den som kan. Vi vet att vår styrka är den kollektiva. Därför borde vi ha en lösning som gör det möjligt för alla våra medlemmar att slippa oroa sig över att inte kunna gå till tandläkaren när man behöver det.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa en tandvårdsförsäkring som ska ingå i medlemskapet i IF Metall.

Motion A103*Avdelning 28 Västra Skaraborg, 34 Borås, 36 Göteborg***Tandvårdsfond/tandvårdsförsäkring**

Flera avdelningar inom IF Metall har infört tandvårdsfond/tandvårdsförsäkring. Förbundskontoret erbjuder avdelningar att ansluta sig till Friskus för att administrera fonden/försäkringen.

Att driva frågan politiskt att tänderna ska vara en del av kroppen har inte varit framgångsrikt. Därför gör vi inom IF Metall vad vi är bäst på, att hjälpa våra medlemmar på annat sätt för att uppnå ett högre värde på medlemskapet.

Desto fler lokala förmåner som införs, desto olikare blir medlemskapets värde. Det kan även bli en besvikelse för medlemmar som byter avdelning och mister en förmån. Vi föreslår att en tandvårdsfond/tandvårdsförsäkring införs för hela förbundet.

Om förbundet gemensamt inför en tandvårdsfond/tandförsäkring skulle det vara mer kostnadseffektivt och medlemskapet skulle bli lika oavsett avdelning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett regelverk för en tandvårdsfond/tandvårdsförsäkring. Därefter införs den för alla medlemmar och att fonden/försäkringen ingår i medlemsavgiften samt att den administreras av förbundskontoret. Tandvårdsfonden/tandvårdsförsäkringen ska vara införd innan nästa kongress.

Utlåtande, motionerna A102 och A103

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är alldeles för dyrt att ta hand om sina tänder. Under senare tid har förbättringar gjorts i tandvårdsförsäkringen, men det är fortfarande dyrt att gå till tandläkaren och tandhälsan har blivit en klassfråga, då många inte har råd att låta utföra nödvändiga behandlingar.

Att beräkna premien för en försäkringslösning är väldigt svårt, men en ungefärlig kostnad för förbundet skulle hamna i intervallet 300–450 miljoner kronor per år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion A104*Avdelning 19 Östra Värmland***Kollektiv tandförsäkring**

I dag finns ingen majoritet i riksdagen för en tandvårdsreform där tänderna ingår i högkostnadsskyddet. Att laga tänder är dyrt och många av IF Metalls medlemmar har inte råd. Alla kan inte heller teckna en privat tandförsäkring till rimligt pris då dessa är individuella och där kön, ålder, status på dina tänder och var du bor avgör pris och kvalitet på en sådan försäkring.

Det här är en ideologisk fråga för medlemmar som inte tycker om privata försäkringslösningar utan att allt ska bekostas via skattemedel. Verkligheten är den att det nu blivit en klassfråga hur vi ser ut i munnen och nu ses fler och fler med gluggar i tandraden. Så vill vi inte ha det.

Det finns IF Metallklubbar som har tecknat tandförsäkring/fond för sina medlemmar. Försäkringen är väldigt uppskattad hos dessa medlemmar och efterfrågas ofta hos de medlemmar som inte har.

En kollektivavtalad tandförsäkring skulle ge ett högt mervärde för medlemskapet i IF Metall och bidra till att IF Metall som förbund både behåller medlemmar och lättare får nya.

IF Metall har många medlemmar och förbundet kan med säkerhet förhandla fram ett bra pris på en kollektiv tandförsäkring.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metalls förbundsstyrelse får i uppdrag att förhandla fram en kollektiv tandförsäkring för de medlemmar som vill teckna en tandförsäkring

att denna kollektiva tandförsäkring ska vara frivillig att teckna som medlem i IF Metall.

Utlåtande, motion A104

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är alldeles för dyrt att ta hand om sina tänder. Under senare tid har förbättringar gjorts i tandvårdsförsäkringen, men det är fortfarande dyrt att gå till tandläkaren och tandhälsan har blivit en klassfråga, då många inte har råd att låta utföra nödvändiga behandlingar.

Att beräkna premien för en frivillig försäkringslösning är väldigt svårt, eftersom de som i första hand troligen skulle teckna en sådan försäkring är människor med stora tandvårdsbehov, och premien för den försäkringen skulle då bli väldigt hög. Utöver detta skulle ett mycket stort antal personer behöva teckna denna försäkring för att den skulle bära sina egna kostnader. Av den anledningen finns det dessutom knappt någon privat tandvårdsförsäkring att teckna hos något försäkringsbolag på marknaden. Dock kan man via Folktandvården prenumerera på en så kallad frisktandvård.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A105

Avdelning 22 Sörmland

Graviditetspeng

Kvinnor förlorar i alla lägen när det gäller graviditet och företaget inte har arbete som den gravida kvinnan kan utföra utan risk för sitt barn. I dag har många kvinnor samma typ av jobb som män, detta ser vi genom att små arbetsgivare med specifika arbetsuppgifter anställer kvinnor, det kan vara rena svetsverkstäder eller arbetsplatser med enbart tung truckkörning. Kvinnor som jobbar på dessa små företag har alltså ingen omplaceringsmöjlighet om kvinnan blir gravid.

Dessa kvinnor måste alltså gå hem med graviditetspenning och då förlorar kvinnorna minst 22 procent i lön fram till förlossningen då de skulle kunnat arbeta och tjänat full lön, och intjänat full pension m.m. Förhållandet mellan mäns och kvinnors inkomster blir därför markant.

Kvinnor i denna situation borde ha en försäkringslösning som ger 100 procent i kompensation efter att omplaceringsutredning har gjorts på företaget som kvinnan är anställd på.

En central försäkringslösning mellan IF Metalls medlemmar och Folksam skulle vara en lösning på detta problem. Detta skulle också göra IF Metall till ett unikt förbund i jämställdhetsfrågor. Detta innebär inte att arbetsgivaren kommer ifrån sitt omplaceringsansvar enligt arbetsmiljölagen och dess föreskrift Gravida och ammande arbetstagare.

En försäkringslösning skulle dessutom skapa mer jämställda arbetsplatser inom IF Metalls avtalsområde, och göra att unga kvinnor kan jobba inom industrin utan att behöva vara oroliga för ekonomin vid en graviditet.

Om IF Metall är det feministiska förbund vi vill vara borde detta vara en högt prioriterad fråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skapa en central försäkringslösning mellan IF Metalls medlemmar och Folksam för de gravida kvinnor, som efter en omplaceringsutredning, inte har möjligt att utföra arbete trots att de är friska och arbetsföra, detta för att de inte ska förlora någon inkomst eller pension då de tvingas vara hemma och gå på graviditetspeng.

Utlåtande, motion A105

Förbundsstyrelsen anser att IF Metall inte ska skapa en försäkringslösning för de kvinnor som under graviditet inte kan arbeta kvar. Enligt arbetsmiljölagen och Arbetsmiljöverkets föreskrifter ska en arbetsgivare göra en riskbedömning av arbetet när någon är gravid. Arbetsgivaren ska så långt som möjligt erbjuda andra arbetsuppgifter under graviditeten, och skulle det inte finnas något annat arbete kan graviditetspenning utbetalas.

Förbundsstyrelsen menar att det ställs väldigt höga krav på att en arbetsgivare ska erbjuda omplacering i de fall man inte kan utföra ordinarie arbetsuppgifter och att IF Metall inte ska tillhandahålla en försäkringslösning i dessa fall.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A106

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Att försäkra sitt ofödda barn för framtiden

Det finns många stunder i livet som ger glädje där att bli gravid är en av dem. Det finns också en del oro kring graviditet och barnets tillstånd. I dagsläget har Folksam en graviditetsförsäkring att erbjuda men det är en ”privat” försäkring som inte har en koppling till det resterande utbud vi har inom fackföreningsrörelsen. Därför blir det ett problem.

Någon som blivit förälder vet att det är mycket information och planering samt alla mysstunder med barnet så det är lätt att glömma att teckna ”medlemsbarn” efter sex månader eller komma ihåg när barnet får sitt personnummer att ringa Folksam. Samt eventuella glapp mellan försäkringar som kan bli svåra bakslag för föräldrar och barn.

Därför skulle det vara bra om graviditetsförsäkringen kunde vara med som en facklig försäkring vilket skulle göra att graviditetsförsäkringen *automatiskt* blir en medlemsbarnförsäkring så blivande föräldrar redan under graviditeten kan fixa allt och kan koncentrera sig på det nyfödda barnet och inte riskera att glömma.

Kongressen föreslås besluta

att graviditetsförsäkring via Folksam blir en medlemsförsäkring som går att teckna till

att en tecknad graviditetsförsäkring övergår automatiskt till en medlemsbarnförsäkring om man inte aktivt tackar nej till detta.

Utlåtande, motion A106

Gravidförsäkringen är en gratisprodukt för IF Metalls medlemmar som vill försäkra sitt ofödda barn i dag, så att göra den till en frivillig medlemsförsäkring behövs därmed inte. Ett frivilligt utökat skydd finns att teckna till för en särskild premie. När det gäller medlemsbarnförsäkringen behöver Folksam barnets personnummer och därför behöver medlemmen själv höra av sig och meddela detta. Folksam rekommenderar dessutom att medlemmen hör av sig så snart barnet fått ett personnummer, eftersom barnförsäkringen inte ersätter skador eller sjukdomar som visat sig innan försäkringen tecknades.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A107

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Medlemsbarn

Vår gruppförsäkring Medlemsbarn har blivit klart förbättrad de senare åren i villkoren.

Men det som inte har förbättrats är ärrtabellen och våra medlemmars barn får väldigt lite ersättning för klart vanprydande ärr. Det kan skilja 40 000 kronor för ersättning för ett ärr om man jämför Folksams ärrtabell och Trafikskadenämndens ärrtabell.

Det är inte acceptabelt att barn som får klart vanprydande ärr och som får leva med det hela livet inte får en rimlig ersättning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över villkoren i Medlemsbarn om det finns utrymme för att höja ärrersättning för klart vanprydande ärr.

Utlåtande, motion A107

LO-förbunden tillsammans med Folksam gör årligen en översyn av samtliga medlemsförsäkringar. Där ingår till exempel kostnadsutvecklingen i försäkringarna, men även försäkringsvillkoren i övrigt. Förbundsstyrelsen anser att en sådan översyn är angelägen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion A108

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Arbetsförmåga i sjuk- och efterlevandeförsäkringen

Folksams försäkring gäller i dag i max 18 månader från när man fick ersättning. Det finns de som är sjuka längre än så. Man blir inte friskare för att man blir av med sin ersättning i en redan tuff ekonomisk situation som långtidssjukriven.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att man ska få ersättning för arbetsförmåga tills man är arbetsför igen.

Utlåtande, motion A108

Sedan försäkringen infördes har det gjorts förbättringar i villkoren efter hand som ekonomin i försäkringen har tillåtit detta. Att genomföra en förändring av försäkringen som beskrivs i motionen kommer att påverka premien kraftigt. Dessutom är begreppet arbetsför väldigt omtvistat, vilket skulle kunna orsaka problem i de fall Försäkringskassan men inte behandlande läkare anser att man är arbetsför. Förbundsstyrelsen anser att dagens villkor med en ersättningsperiod om maximalt 18 månader med ersättning under en sjukperiod, samt från 2023 även högre månadsersättning, är väl avvägt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A109

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Införa diabetes i sjuk- och efterlevandeförsäkringen

År 2021 försvann ersättningen för diabetes typ 1 och 2 i sjuk- och efterlevandeförsäkringen. Bakgrunden var kostnaderna och att typ 2 kan man bli frisk ifrån med andra kostvanor och livomställning.

Vi anser att ersättning för typ 1 ska återinföras för att det är en obotlig sjukdom och hör självklart hemma i vår sjuk- och efterlevandeförsäkring.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att införa diabetes typ 1 i vår diagnosförsäkring genom Folksam.

Utlåtande, motion A109

Folksam tillsammans med alla LO-förbunden fattade 2020 ett gemensamt beslut om att bland annat ta bort samtliga diabetesdiagnoser ur försäkringen från den 1 januari 2022, i samband med en översyn av samtliga ersättningsbara diagnoser. I stället togs några nya diagnoser med på en ny diagnoslista, och några försvann. I den nya listan tas mer hänsyn till lidande och en förhöjd risk för en för tidig död i samband med en ersättningsbar diagnos. Syftet med den nya listan var även att försäkringen skulle bli tydligare och enklare att förklara.

I Sverige insjuknar cirka 1 000 personer i diabetes typ 1 varje år. De flesta av dessa är barn samt tonåringar och unga vuxna. Det är väldigt få vuxna som drabbas av diabetes typ 1.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A110

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Försäkringspaket för medlemmar som jobbar efter fyllda 65 år

Förändringar i pensionssystemet har gjort det möjligt för de som vill och kan att arbeta efter sin 65-årsdag. En möjlighet som allt fler utnyttjar. När man jobbar efter 65-årsdagen görs fackavgiften om och medlemmen betalar endast lägsta avgiften. Samtidigt försvinner de flesta försäkringar som är kopplade till medlemskapet. Allt fler av våra medlemmar väljer att fortsätta jobba efter ”pensionsdagen”, en del av dessa väljer också att gå ur facket då de förstår att de flesta avtalsförsäkringarna slutar att gälla. Vi finner att det är ganska tunt med argument för att de ska fortsätta vara medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta fram ett ”försäkringspaket” för medlemmar som fyllt 65 år men som väljer att fortsätta arbeta

att fackavgiften för medlemmar som fyllt 65 år men som väljer att fortsätta arbeta ska vara relativ till förmånen.

Utlåtande, motion A110

Några månader innan en medlem uppnår pensionsålder får hen ett brev från Folksam med information om att de försäkringar medlemmen har automatiskt flyttas över i en pensionärslösning. I detta brev står det även att om medlemmen har för avsikt att arbeta efter uppnådd pensionsålder ska hen kontakta Folksam så att de manuellt kan förlänga de befintliga försäkringarna till som längst 69 år.

Inför uppnådd pensionsålder skickas även brev till medlemmen från förbundet centralt, och medlemmen ombeds meddela sin avdelning om hen ska fortsätta arbeta.

Medlem som fortsätter arbeta får betala lägsta medlemsavgift. Den som inte meddelat att den kommer att fortsätta arbeta avslutas för närvarande vid 65 år och får ett pensionsmedlemskap.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A111

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Begravningshjälp för pensionärsmedlemmar

IF Metall har alltid verkat för att öka tryggheten för våra medlemmar. Genom kollektivavtal och samverkan med Folksam har man tecknat olika försäkringspaket, som gör att medlemmen tryggas vid sjukdom, olycksfall, arbetslöshet etc.

Våra pensionärsmedlemmar som ofta har 40 års medlemskap i IF Metall eller annat fackförbund, uppger ofta solidaritet som skäl för fortsatt medlemskap vid ålderspension. Dessa medlemmar tappar dock samtliga försäkringar samma månad som de går i ålderspension.

Vi tycker att det är dags för IF Metall att vara solidariska med pensionärsmedlemmarna genom att skapa trygghet för dem, i form av begravningshjälp den dagen man avlider. Finansiering av en sådan försäkring bör kunna ske utan en höjning av medlemsavgiften.

Kongressen föreslås besluta

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att införa försäkring i form av begravningshjälp i pensionärsmedlemskapet, så länge medlemskapet kvarstår.

Utlåtande, motion A111

I dag finns det ingen försäkring som gäller livsvarigt, utan slutåldern är 85 år. Att införa en begravningshjälp i pensionärsmedlemskapet skulle bli väldigt dyrt, eftersom premien stiger kraftigt med ökad ålder. I försäkringen Olycksfall 60+ som man erbjuds att teckna som medlem i IF Metall finns begravningshjälp med, och man kan även omfattas av andra försäkringar som kan ersätta begravningshjälp.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B82

Avdelning 46 Blekinge, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

En försäkring i tiden

Eftersom det i dag är möjligt att jobba efter 65 års ålder, bör försäkringarna fortsätta gälla så länge man har rätt att arbeta. När en höjning av pensionsåldern sker, bör försäkringarna anpassas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalsförsäkringar och trygghetsförsäkringar anpassas till dagens arbetsmarknad och gäller så länge man har rätt att arbeta

att medlemsförsäkringar anpassas till dagens arbetsmarknad och gäller så länge man har rätt att arbeta.

Utlåtande, motion B82

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år och så länge den försäkrade arbetar har bifallits av tidigare avtalsråd och kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater. Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år fanns dock inte med bland de krav som ingick i LO-samordningen inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kravet kvar på LO:s prioriteringslista. Detta innebär att kravet kvarstår inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar. Förbundsstyrelsen anser att kravet ska drivas i kommande förhandlingar.

När det gäller medlemsförsäkringar är det redan så att försäkringarna fortsätter att gälla för den som kvarstår i arbete efter 65 år och har meddelat det till Folksam, dock som längst till 69 år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Kapitalförvaltning och andra ekonomifrågor – Motionerna A112–A126 med utlåtanden

Motion A112

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Ekonomisk förvaltning

IF Metall som organisation förvaltar en väldig massa pengar och med pengar kan man påverka väldigt många saker. Vi lever nu i en tid med en väldigt stor utmaning för mänskligheten och det är klimatfrågan och här är det viktigt att vi ställer om så fort som det är möjligt. Här kan IF Metall påverka väldigt mycket genom att låta pengarna förvaltas på ett sätt som främjar omställningen och som hjälper till att minska mängden klimatgaser i atmosfären, men då måste man också väga in detta perspektiv när man bestämmer hur förvaltningen ska ske och kanske vara villig att ta lite högre risker och kanske inte heller få samma avkastning på förvaltningen.

Men det kan lika gärna också vara en uppsida och en möjlighet nu när samhället måste ställas om till att bli fossilfritt.

Våra pengar kan också hjälpa till att skapa nya klimatsmarta jobb så att vi på så sätt kan bidra till den förändring vi vill se genom att bidra med förutsättningar till den utvecklingen.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet går igenom sin förvaltning och gör förändringar i den ekonomiska förvaltningen så att klimatfrågan får en betydande roll när vi bestämmer hur vårt kapital ska förvaltas så att vi hjälper till med klimatomställningen av samhället.

Utlåtande, motion A112

Det är viktigt att förbundet bidrar på bästa möjliga sätt för att se till att klimatfrågorna blir lösta. I reglerna för förbundets kapitalförvaltning har förbundsstyrelsen beslutat att förbundet ska tillämpa OECD:s riktlinjer för multinationella företag. I dessa regler utgör miljöfrågorna en central del.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A113

Avdelning 44 Halland

Avdelningarnas ekonomiska möjligheter att upprätthålla en jämlik och rättvis medlemservice

Avdelningarna är suveräna att fatta sina egna beslut inom vissa satta ramar men vi lever under väldigt skilda förhållanden med olika förutsättningar. Vår viktigaste uppgift är att se till att våra medlemmar får ett kollektivavtal och att avtalen hålls och deras villkor och ärenden hanteras och drivs.

Vi är beroende av att våra anställda ombudsmän mår bra, både för att vi värnar deras hälsa men också rent krasst för att upprätthålla en medlemservice och nu även för att säkerställa så att avdelningen får in ett administrationsbidrag som både kan täcka den fackliga verksamheten men också de administrativa kostnaderna.

Många avdelningar har inte råd ur ett rent medlemsperspektiv att ha en ombudsman sjukskriven eller frånvarande under en period. Det är oftast för fullt i kalendrarna som det redan är och att då täcka upp för en kollega är ofta rent hälsoskadligt. Ibland har förbundet en ombudsman att låna ut men oftast tar det alltför lång tid eller krävs att avdelningen nästan är i total kris innan det sker. Här skulle vi gärna se att det upprättades en ombudsmannapool med ombudsmän som kan täcka upp ”direkt” där behov finns.

Utöver att driva medlemsärenden så behöver vi ha övrig medlemsservice och här kommer ofta förtroendevalda in, i vissa av våra avdelningar så finns det enbart ekonomiska resurser till att bara göra det absolut nödvändigaste. Men det finns tankar och idéer för en bättre och ökad medlemsservice. Här önskar vi att förbundet ser positivt till att kunna skjuta till resurser i de fall där avdelningarna har en genomtänkt och välarbetad tanke som leder till bättre helhetsfacklig verksamhet, inte bara i projektform utan även för en längre, mer kontinuerlig verksamhet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se över avdelningsanslaget och utarbeta ett mer ekonomiskt rättvist förslag utifrån de olika förutsättningar som avdelningarna har

att utarbeta ett komplement till avdelningsanslaget som bygger på att avdelningar som inkommer med en väl utarbetad ansökan som tar avstamp i förbundets prioriterade verksamheter/handlingslinjer ska kunna få extra medel utan att det är ett tillfälligt projekt.

Utlåtande, motion A113

Förbundsstyrelsen har fattat beslut om de ekonomiska ramarna för 2023 års verksamhetsplanering. I beslutet har verksamhetsanslagen till lokalavdelningarna utökats. Förbundsstyrelsen har avsatt medel att söka för de lokalavdelningar som inte har ekonomiska resurser att bedriva viss verksamhet. Förutsättningar att erhålla den typen av anslag är bland annat att verksamheten, som ekonomiskt stöd söks för, är i linje med förbundets handlingslinjer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A114

Avdelning 47 Östra Skåne

Ekonomisk hjälp vid valår och kongressår

Varje år görs en verksamhetsplanering, VPL, för att diskutera och minska kostnaderna för avdelningarna och deras kommittéer. Vi vänder och vrider på planer och pengarna för att få till en hyfsad ekonomi, det är ju medlemmarnas pengar. Men så kommer det ett valår och vi ska ut och synas och det kräver tid (ersättning för förlorad arbetstid) och kläder som visar att vi tillhör partiet. Ibland behövs det även annat som program, broschyrer och en och annan grillad korv. Det blir ofta fler träffar med planering och förberedelser.

Likadant när det är kongressår. Motioner ska skrivas, rättas, korrigeras. Vi ska lära oss framföra dessa på minikongress och mötesteknik ska läras ut. Det ska vara kläder, enhetliga för avdelningen, vi träffas extra för att fördela arbetsuppgifter och motioner.

Vid valår och kongressår (i år båda) hade det varit önskvärt att förbundet stöttar sina avdelningar finansiellt för att underlätta ordinarie arbete för avdelningarna runt om i landet.

Kongressen föreslås besluta

att förbundet finansiellt stöttar avdelningarna vid valår och kongressår.

Utlåtande, motion A114

Vid valår och kongressår stöttar förbundet centralt lokalavdelningarna på olika sätt. Bland annat bekostar förbundet centralt i år en uppsökande valverksamhet på arbetsplatserna. Förbundet centralt bekostar också olika typer av material samt reklamkampanjer i valrörelsen. Vid kongresser betalar förbundet centralt för ombudens boende och förlorad förtjänst. Förbundet centralt betalar också lokalombudsmännens boende på kongressen. Det

finns också möjlighet för lokalavdelningarna att ansöka om ekonomiskt stöd som är i linje med handlingslinjerna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A115

Avdelning 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Ökat medel till försäkringsinformation

I dag får försäkringskommittéerna äska pengar via förbundet, en summa på max 50 000 kronor. Innan fick de allt finansierat via AFA men sedan AFA hamnade under Avtalat ändrades detta. Detta blir givetvis en belastning på avdelningarnas ekonomi då de får ta kostnaderna över dessa 50 000 kronor, pengar som avdelningarna kan använda till andra verksamheter.

Avdelningarna vänder och vrider på slantarna för att visa för förbundet att vi driver verksamheten på ett bra sätt. Det sparas på sådant som får hjulen att snurra, allt ifrån telefoner, surfersättning till arbetskläder. Liknar mer företagsverksamhet än fackförening.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta för att försäkringskommittéerna får full ersättning så att de kan utföra sina uppdrag utan att belasta avdelningarnas ekonomi.

Utlåtande, motion A115

Att bedriva information om IF Metalls avtalsförsäkringar ligger inom ramen för det fackliga arbetet. Som en stimulans till det arbetet har det tidigare betalats ut samtalsmedel via Afa. Sedan 18 månader tillbaka ansvarar Avtalat för detta, och samtidigt har de fördelade medlen minskat. Om alla IF Metalls avdelningar skulle bedriva verksamhet blir fördelningen cirka 50 000 kronor per avdelning och år. Det har heller aldrig varit på det viset att man fått ersättning för all verksamhet, utan totalsumman har varit begränsad. Men eftersom alla avdelningar inte bedrivit verksamhet har andra kunnat få full ersättning för sina kostnader.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A116

Avdelning 18 Örebro län

Ekonomihantering på klubbnivå

Samhället är i ständig förändring, där förutsättningarna förändras på många olika områden. Ett av dessa områden är den ekonomiska hanteringen, med en mindre kontant-hantering generellt i samhället, vilket även återspeglas i IF Metalls verkstadsklubbars kontantkassor och hanteringen av övriga betalmedel.

Som en följd av ett förändrat beteende gällande hantering av betalningar har några av IF Metalls avdelningar beslutat att avsluta underkonton. Därmed ställs andra krav på verkstadsklubbar som behöver öppna egna fristående konton med egen deklarering, organisationsnummer och vem som får göra vilka ärenden i banken osv.

Med denna förändring ställs strängare krav på bankerna, som i sin tur ställer strängare krav på verkstadsklubbarna som önskar öppna konton eller byta firmatecknare efter årsmöten. Verkstadsklubbarna tvingas till omständliga processer för att tillåtas hantering av bankmedel och övriga bankärenden.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att verka för att ett tydligare ramavtal skrivs mellan IF Metall och banken som underlättar verksamheten

att verka för att fler nivåer på företagspaketet förhandlas baserat på verksamheternas behov av banktjänster.

Utlåtande, motion A116

Förbundet har sedan några år ett ramavtal med Swedbank gällande banktjänster för klubbar inom IF Metall. Avtalet har förändrats genom åren och från att tidigare ha innehållit vissa kostnadsfria tjänster tar Swedbank numera betalt för i princip samtliga tjänster som i förekommande fall används. Avtalet har också anpassats genom åren för att kunna innehålla de tjänster som klubbarna efterfrågar. Förbundet har varit i kontakt med andra banker för att konkurrensutsätta avtalet. Ingen av de andra bankerna har dock haft konkurrenskraftiga villkor jämfört med avtalet med Swedbank, varken vad gäller tjänsteinnehåll eller pris.

Genom avtalet erbjuds alla klubbar Internetbanken Företag till ett pris om 300 kronor per år (ordinarie pris 500 kronor).

Med Internetbanken Företag:

- Får man god överblick över klubbens konton och transaktioner
- Kan man enkelt göra BG/PG-betalningar
- Kan man enkelt ta emot och överföra pengar mellan konton.

Internetbanken Företag kan kompletteras med Appen (pris 0 kronor), vilket gör att man även kan hantera klubbens ekonomi i telefonen. Övriga tjänster erbjuds till ordinarie pris, till exempel bankgiroanslutning 250 kronor per år och Bankkort Business 350 kronor per år. Även Swish finns som tillägg.

Om man i stället väljer det större paketet Företagspaket Bas, pris 900 kronor per år, ingår:

- Företagskonto
- Placeringskonto
- Bankkort Business
- Internetbanken Företag
- Kundcenter Företag (0771-334433)
- Bankgiroanslutning
- Appen

Förbundet instämmer i att det kan vara omständligt och krångligt att få all formalia på plats och diskussion har förts med Swedbank om detta. Enligt det regelverk bankerna lyder under måste dock bankerna ha uppdaterade uppgifter om firmatecknare, fullmakter, organisationsnummer m.m.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion A117

Avdelning 15 Stockholms län, 27 Östra Skaraborg, 34 Borås, 36 Göteborg

Extra skydd till medlemmar vid kollektivavtalsteckningskonflikt

Företag som vägrar att teckna kollektivavtal och följa branschens villkor är i dag ett växande problem inom förbundet. När vi driver dessa ärenden så presenterar vi fördelarna med att teckna kollektivavtal för företagen och blandar inte in medlemmarna i ärendet, vi

driver ärendet mot företaget. Självklart så har vi försökt organisera så många som möjligt och även informerat medlemmarna om att vi kommer driva ärende om att deras företag ska teckna ett kollektivavtal och fördelarna med detta både för dem och för företaget. Men i ärenden där företagen vägrar att teckna kollektivavtal och förhandlingen avslutas i oenighet så återstår bara att varsla om konflikt för att få till ett kollektivavtal.

I detta läge så måste vi ha med våra medlemmar på vår sida av konflikten vilket förutsätts vara självklart för oss som arbetar under ett kollektivavtal och är medlemmar i IF Metall. Om vi skulle hamna i ett avtalslöst tillstånd så är vår enda styrka att vi håller ihop och driver våra krav gemensamt. Men i en konflikt mot ett enskilt företag så blir förutsättningarna helt annorlunda. Våra medlemmar har själva accepterat att ta anställning på ett företag utan kollektivavtal och det blir ofta en kamp att få våra medlemmar att ställa sig bakom en konflikt för att få till ett kollektivavtal. Medlemmarna vill ha ett kollektivavtal men de är beroende av inkomsten från sin anställning och vill inte skada sitt eget företag för att få till kollektivavtalet. En konflikt kan innebära att företaget hellre går i konkurs eller lägger ner verksamheten än att teckna kollektivavtal för att sedan kunna skylla skulden på facket.

Vi behöver förbättra skyddet för våra medlemmar så att det blir tryggare för våra medlemmar att ställa sig på fackets sida vid en konflikt. Vi behöver därför stärka villkoren under konflikten och skyddet om konflikten leder till att våra medlemmar blir av med sin anställning. Vi har redan i dag ändrat i regelverken så att medlemmar kan få 100 procent av sin lön från första konfliktdagen i våra regelverk helt utan karenstider. Men vi behöver även kunna garantera ett extra skydd för våra medlemmar om vår konflikt skulle leda till att de blir uppsagda från sin anställning. Medlemmar som har full a-kassa och inkomstförsäkring har redan i dag ett bra skydd men vi bör även säkra upp skyddet för dem som inte har full a-kassa och saknar inkomstförsäkring. Förslaget innebär att vi ska erbjuda nya medlemmar som ställer upp på IF Metall i konflikten och inte har full a-kassa eller inkomstförsäkring att få ett skydd på 80 procent av sin inkomst upp till 100 dagars arbetslöshet. Kostnaden ska tas från samma medel som konfliktersättningen. Skyddet ska motsvara inkomstskyddet från vår inkomstförsäkring via Folksam i 100 dagar där taket i dag är 50 000 kronor/månad.

Utöver inkomstskydd så ska medlemmar som skulle varit berättigade till AGB-ersättning via AFA få motsvarande belopp från IF Metall om AGB-försäkring saknas i anställningen vid arbetslöshet på grund av konflikten. Kostnaden ska tas från samma medel som konfliktersättningen.

Även så ska IF Metall se till att alla medlemmar får omställningsstöd minst motsvarande TSL:s omställningsstöd vid arbetslöshet på grund av konflikten utan karenregler. Kostnaden tas från samma medel som konfliktersättningen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla medlemmar garanteras ett inkomstskydd på minst 80 procent av sin inkomst upp till 100 dagars arbetslöshet orsakad av konflikt och att skyddet motsvarar IF Metalls inkomstförsäkring via Folksam

att IF Metall står för AGB-ersättning till medlemmar som skulle varit berättigade till detta om försäkringen fanns via AFA vid arbetslöshet på grund av konflikt

att alla medlemmar får omställningsstöd minst motsvarande TSL:s omställningsstöd vid arbetslöshet på grund av konflikt

att kostnaderna för extra skyddet vid arbetslöshet orsakad av konflikt tas från samma medel som konfliktersättningen.

Utlåtande, motion A117

Att teckna kollektivavtal är en prioriterad verksamhet inom förbundet. Det förekommer att arbetsgivare initialt vägrar teckna kollektivavtal med argumenten att i stället lägga ned

alternativt försätta företaget i konkurs. Det noteras att nedlagda företag alternativt avslutade konkurser på grund av att avdelning och förbund kräver kollektivavtal i princip är obefintliga.

Medlemmar som arbetar på företag utan kollektivavtal omfattas inte av kollektivavtalade försäkringar, omställningsstöd m.m. Däremot omfattas dessa medlemmar av arbetslöshetsförsäkringen och inkomstförsäkringen, undantaget de som inte har kvalificerat sig för dessa försäkringar.

För att så många medlemmar som möjligt ska ha rätt till de avtalsförhandlade försäkringarna är det centralt att teckna kollektivavtal på samtliga arbetsplatser där medlemmar finns och det är den vägen som förbundet valt att gå. Att förbundet, via den så kallade konfliktfonden, ska överta ansvaret från arbetsgivarna anser förbundsstyrelsen rent principiellt är fel väg att hantera detta.

När det gäller arbetslöshets- och inkomstförsäkringen krävs tolv månaders medlemskap i förbund och a-kassa. Kvalificeringskraven finns till för att få denna förmån som medlem och därför lättare också kunna rekrytera nya medlemmar, just för att det ska vara skillnad på att vara medlem jämfört med att stå utanför förbundet.

Förbundsstyrelsen håller med om problembeskrivningen i motionen och har därför för avsikt att se över relevanta regelverk, men anser inte att kongressen exakt ska besluta hur detta ska ske.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A118

Avdelning 15 Stockholms län

Medlemslån vid utebliven lön

Andelen ärenden där medlemmar hamnar i en situation där arbetsgivaren inte betalar ut lön och sedan gör sig själv oanträffbar eller att man säljer företaget till "målvakter", ökar. Vi får svårt att driva dessa företag i konkurs då det inte går att delge våra lönekrav och vi måste då invänta kungörelsedelgivningen med långa handläggningstider. Under coronapandemin har handläggningstiderna ökat markant och vi har ärenden där våra medlemmar har varit helt utan inkomst i över ett halvår innan konkurs.

Om våra medlemmar har intjänat full a-kasseersättning så kan de själva avbryta anställningen för att få a-kasseersättning i stället, men då förlorar de minst 20 procent av sin inkomst i stället för sin lön. Och vissa medlemmar har inte full a-kassa och tvingas då vara kvar i företaget tills konkursen, för att ha någon inkomst alls.

Vi behöver ett system där våra medlemmar får låna pengar fram till dess att företaget betalar lönen eller att lönegarantin betalas ut vid dessa situationer.

Vi har tidigare haft denna fråga uppe på kongressen och då hänvisade förbundsstyrelsen till en överenskommelse med Swedbank om korttidslån. Problemet är att banken gör en kreditupplysning och ställer samma krav på kreditvärdigheten som för övriga låntagare. Det gör att våra medlemmar oftast inte får dessa lån.

Vi föreslår att förbundsstyrelsen får i uppdrag att förhandla fram ett korttidslån med en bank där våra medlemmar får ta lån utan säkerhet fram tills konkurs eller att företaget betalar pengarna. Alternativt att förbundsstyrelsen tar fram egna regler för korttidslån vid tillfällena där arbetsgivaren inte betalar ut lönen och att medlemmen får låna pengar av IF Metall.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att säkerställa att våra medlemmar får låna pengar från en bank eller IF Metall, utan räntekostnad eller krav på kreditvärdighet, fram tills lön betalas ut eller att lönegarantin betalas ut när arbetsgivaren inte betalar ut en ostridig lönefordran.

Utlåtande, motion A118

Förbundet har via LO tecknat avtal med Swedbank där medlemmar kan låna pengar bland annat när företag där medlemmarna arbetar går i konkurs.

Medlem som arbetar i företag som försätts i konkurs eller som inställt löneutbetalningarna kan erhålla en så kallad blancokredit, dvs. ett lån utan säkerhet, på högst 30 000 kronor eller vid behov ett högre belopp enligt överenskommelse mellan förbundet och banken. Lånet lämnas som kredit på lönekontot eller som ett reverslån. Lånet löper med en ränta som med 0,50 procentenheter överstiger vid varje tillfälle gällande medlemslåneränta, inga avgifter utgår. Lånet förfaller till betalning när den statliga lönegarantin utbetalas eller inom högst tre månader. Innan kredit beviljas gör banken en sedvanlig kreditprövning.

En kreditprövning måste göras för alla typer av lån, oavsett hur stort eller litet lånet är och hur länge lånet löper, alltså även för SMS-lån och andra snabb lån, liksom räntefria kontokrediter. Regler om god kreditgivningssed regleras i konsumentkreditlagen och ligger till grund för hur banker och andra långivare ska agera mot låntagare när de ansöker om ett lån. Syftet med kreditprövningen är att motverka att privatpersoner överskuldätter sig, men också att minska risken för att långivaren gör kreditförluster.

Att förbundet skulle låna ut pengar förutsätter tillstånd att bedriva bankverksamhet. Att bedriva bankverksamhet är komplicerat, kräver stora ekonomiska resurser och är förknippat med hög risk. Särskilt under de senaste åren har olika regelverk införts som ställer mycket höga krav på olika regelverksfunktioner. Riskerna har därmed också ökat eftersom konsekvenserna, både de ekonomiska konsekvenserna men också negativa konsekvenser för varumärket, av att inte följa regelverken är omfattande.

En egen bank skulle heller inte komma undan kraven på att begära kreditprövning vid utlåning och om lånen dessutom skulle vara räntefria blir bankverksamheten knappast ekonomiskt bärande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A119

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten

Medlemskapets värde

Arbetsgivarna får göra avdrag för sin medlemsavgift till sin arbetsgivarorganisation.

Avdragsrätten återinfördes under åren med socialdemokratisk ledning och drogs tillbaka halvårsskiftet 2019, genom Alliansens och SD:s budget som beslutades efter valet 2018.

Vi kräver att det ska återinföras snarast.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avdragsrätten för fackavgiften återinförs.

Motion A120

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Skatter

Det behövs fler medlemmar. Många medlemmar upplever att ett medlemskap är för dyrt. Vi måste verka för att det fackliga medlemskapet ska vara attraktivt genom att det blir billigare att vara medlem.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medlemsavgiften ska vara 100 procent avdragsgill för alla som är medlem i ett förbund.

Motion A121

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Skatteavdrag för fackföreningsavgiften

Skatteavdraget för fackföreningsavgifter togs bort den 1 april 2019 till följd av M- och KD-budgeten. Arbetsgivare får däremot göra avdrag för delar av sin avgift till arbetsgivarorganisationen. Ett återinförande av skatteavdraget skulle inte bara göra det mer rättvist utan också göra det lättare att värva och behålla medlemmar för fackförbunden. Vi kräver därför att avdragsrätten ska återinföras snarast.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten på fackföreningsavgiften återinförs.

Motion A122

Avdelning 26 Östergötland

Återinför avdragsrätt för fackföreningsavgift

Tidigare innan Alliansen övertog regeringsmakten hade fackföreningsanslutna begränsad avdragsrätt på sin fack- och a-kasseavgift. Detta togs bort när Alliansen fick regeringsmakten. Samtidigt har företagen fortfarande kvar avdragsrätt på sin avgift till arbetsgivarorganisationer. Sådana orättvisor måste rättas till.

Utöver det så är kostnaden för medlemsavgiften en av de stora anledningarna till att våra medlemmar väljer att gå ur facket och vi hör väldigt ofta när vi ska värva nya medlemmar att medlemsavgiften är för dyr. Avdragsrätten skulle göra en markant skillnad i kostnaden för medlemsavgiften. Återinför vi avdragsrätten för fack- och a-kasseavgiften så skulle vi öka medlemsantalet kraftigt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att avdragsrätten för fack- och a-kasseavgift ses över och återinförs.

Utlåtande, motionerna A119–A122

Det är viktigt att så många som möjligt är medlemmar i en fackförening för att få stöd på sin arbetsplats och ha ett skydd vid arbetslöshet. Förbundsstyrelsen är därför positiv till en nedsättning av kostnaden för att vara med i en fackförening och a-kassa, oavsett om det sker som skatteavdrag eller skattereduktion.

Den 1 juli 2022 infördes skattereduktion gällande avgiften till a-kassa, vilket innebär att den som är medlem i en svensk a-kassa får göra en avräkning mot den beräknade skatten med 25 procent av den inbetalda a-kasseavgiften. En skattereduktion på fackföreningsavgiften skulle dessutom skapa neutralitet mellan avgifter till arbetsgivar- och löntagarorganisationer. I dag har arbetsgivarna möjlighet att göra avdrag för arbetsgivarorganisationernas medlemsavgifter. Den rätten bör även finnas för medlemmar i löntagarorganisationer.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion A123

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Visselblåsarfond

I dag hör vi allt oftare om hur människor blir straffade för att man lyfter brister på sin arbetsplats, så kallade visselblåsare. Dessa får då höra att de har samarbetssvårigheter och är illojala mot företaget.

I dag är det enkelt för företag att göra sig av med dessa individer och köpa ut dem, tysta ner dem och alla andra som tänkt tanken att höja sin röst. Blir man uppsagd på felaktiga grunder och vill dra det vidare för att kämpa för sin rätt är det få som klarar av det. Man blir avstängd utan lön i väntan på ett domslut i AD som i sin tur kan dröja över ett år.

En vanlig arbetare har inte råd att stå utan lön i väntan på domslut. Därför har man sällan ett annat val än att gå med på arbetsgivarens förslag till överenskommelse. Man får en liten slant mot att man avslutar sin anställning och inte talar illa om bolaget. Om vi inte agerar mot detta kommer vi i slutändan att få nedtystade arbetsplatser.

Vi tycker därför att det är på sin plats att IF Metall inför en visselblåsarfond. Denna ska fungera som skyddsnet för våra medlemmar som blir av med sitt arbete på osakliga grunder.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att införa en visselblåsarfond

att avsätta 1 krona per medlem per månad till visselblåsarfonden.

Utlåtande, motion A123

Om arbetsgivaren säger upp eller avskedar någon med anledning av att den rapporterat missförhållande ska det enligt förbundsstyrelsen hanteras utifrån gällande kollektivavtal och lagstiftning, där vi som facklig organisation ska företräda våra medlemmar och om så nödvändigt bevilja rättshjälp. Däremot är det enligt förbundsstyrelsens uppfattning fel att fondera pengar speciellt för detta ändamål.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A124

Avdelning 44 Halland, 48 MittSkåne

Klimatkompensera IF Metalls flygresor i förrättning och tjänst

IF Metall ska ha en tydlig profil i klimat- och miljöfrågor. Det är därför viktigt att IF Metall i alla lägen försöker arbeta för att minimera en negativ klimatpåverkan. Det är av största vikt att det i förbundets och avdelningarnas resepolicyer tydligt framgår att tågresor är förstahandsalternativet. Hur vi som fackförbund framstår i miljö- och klimatfrågor ska alltid bygga på tydliga ställningstaganden och engagemang i vår organisation.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att säkerställa att samtliga våra resepolicyer innehåller en konsekvensanalys om hur våra resor görs på ett klimatsmart sätt samt att tågresor alltid är förstahandsalternativet

att klimatkompensera flygresor vi gör i tjänst och förrättning och bidrar med det vi kan.

Utlåtande, motion A124

IF Metall ska ha en tydlig profil i klimat- och miljöfrågor. Det är därför viktigt att IF Metall i alla lägen försöker arbeta för att minimera en negativ klimatpåverkan i samband med alla aktiviteter som vi genomför. Det handlar bland annat om vilket färdmedel vi använder för att ta oss till en aktivitet, men även att vi gör en bedömning av om det är nödvändigt att fysiskt delta på en aktivitet som medför en klimatpåverkande resa.

Givetvis kan vi inte alltid stå över fysiska möten och vid dessa tillfällen ska alltid en bedömning göras om det går att ta sig till mötet på ett mer klimatvänligt sätt än exempelvis att använda flyg. Därför är det av vikt att det i förbundets och avdelningarnas rese-policyer klart och tydligt framgår att tåg alltid är förstahandsalternativ vid resor inom landet och att flyg enbart får bokas i undantagsfall, det kan exempelvis vara för att hinna till ett arrangemang.

Men att värna klimatet behöver dock ske med bredare perspektiv än former för hur förbundet klimatkompenserar resor eller överväganden om att ansluta förbundet till någon av de olika miljöcertifieringar som finns. Hur vi som fackförbund framstår i miljö- och klimatfrågan ska bygga på våra ställningstaganden och vårt engagemang att alltid verka utifrån våra medlemmars intressen. Det innebär att IF Metall verkar för en helhetssyn på klimatfrågan som utgår från miljömässig, ekonomisk och socialt hållbar utveckling.

Som fackförbund ska vi verka för att Parisavtalet blir verklighet. De globala utsläppen av växthusgaser måste minska radikalt. Det ligger i våra medlemmars intressen. IF Metall ska verka för en klimatpolitik som är ekonomiskt hållbar, så att klimatomställning används för att skapa ökad industriell konkurrenskraft och därmed jobbtrygghet för våra medlemmar. Vi ska verka för en klimatomställning som är socialt rättvis. Klimatomställning är därför också vårt engagemang för våra medlemmars möjlighet till livslångt lärande och vårt arbetsmarknadspolitiska engagemang för bra insatser för omställning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion A125

Avdelning 12 Uppland

IF Metall Bank

Storbankerna i Sverige har länge tjänat stora pengar på oss arbetare med dolda avgifter och hög ränta fast vi haft minus från Riksbankens håll. Vi ser också hur allt fler stora riskkapitalbolag tar över inom de företag våra medlemmar arbetar på och hur de vrider ur varenda krona som går. Det drabbar våra medlemmar både inom arbetsmiljön med pressade tider, uteblivna hjälpmedel och investeringar samt lokalt löneutrymme.

Med en egen bank på arbetarnas sida öppnas en helt ny värld för våra medlemmar där vi kan erbjuda lån/bolån med låg ränta, investera i de bolag vi arbetar i för att på sikt komma in i styrelserummen med makt för att till exempel förhindra flytt utomlands, använda utdelningar för att skapa något bättre för oss själva, stötta arbetarägda företag, starta arbetarägda företag.

På detta vis så har vi indirekt tagit tillbaka en del av vårt löneutrymme. Vi kan visa att vi spelar det kapitalistiska spelet bättre med miljö, ansvarstagande och långsiktighet som mål.

Detta kan vara början till en större förändring av samhället vi lever i i dag. Kan vi sätta märket kan vi sätta räntan!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att starta en IF Metall-bank

att IF Metalls bank ska bedrivas med medlemmarnas bästa i tanke

att IF Metalls bank ska genomsyras av demokratiska värderingar.

Utlåtande, motion A125

Att bedriva bankverksamhet är komplicerat, kräver stora ekonomiska resurser och är förknippat med hög risk. Särskilt under de senaste åren har olika regelverk införts som ställer mycket höga krav på olika regelverksfunktioner. Riskerna har därmed också ökat eftersom konsekvenserna, både de ekonomiska konsekvenserna men också negativa konsekvenser för varumärket, av att inte följa regelverken är omfattande.

Dessutom är en förutsättning för att bankverksamhet i egen regi ska ge medlemmarna bättre villkor att verksamheten blir konkurrenskraftig. Det är dock osannolikt att förbundet skulle kunna bedriva den verksamheten effektivare än de aktörer som finns på marknaden i dag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion A126

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Betald alkohol, nej tack!

Det är dags att en gång för alla säga ett tydligt nej. Vi ska inte bli bjudna på alkohol i något sammanhang som är förknippat med vårt fackliga uppdrag eller vid facklig representation såsom uppvaktningar, representationer, kongresser eller andra sammankomster, detta oavsett hur måttfullt vi än tycker dagens regelverk är. Detta gäller alla pengar som kommer från eller via något av IF Metalls konton, dessa pengar ska användas till bättre nytta för organisationen i stort.

Det skulle medföra att förtroendet för oss som organisation ökar. Det finns också en hälsoaspekt – vår fackliga organisation ska inte riskera att stjälpå individer med alkoholproblem.

Kongressen föreslås besluta

att all representation inom IF Metall ska vara alkoholfri

att IF Metall inte står för kostnaden för alkoholhaltiga drycker vid någon sammankomst.

Utlåtande, motion A126

Förbundet är mycket restriktivt med representation med alkohol. Utgångspunkten är att all representation ska ske utan alkohol. Ett totalförbud skulle dock innebära att det i förbundets samtliga organisationsled inte vid något tillfälle skulle vara möjligt att representera med alkohol. Förbundsstyrelsen anser att det är rimligt att, efter särskilt beslut, vid vissa enstaka tillfällen kunna bjuda på sedvanlig måltidsdryck som ett inslag i en måttfull och gästvänlig representation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Dagordningens punkt 18

Vår arbetsplats

Inledning

Avtalsrörelse/lönebestämmelser

IF Metall värnar och utvecklar kollektivavtalens ställning på svensk arbetsmarknad. De är våra verktyg för att stärka och utveckla anställdas rättigheter, arbetsvillkor och löner. Den svenska kollektivavtalsmodellen bygger på en hög organisationsgrad och att kollektivavtalen har en hög täckningsgrad, dvs. att en stor andel av arbetstagarna omfattas. För att nå en hög täckningsgrad är det viktigt att arbetsgivare är med i arbetsgivarorganisationer och att vi tecknar hängavtal där en arbetsgivare har valt att stå utanför. Lönebildningen bygger på att löner och villkor på arbetsmarknaden sätts av de kollektivavtalstecknande parterna. En grundläggande del är att staten inte ska blanda sig i lönebildningen och att det är den internationellt konkurrensutsatta sektorn som ska vara lönenormerande på den svenska arbetsmarknaden.

IF Metall samverkar kring lönebildningen inom ramen för Industriavtalet och Facken inom industrin. Samordning sker även med övriga LO-anslutna förbund. Samordning och samverkan är viktigt för att vi ska kunna förverkliga våra avtals- och lönepolitiska mål.

Industriavtalet utgår från industrins förutsättningar och att lönebildningen är ett ansvar för arbetsmarknadens parter. Med det följer att hänsyn tas till lönebildningens konsekvenser för sysselsättning och konkurrenskraft. Det sker genom att parterna har enats om ett förhandlingsavtal som skapar ordning och reda i riksavtalsförhandlingarna samt genom att industrins parter tar på sig att träffa de första normerande avtalen.

Industriavtalet bygger på insikten om att reallöneökningar bara är möjliga om produktion och produktivitet ökar. Det kräver i sin tur att företagen investerar, förnyar och bygger ut sin produktionskapacitet i Sverige. Industrins parter samverkar kring industrins utveckling genom samverkansavtalet. IF Metall kommer även fortsättningsvis att verka för att Industriavtalets principer stärks och utgör grunden för framtidens lönebildning.

IF Metall verkar för minskade klyftor mellan olika löntagargrupper. För att nå dit är det viktigt att säkerställa ett förhandlingssystem som bygger på riksavtal med löneökningar och satsningar på de lägsta lönerna. I löneavtalen som träffades 2017 och 2020 ingick en låglönesatsning som skapade ett extra utrymme för våra medlemmar jämfört med tjänstemännen som var möjlig att fördela till dem med lägst löner.

Förbundsstyrelsen beslutar i frågor rörande förhandlingar och kollektivavtal. Avtalsrådet är ett rådgivande organ till förbundsstyrelsen i avtalsfrågor i vid mening omfattande såväl anställnings- som arbetsvillkor. Förbundsstyrelsen föreslår därför att motioner som faller inom avtalsrådets område överlämnas till avtalsrådet.

Trygghet i och mellan jobben

Teknisk utveckling, digitalisering, klimatomställning och ökad global konkurrens för företagen gör att arbetsgivarna ställer krav på nya kompetenser och högre flexibilitet i bemanningen. Inhyrning och tidsbegränsade anställningar används allt oftare, vilket kan skapa otrygghet och oro hos våra medlemmar.

För IF Metall är det viktigt att stärka anställningstryggheten för alla anställda och i alla anställningsformer. IF Metall verkar också för att alla former av missbruk när det gäller användandet av olika anställningsformer ska upphöra. Tillsvidareanställning ska vara normen på svensk arbetsmarknad och IF Metall har länge drivit att bemanningsanställda som har varit uthyrda till samma kundföretag efter en tid ska erbjudas en tillsvidareanställning vid kundföretaget.

Arbetsgivarens behov av flexibel bemanning kan också innebära mycket övertid och därmed minskade möjligheter att planera sin fritid – något som kan innebära ett stort problem för vissa grupper. Det gäller särskilt där produktionen sker vid taktade löpande

band, eftersom i stort sett alla måste vara på plats samtidigt. Så kan vi inte ha det. Arbetsgivare har en skyldighet att planera och organisera arbetet så att anställda kan känna trygghet för sin inkomst och en balans mellan arbete och fritid.

Vi värnar kollektivavtalens roll för att utveckla och förbättra arbetsvillkoren.

Trygghet i anställningen handlar dock om mer än lagar och avtal. Den faktiska anställningstryggheten handlar i grund och botten om att den egna kompetensen räcker för att klara av både nuvarande och framtida arbetsuppgifter. Alla ska kunna känna tillit till att omställning till nya arbetsuppgifter eller ett nytt arbete fungerar. För att säkra en hållbar framtid både för IF Metalls medlemmar och för Sverige som framgångsrikt industriland behövs fler och bättre möjligheter för våra medlemmar att utveckla sina kunskaper och färdigheter i arbetet samt att lära nytt. IF Metall kan aldrig acceptera att arbetsgivare underlåter att erbjuda kompetensutveckling för våra medlemmar för att sedan säga upp dem och ersätta dem med nyutbildade.

Trygghet i och mellan jobben har också varit utgångspunkten för IF Metalls engagemang i att förverkliga en av vår tids största reformer på svensk arbetsmarknad – det nya huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd som undertecknades av LO, PTK och Svenskt Näringsliv den 22 juni 2022 och som därefter har antagits av IF Metall och våra motparter. Avtalet är resultatet av förhandlingar och politisk påverkan som pågått sedan 2017 och där IF Metall har varit starkt pådrivande.

Huvudavtalet kompletterar riksdagens beslut om att anta nya lagar och förordningar enligt proposition 2021/22:176 Flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden, som bygger på en principöverenskommelse mellan arbetsmarknadens parter.

Arbetsgivarna är fortsatt skyldiga att genomföra kompetensutvecklande insatser för de anställda i enlighet med gällande kompetensutvecklingsavtal, men reformerna innebär att IF Metalls medlemmar inte längre kommer att vara helt beroende av arbetsgivaren. De nya lagarna och kompletterande överenskommelserna ger alla anställda – oavsett anställningsform – nya verktyg att påverka sin egen framtid. Oavsett vad arbetsgivaren väljer att prioritera kommer IF Metalls medlemmar med de nya förutsättningarna att kunna stärka sin ställning på arbetsmarknaden via validering och utbildning – både i samband med uppsägning på grund av arbetsbrist och under pågående anställning.

För IF Metall är alla medlemmar självklart lika mycket värda och olika medlemsgrupper ska inte ha alltför olika villkor. Det är därför en stor framgång att huvudavtalet omfattar alla anställda, oavsett anställningsform. Med lagändringarna införs dessutom verktyg för att hindra missbruk av användandet av tidsbegränsade anställningsformer på arbetstagarens bekostnad i och med ett nytt regelverk för visstid och inhyring.

Mot bakgrund av huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd anser förbundsstyrelsen att motioner som berör dessa områden bör anses beaktade.

Ett hållbart arbetsliv

Det är av största vikt att IF Metall fortsätter att vara en närvarande och påverkande kraft i arbetet med att förbättra våra medlemmars utveckling och omställningsmöjligheter. Det måste ske nära medlemmarna och på arbetsplatserna. Huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd innebär inte att arbetsgivarens ansvar för kompetensutveckling av anställda minskar. Det löser inte heller problemen med bristande utbud av relevanta utbildningar som möter de industrianställdas behov. IF Metall ska fortsätta driva på arbetsgivarna att se till att samtliga anställda har den kompetens de behöver för nuvarande och framtida arbetsuppgifter. Med vårt engagemang på lokal, regional och nationell nivå i att utveckla tillgången till utbildningsinsatser ser vi till att de nya möjligheterna i reformen också blir verklighet för medlemmarna.

IF Metall har en sammanhållen strategi som vi kallar Hållbart arbete. Strategin inkluderar fyra viktiga områden som alla är beroende av varandra: arbetsorganisation för att stärka arbetets innehåll och förbättra arbetsmiljön, kompetensutveckling, lönesättning och jämställdhet. Målet är att skapa utveckling i arbetet och löneutveckling samtidigt som vi

minskar belastningsskadorna, förverkligar jämställda arbetsplatser och ger våra medlemmar möjlighet att utvecklas och få stimulerande arbetsuppgifter.

För att nå de strategiska målen med Hållbart arbete krävs att IF Metalls företrädare har den kompetens som krävs för att kunna verka proaktivt och konstruktivt. IF Metall har de senaste åren satsat mycket resurser på att stärka och följa upp de arbetsplatser som arbetar strategiskt med Hållbart arbete – ett arbete som kommer att behöva fortsätta under nästa kongressperiod. Ett exempel är IF Metalls regionala samverkan och engagemang i utvecklings- och sysselsättningsfrågor som skapar förutsättningar för att påverka medlemmarnas tillgång till trygga och hållbara arbeten.

En bra arbetsmiljö är en förutsättning för att våra medlemmar ska kunna, orka och vilja arbeta ett helt yrkesliv. Ny teknik skapar nya möjligheter att utforma produktionen utifrån arbetstagares behov. Teknik som ersätter eller kompletterar människors muskelstyrka minskar riskerna för arbetsskador, belastningsskador och stress. Felaktigt använd kan ny teknik däremot leda till mer styrt och bundet arbete med litet arbetsinnehåll, vilket skapar ytterligare problem med bland annat belastningsskador. I plattformen för Hållbart arbete som antogs av förbundsstyrelsen 2009 anges som mål att maximalt 75 procent av arbetstiden ska upptas av ensidigt upprepat, starkt styrt eller bundet arbete. Samma mål antogs av kongressen 2017.

IF Metall har ett mål om 100 timmars arbetstidsförkortning på samtliga avtalsområden, men formerna för hur målet kan uppnås varierar. Det kan handla om arbetstidsförkortning i tid, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Alla har inte möjlighet eller viljan att jobba heltid ända fram till pension. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortningen fortsatt ska byggas ut i våra olika kollektivavtal med redan befintliga modeller och att utbyggnaden av deltidspensions-, livsarbets- respektive Gruv livsarbetspremierna (DP/LP/GLP) i nuläget ska prioriteras. Mot bakgrund av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen att motioner med förslag om andra förändringar än de som ryms inom 100-timmarsmålet avslås.

Tillgång till bra försäkringar och en rimlig avtalspension är viktigt för samtliga medlemmar. De krav som parterna blev överens om i de LO-gemensamma förhandlingarna om avtalsförsäkringar och avtalspension 2020 är en successiv sänkning av åldern till 22 år för intjänande av avtalspension. Kravet om inbetalning av premier till Avtalspension SAF-LO från första till sista kronan oavsett ålder kvarstår inför framtida förhandlingar. Parterna blev även överens om borttagande av vållandeprövning i TFA och av åldersgränsen 75 år för asbestsjukdomar. För att nå förhandlingsresultat är kompromisser oftast nödvändiga. I detta fall gjordes en överenskommelse om återinförande av självrisk i TFA-försäkringen.

Bifallna motioner från LO-kongressen om förändringar i avtalsförsäkringsvillkoren, som inte kom med bland kraven i 2020 års förhandlingar, kvarstår dock på en kravlista (prioriteringslista) till framtida avtalsförsäkringsförhandlingar.

Det har inkommit många motioner till vår kongress med förslag om förbättringar i villkoren gällande avtalsförsäkringar och avtalspension. Förbundsstyrelsen föreslår att krav som drevs i avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020 och krav som finns med på nämnda prioriteringslista bör anses beaktade. Med anledning av att det redan finns många viktiga krav på listan och att allt inte kan drivas samtidigt föreslår förbundsstyrelsen avslag på nya förslag.

IF Metall är ett feministiskt förbund och verkar för jämställda arbetsplatser. Det handlar om att minska skillnader mellan arbetsuppgifter som betraktas som manliga respektive kvinnliga, att kvinnor och män ska ha likvärdig lön och löneutveckling samt att kvinnor och män ska få utbildning och utveckling i arbetet i samma omfattning. Ett mer jämställt uttag av ledighet med föräldrapenning är en förutsättning för att nå dessa mål.

För att öka jämställdheten krävs medvetna satsningar på hur arbetet är organiserat. Arbetets organisering är den enskilt största orsaken till att medlemmar drabbas av arbetsrelaterade sjukdomar. Många har i dag slitsamma arbetsuppgifter som gör att de inte

klaras av att arbeta fram till pensionen. Kvinnor inom industrin är i högre grad än män utsatta för både fysiska och stressrelaterade faktorer eftersom de ofta har de mest monotona arbetsuppgifterna.

IF Metall grundar sin verksamhet på uppfattningen om alla människors lika värde. Att arbeta för att motverka alla former av diskriminering på arbetsplatserna är därför en prioriterad fråga.

Alla har rätt till en trygg arbetsplats med bra arbetsmiljö, oavsett storlek. Skyddsombuden är arbetstagarnas företrädare på arbetsplatsen på dessa områden. På mindre arbetsplatser fyller de regionala skyddsombuden samma funktion. IF Metall ska fortsatt kämpa för säkra arbetsplatser genom att se till att skyddsombuden har rätt förutsättningar för att kunna verka på samtliga arbetsplatser.

Avtalsrörelse – Motionerna B1–B5 med utlåtanden

Motion B1

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Mitt i Norrland

Höj värdet på märket

I dagsläget har vi ett märke som styr löneutvecklingen inom industrin och detta märke ska fungera som ett golv. Efter att märket är satt, så ska lokala parter kunna förhandla upp siffran på märket, beroende på hur verksamheten går. I dagsläget använder arbetsgivarna märket som ett tak och vi kan inte förhandla till oss något utöver märket lokalt trots enorma vinster.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det centrala värdet på märket höjs.

Utlåtande, motion B1

IF Metall och övriga fackförbund inom industrin är överens om ett antal utgångspunkter som ligger till grund för de gemensamma lönekraven. Konceptet kallas ”bästa möjliga”. Det gemensamma målet är att nå reallöneökningar på långsiktigt hållbara nivåer.

Konceptet innehåller två olika tumregler. Den ena är ”i takt med Europa” och utgår från löneökningstakten i Sveriges viktigaste konkurrentländer i Västeuropa. Den andra kallas ”pris plus produktivitet” och utgår från den genomsnittliga pris- och produktivitetsutvecklingen i hela det svenska näringslivet.

Innan en siffrersättning av lönekraven sker måste också en avstämning göras av hur dessa tumregler förhåller sig till målsättningen om en hög sysselsättning och de restriktioner som finns i form av internationell konkurrenskraft och inflationsmålet. Resultatet av de därpå följande förhandlingarna utgör märke för hela arbetsmarknaden.

När riksavtalen har träffats följs dessa av lokala förhandlingar. Av motionens brödtext framgår att det finns arbetsgivare som använder märket som ett tak och att det därför inte är möjligt att komma överens om löneökningar utöver märket. I IF Metall tillämpas, med undantag av Samhallavtalet, minimilöneavtal. Dessa avtalstyper tillåter att det träffas överenskommelser om löneökningar utöver riksavtalets nivåer. Av den lönestatistik som årligen samlas in framgår att det utöver riksavtalens löneökningar också förekommer lokal löneglidning. Löneglidningen har dock minskat efter finanskrisen 2008–2009.

Förbundsstyrelsen anser därför att det, även fortsättningsvis, är viktigt att värdet av löneökningen i riksavtalen är så hög att den intecknar det huvudsakliga löneutrymmet. Det bidrar till att minska löneskillnaderna mellan företag i samma bransch och i samhället i stort.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B2

Siemens/IFMetallklubb avdelning 26 Östergötland

Kronor och ören

Att använda procentsatser i löneförhandlingar ger orättvisa löner. Då tjänstemännen redan har högre löner ökar löneskillnaderna mellan oss ytterligare för varje år som går när tjänstemännen tilldelas samma procentsats som de kollektivanställda. Vi önskar se våra löneökningar i kronor och ören och att löneökningarna baseras på lika villkor oavsett om du är kollektivanställd eller tjänsteman.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sluta använda procentsatser i centrala avtalsförhandlingar och att löneförhöjningar i stället baseras på kronor och ören.

Utlåtande, motion B2

I motionen föreslås att IF Metall i riksavtalsförhandlingarna ska övergå från att uttrycka löneökningar i procent till att i stället tillämpa löneökningar baserade på kronor och ören. Av motionens brödtext framgår att nuvarande modell, med procent, skapar orättvisa mellan arbetare och tjänstemän.

Förbundsstyrelsen ser fördelar med den föreslagna modellen. Eftersom tjänstemännens löner generellt är högre än arbetarnas skulle den fördela om pengar till arbetarnas fördel.

Förbundsstyrelsen ser dock inte i nuläget att förslaget i motionen är möjligt att verkställa, då IF Metall förfogar över sina kollektivavtal och tjänstemännen över sina. För att möjliggöra motionens förslag skulle sammanslagningar av avtal på arbetar- och tjänstemannasidan krävas. Förmodligen skulle det också krävas att IF Metall och Unionen bildade ett nytt gemensamt fackförbund.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B3

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Klasskillnader

I jämförelse mellan kollektivanställda och tjänstemän är skillnaden stor när det kommer till lön och anställningsförmåner. På en del arbetsplatser skiljer det i snitt cirka 15 000 kronor mellan en tjänsteman och en kollektivanställd. Det är 180 000 kronor per år!

Vi ser hur lönegapet ökar år efter år mellan kollektivanställda och tjänstemän, möjligheten till att minska dessa gap i lokala förhandlingar är obefintlig då vi saknar påtryckningsmedel.

Utöver lönegapet mellan tjänstemän och kollektivanställda, ser vi också stora skillnader i villkor och anställningsförmåner. De senaste två åren har vi levt med permitteringar, restriktioner och inskränkningar i vår vardag. Trots dessa restriktioner i samhället har vi som kollektiv stått axel mot axel och arbetat, anledningen till detta är att våra jobb inte går att utföra hemifrån. Samtidigt har våra tjänstemannakollegor i väldigt stor utsträckning kunnat arbeta hemifrån, vilket minskat risken för att smittas eller bli allvarligt sjuk. En möjlighet som våra anställda saknat under denna pandemi!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att lönegapen mellan kollektivanställda och tjänstemän minskar.

Utlåtande, motion B3

Facken inom industrin följer regelbundet löneutvecklingen inom industrin. Emellanåt görs också mer djupgående analyser exempelvis av löneutvecklingen för arbetare respektive tjänstemän. Det undersökningarna visar är att utvecklingen varit ungefär densamma för arbetargrupperna som för tjänstemannagrupperna efter millennieskiftet. Dessförinnan, runt millennieskiftet, var löneutvecklingen högre för vissa tjänstemannagrupper, bland annat inom it-sektorn innan it-kraschen. I början av 2000-talet förändrades också sammansättningen av kategorin tjänstemän. Andelen civilingenjörer ökade i förhållande till andelen lägre tjänstemän, vilket höjde snittet för hela tjänstemannakåren.

Förbundsstyrelsen verkar för att lönegapet mellan kollektivanställda och tjänstemän ska minska. Genom vårt samarbete både inom LO och Facken inom industrin har vi i avtalsförhandlingar kunnat enas om en samordning som innebär en låglönesatsning inte bara för dem som arbetar i branscher med de lägsta lönerna. Konstruktionen ger också procentuellt mer löneökning till arbetarna än till tjänstemännen på våra arbetsplatser. Förbundsstyrelsen kommer att fortsätta följa löneutvecklingen såväl när det gäller industrin

jämfört med andra branscher som mellan IF Metalls medlemmar och tjänstemännen inom industrin.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B4

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Låglönesatsning

Det senaste avtalet innehöll en satsning på de lägsta lönerna där lågavlönade bidrag med mer pengar till lönepotten. Tyvärr innehöll inte avtalet någon garanti att just den lågavlönade gruppen får de extra pengarna.

Beroende på lokal facklig styrka har det säkert satsats extra på de lågavlönade grupperna, men inte överallt. För att möta detta bör IF Metall i framtiden verka för att låglönesatsningen görs med en särskild lönegaranti för de grupper som tjänar under aktuellt avtals medellön.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den grupp som bidrar med extra pengar i lönepotten genom låglönesatsningen också är den grupp som erhåller en större löneökning.

Utlåtande, motion B4

Det som föreslås i motionen innebär en ändring av löneökningskonstruktionen inom samtliga avtalsområden. Förbundsstyrelsen anser att förslag gällande löneökningskonstruktioner bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B5

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Stridsåtgärder på lokal nivå

Som klubb saknar vi möjligheter att ta till åtgärder vid de tillfällen då företaget missbrukar och missköter sig. Vi känner oss bakbundna och utan möjligheter till att visa vårt missnöje.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skapa möjlighet för oss på lokal nivå att ta beslut om overtidsblockad

att utreda möjligheter till andra former av åtgärder på lokal nivå.

Utlåtande, motion B5

Ett tillmötesgående av förslaget i motionens 1:a att-sats skulle innebära att vi lämnar den svenska kollektivavtalsmodellen. IF Metalls stadgar reglerar att det endast är förbundsstyrelsen som kan fatta beslut om konfliktåtgärder. Det är också ett krav för vårt medlemskap i LO. Enligt svensk lag är det tillåtet att vidta konfliktåtgärder när kollektivavtal inte gäller. Fredsplikt inträder samtidigt som kollektivavtal börjar gälla. Den rättigheten och skyldigheten är ömsesidig mellan fack och arbetsgivare.

Av motionens brödtext framgår att klubben anser sig sakna möjligheter att vidta åtgärder och att visa missnöje när företaget missköter sig. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det genom vår arbetsrättsliga modell finns möjligheter att vidta åtgärder genom förhandlingar på lokal och central nivå samt slutlig prövning i Arbetsdomstolen. Den

modellen är också ömsesidig och garanterar rättssäkerhet. Förbundsstyrelsen uppfattning är att den svenska förhandlingsmodellen är en bra modell som bör värnas.

Det finns i dag också möjlighet att på lokal nivå mobilisera medlemmar och visa missnöje på andra sätt. Det kan till exempel ske genom olika medlemsaktiviteter som medlemsmöten och flygbladsutdelning och inte minst genom den förhandlingsordning som finns via avtal och lag. Förbundsstyrelsen ser därför inte att det finns behov av att tillsätta en utredning om andra former av åtgärder på lokal nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Lönebestämmelser – Motionerna B6–B17, utom B11 2:a uppsatsen, med utlåtanden

Motion B6

Avdelning 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo

Tillämpning av ”knäet”

Inom alla våra avtal är det fortfarande stora skillnader på lönerna mellan olika företag. Vi kan även se att vi har en för stor löneskillnad mellan män och kvinnor och att kvinnor rent generellt har lägre löner än män men också för att de ofta har mindre kvalificerade arbetsuppgifter. För att vi ska kunna fortsätta utjämna löneskillnaderna mellan arbetsplatser, regioner och stärka lågavlönade samt kvinnors löner måste vi fortsätta tillämpa avtalens konstruktion ”knäet”.

Avtalskonstruktionen har bidragit till att löneskillnaderna inom alla avtal, mellan medlemmar och mellan olika regioner i landet har blivit mer solidariska. Vi ser även detta som en viktig del i LO-samordningen för att inte få in avarter mellan yrkesgrupper som kräver mer.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsförhandlingar ge förhandlingsdelegationerna i uppgift att tillämpa knäet.

Utlåtande, motion B6

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det så kallade knäet ger förutsättning för att utjämna löneskillnader mellan kvinnor och män. Den här typen av modeller har framgångsrikt varit en del av den samordning som funnits inom LO och Facken inom industrin.

Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av lönekonstruktionen bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B7

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Processlöneavtal

Nu efterlever inte företagen processlöneavtalet när det går bra. Man hävdar att de lokala förutsättningarna inte är den lokala siten/fabriken utan Sverige, och det är där man tar de ”lokala ekonomiska förutsättningarna”. Golvet blir då taket och skulle de ”lokala förutsättningarna” försämrats så skulle vi gå under golvet direkt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att man inom det kemiska avtalet säger upp det nuvarande processlöneavtalet då det ej efterlevs av företagen och att man tecknar ett pottlöneavtal i stället.

Utlåtande, motion B7

I motionen föreslås förändringar av löneavtalet i avtalet för Kemiska fabriker. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av löneavtalen bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B8

Avdelning 46 Blekinge

En realistisk lönesäkringsprincip för Teknikavtalet

Vårt arbete med att sätta märket och industriavtalet har varit och fortsätter vara framgångsrikt. Tack vare detta klarar vi att driva en, i stora drag, sund löneutveckling. Detta trots företagens argument om tomma lador och dunkla risker i framtiden.

Men! Det finns även baksidor med hur vi säkrar reallöneutvecklingen för kollektivet med Teknikavtalet. Även om den centrala procentsatsen gör detta väl har arbetsgivarnas inställning till lokala potter på många ställen kastats upp och ner. Varje år får vi höra att det inte är ett centralt golv utan en norm som man godhjärtat betalar, i med- och motgång. Vi är inte dåliga förhandlare som inte tar striden, vi har helt enkelt inte en motpart som vill förhandla. Annat än på pappret vill säga...

Fast vi betalar ju avtalsvärdet även dåliga år, även när vi inte borde ge så mycket!
Någon som hört det förut?

När vi inte kommer överens i de lokala förhandlingarna ger Teknikavtalet oss en lägsta ökning för varje människa genom individgaranti. Det är bra så långt! Fast när företagen inte vill förhandla om det lokala löneutrymmet blir det knepigare. Med dagens företagsinställning medför det att en stor del av medlemmarna drabbas av reallönesänkningar alltför ofta. När några få individer ska belönas dras det från andra som står kvar med individgarantin för året. Det innebär ofta att deras köpkraft faktiskt minskar. Ofta blandar de även in rena disciplinära argument i lönesättningen, som om det är deras enda sätt att vara just arbetsgivare.

Ett kort exempel:

- Vi leker med tanken att det centrala värdet blir 500 kronor per person.
- Ett företag har 50 anställda och bidrar inte med något lokalt påslag.
- Individgarantin är 265 kronor per person.
- Fem personer är bedömda att få ett påslag om 1 000 kronor var.
- För att få fram de pengarna drar man av 265 kronor från 500 kronor och får 235 kronor. Totalt är det 2 500 kronor som ska flyttas och det motsvarar att lite mer är tio personer får backa ner till 265 kronor i löneökning det året.

Räcker 265 kronor för att livet kostar mer det året? Knappast!

Det här är något som drabbat bland annat oss på min arbetsplats och många andra jag pratat med. Slutsatsen blir att när arbetsgivarna inte är så villiga lokalt behöver vi fortsätta kampen på flera plan. Om individgarantin är tillräckligt hög måste företagen betala lokalt för att belöna fåtalets prestationer.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att individgarantin i Teknikavtalet ska vara på en nivå så att det är den som säkrar reallönen, för varje medlem, i faktiska kronor.

Utlåtande, motion B8

I motionen föreslås förändringar av Teknikavtalet IF Metalls lönebestämmelser. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av lönebestämmelser bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B9*Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland***Produktionsövertid Teknikavtalet**

När vi som fackligt förtroendevalda läser reglerna kring övertid i Teknikavtalet är de skrivna så att det uppfattas som när en chef beordrar en arbetstagare övertid samma dag. Vi har i dag ett bekymmer med att produktionschefer beordrar övertid för hela fabriken eller särskilda avdelningar för hela veckor.

Därför får vi många frågor från medlemmarna om inte sådan övertid är att betrakta som produktionsövertid och att den högre övertidsersättningen ska gälla. Tyvärr måste vi då ofta svara nej då vi inte vinner förhandlingen om detta med arbetsgivaren och då ofta på grund av att arbetsgivaren tycker att all övertid som är beordrad på kortare tid än fyra veckor är vanlig övertid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att planerad övertid alltid ska ersättas med produktionsövertidsersättning i Teknikavtalet.

Utlåtande, motion B9

I motionen föreslås en avtalsspecifik villkorsförändring gällande övertidsersättning i Teknikavtalet IF Metall. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av konstruktioner för ersättning bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B10*Avdelning 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås***Ojämlika förutsättningar efter corona**

Coronapandemin har inte bara slagit hårt mot våra medlemmar på arbetsplatserna genom att varje dag behöva åka till jobbet trots risken för att bli smittad av corona och ännu värre bli svårt sjuk. Dessutom har det skapat en ekonomisk orättvisa på arbetsplatser där vissa grupper fått möjlighet att arbeta på distans med några av de fördelar det ger, till exempel slippa dyra bensinkostnader, avdrag för sjukdom och vård av barn.

Hur kompenseras vi dem som måste gå till jobbet varje dag? De som inte har någon möjlighet att välja att arbeta hemifrån, som varje dag kämpar med att få det dagliga pusslet att gå ihop med både familj och ekonomi, och inte kan ta del av de nya förutsättningarna.

Det finns givetvis de som har arbetat på distans och inget hellre vill än att träffas fysiskt på sin arbetsplats. För dem är det givetvis beklagligt att inte själv kunna bestämma, men det innebär ingen ekonomisk förlust i jämförelse. Det finns rapporter som talar om distansarbete efter corona, att det ska vara en möjlighet – inte skyldighet, men för alla kommer det inte ens att vara en möjlighet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de som inte ges möjlighet att arbeta hemifrån kompenseras på ett sätt som utjämnar skillnaden i förhållande till tjänstemännen

att införa ett risktillägg för anställda vars arbete kräver fysisk närvaro på arbetsplatsen.

Utlåtande, motion B10

Coronapandemin möjliggjorde för stora grupper, framför allt tjänstemän, att arbeta hemifrån. Folkhälsomyndighetens restriktioner påfordrade också att de som kunde, skulle arbeta hemifrån.

Möjligheten att arbeta hemifrån har för vissa grupper kommit att finnas kvar även efter pandemin. Detta innebär att skillnaden i arbetsvillkor mellan de grupper som har möjlighet att arbeta hemifrån och grupper utan denna möjlighet ökar. På så sätt ökar även den ekonomiska ojämlikheten. Arbetstagare som arbetar hemifrån slipper reskostnader. Det finns även andra fördelar; en behöver inte sjukskriva sig i samma omfattning och det är kanske inte lika ofta nödvändigt att ta ledigt för vård av barn. Samtidigt är sjuknärvaro och så kallat vobbande – vård av barn kombinerat med jobb – stora arbetsmiljöproblem som ökar risken för stress och utbrändhet. Den som arbetar hemma behöver också avsätta en del av sitt hem för att skapa en arbetsplats. All boendeyta har en kostnad.

Den stora orättvisan med att vissa grupper har möjlighet att arbeta hemifrån är inte ekonomisk, utan snarare orättvisa i upplevd livskvalitet. Den ekonomiska orättvisan är betydligt svårare att mäta och millimeterrättvisa är inte möjlig att uppnå. Därför blir det, enligt förbundsstyrelsen, svårt att se hur arbetare som inte ges möjlighet att arbeta hemifrån skulle kunna kompenseras i förhållande till tjänstemän med möjlighet att jobba hemifrån.

Däremot vill förbundsstyrelsen framhålla att IF Metall verkar för politiska reformer för att generellt sett ge arbetarklassen så bra villkor som möjligt och motverka orättvisor mellan olika samhällsgrupper. I sammanhanget kan nämnas vårt engagemang för bättre kollektivtrafik och fungerande reseavdrag för de som behöver bil för att pendla mellan hemmet och jobbet. Våra krav på avskaffandet av karensavdraget i sjukförsäkringen och en höjning av taket till tio prisbasbelopp i den tillfälliga föräldrapenningen kan också nämnas.

Under coronapandemin var rekommendationen, på grund av smittorisken, att de som kunde arbeta hemifrån också skulle göra det. De allra flesta av IF Metalls medlemmar kunde inte arbeta hemifrån och utsattes därför för risken att smittas på arbetsplatsen. Arbetsgivaren har enligt AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) en skyldighet att göra en risk- och konsekvensanalys av sin verksamhet. De risker som upptäcks vid en sådan analys ska åtgärdas. Införande av risktillägg i kollektivavtal skulle inte innebära att riskerna elimineras. Förbundsstyrelsen anser därför att sådana inte ska införas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B11

Avdelning 26 Östergötland

Övertid

Under längre tid har vi nu sett hur arbetsgivare utnyttjar sin möjlighet att tvinga våra arbetkamrater att arbeta övertid. Från att ha styrt vår arbetstid har de mer och mer också velat styra vår fritid, vilket de alltså lyckats med. Dessutom utnyttjas övertid även som ett sätt att undvika nyanställningar och utnyttja befintlig personal till bristningsgränsen. Denna övertid riskerar att leda till både fysisk och psykisk ohälsa.

Vi anser att det är dags att vi tar tillbaka makten över vår egen fritid och vårt eget välbefinnande.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att övertidsersättningen i § 5 mom. 2 Teknikavtalet ska höjas med 100 procent

att regler om återinförande av övertiden i § 5 mom. 5 Teknikavtalet tas bort.

Utlåtande, motion B11

I motionen föreslås kraftigt höjd övertidsersättning och att det inte ska vara möjligt att återföra tid till övertidsutrymmet i Teknikavtalet IF Metall.

Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av avtals-specifika bestämmelser om övertid bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B12

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Ökad ersättning vid övertid lördag kväll och natten mot söndag

Övertid på helger under lördag kväll och natten mellan lördag och söndag medför en stor belastning både ur rekreations- och familjeperspektiv.

På företag där produktionen går under hela dygnet på vardagar så sker övertid under helger då det är det enda tillfälle som inte ordinarie produktion körs. Det är dessutom vanligt att det vid till exempel treskift blir övertid för alla tre skiften, detta tillsammans med att en normal nettobemanning som måste jobba övertid för att kunna köra produktion på övertid gör att det blir en utbeordring för de flesta operatörerna under dessa övertidshelger.

Övertid just lördag kväll eller natten mot söndag medför en större belastning både ur rekreations- och familjeperspektiv än andra tider under veckan och för detta ska arbetsgivarna betala ökad övertidsersättning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningen är högre vid övertid lördag kväll och natten mot söndag jämfört med övertid på övrig helg.

Utlåtande, motion B12

I motionen föreslås högre övertidsersättning för vissa delar av veckosluten.

Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av övertidsersättning bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B13

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Jourersättning vid mycket oplanerad beordrad övertid

Vi har under många år jobbat övertid inom industrin. Det har inte varit några problem när företagen har sett till att ha en kapacitet som klarar ett normalläge i produktionen genom att utöka kapaciteten, till exempel med ett ytterligare skift, och använt sig av övertid när det varit oförutsedda störningar i produktionen.

Nu är vi i ett ständigt beredskapsläge då personalen beordras ut på övertid på helger, eftersom balansen är för hög gentemot kapaciteten. Under långa perioder får vi veta att vi kanske måste jobba beordrad övertid kommande helg och om vi blir utbeordrade får vi veta att företaget kanske kommer att dra in övertiden. Detta medför att vi inte någon helg kan planera några aktiviteter eller familjesammankomster. Personalen vill bestämma över sin fritid och inte ha ständig beredskap eftersom företaget kan komma ut före sista rast

och beordra övertid, men även efter denna tidpunkt med ”oförutsedda driftavbrott eller andra missöden” som motivering.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en jourersättning utbetalas under perioder när vi utbeordras med kort varsel.

Utlåtande, motion B13

I motionen föreslås en villkorsförändring gällande ersättningar i alla IF Metalls kollektivavtal. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av konstruktioner för ersättning bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B14

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Öka OB- och övertidstillägget

Att öka dessa tillägg gör att det kostar företagen mer att ha folk ute på övertid och obekvämlig arbetstid. Den som jobbar så får också en mer skälig ersättning för sin arbetstid.

Detta kan i förlängningen ge fler chanser till en anställning genom att företagen ställer om sin produktion efter den högre kostnaden.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att OB- och övertidstillägget i Teknikavtalet höjs med minst 30 kronor per timme.

Utlåtande, motion B14

I motionen föreslås avtalsspecifika villkorsförändringar gällande ob- och övertidsersättningar i Teknikavtalet IF Metall. Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av olika konstruktioner för ersättningar bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B15

Avdelning 26 Östergötland

Förslag till förändring i Teknikavtalet rörande restider

En förändring av restidernas tolkning i Teknikavtalet.

Då det i kollektivavtalet finns oklarheter i vad som är restid respektive arbetstid borde detta tas bort som alternativ.

Mitt företag har försökt att sätta i system att tekniker ska resa ut till våra kunder och utföra sitt arbete utanför ordinarie arbetstid och då ersättas med restidsersättning. Då våra medarbetare väldigt sällan åker till samma kund varje dag utan resornas längd kan variera från någon enstaka kilometer till många mil innebär det att företaget får ut ej registrerad övertid med många extra timmar/år, beräknat cirka tolv årsanställda totalt om alla gjorde så, vilket gör att även ohälsotalen stiger då flertalet arbetar fullt i övertidslistan med 150+50 timmar och dessutom ej registrerad ”dold” övertid i ytterligare restider. Detta omöjliggör ett normalt familjeliv med dagis och barns aktiviteter då man ofta inte vet vad man ska göra dagen efter förrän vid lunchtid dagen innan.

Arbetslösheten skulle minska om alla företag som utför arbete utanför egna verkstaden skulle bli tvingade till att betala och registrera övertid för alla resor som utförs i stället för att kunna dölja det i restider och därmed komma undan med en mindre personalstyrka som får för lite tid med sina nära och kära.

En friskare och piggare personalstyrka som fått den rekreation som behövs för ett hälsosammare liv.

Vad finns att vinna på förslaget? Minskade ohälsotal, mindre arbetslöshet och ett klagande att arbete utanför ordinarie arbetstidsmåttn är att betrakta som övertid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att restid ska tas bort ur Teknikavtalet som avlöningsart och parameter och ersättas med antingen ordinarie arbetstidsmåttn eller

att restid ska tas bort ur Teknikavtalet som avlöningsart och parameter och ersättas med övertid

att om restid blir kvar i Teknikavtalet, ska den endast kunna registreras och betalas ut om man framför sitt eget fordon i tjänsteärende utanför ordinarie arbetstid eller om man som grupp samåker till och/eller från ett arbetsställe i företagsägd bil, och då ska föraren ha övertid då han utför ett arbete, medan övriga bara reser och därmed kan betraktas ha restid

att all annan körning bör betraktas som övertid.

Utlåtande, motion B15

I motionen föreslås att reglerna om restid i Teknikavtalet IF Metall antingen tas bort eller förändras. Enligt Teknikavtalet IF Metall betalas månadslön på vanligt sätt för restid inom ordinarie arbetstid. För restid utanför ordinarie arbetstid betalas lön per timme (restidsersättning). I vissa fall kan bilkörning i tjänsten betraktas som arbete, till exempel vid transport av utrustning, material eller arbetskamrater, och ersätts då som arbetad tid. Om detta sker utanför ordinarie arbetstid, när arbetstagaren har fullgjort sitt arbetstidsmåttn en viss dag, innebär det att föraren kan ersättas med övertidsersättning och tiden bokföras som övertid.

Förbundsstyrelsen anser att förslag om avtalsspecifika villkorsförändringar bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B16

Avdelning 46 Blekinge

Bättre ersättning vid tjänstgöring inom totalförsvaret

Att kunna genomföra tjänstgöring inom totalförsvaret med bra ersättning ska vara en självklarhet för våra medlemmar. Dagenningen från Försäkringskassan räcker inte alltid till för att täcka lönebortfallet och få familjeekonomi att gå ihop.

Inom kollektivavtalet för SKR § 30 får arbetstagare vars fasta kontanta lön överstiger 66,67 procent av prisbasbeloppet en ersättning med belopp som motsvarar skillnaden mellan 90 procent av lönebortfallet och högsta belopp för dagenning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i nästkommande avtalsförhandling förhandla om ett förstärkt skydd för arbetstagaren till bättre ersättning vid tjänstgöring inom totalförsvaret med liknande eller bättre villkor som inom kollektivavtalet för SKR.

Utlåtande, motion B16

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt med en bra ersättning vid totalförsvarstjänstgöring. Förbundsstyrelsen anser dock att det är ett statligt åliggande att höja dagpenningen till en rimlig nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B17

Avdelning 34 Borås

Ersättning för graviditetspenning

I dagsläget om en arbetstagare skulle bli gravid och arbetar i en arbetsmiljö som kan vara skadligt för fostret och arbetsgivaren inte har en omplaceringsmöjlighet för arbetstagaren så går arbetstagaren ner i ersättning. Om man skulle bli beviljad graviditetspenning av Försäkringskassan får man en ersättning som är knappt 80 procent av sin lön, men högst 770 kronor per dag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att gravid arbetstagare, som har beviljats graviditetspenning från Försäkringskassan, har rätt till graviditetslön, som är 10 procent av utgående lön, från arbetsgivaren om hon varit anställd hos arbetsgivaren under minst ett år.

Utlåtande, motion B17

Det som föreslås i motionen innebär att vi inom ramen för det framförhandlade löneutrymmet ska införa en ny ersättning för gravida som beviljats graviditetspenning.

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att taket för graviditetspenningen är alldeles för lågt. För att en gravid arbetstagare ska få ut 80 procent av lönen vid graviditetspenning får dennes inkomst som högst vara cirka 17 000 kronor per månad. Det är inte rimligt.

LO-kongressen har fattat beslut om att en utfyllnad som liknar den som anges i motionen ska vara ett av de högst prioriterade avtalsförsäkringskraven i kommande förhandlingar med Svenskt Näringsliv.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Inhyrning och anställningstrygghet – Motionerna B18–B26 med utlåtanden

Motion B18

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Bemanningsföretag

I Sverige har världens bästa avtal tecknats gällande bemanningsföretagsanställda, Bemanningsavtalet. Samtidigt är vårt förbund, det enda förbundet i världen som är positivt inställt till bemanningsföretag. Det är givet att vi vid varje tillfälle ska teckna så bra avtal som möjligt, men det finns en ideologisk svårighet när det kommer till arbetsgivare som säljer annan arbetskraft till de arbetsgivare som vi har medlemmar på.

Bemanningsanställningar som fenomen har ett fackförningsfientligt syfte och de bemanningsanställda har sämre förutsättningar än övriga på arbetsmarknaden. Vetskapen att hela tiden måste vara på tå för att inte göra det inhyrande företaget besviket och förlora arbetet – känslan av rättslöshet, att inte våga påtala arbetsmiljöbrister för att undvika risken att verka obekväma. Vi vet i dag att bemanningsanställda är överrepresenterade i arbetsplatsolyckor.

De bemanningsanställda är våra kollegor men vi kan inte företräda dem. De bemanningsanställda har samma förväntningar på livet som oss andra, men upplevelsen hos flertalet är att de befinner sig i ett modernt slaveri. De bemanningsanställda skulle vara anställda på våra arbetsplatser där behovet finns om det inte varit uthyrda.

Vi påstår att bemanningsbranschen, som den ofta kallas, inte är en bransch – utan företagen hyr ut arbetare till våra branscher. Tänk om vi hade kunnat företräda dem i stället.

Även om verkligheten ser ut som den gör i dag innebär det inte att vi ger upp vår ambition att påverka samhällsutvecklingen. Vi kan och bör både teckna avtal och vara kritiska till företeelsen bemanningsföretag så länge dessa existerar på svensk arbetsmarknad.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att genom facklig-politisk samverkan verka för att möjliggöra att beslut tas i Sveriges riksdag som återigen gör företeelsen bemanningsföretag olaglig på svensk arbetsmarknad

att revidera IF Metalls hållning i bemanningsfrågan genom att i samhällsdebatten öppet uttrycka bemanningsföretag som ett hot mot arbetarrörelsen.

Utlåtande, motion B18

Förbundsstyrelsen anser att bemanningsföretagen har en funktion att fylla på svensk arbetsmarknad. Många ungdomar och människor med invandrarbakgrund får sina första jobb på bemanningsföretag. Detta ger även möjlighet att via bemanningsföretaget bli utbildad på olika kundföretag som ger erfarenhet och i många fall ett arbete på kundföretaget. IF Metall anser att bemanningsbranschen nu är etablerad och den är en del av de branscher som vi tecknar riksavtal med. IF Metall har i dag mer än 10 000 medlemmar som är anställda i olika bemanningsföretag.

I förhandlingarna om trygghet, omställning och anställningsskydd var en viktig del att bemanningsanställda inte skulle vara inhyrda längre perioder hos samma kundföretag utan att få erbjudande om anställning på det kundföretaget. Detta finns nu reglerat både i lagstiftning och i huvudavtalet.

Den nya lagstiftningen innebär att en arbetstagare som varit inhyrd på samma arbetsplats i mer än sammanlagt 24 månader av en tidsperiod om 36 månader har rätt till erbjudande om tillsvidareanställning på kundföretaget. Om arbetsgivaren inte erbjuder tillsvidareanställning har arbetstagaren enligt lag rätt till en ersättning motsvarande två

månadslöner. Medlemmar i förbund som är anslutna till huvudavtalet har rätt till tre månadslöner.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att den nya regleringen kommer att bidra till att de långa inhyrningarna minskar till förmån för fler tillsvidareanställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B19

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Begränsa bemanningsföretagen på våra arbetsplatser

Det är viktigt att alla som jobbar på samma arbetsplats med samma arbetsuppgifter har samma förutsättningar och villkor.

Bemanningsanställda känner ofta större otrygghet i sin anställning och i och med det vågar eller vill man inte uppfattas som obekvämt. Det är olika stor möjlighet att komma hem hel och frisk, statistiskt skadas fler inom bemanningsbranschen. Detta att den bemanningsanställda från ena dagen till den andra kan bli sittande hemma och vänta på att bli utringd och därmed får garantilön är oacceptabelt.

En hög andel bemanningsanställda på en arbetsplats kan medföra försvarande vid utökad ansvar i gruppen, självstyrande grupper, arbetsberikning, löneutveckling och att kunskap går förlorad då en stor andel tillsvidareanställda ersätts med en mer rörlig anställningsform som bemanningsanställda är.

En utbredd användning av bemanningsföretag är ett hot mot oss som fackförening. IF Metall är alla vi och detta skadar den fackliga styrkan. För oss som fackliga företrädare har vi svårare att företräda den bemanningsanställda och säkerställa deras rättigheter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa ett tak på andelen inhyrda till maximalt 10 procent.

Utlåtande, motion B19

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för att hitta lösningar för trygghet, omställning och anställningsskydd som gynnar våra medlemmar. Sveriges riksdag har under våren 2022 beslutat om ny lagstiftning gällande trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall har även anslutit sig till huvudavtalet som är tecknat mellan LO och Svenskt Näringsliv.

Den nya lagstiftningen innebär att en arbetstagare som varit inhyrd på samma arbetsplats i mer än sammanlagt 24 månader av en tidsperiod om 36 månader har rätt till erbjudande om tillsvidareanställning på kundföretaget. Om arbetsgivaren inte erbjuder tillsvidareanställning har arbetstagaren enligt lag rätt till en ersättning motsvarande två månadslöner. Medlemmar i förbund som är anslutna till huvudavtalet har rätt till tre månadslöner.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att den nya regleringen, genom lag och huvudavtal, kommer att bidra till att de långa inhyrningarna minskar till förmån för fler tillsvidareanställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B20

Medlem Jenny Pettersten avdelning 26 Östergötland

Öka tryggheten för bemanningspersonal

I dag kan ett kundföretag byta ut en bemanningsanställd utan motivering eller en förhandling med den fackliga organisationen. Det gör att man får en tyst och foglig arbetare som

inte vågar påpeka brister eller göra något som kan verka störande på arbetsplatsen för att då riskera att bli utbytt.

Risken finns också att kundföretaget i stället för att jobba med att förbättra tunga och monotona arbetsuppgifter ger dessa till bemanningspersonal, och när de blir utslitna byts ut mot nya friska fogliga arbetare.

Vi måste öka tryggheten för bemanningspersonal genom att det ska krävas att det måste ske en förhandling med den lokala fackliga organisationen för varje individ som ska bytas ut och man måste ha mycket god grund för detta, måste kunna påvisa att personen missköter sig eller inte klarar av arbetsuppgifterna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i nästa avtalsrörelse förhandla om att öka tryggheten för bemanningsanställda

att kräva att det sker en förhandling med facklig organisation varje gång en bemanningsanställd byts ut med en väl motiverad grund.

Utlåtande, motion B20

Förbundsstyrelsen anser att IF Metall alltid ska arbeta med att öka tryggheten för bemanningsanställda. I riksavtalsförhandlingar gällande Bemanningsavtalet finns alltid avtalskrav som syftar till ökad trygghet för bemanningsanställda.

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för att hitta lösningar på trygghet, omställning och anställningsskydd. Sveriges riksdag har under våren 2022 beslutat om ny lagstiftning om trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall har även anslutit sig till huvudavtalet som är tecknat mellan LO och Svenskt Näringsliv.

Den nya lagstiftningen innebär att en arbetstagare som varit inhyrd på samma arbetsplats i sammanlagt 24 månader under en 36-månadersperiod har rätt till erbjudande om tillsvidareanställning på kundföretaget. Sker inte detta har arbetstagaren enligt lag rätt till en ersättning motsvarande två månadslöner. Medlemmar i förbund som är anslutna till huvudavtalet har rätt till tre månadslöner.

Kundföretagen har inte förhandlingsskyldighet gentemot den lokala fackliga organisationen vid företaget när det byter ut en bemanningsanställd. Det beror på att de inhyrda arbetstagarna inte är anställda vid kundföretaget. Anställda i bemanningsföretag är anställda just för att vara ambulerande, dvs. kunna hyras ut till olika kundföretag/arbetsplatser. Det är fackklubben på bemanningsföretaget, eller IF Metalls avdelning, som har förhandlingsmandat för bemanningsanställda. De har skyldighet att företräda medlemmar om det visar sig att det föreligger brott mot lagstiftning eller avtal.

Kundföretagens fackklubbar har en skyldighet att bevaka och hjälpa de inhyrda med kontakter för att få förhandlingshjälp. Förbundsstyrelsen anser att ett kontinuerligt samarbete mellan kundföretagens fackklubbar och bemanningsföretagens fackklubbar respektive IF Metalls avdelning är viktigt för att tillse att bemanningsanställda inte byts ut utan rimliga skäl.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B21

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Stoppa ersättande av visstidsanställd personal med bemanningsanställda

I och med att de nya reglerna för övergång från visstidsanställning till tillsvidareanställning har trätt i kraft, har det uppstått en situation där företag väljer att avsluta visstidsanställningar innan dessa uppnått 12-månadersgränsen för att därigenom kunna undvika att behöva erbjuda tillsvidareanställning. Dessutom har det förekommit att företag i samband med att visstidsanställningars upphörande har meddelats, samtidigt sökt personal

genom bemanningsföretag för att ersätta de visstidsanställda i syfte att dessa ska lära upp de bemanningsanställda innan visstidsanställningen upphör.

Ett sådant agerande kan inte anses vara acceptabelt på svensk arbetsmarknad.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regelverket skrivs om så att bemanningsanställda inte kan tas in som ersättare för visstidsanställd personal om personalbehov fortfarande föreligger eller om det kan antas/misstänkas ske i syfte att runda 12-månadersregeln för att slippa erbjuda tillsvidareanställning

att IF Metall uppmanar övriga LO-förbund att verka i motionens anda, i syfte att hindra denna form av avsteg från regelverket kring övergång från visstidsanställning till tillsvidareanställning.

Utlåtande, motion B21

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för att hitta lösningar för trygghet, omställning och anställningsskydd som gynnar våra medlemmar. Sveriges riksdag har under våren 2022 beslutat om ny lagstiftning gällande trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall har även anslutit sig till huvudavtalet som är tecknat mellan LO och Svenskt Näringsliv.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att den nya regleringen kommer att bidra till färre tidsbegränsade anställningar samt minskad inhyrning av arbetstagare till förmån för fler tillsvidareanställningar. Det som föreslås i motionen innebär att nya förändringar behöver göras i lagen. Förbundsstyrelsen prioriterar inte i nuläget att kräva ytterligare förändringar i lagstiftningen.

Förbundsstyrelsen vill i stället prioritera en omförhandling av regelverket för kollektivavtalad förstärkt företrädesrätt (KFF), så att även tidsbegränsat anställda vars anställning upphör omfattas. KFF motverkar att företagen hyr in arbetstagare när det finns uppsagda tillsvidareanställda som enligt lagen om anställningsskydd omfattas av företräde till återanställning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B22

Medlem Alfonso Ramirez avdelning 15 Stockholms län

Facklig strategi för dyrare villkor för tillfälliga anställningar och deltider

För att minska förekomsten av tillfälliga anställningar och deltider som borde vara fasta tjänster på heltid behöver fackföreningsrörelsen driva igenom, att tillfälliga anställningar både blir dyrare för arbetsgivaren och för den anställde överbetald i förhållande till jämförbara fasta heltidstjänster.

Mertidsersättningar borde likställas med övertidsersättningar, mertid är övertid. En sådan facklig strategi måste formas lite olika för olika branscher och ska inte stå i motsatsställning till målet att så stor andel som möjligt av jobben ska vara fasta och på heltid. Det ska svida mera i arbetsgivarens plånbok och bättre fylla den anställdes plånbok jämfört med kollegerna med tillfälliga och deltidanställningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en facklig strategi utarbetas från och med avtalsrörelsen och efter den som infaller 2023 innebärande dyrare villkor för tillfälliga anställningar och deltider

att det i strategin ska ingå att rensa ut orättvisorna i kollektivavtalen för deltidanställda, till exempel att mertidsersättning är mindre än övertidsersättning

att strategin förankras hos övriga LO-förbund samt tjänstemännens fackförbund i industrin.

Utlåtande, motion B22

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för att hitta lösningar på trygghet, omställning och anställningsskydd. Sveriges riksdag har under våren 2022 beslutat om ny lagstiftning om trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall har även anslutit sig till huvudavtalet som är tecknat mellan LO och Svenskt Näringsliv.

I den nya lagstiftningen finns förtydligande om att anställningen är på heltid om inte annat har överenskommit. Det finns också regler om att så kallad hyvling, omplacering till lägre sysselsättningsgrad, ska ske i turordning efter anställningstid.

Samtliga IF Metalls kollektivavtal är heltidsavtal, vilket betyder att deltidsanställning inte är vanligt förekommande om det inte finns skäl för det, som till exempel vid sjukdom. I vissa av IF Metalls kollektivavtal erhåller deltidsanställda övertidersättning när de har uppnått sitt eget arbetstidsmätt för dagen. I andra, till exempel I-avtalet, finns regleringar om mertid. Någon arbetsskyldighet för mertidsarbete finns inte för deltidsanställd som omfattas av ett avtal där mertid finns reglerat i IF Metalls kollektivavtal.

IF Metall arbetar ständigt med att genom kollektivavtalen och gällande lagstiftning hindra orättvisor mot deltidsanställda.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B23

Avdelning 26 Östergötland

LAS

Regeringen införde ändringar i LAS den 1 juli 2007 genom att arbetsgivaren själv fick rätten att bestämma om hur många de anställde på visstid. Likaså begränsningen försämrades på det viset att gränsen för hur länge man kan vara visstidsanställd ändrades från 12 månader till 24 månader. Genom denna, av regeringen kallade förenklingen, försämrades villkoren på arbetsmarknaden på det viset att den svenska fackföreningsrörelsen fick ett sämre läge i fortsatta förhandlingar med motparten. Konsekvensen blir att det skapas många otrygga anställningar där mestadels ungdomar drabbas.

Otrygga anställningsformer skapar i dag problem på arbetsplatser runt om i landet, där människan inte kan planera sitt liv längre än anställningen sträcker sig, som i sin tur påverkar hela omgivningen man bor i dvs. familjen. Det svenska samhället förlorar på dessa reformer genom att hela konceptet med kapitalet är uppbyggt på att man ska ha en tillsvidareanställning om man ska låna pengar till att köpa hus, bil, mobilabonnemang m.m.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra lagen till att den är som den var innan ändringen

att arbetsgivaren kan visstidsanställa under minst en månad och max tolv månader.

Utlåtande, motion B23

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för att hitta lösningar på trygghet, omställning och anställningsskydd. Sveriges riksdag har under våren 2022 beslutat om ny lagstiftning om trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall har även anslutit sig till huvudavtalet som är tecknat mellan LO och Svenskt Näringsliv. Förhandlingarna om ny lagstiftning och nytt huvudavtal är genomförda och kan för närvarande inte förhandlas om.

Den nya lagen om anställningsskydd reglerar att en särskild visstidsanställning övergår till tillsvidareanställning när en arbetstagare har varit anställd i sammanlagt mer än tolv månader under en femårsperiod.

IF Metalls kollektivavtal har olika regler om tidsbegränsade anställningar och varje förhandlingsdelegation måste inför kommande avtalsförhandlingar ta ställning till om och i så fall hur just det avtalet bör förändras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att överlämna 2:a att-satsen till avtalsrådet.

Motion B24

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Utländska ägare är dåligt informerade

Jag uppfattar det som att bolag med utländska ägare inte förstår hur svensk arbetsmarknad fungerar. Dessa ägare strävar hela tiden efter att ha en stor andel anställda på antingen visstidsanställningar eller via bemanningsföretag. Jag tror att vi skulle få flera tillsvidareanställda bara ägarna skulle förstå hur fördelaktig lagstiftningen är i Sverige avseende kostnaderna vid uppsägning. Detta är oftast svindyrt i många europeiska länder och då blir ägarna extra rädda att ha för ”många” anställda i bolaget.

Om de i stället insåg fördelarna med egenanställd personal och de höga kostnaderna som de betalar för bemanningsanställda skulle fler åtnjuta en tryggare anställning och vi som facklig organisation skulle få medlemmar som vågar ställa hårdare krav ute på arbetsplatserna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företag som har utländska ägare blir informerade om hur svensk arbetsmarknad fungerar.

Utlåtande, motion B24

Alla arbetsgivare verksamma i Sverige har, oavsett om de har svenska eller utländska ägare, skyldighet att känna till och följa svensk arbetsrättslig lagstiftning. Arbetsgivare som har ingått kollektivavtal med en facklig organisation har därutöver skyldighet att efterleva förpliktelser enligt det aktuella kollektivavtalet. IF Metall informerar givetvis redan i dag arbetsgivare om kostnader vid uppsägning i de sammanhang det är relevant.

Det är inte bara företag med utländska ägare som strävar efter en stor andel tidsbegränsat anställda och/eller inhyrda arbetstagare. Det är tydligt att ett skifte av bemanningsstrategi skedde inom industrin efter finanskrisen 2008–2009. Innebörden är att arbetsgivare från att ha sett tidsbegränsade anställningar och inhyrning som ett sätt att nå numerär flexibilitet i samband med tillfälliga behov av arbetskraft numera tillämpar ett långsiktigt strategiskt användande, där inhyrda och/eller tidsbegränsat anställda utgör ”permanent tillfällig” arbetskraft.

Bemanningsstrategin formuleras ofta på hög ledningsnivå, och för utländskt ägda företag utanför Sverige, och innebär beslut om att till exempel 80 procent ska vara anställda och 20 procent inhyrda och/eller tidsbegränsat anställda. I globala koncerner förekommer också att det fattas beslut om anställningsstopp. Ett sätt att komma runt det är att anlita inhyrda från bemanningsföretag.

Av en intervjuundersökning med arbetsgivare, som Facken inom industrin 2014 anlätade IPSOS för att göra, framgår det att beslutet ofta inte grundar sig på en ekonomisk kalkyl. Det framstår som om arbetsgivare till stor del väljer att anställa på viss tid och/eller hyra in arbetstagare av det enkla skälet att de kan göra det.

Mot detta hjälper inte mer information. Förbundsstyrelsens uppfattning är att den nya regleringen i lagen om anställningsskydd och huvudavtal kommer att leda till att inhyrning och tidsbegränsade anställningar kommer att minska till förmån för fler tillsvidareanställningar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B25

Avdelning 12 Uppland

Trygg rörelse på arbetsmarknaden

Vi har nog alla kikat på att testa ett annat arbete, det kan vara för att man inte trivs så bra, man kanske inte får någon kompetensutveckling eller det behövs på grund av familjesituationen.

Alternativen i dagsläget är antingen tjänstledighet, som arbetsgivaren ensidigt äger makt över, eller egen uppsägning. Att gå från en trygg tillsvidareanställning till att ge sig ut på arbetsmarknaden med många bemanningsföretag och visstidsanställningar, gör att arbetstagare avstår på grund av att man riskerar att sätta sig och möjligen en hel familj i en väldigt osäker ekonomisk situation.

För att möjliggöra en trygg rörelse på arbetsmarknaden krävs förändring. Näringslivet förespråkar alltid fri rörelse och detta förslag skulle möjliggöra det. Vi vill ha ett avtal med regleringar likt studieledighetslagen, för att förändra maktbalansen i äganderätten om beslut av tjänstledighet för att testa annat arbete.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att vi får en trygg, självständig rörelse på arbetsmarknaden som möjliggör ledighet för att pröva andra arbeten.

Utlåtande, motion B25

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för att hitta lösningar på trygghet, omställning och anställningsskydd. Sveriges riksdag har under våren 2022 beslutat om ny lagstiftning om trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall har även anslutit sig till huvudavtalet som är tecknat mellan LO och Svenskt Näringsliv.

I den nya lagstiftningen och huvudavtalet finns nu möjlighet för IF Metalls medlemmar att studera med en god nivå på studiestödet. IF Metall anser det viktigt att många medlemmar vågar ta steget att börja studera och att de när utbildningen är genomförd får rättighet och möjlighet att pröva annat arbete.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att rätt till ledighet för att pröva annat arbete står i samklang med den nya regleringen och att nämnda rätt bör uppnås genom kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B26

Avdelning 44 Halland

Tjänstledighet för att pröva annat arbete

Medlemmar som känner att de skulle vilja pröva annat arbete, tvekar ofta att säga upp sig från sitt befintliga jobb, då de känner en trygghet i sin nuvarande anställning. Dock så skulle det vara en bra idé att kunna få pröva ett annat arbete under en tid. Detta skulle ge en personlig utveckling, men också en större rörlighet på arbetsmarknaden. Det sistnämnda borde även arbetsgivarna vara intresserade av. I dag har en arbetstagare rätt till hel ledighet från sitt arbete under högst sex månader för att själv, eller genom juridisk

person, bedriva näringsverksamhet. Arbetstagarens verksamhet får dock inte konkurrera med arbetsgivarens verksamhet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att rätten att få tjänstledighet i upp till sex månader för att kunna pröva annat arbete utvidgas.

Utlåtande, motion B26

IF Metall har sedan 2014 arbetat med påverkan och förhandlingar, politiskt och mellan arbetsmarknadens parter, för att hitta lösningar på trygghet, omställning och anställningsskydd. Sveriges riksdag har under våren 2022 beslutat om ny lagstiftning om trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall har även anslutit sig till huvudavtalet som är tecknat mellan LO och Svenskt Näringsliv.

I den nya lagstiftningen och huvudavtalet finns nu möjlighet för IF Metalls medlemmar att studera med en god nivå på studiestödet. Förbundsstyrelsen anser det viktigt att många medlemmar vågar ta steget att börja studera och att de när utbildningen är genomförd får rättighet och möjlighet att pröva annat arbete. I dag finns ingen sådan rätt att utvidga. Förbundsstyrelsens uppfattning är att ett införande av rätt till ledighet för att pröva annat arbete står i samklang med den nya regleringen och att nämnda rätt bör uppnås genom kollektivavtal.

I motionen föreslås en fastställd tid för att pröva annat arbete. Förbundsstyrelsen anser att det begränsar möjligheten att ta fram ett gemensamt avtalskrav i kommande avtalsrörelse. Det finns dock en annan motion om rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete, men utan denna begränsning, som förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att överlämna till avtalsrådet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Arbetstidsförkortning – Motionerna B27–B48 med utlåtanden

Motion B27

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Dackebygden

Heltid en rättighet, deltid en möjlighet

I en alltmer uppskruvad och stressad värld vi lever i, är möjligheten till att själv påverka sin situation begränsad. Heltid är oftast krav inom industrin för att få behålla sin anställning. Fler vill nu själva kunna påverka hur livet ska vara där fritid, familj och egen tid prioriteras mer och mer. Att pensionen påverkas vet alla om och ska naturligtvis informeras om innan, men många som sagt kanske prioriterar att leva nu.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att ge möjlighet för arbetare att kunna gå ned i tid.

Motion B28

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Från 60 års ålder möjlighet till nedtrappning i arbetstid

Pensionsåldern höjs för varje år och industriarbetet är fortfarande fysiskt tungt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att ge industriarbetarna möjlighet till nedtrappning i tid efter 60 års ålder.

Utlåtande, motionerna B27 och B28

I 2013 års riksavtalsförhandlingar beslutade förbundsstyrelsen att, som ett gemensamt förbundskrav för hela IF Metall, driva kravet om rätten att gå i deltidspension från 60 års ålder och att införa en deltidspensionspremie för att möjliggöra detta. Före riksavtalsförhandlingarna 2020 hade vi lyckats reglera detta i alla kollektivavtal utom Kollektivavtal Samhall. Förbundsstyrelsens uppfattning är att vi ska fortsätta att reglera och utveckla möjligheten för våra medlemmar att gå i deltidspension genom kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B29

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Extra insättning till avtalspension

När avtalspensionen ska inbetalas månadsvis borde det skapas möjlighet att månadsvis, privat genom löneavdrag på månadslön, sättas in till extra avtalspension på liknande sätt som pensionsväxling på ATF.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att en enklare pensionsmöjlighet skapas genom att företaget betalar in extra avtalspension liknande det extra man kan betala in via växlingen av ATF/komp.

Utlåtande, motion B29

Det finns redan i dag möjlighet för företagen att göra extra pensionsinbetalningar för individer till avtalspensionen genom Fora.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B30

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Inbetalning av premien för Deltidspension (DP) och Livsarbetsvidspensie (LP)

I en stor majoritet av våra kollektivavtal finns framförhandlat att arbetsgivaren ska betala in en premie till Fora för DP och LP för våra medlemmar. Det har kommit till vår kännedom att en del arbetsgivare underlåtit sig att betala in denna premie, vissa under väldigt lång tid (flera år)! När det upptäckts har förhandlingar i frågan genomförts, i syfte att hålla våra medlemmar skadelösa.

Problem uppstår dock i de fall företag är i ekonomiskt obestånd och eventuellt går i konkurs. I det fall en arbetsgivare, som underlåtit sig att betala premien, går i konkurs har våra medlemmar väldigt begränsade möjligheter att fullt ut bli kompenserade.

När det däremot gäller arbetsgivarens inbetalning av premien till Avtalspension SAF-LO finns en garantiregel, som garanterar att även om arbetsgivaren underlåtit sig att betala in premien och går i konkurs, så finns en "premiegaranti" som i dessa fall träder in och betalar in historiska premier som arbetsgivaren underlåtit sig att betala, och därmed hålls våra medlemmar skadelösa (se §§ 19 och 20 i AFAs gemensamma villkor från 2021-01-01).

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en motsvarande garantiregel som gäller avseende arbetsgivarens inbetalning till Avtalspension SAF-LO framförhandlas mellan parterna gällande DP och LP i aktuella kollektivavtal, alternativt en annan lösning som håller våra medlemmar skadelösa i dessa situationer.

Utlåtande, motion B30

Garantiregeln i avtalsförsäkringar innebär att medlemmar som arbetar hos arbetsgivare som av någon anledning inte betalar in premierna till försäkringarna ändå ska kunna bli ersatta för den DP/LP-premie de förlorat.

Frågan om en garantiregel i den form som finns i de Gemensamma villkoren (§ 19 och § 20) i dag kan innebära att även arbetsgivare som underlåter att betala in DP och LP av andra orsaker än vad motionen avser kan komma undan och inte behöva betala in premien till DP och LP. Med den utformning som gäller i dag är det enligt våra kollektivavtal ett kollektivavtalsbrott, vilket innebär att vi genom förhandlingsordningen kan driva in betalningen av den aktuella premien samt begära skadestånd för kollektivavtalsbrottet.

Motionen avser i stort sett alla avtalsområden och förbundsstyrelsen anser att ett genomförande av förslaget skulle kunna slå väldigt olika utifrån hur de olika avtalen är uppbyggda. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B31

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Premiebefrielseförsäkring för livsarbetsvidspensioner

I våra avtal så har vi DP- och LP-avtal med olika procentsatser.

I de fall våra medlemmar är sjuka eller föräldralediga så betalas inte denna del av pensionen in till den enskilde, utan AFA-försäkringar täcker enbart upp de första 4,5 procenten i avtalspensionen i sin premiebefrielseförsäkring.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att premiebefrielseförsäkring införs även för DP och LP.

Utlåtande, motion B31

Motionen föreslår att införa premiebefrielseförsäkring för våra kollektivavtals livsarbets-tidspremie- och deltidspensionspremiesystem. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B32

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Sex timmars arbetsdag

Efter åren i en pandemi har vi människor insett hur värdefull tiden med familj, vänner och fritidsaktiviteter är. Tiden med familj och möjligheten till ledighet kommer bli desto viktigare. Men vi spenderar fortfarande stor del av vår vakna tid på arbetet.

Vi som feministiskt förbund bör verka för att minska ojämlikheten i samhällsstrukturen mellan män och kvinnor. Det osynliga arbetet i familjelivet och hemmet tar fortfarande upp kvinnors vardag efter arbetsdagens slut, så nära som sex timmar i veckan mer än männen. En kortare arbetstid hade stärkt folkhälsan för båda könen och banar väg för en ljusare framtid i flera avseenden.

De som har testat sex timmars arbetsdag har sett att personalen är mer effektiv och mer målmedvetna. Personalen är också gladare och mer positiva på arbetsplatsen, och bidrar därför till en bättre psykosocial arbetsmiljö. Året var 1919 när man beslutade om åtta timmars arbetsdag. Lagen om 40 timmars arbetsvecka trädde i kraft år 1973. Det är ett halvsekel av 40 timmars arbetsvecka.

”Om målet med samhällsutvecklingen skulle vara att vi alla skulle arbeta maximalt voro vi sinnessjuka. Målet är att frigöra människan till att skapa maximalt. Dansa, måla, sjunga – ja vad ni vill. Frihet!” – Ernst Wigforss, finansminister 1925–26, 1936–49.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att införa sex timmars arbetsdag.

Motion B33

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Arbetstider – sex timmars arbetsdag

IF Metalls medlemmar bär Sverige och den svenska ekonomin, till priset av utslitna kroppar och alldeles för lite tid till rekreation och återhämtning.

Det är vår fasta övertygelse att om vi skulle minska arbetstiden skulle den svenske arbetaren vara mer effektiv, vara friskare och ha en avsevärt högre livskvalitet. Därför borde IF Metall vara ledande i kampen för sex timmars arbetsdag!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att sex timmars arbetsdag införs.

Motion B34

Avdelning 18 Örebro län

Sex timmars arbetsdag

Tempot på arbetsplatserna ökar och den psykiska ohälsan är ett allt större problem. På grund av en ständigt ökande produktionstakt men med samma tid för återhämtning ser vi en ökad sjukfrånvaro och ett behov av längre återhämtning mellan arbetspassen.

Våra medlemmar slits i en allt större grad ut i förtid i våra mer och mer slimmade organisationer. Kraven ökar också på att vi ska jobba allt högre upp i åldrarna då pensionsåldern höjs stegvis.

Antalet långtidssjukskrivningar ökar, och det psykosociala blir en allt större fråga. Vi behöver skapa ett mer hållbart samhälle med fler i arbete och färre sjukskrivningar som möjliggör att vi håller ett långt arbetsliv.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för
att införa sex timmars arbetsdag.

Utlåtande, motionerna B32–B34

Enligt förbundsstyrelsens uppfattning är det inte ett prioriterat mål att införa sex timmars arbetsdag. En förkortning av arbetstiden till sex timmar från nuvarande åtta skulle innebära en direkt inkomstsänkning med 25 procent. Ett införande av sex timmars arbetsdag med bibehållen lön skulle på motsvarande sätt innebära att löneutrymmet skulle belastas med ytterligare minst 33 procent. Något utrymme för reallöneökningar eller andra värdeförändringar i kollektivavtalen skulle då inte finnas inom överskådlig tid.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå för att nås på samtliga avtalsområden. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av DP/LP/GLP-premierna ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B35

Avdelning 26 Östergötland

Arbetstid

År 1919 infördes åtta timmars arbetsdag i Sverige. Året därpå 1920 kom 48-timmarsveckan. Vi fick vänta ända fram till 1970 innan vi fick 40 timmars arbetsvecka. Arbetstidslagen som begränsar arbetsgivarnas rätt att kräva längre och fler arbetsdagar är utformad som en skyddslag men den kompletteras även av andra lagar som garanterar att man ska kunna kombinera arbete, barn och familj.

Starkt styrda och hårt slimmade organisationer med löpande band är tyvärr högsta mode inom arbetslivet i dag. Dessa arbetsplatser präglas i dag av maximalt resursutnyttjande inte minst när det gäller personalen. Arbetet utförs ofta under stark tidspress och stress vilket sliter på de anställda såväl psykiskt som fysiskt. Det är därför av stor betydelse att de anställda får tillräcklig möjlighet till återhämtning mellan arbetspassen.

För att vi ska få friskare samhälle i framtiden borde vi titta på en annan arbetstid per vecka eftersom det var senast på 1970-talet detta ändrades. Ska vi sikta mot framtiden och ska få flera att dela på bördan så tycker jag att det är dags att titta på 35 timmars veckoarbetstid. Folk kommer att må bättre, få mer tid med familj och sjukskrivningar kommer

att minska. Arbetstidssänkning är tänkt att jobba under en tioårsperiod där alla tre parter är inblandade: staten, facket samt Svenskt Näringsliv.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta denna fråga på allvar och jobba för att på alla instanser i samhället, verka för införandet av 35 timmars arbetsvecka.

Utlåtande, motion B35

Förbundsstyrelsen anser att arbetstidsförkortningen ska regleras genom kollektivavtal. I nuläget är det inte ett prioriterat mål att generellt sänka veckoarbetstidsmålet.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå för att nås på samtliga avtalsområden. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av DP/LP/GLP-premierna ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B36

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Fler semesterdagar

Vi lever allt längre och inom industrin har vi ett tungt fysiskt arbete och många som arbetar skiftgång, vilket forskningen visar på förhöjd risk för sjukdomar och dessutom förkortar medellivslängden med cirka tio år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att fler semesterdagar för industriarbetare tillhandahålls.

Motion B37

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Sjätte semestervecka

Vårt samhälle ställer allt högre krav på individen i industriproduktion och offentliga anställningar. Vi har sett en hög belastning på vården under covid 19-pandemin. Det är brist på barnmorskor och företagen har problem med att rekrytera industriarbetare.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det på sikt införs ytterligare en semestervecka

att arbetet med ytterligare semesterdagar redan kan märkas i vardagen hos medlemmen fram till nästa kongress, då ett första steg förhoppningsvis är taget.

Motion B38

Avdelning 7 Gävleborg

Fler semesterdagar efter 40 års ålder

I dagens underbemannade organisationer där både produktionskrav och behovet av mer övertid ständigt ökar behövs återhämtning och rekreation.

Genom att öka antalet semesterdagar med en dag vart femte år efter fyllda 40 år ökar möjligheten till att vi inom industrin orkar vara kvar på våra arbetsplatser även efter 65 års ålder.

Vi måste tillsammans försöka hitta lösningar om vi ska kunna vara kvar på våra arbetsplatser tills vi blir 67–69 år innan vi tar ut vår pension.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om utökad semester med en dag extra vart femte år efter att man fyllt 40 år.

Motion B39

Avdelning 47 Östra Skåne

Fler semesterdagar

Genom att det har blivit stressigare och högre arbetstakt på arbetsplatserna så räcker inte fem veckors semester längre.

När man fyllt 40 år tar det längre tid för kroppen att återhämta sig, resultatet är att stressrelaterade sjukdomar ökar i samhället.

För att vi ska orka till pensionen och få en värdefull ålderdom bör vi öka antalet semesterdagar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att semesterlagen förändras och fler semesterdagar införs från det man fyller 40 år och uppåt utöver de fem semesterveckor som finns i dag.

Motion B40

Avdelning 13 Bergslagen

Hög tid att prioritera kravet på sex veckors semester!

Industriarbetarna halkar efter i semesterfrågan. Trots en utveckling mot allt tuffare prestationskrav, rationaliseringar, ökade produktivetskrav och med oregelbundna arbetstider har i dag en svensk industriarbetare bland de sämsta villkoren gällande semester. Det är dags att stärka semesterrätten!

För oss som var i arbetslivet på 1980-talet var den successivt införda sjätte semesterveckan en välkommen reform. Vi hann få 28 dagars semester innan krispaket lagda av diverse regeringar avskaffade dessa nya dagar i början på 1990-talet. Med löftet att dessa skulle återinföras så snart ekonomin tillät. Det är över 30 år sedan nu! Det är hög tid att IF Metall åter prioriterar kravet på sex veckors semester för industriarbetarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en sjätte semestervecka införs.

Motion B41

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Ledighet

Det är alltför länge sedan vi fick mer semester, våra medlemmar behöver mer återhämtning!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sex veckors semester införs.

Motion B42*Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland***Utökning av semesterveckor**

Fritid och vila är viktigt för att orka jobba till pension. 1978 fick vi igenom fem veckors semester. 44 år senare har pensionsåldern höjts, men antalet lediga veckor har stått stilla. Kraven på våra arbetsplatser har ständigt ökat och arbetsgivaren vill att vi arbetare ständigt ska vara tillgängliga så mycket som möjligt. För att orka arbeta ända fram till pensionsåldern så vill vi utöka semestern.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att införa/utöka semestern med en sjätte semestervecka.

Motion B43*Avdelning 18 Örebro län***Sex veckors semester**

År 1938 lagstodgades det om två veckors semester, de ansåg att det ökande tempot inom bland annat industrin slet ut arbetarna allt fortare. Med hjälp av semestern skulle arbetarna hålla sig friskare resten av året och den snabba produktionstakten kunde fortsätta. År 1978 fick alla löntagare rätt till fem veckors semester.

Då man på 1990-talets början såg ett behov av en sjätte semestervecka, lagstodgades det redan 1991 med ytterligare två semesterdagar av sittande regering men som lika snabbt togs bort då ett regeringsskifte sedan skedde 1994 och man återgick till 25 semesterdagar igen.

I dag 2022 har vi högre produktionstakter än någonsin tidigare, samtidigt som vi stegvis höjer pensionsåldern. Det är orimligt att höja takterna och pensionsålder utan att samtidigt öka tiden för återhämtning och rekreation.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att en sjätte semestervecka införs.

Motion B44*Avdelning 30 Bohuslän-Dal***Sex veckors semester**

Vi har en hög inflation, hög arbetslöshet och ett högt ohälsotal. Därför föreslår vi en extra semestervecka. Mer ledighet skulle minska arbetslösheten, ohälsotalet, öka produktiviteten och minska pådrivningen av inflationen. För 44 år sedan, 1978, infördes våra i dag fem semesterveckor. Under kort tid, 1991–1994 infördes två extra semesterdagar som sedan avskaffades. I dag är det många som upplever en ökad arbetsbelastning, vilket kräver en större möjlighet till ledighet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att en sjätte semestervecka ska införas.

Utlåtande, motionerna B36–B44

I motionerna föreslås att rätten till antalet semesterdagar utökas. Det innebär i praktiken ett nytt krav om ökad arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsens uppfattning är att arbetstidsförkortning ska regleras genom kollektivavtal.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå för att nås på samtliga avtalsområden. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan

uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av DP/LP/GLP-premierna ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B45

Avdelning 47 Östra Skåne

Omvandla semestertillägget till semesterdagar

Vi vill ha ett eget val om vi ska ha semestertillägget i pengar eller dagar.

Vi behöver fler dagar för semester om vi ska hålla med tanke på att åldern för ålderspension blir högre och högre.

Vi betalar dessutom väldigt mycket skatt på dessa pengar som vi själva har tjänat in. Så vi hade tjänat på att få dem i ledighet i stället.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra i semesterlagen så man ska få välja om man vill ha semestertillägget utbetalt i pengar eller omvandla det till fler betalda semesterdagar.

Utlåtande, motion B45

Om semesterlagen ändras för att möjliggöra att omvandla semestertillägget till fler semesterdagar innebär det en ökad rätt till arbetstidsförkortning.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå för att nås på samtliga avtalsområden. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av DP/LP/GLP-premierna ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B46

Avdelning 44 Halland

Värdet på sparade semesterdagar

Semesterlagstiftningen ändrades 2009 eller som man kallade det, förenklades, eftersom det var svårt att räkna på alla variabler. Ett av resultaten blev att när man tjänar in och sparar semesterdagar när man jobbar heltid 100 procent men senare jobbar deltid till exempel 80 procent och vill använda sina sparade intjänade semesterdagar så får man ut 80 procent efter den nuvarande anställningsgraden. Även om motivationen bakom denna förändring kanske inte är helt oförståelig om man tar i beräkning vem/vilka som lade förslaget i riksdagen (Fredrik Reinfeldt och Anders Borg) så slår detta mot våra medlemmar på ett oproportionerligt sätt då den stora massan av de som påverkas är de som kommer tillbaka från föräldraledighet eller längre sjukskrivning.

När man pratar om detta så påpekas det snabbt att man kan tjäna på det också om man nu tjänar in sin semester på deltid för att senare plocka ut semesterdagar under heltid. Dock så ser inte verkligheten ut på det sättet. De som jobbar deltid går sällan tillbaka till heltid inom tidsramarna som finns i lagstiftningen (fem år). De som påverkas mest är

kvinnor som kommer tillbaka efter föräldraledighet samt de som varit sjukskrivna under längre period och inte kan återgå till heltid direkt eller inom snar framtid.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att jobba politiskt för en förändring av semesterlagen så att intjänad semester och uttagen semester alltid faller ut till det högre värdet.

Utlåtande, motion B46

I de flesta av IF Metalls kollektivavtal regleras frågan om hur värdet på sparade semesterdagar ska tillämpas. Förbundsstyrelsen anser att vi bör fortsätta att reglera semesterlönefrågorna i våra kollektivavtal och inte genom lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B47

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Inför ledighet för enskilda angelägenheter

Arbetstidsförkortning vill vi använda till vad vi anser den vara till för, att utan något särskilt skäl kunna ta ledigt från jobbet för rekreation och familjeliv.

När vi behöver följa med en nära anhörig till läkaren eller när vi själva behöver läkarvård bör vi kunna nyttja en annan typ av ledighet. Vi vill därför ha tio kalenderdagar per år att kunna ta ledigt för enskilda angelägenheter med bibehållen lön.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kollektivavtalet, utöver gällande permissionsregler, införa tio dagars ledighet med lön per år för enskilda angelägenheter

att den lokala medlemsorganisationen äger tolkningsrätten för enskild angelägenhet.

Utlåtande, motion B47

Tio dagars ledighet per år för enskilda angelägenheter innebär en ökad rätt till arbetstidsförkortning i kollektivavtalet.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå för att nås på samtliga avtalsområden. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av DP/LP/GLP-premierna ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B48

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Utökande av permissionsanledningar

Med anledning av att det blir allt svårare för klubbar att teckna och behålla lokala avtal på sina arbetsplatser har vi snart endast permissionsanledningar enligt Teknikavtalets § 11.

Permission beviljas enligt det centrala kollektivavtalet på begäran i fall av bland annat nära anhörigs död. Som nära anhörig räknas make/maka, barn, syskon, föräldrar,

svärföräldrar, mor- och farföräldrar, sammanboende under äktenskapsliknande förhållanden och partner i registrerat partnerskap. Om ditt barnbarn eller din bästa vän dör kommer du därför enligt avtalet inte beviljas permission. Vid nära anhörigs begravning kan permission ges för högst två resdagar, så se till att begravningen är ansluten till helg om du har en lång resväg.

Permissionsanledningarna enligt det centrala avtalet är få och obetydliga. När klubbar får svårare att teckna lokala avtal minskar möjligheten till kompletterande av permissonsanledningar som flyttedag, bouppteckningar, läkarbesök osv.

Uppräkningen av permissionsanledningar är uttömmande enligt det centrala avtalet. Det finns således inga andra situationer då permission kan ges. Vi ser ingen annan utväg än att stärka Teknikavtalets § 11 mom. 1 Permissionsanledningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att utöka Teknikavtalets § 11 mom. 1 Permissionsanledningar

att i de gemensamma avtalskommentarerna ta bort att permissionsanledningarna är uttömmande

att komplettera texten i Teknikavtalets § 11 mom. 1 ”Som nära anhörig räknas make/maka, barn, syskon, föräldrar, svärföräldrar, mor- och farföräldrar, sammanboende under äktenskapsliknande förhållanden och partner i registrerat partnerskap” med barnbarn.

Utlåtande, motion B48

Ett utökande av permissionsanledningarna innebär en ökad rätt till arbetstidsförkortning i kollektivavtalet.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att målet om 100 timmars arbetstidsförkortning ska kvarstå för att nås på samtliga avtalsområden. Formerna för hur vi uppnår målet med 100 timmars arbetstidsförkortning varierar mellan våra olika avtalsområden. Målet kan uppnås med avtal om exempelvis arbetstidsförkortning i tid, livsarbetspremie eller deltidspensionspremie. Syftet med de olika konstruktionerna är att de ska leda till arbetstidsförkortning, nu eller senare i arbetslivet. Arbetstidsförkortningen i våra olika kollektivavtal bör fortsätta att byggas ut med redan befintliga modeller, där förbundsstyrelsen i nuläget anser att utbyggnaden av DP/LP/GLP-premierna ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Övriga arbetstidsfrågor – Motionerna B49–B56 och B11 2:a uppsatsen med utlåtanden

Motion B49

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Begränsa rätten att beordra övertid

I takt med intresset att införa Lean Production har allt fler teknikföretag byggt om produktionssystemet mot styrda liner.

En effekt av detta är att flexibiliteten vid övertid nästan helt har upphört. För att kunna köra övertid måste i princip hela arbetsstyrkan vara på plats för att anläggningen ska fungera.

Det är de anställda som får ta ”hela smällen” av ett ickeflexibelt produktionssystem. De justerade skrivningarna i Teknikavtalet vid de senaste förhandlingarna har inte inneburit någon förändring av företagets syn på hur långtgående deras beordringsrätt är.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall som generell inriktning antar att beordring av övertid inte ska vara möjlig

att IF Metall driver frågan i kommande avtalsrörelser.

Motion B50

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Förbud mot beordrad övertid lördag kväll, natt mot söndag och vid storhelg

Personal beordras ut på övertid på helger under lördag kväll och natt mellan lördag och söndag. Detta medför en stor belastning både ur ett rekreations- och familjeperspektiv.

På företag där produktionen går under hela dygnet på vardagar beordras personalen ut på övertid under helger då det är det enda tillfället som inte ordinarie produktion körs. Det är dessutom vanligt att det vid till exempel ordinarie treskift blir övertid för alla tre skiften. Detta tillsammans med att en normal nettobemanning måste jobba övertid för att kunna köra produktionen på övertid för att det blir en utbeordring för de flesta operatörerna under dessa övertidshelger.

Personalen vill bestämma över sin fritid och inte ha ständig beredskap eftersom företaget kan komma ut före sista fikarast och beordra övertid. Att bli utbeordrad på övertid just lördag kväll eller natten mot söndag medför en större belastning både ur ett rekreations- och familjeperspektiv än andra tider under veckan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att övertid endast sker frivilligt för arbetstagarna vid övertid lördag kväll, natten mot söndag och storhelg.

Motion B51

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Rätten att säga nej till övertid

”Flexibilitet” har blivit ett honnörsord inom industrin. Nu senast i IF Metalls studiematerial inför kongressen 2017. När IF Metall böjde sig för arbetsköparnas tolkning att varje arbetare är skyldig att acceptera övertid förlorade vi industriarbetare en viktig strid. Sedan dess utnyttjar företagen – i flexibilitetens namn – övertiden diktatoriskt och försämrar vår möjlighet att ha ett fungerande privatliv.

Den stora mängden övertid orsakar ett slitage på våra kroppar; kroppar som redan nu har svårt att orka ett normalt arbetsliv. Övertidsarbete bidrar dessutom sannolikt till generell underbemanning på företagen, då företag kan kompensera bristfällig planering med slentrianmässig beordrad övertid.

Möjligheten att beordra övertid måste därför ta kraftig hänsyn till arbetarens privatliv och därmed hamnar vi industriarbetare i en styrkeposition gentemot företagen. När vi anställs på heltid är vi därefter på heltid – i dagsläget 38,63 timmar i veckan vid dagtidsarbete – och inte på ”heltid och därtill övrig tid när du blir beordrad”.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall ska driva kravet på rätten för medlemmen att kunna säga nej till övertid – oavsett anledning.

Utlåtande, motionerna B49–B51

På de flesta arbetsplatser är arbetsskyldigheten vid övertidsarbete inget stort problem, eftersom det oftast kan lösas genom frivillighet. Samtidigt är problemet stort på vissa arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbetet. Dessa arbetsplatser finns främst inom monteringsindustrin.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter att avstå övertidsarbete.

Förbundsstyrelsen anser ändå inte att all övertid alltid ska vara helt frivillig, eftersom det finns oförutsedda situationer som sker med kort varsel där arbetsgivaren behöver kunna beordra att övertidsarbete utförs, även om personer med förhinder ska undantas övertidsarbetet i fråga.

Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetsskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv. På Teknikavtalet IF Metalls avtalsområde genomfördes 2019 en enkätundersökning där 431 klubbar svarade på frågor rörande beordrande och arbetsskyldighet vid övertidsarbete. Resultatet visade att där klubbarna genomfört förhandlingar om arbetsskyldigheten där medlemmar haft förhinder löstes tvistefrågorna i de allra flesta fall lokalt. Endast vid 3 procent av tillfällena behövde personen utföra övertidsarbetet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B52

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Ordningsföreskrift för beordring av övertid

Personal beordras ut på övertid återkommande under veckan och helger, under lördag kväll och natten mellan lördag och söndag. Detta medför en stor belastning både ur återhämtnings-, rekreations- och familjeperspektiv.

I Teknikavtalet § 4 mom. 5:1 finns en regel om att övertid ska beordras senast före sista rast under ordinarie arbetspass. Denna regel är enligt de partsgemensamma kommentarerna att betraktas som en ordningsföreskrift och att arbetsskyldighet finns även om de inte efterlevs. Denna föreligger dock inte om beordringen enbart hänförs till bristande planering eller en oföretagsam arbetsledning. Att vid den tidpunkten som beordringen sker (dvs. mer eller mindre i direkt anslutning då arbetet ska utföras) ska den enskilde

eller den fackliga organisationen bedöma om grund för beordringen finns eller inte och, med de konsekvenser som detta innebär, vägra arbeta övertid. Det sägs vidare att det är lämpligt att meddelandet om övertidsarbete innehåller en kort beskrivning av varför övertidsarbetet behövs.

Denna motion handlar om att för att en arbetsgivare ska kunna hävda ordervägran vilken i slutändan kan utgöra saklig grund för uppsägning eller andra arbetsrättsliga åtgärder ska den vara skriftlig. Det ska med andra ord utgöra ett formkrav för att frågan om arbetsrättsliga åtgärder ska kunna komma ifråga liksom det är en förutsättning för att den enskilde och den fackliga organisationen ska kunna göra en rimlig prövning om att beordringen inte går att hänföra till bristande planering eller en oföretagsam arbetsledning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att beordring av övertid ska göras skriftligt av arbetsgivaren till den enskilde och dennes fackliga organisation med angivande av motiv till beordringen för att arbetsgivaren ska ha grund för att vidta eventuella arbetsrättsliga åtgärder vid ett eventuellt nekande till övertid.

Utlåtande, motion B52

På de flesta arbetsplatser är arbetsskyldigheten vid övertidsarbete inget stort problem, eftersom det oftast kan lösas genom frivillighet. Samtidigt är problemet stort på vissa arbetsplatser där produktionen sker vid taktade löpande band, eftersom det krävs att i stort sett samtliga arbetare är på plats för att produktionen ska fungera vid övertidsarbetet. Dessa arbetsplatser finns främst inom monteringsindustrin.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att driva frågan om att våra medlemmar ska få ett större inflytande över arbetsskyldigheten vid övertid på de områden där detta upplevs som ett problem. Därför har förbundet i flera avtalsrörelser drivit frågor som går ut på att öka individens möjligheter att avstå övertidsarbete.

Förbundsstyrelsen anser ändå inte att all övertid alltid ska vara helt frivillig, eftersom det finns oförutsedda situationer som sker med kort varsel där arbetsgivaren behöver kunna beordra att övertidsarbete utförs, även om personer med förhinder ska undantas från övertidsarbetet i fråga.

Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetsskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar. Till det har ett förtydligande införts som innebär att en intresseavvägning ska ske mellan verksamhetens behov och arbetstagarens behov av rekreation och familjeliv. På Teknikavtalet IF Metalls avtalsområde genomfördes 2019 en enkätundersökning där 431 klubbar svarade på frågor rörande beordrande och arbetsskyldighet vid övertidsarbete. Resultatet visade att där klubbarna genomfört förhandlingar om arbetsskyldigheten där medlemmar haft förhinder löstes tvistefrågorna i de allra flesta fall lokalt. Endast vid 3 procent av tillfällena behövde personen utföra övertidsarbetet.

Förbundsstyrelsen anser att förändringar av hur, i vilken form, övertid ska beordras inom avtalsområdet Teknikavtalet IF Metall är en fråga som bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B53

Toyota MHMS Mjby/IFMetall klubb avdelning 26 Östergötland

Förändring i Teknikavtalet rörande arbetstider

Företaget låter personer arbeta långt över 150+50 timmar övertid och kommer undan med det. Som det ser ut i dag så finns inga riktiga verktyg för att bemöta ett oskäligt övertidsuttag utan en lokal förhandling som i bästa fall leder till löfte om bot och bättring till nästkommande år. Detta är också en fråga för ett fåtal ofta oorganiserade som jobbar utan en enda tanke om konsekvenserna som det kan få på sikt med hälsa utan bara låter plånboken tala.

Företagen låter årligen ett antal personer spräcka övertidstaket med åtskilliga timmar, och kommer undan med det då våra påtryckningsverktyg är för dåliga i kollektivavtalet. Om vi förändrar övertidsreglerna måste företagen mer långsiktigt planera sin produktion och bemanning vilket ger en friskare och nöjdare personalstyrka generellt.

Om företagen fick hårdare repressalier vid för högt övertidsuttag per individ än i dag skulle dels risken för ohälsa och utbrändhet minska på arbetsmarknaden, samt att en del företag skulle tvingas anställa mer personal för att klara samma arbetsmängd vilket samtidigt skulle minska arbetslösheten. En sanktionsavgift kan bli så hög som 20 000 svenska kronor/överskriden timme.

Minskade ohälsotal, mindre arbetslöshet och en enklare förhandlingssituation utifrån att reglerna blir mer tvingande för företagen med sanktionsavgifter som kontrolleras av Arbetsmiljöverket i stället, vilket ger en enklare vardag för oss fackliga i kontroll av efterlevnaden samt att företagen blir mer pressade att faktiskt följa lagen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att övertidsreglerna i Teknikavtalet ersätts med arbetstidslagens

att 150 timmars övertid blir 150 timmar och inte mer i Teknikavtalet

att ta bort den enskilde individens rätt att bevilja ytterligare 50 timmars övertid själva i Teknikavtalet

att vid samtliga dispenser återinföra ett godkännande av förbundet innan det får ske för att ytterligare försvåra oskäliga övertidsuttag.

Utlåtande, motion B53

Arbetskyldigheten vid övertidsarbete är begränsad genom lag och avtal om hur mycket övertid som maximalt får utföras inom en tidsperiod, främst för att skydda arbetstagarens hälsa.

Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar och möjligheten att återföra ledig tid till tillgängligt övertidsutrymme har minskat. I 2017 års avtalsrörelse ställde IF Metall, utan framgång, krav i Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 om begränsning av övertidsuttaget från 150 till 100 timmar och att återföring till tillgängligt övertidsutrymme vid uttag av betald ledighet ska minskas från 200 till 150 timmar. Motparten drev vid samma förhandling avtalskrav om att den återförbara tiden skulle utökas.

Förbundsstyrelsen anser att frågan om hur många övertidstimmar som ska vara tillåtna är av största betydelse för våra medlemmar. Förhållandena ser olika ut mellan våra avtalsområden, så frågorna behöver behandlas utifrån de förhållanden som råder inom respektive avtalsområde. Förbundsstyrelsens uppfattning är att vi ska reglera övertidsbestämmelserna genom kollektivavtal. I riksavtalsförhandlingarna 2007 träffades överenskommelse att överföra centralt godkännande av övertidsdispenser till möjlighet för de lokala parterna att vid behov träffa överenskommelse om mer övertid än 200 timmar per år. Det är den lokala fackliga organisationen som har kunskap om den lokala situationen

och den direkta kontakten med medlemmarna och som därför även fortsättningsvis bör behandla frågorna om övertidsdispens.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att överlämna 2:a och 3:e att-satserna till avtalsrådet och att avslå 4:e att-satsen.

Motion B54

Avdelning 26 Östergötland

Övertid

Under längre tid har vi nu sett hur arbetsgivare utnyttjar sin möjlighet att tvinga våra arbetskamrater att arbeta övertid. Från att ha styrt vår arbetstid har de mer och mer också velat styra vår fritid, vilket de alltså lyckats med. Dessutom utnyttjas övertid även som ett sätt att undvika nyanställningar och utnyttja befintlig personal till bristningsgränsen.

Denna övertid riskerar att leda till både fysisk och psykisk ohälsa.

Vi anser att det är dags att vi tar tillbaka makten över vår egen fritid och vårt eget välbefinnande.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att regler om återförande av tid till tillgänglig övertid i Teknikavtalet § 5 mom. 5 tas bort.

Utlåtande, motion B54

Arbetskyldigheten vid övertidsarbete är begränsad genom lag och avtal om hur mycket övertid som maximalt får utföras inom en tidsperiod, främst för att skydda arbetstagarens hälsa.

Genom åren har IF Metall lyckats driva igenom förbättringar, framför allt på Teknikavtalet IF Metalls område där frågan om skyldighet att utföra övertidsarbete är störst. Arbetskyldigheten vid övertid har sänkts från 200 till 150 timmar. I avtalsrörelsen 2001 slogs tidbankerna för arbetstidsförkortning och kompensationsledighet ihop. Det fick till följd att betalningen för ledigheten blev densamma, oavsett om ledigheten togs ut i form av arbetstidsförkortning eller som kompensationsledighet för utfört övertidsarbete. Vid ledighet från tidbanken på obekvämlig arbetstid betalades nu också ob-tillägg och återföring av tid till tillgängligt övertidsutrymme begränsades till 200 timmar.

I 2017 års avtalsrörelse ställde IF Metall, utan framgång, krav i Teknikavtalet IF Metall § 4 mom. 5:2 om begränsning av övertidsuttaget från 150 till 100 timmar och att återföring till tillgängligt övertidsutrymme vid uttag av betald ledighet ska minskas från 200 till 150 timmar. Motparten drev vid samma förhandling avtalskrav om att den återförbara tiden skulle utökas.

Förbundsstyrelsen anser att frågan om hur många övertidstimmar som ska vara tillåtna är av största betydelse för våra medlemmar. Den exakta utformningen av Teknikavtalet IF Metalls övertidsbestämmelser är en fråga som bör hanteras inom Teknikavtalet IF Metalls avtalsområde. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B55

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Stupstockens försämringar i Teknikavtalet

Under en lång period har stupstocken för arbetstider i det centrala avtalet genomgått förändringar.

Av dessa förändringar har inga lett till förbättringar. Resultatet har enbart gynnat motparten och gett oss medlemmar inom Teknikavtalet försämringar. Att ha en arbetstid som kan varieras 40 minuter per arbetspass är alldeles för mycket. Denna variation kallas för korridoren. Om vi inte aktar oss kommer denna så kallade korridor som mer liknar en motorväg vara lika fylld med medlemmar som arbetar enligt den som E4:an är genom Stockholm i rusningstid. Det är också så att en försämring i Teknikavtalet riskerar att påverka samtliga avtalsområden. Många kommenterar stupstockens försämringar med att det är få arbetsplatser som tillämpar stupstocken. Det stämmer förvisso men frågan är ändå lika viktig.

Vid en lokal förhandling är det centrala avtalet alltid i spel.

Stupstockens försämringar leder till ett sämre utrymme för bra lokala överenskommelser.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kommande avtalsförhandlingar för Teknikavtalet IF Metall stoppa utökning av korridoren i Teknikavtalets § 4 mom. 4:2.

Utlåtande, motion B55

IF Metall har vid tidigare kongresser beslutat att arbetstidskorridoren i Teknikavtalet IF Metall inte ska utökas och att IF Metall ska verka för att korridoren ska minskas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B56

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Maximalt två semesterperioder

För att få en sammanhängande semester tillsammans med sin familj då övriga familjen också har semesterledigt från arbete och skola/förskola så föreslår vi max två semesterperioder under juni, juli och augusti. Detta för att fler och fler företag önskar tre eller fler semesterperioder då övriga, utom industrin, inte har ledigt/semesterperiod.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att max två semesterperioder under juni, juli och augusti tillämpas.

Utlåtande, motion B56

Semesterperiodens förläggning har stor betydelse för våra medlemmars möjlighet till gemensam rekreation tillsammans med familjen. Förläggningen kan på det enskilda företaget ske på många olika sätt för att våra medlemmar ska få fyra veckor sammanhängande semester under perioden juni–augusti. Frågan förhandlas mellan de lokala parterna vid fastställande av arbetstidens förläggning. Förbundsstyrelsen anser inte att en reglering som föreskriver att maximalt två semesterperioder under perioden juni–augusti får förekomma självklart skulle gagna våra medlemmar. I vissa fall skulle det kunna medföra att det blir ännu svårare än i dag att kunna få ut fyra sammanhängande semesterveckor tillsammans med familjen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B11

Avdelning 26 Östergötland

Övertid

Under längre tid har vi nu sett hur arbetsgivare utnyttjar sin möjlighet att tvinga våra arbetskamrater att arbeta övertid. Från att ha styrt vår arbetstid har de mer och mer också velat styra vår fritid, vilket de alltså lyckats med. Dessutom utnyttjas övertid även som ett sätt att undvika nyanställningar och utnyttja befintlig personal till bristningsgränsen. Denna övertid riskerar att leda till både fysisk och psykisk ohälsa.

Vi anser att det är dags att vi tar tillbaka makten över vår egen fritid och vårt eget välbefinnande.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att övertidsersättningen i § 5 mom. 2 Teknikavtalet ska höjas med 100 procent

att regler om återinförande av övertiden i § 5 mom. 5 Teknikavtalet tas bort.

Utlåtande, motion B11

I motionen föreslås kraftigt höjd övertidsersättning och att det inte ska vara möjligt att återföra tid till övertidsutrymmet i Teknikavtalet IF Metall.

Förbundsstyrelsen anser att den exakta utformningen av avtalsspecifika bestämmelser om övertid bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Övriga avtalsfrågor – Motionerna B57–B59 med utlåtanden

Motion B57

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Krav på lönespecifikation i avtal och lag

Arbetsgivaren är enligt lag skyldig att betala in inkomstskatt för sina anställda. Men det är den enskilde som är ansvarig för att bevisa att skatten har betalats in till skattemyndigheten. För de flesta anställda är det inget problem att se att detta har skett, eftersom inkomstskatten framgår av lönespecifikationen som de allra flesta företag skickar till sina anställda. Av lönespecifikationen framgår hur många timmar den anställde har arbetat och vilken lön hen har fått. Det ska också stå hur mycket som dragits i skatt och hur stor semesterersättningen är.

Inom arbetsrätten finns det ingenting som reglerar rätten till lönespecifikation. Arbetsgivaren är inte enligt lag skyldig att ge arbetstagaren en lönespecifikation. Det kan dock finnas bestämmelser i kollektivavtal som gör att en sådan skyldighet finns. Så samtidigt som anställda inte har någon laglig rätt att få en lönespecifikation har de en lagstadgad skyldighet att ansvara för att skatten betalas in. För många anställda, men särskilt för personer med svag anknytning till arbetsmarknaden, som till exempel sommarjobbare, vikarier och säsonganställda, kan detta innebära en stor otrygghet.

Lagstiftningen bör ses över i syfte att stärka den enskilde arbetstagarens rätt att få en lönespecifikation som kvitto på att arbetsgivaren har betalat in skatt till skattemyndigheten. Vi upplever att det genom att det inte finns krav på lönespecifikationer så bidrar detta till att arbetslivskriminalitet förenklas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall ska införa i alla våra kollektivavtal att arbetsgivaren ska vara skyldig att ge arbetstagaren en lönespecifikation vid varje löneutbetalning

att arbetsgivaren ska vara skyldig enligt lag att ge arbetstagaren en lönespecifikation vid varje löneutbetalning.

Utlåtande, motion B57

I motionens brödtext ses lönespecifikationen som ett bevis på att arbetsgivaren har betalat in skatt. Därför föreslås att en reglering av arbetsgivares skyldighet att utfärda lönespecifikationer till alla anställda införs i lag och IF Metalls samtliga riksavtal. Förbundsstyrelsen håller med om att det är viktigt att arbetstagare enkelt kan kontrollera om skatt är inbetald. En lönespecifikation är dock i sig inte ett bevis på att skatt har inbetalats. Även om det framgår av specifikationen att skatt har dragits från arbetstagarens bruttolön så innebär det inte med automatik att arbetsgivaren också har betalat in skatten till Skattemyndigheten.

Frågan om att lönespecifikationer ska ges till alla arbetstagare vid varje löneutbetalning har lösts genom den överenskommelse som slutits mellan LO och Svenskt Näringsliv som innebär att inbetalningen till Fora ska redovisas månadsvis på lönespecifikationen. När det är genomfört har alla rätt att få en lönespecifikation.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion B58

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Upplärningstillägg/upplärningsavtal

Vi ser en ökad rörlighet på arbetsmarknaden som innebär att arbetsbelastningen på våra medarbetare konstant kommer att öka under många år framåt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att arbeta fram ett avtal för upplärning med eventuella lönetillägg för de anställda som arbetar med upplärning.

Utlåtande, motion B58

Omställning och kompetensutveckling kommer att få allt större betydelse på en framtida arbetsmarknad. Det innebär också att det kommer att behövas fler handledare på våra arbetsplatser och att dessa bör ha rimlig ersättning för arbetsuppgiften.

Förslaget i motionen innebär förändring av avtalsvillkor. Förbundsstyrelsen anser att sådana bör hanteras inför varje riksavtalsförhandling. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B59

Avdelning 18 Örebro län

Semestergrundande frånvarodagar i semesterlagen

Vi ser i dag att männen fortfarande tar ut färre föräldradagar än kvinnorna. Motionens syfte är att få föräldrar att ta ut dessa dagar mer jämställt. En faktor som kan stimulera till att fler föräldrar delar mer lika på föräldrapenningen är reglerna i semesterlagen om hur många frånvarodagar som är semesterlönegrundande vid ledighet med föräldrapenning.

I dag är 120 frånvarodagar per förälder och barn med föräldraledighet semesterlönegrundande.

Då föräldrar räknar på vad de förlorar på att vara föräldralediga påverkas även antalet betalda semesterdagar beräkningen av vem som ska vara ledig. Med högre antal semesterlönegrundande dagar ser vi att det gynnar båda föräldrarna.

Antalet dagar man kan vara föräldraledig per barn är 480 dagar, vilket skulle betyda att 360 dagar av dessa är semesterlönegrundande om man delar dem mer lika.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att i kontakt med politiken ändra semesterlagen så att man ökar semesterlönegrundande frånvarodagar vid ledighet med föräldrapenning från 120 till 180 semesterlönegrundande frånvarodagar.

Utlåtande, motion B59

I motionen föreslås att IF Metall ska verka politiskt för en utökning av antalet semesterlönegrundande frånvarodagar med föräldrapenning från 120 till 180 dagar. Syftet anges vara att det skulle leda till ett mer jämställt uttag av föräldraledighetsdagar.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det finns andra krav som är viktigare för att uppnå ett jämställt uttag av föräldraledighetsdagarna, till exempel en tvådelad föräldraledighet där hälften av föräldrapenningsdagarna öronmärks för respektive förälder. Därför anser förbundsstyrelsen att en utökning av semesterlönegrundande frånvarodagar med föräldrapenning i nuläget inte är en prioriterad fråga.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Hållbart arbete – Motionerna B60–B65 med utlåtanden

Motion B60

Toyota MHMS Mjby/IFMetall klubb avdelning 26 Östergötland

Avtala om arbetets innehåll

Vi ser en utveckling mot alltmer styrt och bundet arbete. Vi får taktade liner med korta cykeltider och begränsat arbetsinnehåll. Rotation begränsas och arbeten utarmas. Företagens detaljstyrning har ökat markant.

Detta arbets sätt riskerar också att utesluta en hel del människor från våra arbeten. Människor som av olika anledningar inte kan rotera fullt på dessa. Det kan också vara att kroppen inte orkar med en hel dag i tungt line-arbete.

Det styrda och bundna arbetet innebär att vi får stora problem att hitta anpassade arbeten för de individer som är i behov av rehabilitering.

De verktygen som vi har enligt lag och avtal samt utvecklingsavtalet har företaget mer eller mindre struntat i. Företagen bryr sig inte om att organisera arbetet med bredd och djup.

Kongressen föreslås besluta

att i kommande avtalsrörelse och kongressperiod driva frågan om begränsning av den tid som man får arbeta vid styrda och bundna arbeten och att det regelverktyget står klart och tydligt i avtalstexten

att vid styrt och bundet arbete ska individen ej stå vid en sådan arbetsplats hela arbetspasset, utan att den kraftigt reduceras per arbetsdag

att ställa krav på rotation och omväxlingen i arbetet vid styrt och bundet arbete.

Utlåtande, motion B60

Hållbart arbete syftar till att industriarbetarna ska kunna, orka och vilja arbeta inom industrin fram till sin ordinarie pensionsålder. Detta är en av de absolut viktigaste frågorna för IF Metall och det största hotet mot denna målsättning är hårt styrt, bundet arbete och korta cykeltider.

Det finns inget gott med en arbetsorganisation där det förekommer sönderstyckade jobb, enkla arbetsuppgifter med kort opplärningstid och korta cykeltider (tiden från det att ett arbetsmoment startas tills det avslutas och samma arbetsmoment börjar en gång till). Det leder till utarmning av kompetens, vantrivsel och förslitningsskador.

I arbetsmiljölagen står det att starkt styrt eller bundet arbete ska undvikas eller begränsas. Denna skrivning kan vara en utgångspunkt för lokala avtal om arbetsorganisationen på företaget. Det är betydligt svårare att föra in skrivningen i centrala avtal, då förutsättningarna för hur arbetet kan organiseras skiljer sig åt mellan olika företag, även inom samma kollektivavtalsområde.

Kongressen kan inte ensidigt besluta det som föreslås i 2:a att-satsen. I Arbetsmiljöverkets föreskrift Belastningsergonomi (AFS 2012:2) står det att arbetsgivaren ska undersöka om arbetstagarna utför arbete som är hälsofarligt eller onödigt tröttande. Arbetsgivaren ska bedöma om belastningarna enskilt eller i kombination kan innebära skador i rörelseorganen eller i stämbanden. Riskerna ska bedömas efter belastningarnas duration (hur länge), frekvens (hur ofta) och intensitet (hur mycket). I bedömningen ska fysiska, organisatoriska och psykosociala faktorer i arbetsmiljön beaktas. Om risker för skador upptäcks vid dessa undersökningar ska åtgärder vidtas, till exempel rotation eller arbetsutvidgning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna och att anse 3:e att-satsen beaktad.

Motion B61*Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland***Avtala om arbetets innehåll**

Det går en farsot inom landets industriföretag. För att uppnå maximal vinst vill företagen pressa de anställda mer.

Vi ser en utveckling mot alltmer styrt och bundet arbete. Vi får taktade liner med korta cykeltider och begränsat arbetsinnehåll. Rotation begränsas och arbete utarmas. Chefernas och företagens detaljstyrning har ökat markant.

Lagar och avtal, till exempel arbetsmiljölagen och Utvecklingsavtalet, har hitintills visat sig vara otillräckliga verktyg för att försvara gott innehåll och goda utvecklingsmöjligheter. Företagen bryr sig inte om att organisera arbetet med bredd och djup.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall som målsättning antar att begränsa styrt och bundet arbete till maximalt 75 procent av arbetstiden

att IF Metall i kommande avtalsrörelser driver frågan om begränsning av styrt och bundet arbete i enlighet med ovanstående målsättning.

Utlåtande, motion B61

Hållbart arbete syftar till att industriarbetarna ska kunna, orka och vilja arbeta inom industrin fram till sin ordinarie pensionsålder. Detta är en av de absolut viktigaste frågorna för IF Metall och det största hotet mot denna målsättning är hårt styrt, bundet arbete och korta cykeltider.

Det finns inget gott med en arbetsorganisation där det förekommer sönderstyckade jobb, enkla arbetsuppgifter med kort upplärningstid och korta cykeltider (tiden från det att ett arbetsmoment startas tills det avslutas och samma arbetsmoment börjar en gång till). Det leder till utarmning av kompetens, vantrivsel och förslitningsskador.

I arbetsmiljölagen står det att starkt styrt eller bundet arbete ska undvikas eller begränsas. Denna skrivning kan vara en utgångspunkt för lokala avtal om arbetsorganisationen på företaget. Det är betydligt svårare att föra in skrivningen i centrala avtal, då förutsättningarna för hur arbetet kan organiseras skiljer sig åt mellan olika företag, även inom samma kollektivavtalsområde.

Förbundsstyrelsen antog en plattform för Hållbart arbete 2009. Där beskrivs en av utgångspunkterna för ett hållbart arbete just med att högst 75 procent av arbetstiden upptas av ensidigt upprepat, starkt styrt eller bundet arbete. Grunden för den utgångspunkten är den dom i regeringsrätten som säger att den maximala tiden för arbete i utgångskassorna på ett snabbköp är sex timmar vid en arbetstid på åtta timmar per dag. 75 procent-principen är ett första steg mot målet, som ju rimligtvis måste vara helt i linje med arbetsmiljölagen, dvs. att denna typ av arbeten så långt som möjligt ska undvikas eller begränsas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B62*Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland***Låt medlemmar bestämma sin friskvård**

Innan januari 2018 var arbetsgivare tvungna att förhålla sig till reglerna om vilka aktiviteter som räknades som friskvård och inte av Skatteverket. Men då som nu är det fortfarande arbetsgivaren som bestämmer om att överhuvudtaget erbjuda friskvård till sina anställda och vilka aktiviteter som han eller hon godkänner. Det vill säga en anställd kan bli nekad sitt friskvårdsbidrag för att arbetsgivaren inte tycker det är en nödvändig eller fungerande aktivitet.

Det tycker inte vi är ett hållbart sätt på en arbetsplats som erbjuder friskvård till sina anställda men att de inte uppfyller arbetsgivarens kriterier på vad som är friskvård. Alla människor är olika och behöver olika form av aktiviteter för att de ska må bra. En arbetsgivare kan inte veta vad för aktivitet som är bäst för alla utan borde följa den lista som Skatteverket har tagit fram så man som individ kan använda sitt friskvårdsbidrag till det som hjälper sin hälsa på bästa sätt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla IF Metalls medlemmar ska få använda sitt friskvårdsbidrag så som de önskar så länge det följer Skatteverkets lista på godkända aktiviteter och behandlingar.

Utlåtande, motion B62

Personalvårdsförmåner är enligt Skatteverket förmåner av mindre värde som har som syfte att skapa trivsel i arbetet. Det kan vara friskvårdsbidrag, motionsaktiviteter och enklare förfriskningar som kaffe eller frukt på arbetsplatsen.

Enligt skattereglerna kan en arbetsgivare betala ett skattefritt belopp på upp till 5 000 kronor per år för friskvård. Friskvård betyder enligt samma definition enklare aktiviteter med inslag av motion eller annan friskvård, till exempel ett gymkort eller ridning. Skatteverket publicerar inte längre någon exempellista över godkända friskvårdsaktiviteter. Det beror på att listan gick att missuppfatta som en komplett lista över av Skatteverket godkända aktiviteter. Borttagandet av exempellistan innebär inte att reglerna har ändrats.

En annan regel kring friskvård är att det är arbetsgivaren som avgör om och till vilken aktivitet friskvårdsbidraget kan utbetalas. Det är fullt möjligt att avtala om lokala regler kring friskvård, men att ta upp frågan i centrala avtalsförhandlingar skulle innebära att friskvårdsbidrag inkräktar på löneutrymmet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B63

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Friskvård

I ett samhälle som ställer allt högre krav på individen att jobba allt längre upp i åren är det ännu viktigare att vi orkar ett helt arbetsliv. Företagens ansvar bör därför öka till att stimulera till ett mera rörligt liv genom att införa ett lagkrav på friskvård.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företagen ska avsätta minst 1 500 kronor i budget per anställd för friskvård

att företagen i sitt årsbokslut ska redovisa hur man arbetat med friskvård under året för att stimulera till ett mer aktivt liv utanför jobbet.

Utlåtande, motion B63

Enligt 2 kap. 1 § arbetsmiljölagen ska arbetsmiljön anpassas till människors olika förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende. Kravet på arbetsgivarna måste därför vara att se till att arbetsmiljön är av en sådan beskaffenhet att människor kan, vill och orkar arbeta fram till sin ordinarie pensionsålder, oberoende av när denna pensionsålder infinner sig. Ingen människa ska behöva avsluta sitt arbetsliv i förtid på grund av en arbetsmiljö som har slitit ut personen.

Friskvård är någonting som enskilda individer frivilligt ägnar sig åt för att må bra. Arbetsgivaren kan ge de anställda ett friskvårdsbidrag på upp till 5 000 kronor per år. Om förbundet i en avtalsrörelse skulle ställa krav på att, som det föreslås i första att-satsen,

alla arbetstagare skulle få 1 500 kronor i friskvårdsbidrag skulle detta belasta löneutrymmet.

Friskvårdsbidraget är en uppmuntran för människor att förbättra sitt välbefinnande. Det ska inte kompensera för en dålig arbetsmiljö. Om arbetsmiljön är så dålig att de anställda utvecklar skador i rörelseorganen är det inte friskvård som är lösningen. Det är snarare organisatoriska förändringar på arbetsplatsen och förebyggande sjukgymnastik på betald arbetstid som ska till i sådana fall.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B64

Avdelning 44 Halland

Lönesystem

Texterna i våra olika skrivningar runt lönesättning bygger till stor del på att det ska finnas ett lokalt framtaget lönesystem på företaget. Många av våra medlemmar och förtroendevalda vittnar om att det inte finns en fungerande lönesättning där de är anställda, flertalet av våra motparter vittnar om att de inte direkt har ett system runt sin lönesättning men att det inte heller behövs. Vi upplever att det är ett problem att vi inte har en enad syn inom organisationen vad som är ett lönesystem och vad som är en lönesättningsmodell och om det spelar någon roll vilket vi har.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det definieras vad ett lönesystem är

att det utifrån framtagna definiering görs en omfattande inventering om hur många företag som har ett lönesystem alternativt en lokalt framtagna lönesättningsmodell.

Utlåtande, motion B64

Lönesättning är en viktig fråga. I de flesta av IF Metalls centrala kollektivavtal står det att den anställde ska veta varför hen har den lön hen har och vad hen kan göra för att höja sin lön. För att lönesättningen ska uppfattas som rättvis, krävs det att de anställda förstår vilka kriterier som ligger till grund för lönesättningen och att det finns ett förtroende för att lönesättningen går rätt till. Det bästa sättet att uppnå detta är att det finns ett avtal om lönesystem på arbetsplatsen.

Förbundsstyrelsen antog 2018 den lönepolitiska utredningen. I den fastställdes bland annat förbundets syn på den lokala lönebildningen. Den lönepolitiska utredningen kom fram till samma syn på lokal lönebildning som framgår av stöd- och studiematerialet Lönesystem för utveckling i arbete och lön från 2010. Lönesystem är lokalt framförhandlade kollektivavtal. I lönesystemet anges de faktorer som ska inverka på lönen, de möjligheter till utveckling som finns i respektive befattning, vilket värde de olika delarna i systemet har och regelverket för tillämpningen. Det finns ingen anledning att revidera den definitionen.

Arbetsgivarnas syn på den lokala lönebildningen är, generellt sett, att lönen ska sättas av den lokala chefen efter ett antal fastställda kriterier i ett fördelningssystem, som kan vara överenskomna med den fackliga organisationen eller ensidigt framtagna av arbetsgivaren. Det är därför en god idé att förbundet regelbundet undersöker hur utvecklingen ser ut på arbetsplatserna när det gäller omfattningen av lönesystem och fördelningssystem.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att bifalla 2:a attsatsen.

Motion B65

Medlem Leine Johansson avdelning 38 Dackebygden

IF Metallcertifierade verktyg

Vi IF Metallare vet en hel del om den arbetsplats vi arbetar på. Vi vet vilka verktyg som är bra och vilka som vi är mindre nöjda med. Det är dags att vi sätter standarden. När det finns ett sådant system kan vi på våra arbetsplatser ställa krav att de produkter som är enligt *vår* standard köps in.

IF Metalls mål för hållbara arbeten är något som vi måste alltmer framhålla som en framtida lösning för att behålla och utveckla vår industri i Sverige.

För att skapa hållbara arbeten borde ett naturligt steg vara att använda verktyg som minimerar risken för skador och utslitna kroppar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram ett certifieringssystem där verktyg, maskiner och arbetsplatser uppfyller våra krav kring hållbart arbete.

Utlåtande, motion B65

Hållbart arbete, med allt vad det innebär, är det som ger svensk industri konkurrensfördelar. Självklart ska då hela arbetsplatsen, med yttre och inre miljö, verktyg, maskiner, arbetsorganisation etc. skapa möjligheter till ett bra arbete där de anställda kan trivas och utvecklas i en miljö fri från arbetsmiljörisker. Steget därifrån till att IF Metall ska certifiera verktyg, maskiner och arbetsplatser är inte alldeles självklart.

Ett sådant certifieringssystem skulle kräva att förbundet tillhandahåller stora personella resurser och betalar höga kostnader för att upprätthålla en standard. Förbundet arbetar redan i dag med att utveckla standarder på en rad olika områden i syfte att förbättra arbetsmiljön. Bland annat deltar personal från förbundskontoret i arbetet med att utveckla standarder och att få fram vibrationsfria handhållna verktyg som kan användas i arbetslivet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Arbetsmiljöfrågor – Motionerna B66–B80 med utlåtanden

Motion B66

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglanget, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Tillträdesrätt regionala skyddsombud

De regionala skyddsombudens uppdrag att se till att ingen drabbas av ohälsa och olycksfall på sin arbetsplats är under ständigt hot genom politiska spel. Ena stunden går dialogen om utökad besöksrätt och i andra att vi ska ersättas med en rådgivande byrå med en robot som svarar om du skulle råka fråga. Hur skulle detta leda till en säkrare arbetsmiljö?

Vi regionala skyddsombud vet hur viktiga vi är. Vi ser dagligen bristerna på arbetsmiljön, bristen på kunskap och tid hos arbetsgivarna. Det är bara att kolla på hur många påpekanden vi gör årligen. Arbetsgivarna har redan i dag svårt med att förstå regelverken och med de nya reglerna som Arbetsmiljöverket inför kommer det inte bli enklare. De regionala skyddsombudens kunskap och kompetens behövs för att stödja. Det är dags att ta dialogen till arbetsgivaren för politiken kan vi inte lita på.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att regionala skyddsombud inom IF Metall får tillträdesrätt att verka som skyddsombud på alla arbetsplatser utan skyddskommitté som har kollektivavtal med IF Metall.

Motion B67

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Tillträdesrätt för regionala skyddsombud (RSO)

RSO har i dag endast tillträdesrätt på arbetsplatser där kollektivavtal och medlemmar finns på plats. Försöket i riksdagen med att få igenom lagförslag för att låta RSO få tillträdesrätt till arbetsplatser med kollektivavtal men inga medlemmar, nådde ingen framgång då högeralliansen och SD röstade emot detta. Byggnads lyckades då i stället genom förhandling med sin arbetsgivarpart få till avtal där Byggnads RSO ska få tillträde till arbetsplatser oavsett om det finns medlemmar eller inte. Detta avtal innehöll dock begränsningar. Så länge majoriteten i riksdagen inte tillåter RSO tillträdesrätt på arbetsplatser utan medlemmar så anser vi att IF Metall inte ska vara sämre på att förhandla fram ett motsvarande avtal med sina arbetsgivarpartier.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att undersöka möjligheten att ta fram ett avtal som ger RSO tillträdesrätt till arbetsplatser med kollektivavtal utan medlemmar

att undersöka möjligheten att med arbetsgivarpart förhandla om avtal som ger RSO tillträdesrätt till arbetsplatser med kollektivavtal utan medlemmar.

Utlåtande, motionerna B66 och B67

IF Metall stödde det politiska förslaget om utökad tillträdesrätt som föll i riksdagen. Vi vet hur stor nytta våra regionala skyddsombud gör där ute och vi vet att det finns ett stort antal människor som inte har någon som tillser att de har en bra arbetsmiljö och skyddas från arbetslivskriminalitet. Den statliga utredningen som blev resultatet visar också hur sårbar verksamheten är. Det räcker med en politisk majoritet för att den ska försvinna.

Förbundsstyrelsen inser också att en utökad tillträdesrätt medför stora utmaningar för vår organisation då det rör sig om ett stort antal företag som ska ha skyddsronder. Med det sagt är vi mogna att anta utmaningen. Förbundsstyrelsens uppfattning är att frågan om

tillträdesrätt för regionala skyddsombud bör hanteras i riksavtalsförhandlingarna. Motionen bör därför överlämnas till avtalsrådet för övervägande och prioritering bland andra angelägna avtalskrav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna motionen till avtalsrådet.

Motion B68

Avdelning 16 Mälardalen

Anställningsrätten kvar vid sjukdom eller arbetsskada

Under senare år har arbetsgivarna i allt större omfattning använt sig av uppsägningar när våra medlemmar blivit långtidssjukskrivna på grund av sjukdom eller arbetsskada. Det regelverk som säger att arbetsgivaren har skyldighet att hjälpa den anställde till rehabilitering och återgång i arbete fungerar inte.

Arbetsgivaren hävdar, till och med på stora arbetsplatser med många olika arbetsuppgifter, att det inte finns anpassat arbete för den drabbade. Företagen hävdar att de inte behöver skapa några tjänster för att få den drabbade att återgå i arbete. De bollar över initiativet till individen och den fackliga organisationen. Men även när vi hävdar att det finns arbetsuppgifter, avfärdas de med att dessa ska ingå i andras tjänster/arbeten.

Vår erfarenhet säger oss att Försäkringskassan alltid går på företagets linje, och därmed hjälper företaget att bli av med den sjuke/arbetsskadade.

Det som händer är att individen slussas ut från sitt arbete till Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, och där hamnar i en situation där ingen av myndigheterna vill ta sitt ansvar, och därigenom inte får de stödåtgärder som samhället är skyldiga att erbjuda. Detta kombineras oftast med minskade inkomster från ersättningsystemen.

Samhällets resurser i kombination med arbetsgivaren behövs för att stödja den sjuke/arbetsskadade tillbaka till arbete genom rehabilitering. Felet ligger i att arbetsgivaren kan avsäga sig ansvar och kostnader.

I de flesta fallen kommer inte individen tillbaka i arbete, och i de fall hon/han gör det, är det nästan alltid genom lönebidrag på en annan arbetsplats.

En arbetsgivare blir av med sitt ansvar och en annan får gratis arbetskraft.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivaren, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen tar sitt samordnings- och rehabiliteringsansvar för att få individ tillbaka i arbete

att arbetsgivaren ska medfinansiera rehabiliteringen.

Utlåtande, motion B68

Alltför många arbetsgivare säger upp anställda med hälsoproblem, i stället för att ta ansvar för deras arbetsanpassning och rehabilitering. Detta är ett problembeteende. Vi måste som facklig organisation stärka vårt arbete på alla nivåer för att se till att arbetsgivaren tar sitt ansvar och att de åtgärder arbetsgivaren enligt lag har skyldighet att vidta sätts in så tidigt som möjligt.

För att en lyckad anpassning av arbetet och/eller rehabilitering ska komma till stånd krävs det samordnade insatser av flera aktörer med olika roller: arbetsgivaren, Försäkringskassan och sjukvården. Även kommunen kan behöva bistå i vissa fall och det finns bidrag att söka såväl från samhället som olika fonder.

Enligt 30 kap. 6 a § socialförsäkringsbalken ska arbetsgivaren svara för att de åtgärder vidtas som behövs för en effektiv rehabilitering. Detta innebär att arbetsgivaren också har ett ekonomiskt ansvar för kostnader som kan uppstå. Exakt hur långt det ansvaret sträcker sig måste avgöras från fall till fall. Försäkringskassan och kommunen kan också ha ansvar för kostnader i samband med rehabilitering.

Målet med arbetsgivarens arbete med arbetsanpassning och rehabilitering är en återgång till arbete hos arbetsgivaren. I de fall detta inte lyckas hamnar ansvaret hos Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Det kan alltså krävas två olika samordningar, i första hand mellan arbetsgivaren och Försäkringskassan, i andra hand mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Ansvaret för det anges i socialförsäkringsbalken.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B69

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Likställ missbruk av alkohol och droger

Vi har i dag arbetsgivare som gör skillnad på missbruk av alkohol och droger. Detta gör att hela rehabiliteringskedjan åsidosätts med motiveringen att droger är olagligt. Vi vill se en förändring i texter rörande missbruk så att droger inkluderas klart och tydligt.

Problemet vi har i dag är att arbetsgivare vill smita ifrån sitt ansvar gällande rehabilitering och återgång i arbete när det gäller just droger. Tittar man i texter rörande detta, till exempel socialförsäkringsbalken och arbetsmiljölagen, är det inte konstigt att de ser ett kryphål då det oftast är enbart alkohol som nämns. Det finns också flera AD-domar som bekräftar detta.

Detta resulterar tyvärr i att våra medlemmar som haft oturen att hamna i ett missbruk av droger hamnar ute i kylan utan lagstöd när arbetsgivaren vill slippa att lägga resurser på något de enbart ser som den enskildes angelägenhet och det hotar dessutom deras anställning. Det här ser vi samtidigt som droger blir mer accepterat ute i samhället och som något som används i stället för alkohol. Vi ser oss som en organisation där alla människor är lika mycket värda men i de här texterna har alkohol en högre status än den som missbrukar droger.

Lösningen på detta skulle vara att i alla texter där enbart alkohol nämns, ersätta detta med "alkohol och droger".

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lagstiftningen likställer drogmisbruk med alkoholmissbruk så att det omfattas av arbetsgivarens rehabiliteringsansvar.

Utlåtande, motion B69

Arbetsgivaren har ett rehabiliteringsansvar. Detta slås fast både i arbetsmiljölagen och i socialförsäkringsbalken. I den tidigare föreskriften Arbetsanpassning och rehabilitering (AFS 1994:1) framgick det av den 13:e paragrafen att arbetsgivaren skulle ha rutiner avseende arbetsanpassning och rehabilitering även vid missbruk av alkohol eller andra berusningsmedel.

Det som har hänt efter 1994 då den föreskriften skrevs är att missbruksbegreppet har utvidgats. I dag pratas det även om bland annat spelmissbruk och sexmissbruk. Arbetsgivarens rehabiliteringsansvar borde därför vidgas ytterligare. När Arbetsmiljöverket (AV) gjorde om föreskriften valde det att inte beskriva arbetsgivarens rehabiliteringsansvar över huvud taget. I den nya föreskriften Arbetsanpassning (AFS 2020:5) står det inte någonting om vare sig rehabilitering eller missbruksproblematik.

Det är viktigt att komma ihåg att trots att AV:s föreskrifter inte längre tar upp rehabiliteringsfrågan har lagen inte på något sätt förändrats och arbetsgivaren har enligt förbundets sätt att se det ett fortsatt rehabiliteringsansvar när det handlar om missbruk av sjukdomskaraktär. Förbundets uppfattning är att det inte föreligger sakliga skäl för vare sig uppsägning eller avsked. Arbetsgivaren har därmed ett rehabiliteringsansvar även vid narkotikamisbruk.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B70

Avdelning 26 Östergötland

Likställ missbruk av alkohol och droger

Vi har i dag arbetsgivare som gör skillnad på missbruk av alkohol och droger. Detta gör att hela rehabkedjan åsidosätts med motiveringen att droger är olagligt. Vi vill se en förändring i texter rörande missbruk så droger inkluderas klart och tydligt.

Problemet vi har i dag är att arbetsgivare vill smita från sitt ansvar gällande rehabilitering och återgång i arbete när det gäller just droger. Tittar man i texter rörande detta, till exempel socialförsäkringsbalken och arbetsmiljölagen, är det inte konstigt att de ser ett kryphål då det oftast är enbart alkohol som nämns. Det är svårt att hitta information kring hantering av hur i synnerhet droger ska hanteras och arbetsgivarens rehabiliteringsansvar i dessa frågor. Det finns också flera AD-domar som bekräftar detta.

Detta resulterar tyvärr i att våra medlemmar som haft oturen att hamna i ett missbruk av droger hamnar ute i kylan utan lagstöd när arbetsgivaren vill slippa lägga resurser på något de enbart ser som den enskildes angelägenhet och det hotar dessutom deras anställning. Det här ser vi samtidigt som droger blir mer accepterat ute i samhället och som något som används i stället för alkohol. Vi ser oss som en organisation där alla människor är lika värda men i de här texterna har alkoholisten en högre status än den som missbrukar droger. Lösningen på detta skulle vara att i alla texter där enbart alkohol nämns ersätta detta med ”alkohol och droger”.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att inleda ett samarbete med arbetsgivarna om en gemensam syn och arbetssätt när det gäller alkohol och droger

att ett förtydligande framtas kring i hur drogmissbruk ska hanteras och vad arbetsgivarens rehabiliteringsansvar innebär.

Utlåtande, motion B70

Arbetsgivaren har ett rehabiliteringsansvar. Detta slås fast både i arbetsmiljölagen och i socialförsäkringsbalken. I den tidigare föreskriften Arbetsanpassning och rehabilitering (AFS 1994:1) framgick det av den 13:e paragrafen att arbetsgivaren skulle ha rutiner avseende arbetsanpassning och rehabilitering även vid missbruk av alkohol eller andra berusningsmedel.

Det som har hänt efter 1994 då den föreskriften skrevs är att missbruksbegreppet har utvidgats. I dag pratas det även om bland annat spelmissbruk och sexmissbruk. Arbetsgivarens rehabiliteringsansvar borde därför vidgas ytterligare. När Arbetsmiljöverket (AV) gjorde om föreskriften valde det att inte beskriva arbetsgivarens rehabiliteringsansvar över huvud taget. I den nya föreskriften Arbetsanpassning (AFS 2020:5) står det inte någonting om vare sig rehabilitering eller missbruksproblematik.

Det är viktigt att komma ihåg att trots att AV:s föreskrifter inte längre tar upp rehabiliteringsfrågan så har lagen inte på något sätt förändrats och arbetsgivaren har enligt förbundets sätt att se det ett fortsatt rehabiliteringsansvar när det handlar om missbruk av sjukdomskaraktär. Förbundets uppfattning är att det inte föreligger sakliga skäl för vare sig uppsägning eller avsked. Arbetsgivaren har därmed ett rehabiliteringsansvar även vid narkotikamissbruk. Prevent tog 2022 i samarbete med LO, PTK och Svenskt Näringsliv fram materialet Alkohol och andra droger – Riskbruk, skadligt bruk och beroende. Det tar bland annat upp just arbetsgivarens rehabiliteringsskyldighet.

Förbundsstyrelsen anser det därmed inte prioriterat att t.ex. tillsätta ytterligare arbetsgrupper eller liknande för att nå en samsyn med arbetsgivarna när det gäller synen

på hur missbruk av alkohol och droger ska hanteras. Eftersom det fortfarande verkar föreliggande oklarheter i klubbar och avdelningar om förbundets riktlinjer i frågan om hur drogmissbruk ska hanteras kan det finnas anledning att förbundet gör förtydliganden och sprider IF Metalls riktlinjer inom organisationen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion B71

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Företagshälsovård

Att investera i arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet måste prioriteras. Vi ser att våra medlemmar kommer i kläm när de drabbas av arbetsskador och arbetssjukdomar utifrån de urholkningar som gjorts i socialförsäkringssystemet och inte minst avsaknaden av förebyggande arbetsmiljö- och rehabiliteringsinsatser utifrån ett systematiskt arbetsmiljöarbete.

Resultatet av avsaknaden att förebygga ohälsa på våra arbetsplatser drabbar den enskilde både fysiskt, psykiskt och ekonomiskt.

Det blir allt viktigare att få tillgång till en kvalitetssäkrad företagshälsovård utifrån behoven som finns på arbetsplatserna som i första hand ska vara proaktiva, men även möjlighet att få kvalificerad företagshälsovård utifrån specifika behov.

Andelen av avtal med företagshälsovård har minskat kontinuerligt de senaste 20 åren enligt Arbetsmiljöverket och därmed även underlaget att kunna erbjuda kvalificerad företagshälsovård blir ju allt svårare på många orter när behov avropas.

Behoven har inte blivit mindre utifrån dagens arbetsmarknad med bemanning, inhyring, visstid och entreprenader.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företagen utifrån det systematiska arbetsmiljöarbetet ska säkerställa anställdas tillgång till förebyggande hälsovårdstjänster utifrån de behov som finns på arbetsplatsen

att det införs en nationell garanti av tillgång till kvalificerad företagshälsovård för att förebygga ohälsa lokalt.

Utlåtande, motion B71

I Sverige har alla rätt till en bra och säker arbetsmiljö där sjukdomar och olycksfall förebyggs och undanröjs. Arbetsgivaren har också ett omfattande rehabiliteringsansvar som innebär att alla under sjukskrivning måste få hjälp för att kunna återkomma i arbete. Har arbetsgivaren inte tillräcklig egen kunskap eller kompetens inom området arbetsmiljö och hälsa utgör företagshälsovården en viktig resurs.

Företagshälsovården kan även hjälpa arbetsgivaren med insatser vid utredningar av arbetsskador, missbruk, krishantering, stress, kränkande särbehandling med mera, och även det som omfattar det systematiska arbetsmiljöarbetet som alla arbetsgivare har en skyldighet att bedriva. Den kan också anlitas vid organisationsförändringar för att bidra med kunskap om hur förändringarna påverkar arbetet samt vid planering av nya lokaler och arbetsmetoder, liksom vid inköp av maskiner och utrustning. Här har skyddsombuden en stor uppgift att kontrollera och säkerställa att arbetsgivaren gör rätt. Sveriges företagshälsor är en rikstäckande organisation i vilken det ställs kvalitetskrav för att antas som medlem.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B72

Avdelning 46 Blekinge

Företagshälsovård med beroendespecialist

Droger har den senaste tiden blivit alltmer tillgängliga och därmed så har också användningen ökat. Användandet av illegala preparat har blivit ett samhällsproblem, ett problem som berör människor i alla åldrar. Problem i samhället tenderar till att följa med till arbetsplatsen, och antalet drogrelaterade ärenden som dyker upp på arbetsplatserna har också ökat. Användningen av illegala droger blir ett arbetsmiljöproblem och kunskapen hur företagen ska hantera och jobba förebyggande med detta varierar.

I arbetsmiljölagen finns det reglerat vad företagshälsovården ska förse företagen med för tjänster, detta i syfte för att jobba förebyggande och främja god arbetsmiljö. Läkare, sjuksköterska, ergonom, beteendevetare och skyddsingenjörer är tjänster som företagshälsovården levererar till arbetsgivarna för att kunna leva upp till arbetsmiljölagstiftningen och arbeta förebyggande.

Vi anser att det finns ett behov av att komplettera kravbilden av expertisen som företagshälsovården levererar till arbetsgivarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall verkar för att lag, förordning och författningar (arbetsmiljölagen) ändras för att företagshälsovårdens leverans av expertis även ska omfatta beroendespecialist

att IF Metall inför nästa kongress redovisar hur man har arbetat med detta.

Utlåtande, motion B72

Förbundsstyrelsen anser att ett aktivt förebyggande arbete för att droger inte ska förekomma på våra arbetsplatser är av stor vikt för våra medlemmars säkerhet och hälsa. Företagshälsovården som är en, i detta sammanhang, viktig resurs ska utgöra en oberoende expertresurs inom arbetsmiljö och rehabilitering.

I Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) anges att ”när företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas ska den vara av tillräcklig omfattning samt ha tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för detta arbete”. Det framgår också att breda kunskaper i till exempel arbetsorganisation, beteendevetenskap, ergonomi, medicin, rehabilitering och teknik behövs inom företagshälsovården. Beroendespecialister innefattas i dessa kategorier.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det som föreslås i motionen redan är tillgodosett med nuvarande reglering. Oavsett om företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas ska dessa ha den expertkunskap som krävs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion B73

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Företagshälsovård med beroendespecialist

Droger har den senaste tiden blivit alltmer tillgängliga och därmed så har också användningen ökat. Användandet av illegala preparat har blivit ett samhällsproblem, ett problem som berör människor i alla åldrar. Problem i samhället tenderar till att följa med på arbetsplatsen, och antalet drogrelaterade ärenden som dyker upp på arbetsplatserna har också ökat. Användningen av illegala droger blir ett arbetsmiljöproblem och kunskapen hur företagen ska hantera och jobba förebyggande med detta varierar.

I arbetsmiljölagen finns det reglerat vad företagshälsovården ska förse företagen med för tjänster, detta i syfte för att jobba förebyggande och främja god arbetsmiljö. Läkare,

sjuksköterska, ergonom, beteendevetare och skyddsingenjörer är tjänster som företagshälsovården levererar till arbetsgivarna för att kunna leva upp till arbetsmiljölagsstiftningen och arbeta förebyggande.

Vi anser att det finns ett behov av att komplettera kravbilderna av expertisen som företagshälsovården levererar till arbetsgivarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lag, förordning och författningar (arbetsmiljölagen) ändras för att företagshälsovårdens leverans av expertis även ska exemplifiera beroendespecialist.

Utlåtande, motion B73

Förbundsstyrelsen anser att ett aktivt förebyggande arbete för att droger inte ska förekomma på våra arbetsplatser är av stor vikt för våra medlemmars säkerhet och hälsa. Företagshälsovården, som är en viktig resurs i detta sammanhang, ska utgöra en oberoende expertresurs inom arbetsmiljö och rehabilitering.

I Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) anges att ”när företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas ska den vara av tillräcklig omfattning samt ha tillräcklig kompetens och tillräckliga resurser för detta arbete”. Det framgår också att breda kunskaper i till exempel arbetsorganisation, beteendevetenskap, ergonomi, medicin, rehabilitering och teknik behövs inom företagshälsovården. Beroendespecialister innefattas i dessa kategorier.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att det som föreslås i motionen redan är tillgodosett med nuvarande reglering. Oavsett om företagshälsovård eller motsvarande sakkunnig hjälp anlitas ska dessa ha den expertkunskap som krävs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B74

Avdelning 1 Malmfälten, 4 Mitt i Norrland

Skärp straffen vid arbetsplatsolyckor

Under 2018 dog 58 personer på grund av arbetsplatsolyckor, en siffra som är större än på många år. Våra medlemmar och arbetare ska inte behöva gå med oron att inte komma hem efter arbetsdagens slut. Vi ser ett ökat antal arbetsplatsolyckor, men väldigt få domar som resulterar i att företaget och den arbetsmiljöansvarige utkrävs på ansvar eller döms till ett straff.

IF Metall måste ta tydlig ställning och markera att utvecklingen där fler olyckor sker utan att företagen straffas, och på så sätt tvingas göra förändringar är oacceptabel. Att någon mister sitt liv eller allvarligt skadas på grund av brister i arbetsmiljön måste kosta, annars kommer ingen förändring att ske. Det finns många företag som jobbar med arbetsmiljö på ett föredömligt sätt men det räcker inte. Alla företag måste jobba aktivt och hårdare.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att påföljden vid arbetsplatsolyckor där brister i arbetsmiljöansvar konstaterats skärps, så att den som är ansvarig ska kunna dömas till hårdare personligt straff

att arbetsplatsolyckor som resulterar i personskada ska kunna resultera i både företagsböter och personlig påföljd

att det vid olyckor som resulterar i dödsfall ska bli lättare att döma den ansvariga till fängelsestraff.

Utlåtande, motion B74

IF Metall har länge varit drivande i frågan om nolltolerans mot dödsfall orsakade av jobbet. Vi har genom aktivt arbete lyckats påverka såväl nationellt som internationellt och fått in en nollvision på flera ställen. Utöver det bedriver vi löpande opinion för att inte frågan ska falla i glömska. Ett av våra stående krav är utökade resurser till rättsväsendet när det kommer till arbetsolyckor. Det är fullt förståeligt att kräva hårdare straff för dessa brott som drabbar våra medlemmar.

Med dagens lagstiftning går det att hålla dem som möjliggjort olyckan ansvariga. Antingen genom arbetsmiljölagen eller, om uppsåt funnits, brottsbalken. IF Metall har under lång tid, med viss framgång, drivit att det ska vara straff som motsvarar brottet. Förbundsstyrelsens uppfattning är att den viktigaste frågan när det gäller att ansvariga för arbetsplatsolyckor ska dömas och få en påföljd som står i proportion till brottet är att resursbristen hos polis och åklagare åtgärdas. Mer resurser måste skjutas till.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B75

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 51 Sydvästra Skåne

Mer kunskap och utbildning i arbetsmiljö

Med alla arbetsplatsolyckor och ökade dödsfall på arbetet måste vi hitta sätt att minska dessa.

På avtalsrådet hölls en tyst minut för dem som aldrig kom hem till nära och kära efter arbetsdagens slut. ”Ingen ska behöva dö på jobbet” manifesteras ut. Räcker det? Nej är det enkla svaret. Arbetsmiljölagen är ingen facklig lag utan går under Svea Rikes lag och borde vara lika känd för allmänheten som trafikreglerna. Vi befinner oss i den varje dag därför behöver den lyftas mer.

Varför vill jag förändra?

Om vi lyckas belysa den mer på våra utbildningar, på våra arbetsplatsbesök, på besök i skolor till exempel när ungdomskommittéer besöker ungdomarna så kan vi öka kunskapen. Men än mer borde det vara lika självklart för arbetsgivare att ha kunskap om AML som de har i debet och kredit. Arbetsmiljöverket borde till exempel ha en digital kurs likt körskolans teoriprov innan de blir godkända för att anställa personal.

Skatteverket har kurser för den som blir företagare när det gäller skatter, avdrag och diverse annat men aldrig krävs det något av företagaren när det gäller människoliv. Vem som helst kan hur som helst anställa någon och ingen ifrågasätter om arbetsgivarna vet vad hen gör. Vi har lagarna men kunskapen är knaper hos de som faktiskt ska kunna den.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att medverka till att på ett organiserat sätt öka arbetsgivarens, speciellt nya, kunskaper i arbetsmiljökunskap om varför skyddsombud, skyddskommittéer finns och bör finnas på företagen

att genom samarbete med Arbetsmiljöverket få fram ett bra verktyg och eventuellt certifiering med obligatoriska kurser innan arbetsgivare får anställa personal, detta för nollvisionen av dödsolyckor, minskade olycksfall och ohälsa på våra arbeten.

Utlåtande, motion B75

I dag har vi ett organiserat informations- och utbildningsstöd till arbetsgivare och skyddsombud. Parterna och även Arbetsmiljöverket tar fram det genom Prevent.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B76*Avdelning 36 Göteborg***Standardisering av ”bättre arbetsmiljö” (BAM) utbildningen**

Utbildningen BAM är en obligatorisk utbildning för alla skyddsombud där man får lära sig grundläggande kunskaper om lagar, regelverk, avtal och föreskrifter kring förhållanden som påverkar arbetsmiljön. Deltagaren lär sig även om chefernas och skyddsombudens olika roller och ansvar i arbetsmiljöarbetet samt hur man ska samverka. Vidare lär man sig att kunna identifiera och hantera faktorer som är negativa respektive positiva för arbetsmiljön och hur man kan genomföra ett förebyggande och systematiskt arbetsmiljöarbete.

Problemet i dagsläget är att denna kurs erbjuds av en mängd olika aktörer med olika kursupplägg och olika grad av seriositet. Kursens längd kan variera från en till fem dagar samt vara fysisk eller digital.

För våra skyddsombud blir det en stor skillnad både i kunskap och i förståelse för sitt uppdrag om de har gått IF Metalls BAM-utbildning på 40 timmar som hålls i en kurslokal eller om de har gått en arbetsgivarvänlig BAM på åtta timmar som är digital. Vi måste ge skyddsombuden den kunskap som de behöver för att de på bästa sätt ska kunna utföra sina uppdrag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa ett krav på att utbildningen BAM är på minst 40 timmar och att skyddsombuden ska gå på en sådan kurs som anordnas av IF Metall eller av en av IF Metall godkänd utbildningsaktör

att IF Metall driver frågan om att göra BAM till en obligatorisk facklig 40 timmars utbildning för alla skyddsombud inom LO.

Utlåtande, motion B76

Förbundsstyrelsen har inga andra åsikter om BAM-utbildningen än att den ska vara minst 40 timmar, och inom LO driver IF Metall frågan om att få ett avtal mellan LO och Svenskt Näringsliv. Förbundsstyrelsen menar att det vore förödande att driva frågan om exakt 40 timmar utbildning för samtliga skyddsombud inom LO, eftersom det finns förbund som har BAM-utbildningar som omfattar fler än 40 timmar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion B77*Avdelning 51 Sydvästra Skåne***Krav på truckutbildning**

Vi måste få ned antalet olyckor med truck på våra arbetsplatser. Antalet anmälningar ligger på cirka 1 000/år de senaste fem åren enligt statistik från Arbetsmiljöverket.

En truckförare måste ha utbildning på de modeller av truckar som man ska framföra och samtidigt förstå vilka risker som finns kring truckkörning på arbetsplatsen. Detta säkerställs säkrast via en utbildare med kunskap/kompetens om hur man ska lära ut både teoretiska och de praktiska övningarna med hjälp av en tydlig läroplan som till exempel TLP 10.

Ett förslag är att upprätta en svensk standard för truckutbildning som redan finns för mobila plattformar. Standarden säkerställer utbildarens kunskap och kompetens (SS-ISO 18878:2013). Vi måste få bort oseriösa aktörer eller utbildare som använder sig av bristfälligt utbildningsmaterial. Vidare är det viktigt att man ser över vem som är utbildningsanordnare och då genom till exempel Swedac som säkerställer att utbildaren uppfyller ställda krav.

Kongressen föreslår besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa utbildningskrav för förare av de fordonstyper som har krav på dokumenterade teoretiska och praktiska kunskaper i AFS 2006:5

att införa en lagändring i AFS 2006:5 med krav på dokumenterade teoretiska och praktiska kunskaper som ska ske hos en ackrediterad utbildare

att upprätta svensk standard (SS-ISO) för truckutbildningens omfattning och kompetenskrav på instruktör

att på lämpligt sätt upprätta en nationell lista över ackrediterade utbildare

att införa en lagändring att repetitionsutbildning ska ske vart femte år

att en sanktionsavgift utfärdas om giltigt förarbevis inte kan uppvisas.

Utlåtande, motion B77

Olyckor med truckar inblandade är alldeles för vanliga. Förbundsstyrelsen kan också konstatera att det inte finns någon indikation på att antalet olyckor går ned. En viktig faktor för att råda bot på detta är utbildning.

I dag finns ett väldigt stort spann när det gäller kvalitet på olika truckutbildningar. Det är dock inte säkert att bästa sättet att säkerställa kvaliteten är att detaljreglera innehållet. TPL10 är i grunden väldigt omfattande och dessutom en skrift som parterna tagit fram. IF Metall behöver lyfta fram den och driva på att den ligger till grund för truckutbildningar. En AFS är en föreskrift, inte en lag. Förändringsarbetet när det gäller föreskrifter sker löpande i dialog med Arbetsmiljöverket som är den myndighet som har makt att ändra i just den här aktuella föreskriften.

Vad gäller en svensk standard är det något som skulle kunna vara ett stöd för att säkra upp truckutbildning och då kan ett krav på ackreditering vara en väg att gå. IF Metall arbetar redan i dag med att driva på för en svensk standard för truckutbildning. I dag finns en standard på internationell nivå för truckutbildning, ISO 21262:2020. Den är dock väldigt allmänt utformad och ger inte mycket stöd i arbetet med att öka kvaliteten på truckutbildning i stort. En repetitionsutbildning kan behövas om föraren har varit ifrån truckkörning en längre tid. Det kan handla om kortare tid än fem år. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det därför är viktigt att en fast tidsgräns inte införs. Behovet av repetitionsutbildning ska fastställas i en riskbedömning, oavsett hur länge sedan den aktuella truckföraren senast genomgick truckutbildning. Sanktionsavgift finns redan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad, att bifalla 2:a att-satsen, att anse 3:e och 4:e att-satserna beaktade, att avslå 5:e att-satsen och att anse 6:e att-satsen beaktad.

Motion B78

Avdelning 48 MittSkåne

Språkkunskap

På många arbetsplatser i dag upplever vi brister i det svenska språket. Det leder till säkerhetsproblem om personalen inte kan läsa eller förstå arbetsinstruktionerna på arbetsplatserna. Därför vill vi införa arbetslivssvenska på arbetsplatserna som kompetensutveckling som arbetsgivaren ska tillhandahålla när de anställer personer med språkbrister. Detta gör i sin tur att de personerna klarar sig bättre på arbetsplatsen och kan bidra mer i produktionen, vilket leder till säkrare arbetsplatser och mindre arbetsskador. Men också en vinst för samhället i stort när man kan förstå språket och utvecklas som person.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbetsgivarna ska kompetensutveckla anställd personal med bristande språkkunskaper.

Utlåtande, motion B78

Det är förbundsstyrelsens mening att arbetsgivaren har huvudansvaret för att en anställd har den kompetens som krävs för arbetet, oavsett om det är kopplat till produktivitet, kvalitet, arbetsmiljö eller något annat. Målet med kompetensutveckling kan också vara för egen trygghet och utveckling i arbetslivet i stort och även individen har ett visst ansvar.

IF Metall driver nationellt, regionalt och lokalt frågor om att samhället ska bistå med utbildningsvägar samt stöd för att stärka individers ställning på arbetsmarknaden. Förbundsstyrelsen anser att kompetensutveckling även bör kunna erbjudas i relevanta språk och för språksvaga. De flesta av våra avtal har skrivningar som gör oss delaktiga i planer för kompetensförsörjningsfrågor och att finna former för kartläggning av behov. Möjligheter till individuella utvecklingsplaner finns också i många fall.

I samband med att vissa anställningar där det tillkommer stöd från Arbetsförmedlingen förhandlas kan vi ställa krav på utbildning både från arbetsgivare och samhället. Vilka kompetenser, utbildningar och utbildningsformer som ska erbjudas bör beslutas i lokala överenskommelser mellan arbetsgivare och fack lokalt på arbetsplatsen. Därför ska vi på våra arbetsplatser ställa krav på utveckling i kompetenser, relevanta för jobbet och medlemmarna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B79

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Språkval vid arbetsmiljöarbete på arbetsplatsen

Under 2000-talet har det omkommit cirka en person/vecka på våra arbetsplatser i Sverige. Till detta tillkommer alla de arbetsplatsolyckor som är så pass allvarliga att den olycksdrabbade blir sjukskriven på kort eller lång sikt och i värsta fall aldrig mer kan återgå till sitt ordinarie arbete. Varför dessa arbetsplatsolyckor förekommer kan diskuteras länge och väl, men i grunden så måste någon ha brustit i sitt arbetsmiljöarbete i att ingen riskbedömning har gjorts, att ”man skulle bara”, kostnader och slimmade organisationer som gör att stressen ökar eller brister i rutiner och kunskapen om det arbete som skulle ha utförts inte har nått fram.

Är det då språket som är problemet? I AML (arbetsmiljölagen) Kap 3 § 3 står det att ”Arbetsgivaren skall se till att arbetstagaren får god kännedom om de förhållanden under vilket arbetet bedrivs”. Denna text ska då tolkas att arbetsgivaren måste informera arbetstagarna om risker osv. och att informationen ska anpassas så att arbetstagarna förstår riskerna, annars kan risken öka att arbetstagarna skadar sig.

I AML framgår det inte riktigt tydligt vilket språk som ska vara huvudspråket på en arbetsplats när det gäller arbete kring arbetsmiljön, dvs. riskanalyser, skyddsronder, protokoll, tillbuds/olycksfallsrapportering m.m. Detta kan vara ett problem på de företag som är internationella där företagsspråket är annat än svenska eller arbetstagarna har andra nationaliteter eller som under kortare perioder arbetar i Sverige men som normalt inte bor i Sverige och inte har svenska som första språk.

AML är skriven av en svensk myndighet och lagen är skriven på svenska och gäller i Sverige, då borde grunden för arbetsmiljöarbetet på arbetsplatserna även bedrivas på svenska. På många arbetsplatser i Sverige är detta inget problem då ägandet är svenskt och merparten av de anställda har svenska som modersmål, men samtidigt på arbetsplatserna kan det finnas arbetstagare där svenska inte är modersmålet. Här gäller det då

att tillgodose att dessa arbetstagare även får till sig den information som behövs i det dagliga arbetsmiljöarbetet på ett språk som de förstår, dvs. att skrivna instruktioner och andra dokument får bli tvåspråkiga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det inom IF Metalls samtliga kollektivavtal tydliggörs att svenska språket i tal och skrift ska vara huvudspråk i det dagliga arbetsmiljöarbetet

att det i AML tydliggörs att svenska språket i tal och skrift ska vara huvudspråk i det dagliga arbetsmiljöarbetet

att i de fall arbetsgivaren har arbetstagare som ej har svenska som modersmål, ska arbetsgivaren tillse att dessa arbetstagare får den kännedom om arbetsmiljön på ett språk som arbetstagarna förstår.

Utlåtande, motion B79

I arbetsmiljölagens kommentarer står det att instruktioner måste anpassas till varje enskild arbetstagares individuella behov och förkunskaper. Utgångspunkten för arbetsmiljölagen är alltså svenska, men arbetsgivaren kan beroende på arbetstagarnas behov vara tvungen att ta fram instruktioner, riskbedömningar m.m. på andra språk så att alla arbetstagare förstår.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att överlämna 1:a att-satsen till avtalsrådet och att anse 2:a och 3:e att-satserna beaktade.

Motion B80

Avdelning 46 Blekinge, 47 Östra Skåne

Temperaturregler i verkstäder

Som skyddsombud ska man verka för att förhindra risk för olycka och hälsa. När man hanterar ärende om värme tar stödet från Arbetsmiljöverket slut med texter som ”vid temperaturer utanför det neutrala temperaturområdet (+10 till +30) är risken för ohälsa större”.

Då vi har varmare somrar är det inte helt ovanligt med temperaturer som periodvis uppgår till 35–45 grader i våra verkstäder. Påverkan av värme vid fysiskt arbete är större än vid exempelvis kontorsarbete. Vid kontorsarbete finns tydliga fastlagda gränsvärden i regelverket. Detta saknas för verkstadsmiljöer och hade underlättat arbetet med åtgärder vid höga temperaturer. Återhämtningen tar längre tid efter fysiskt arbete i värme.

Då klimatet i världen förändras snabbt behöver dagens gränsvärde och regelverk ses över och kompletteras.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att dagens regelverk för hantering av värmerelaterade ärenden förenklas och förtydligas, gärna med gränsvärden

att kraven mot arbetsgivare på att förebygga ohälsa skärps.

Utlåtande, motion B80

Höga temperaturer i våra verksamheter är något som har existerat länge, oavsett de senaste årens varma somrar. Gjuterier och stålverk har länge hanterat frågan om värme och andra verksamheter frågan om kyla. Oavsett om det är värme eller kyla som är problemet är det viktigaste att göra en ordentlig riskbedömning och sedan agera utifrån den. Något som redan i dag går att göra genom att tillämpa arbetsmiljölagen och Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1). Om temperaturen är så hög att den riskerar orsaka

ohälsa, kan åtgärder som exempelvis regelbundna pauser, vätskeersättning eller i extrema fall kylkläder användas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Avtalsförsäkringar – Motionerna B81–B127, utom B82 2:a uppsatsen, med utlåtanden

Motion B81

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Utveckla avtalsförsäkringarna

Ej nyttjade medel i avtalsförsäkringarna återbetalas till arbetsgivaren, vi anser att ett bättre sätt att använda redan tillförda medel är att använda pengarna till att förstärka avtalsförsäkringarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att redan insatta medel i avtalsförsäkringarna återinvesteras i bättre villkor och försäkringar för medlemmarna.

Utlåtande, motion B81

I en förmånsbestämd försäkring, som bland annat Avtalsgruppsjukförsäkringen (AGS) och Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA), är den avtalade förmånen fastställd. Detta innebär att åtagandet som arbetsgivarna har gjort är att de har förbundit sig att framöver alltid garantera att den avtalade förmånen kan betalas ut. Om antalet försäkringsfall ökar kommer arbetsgivaren att få betala en högre premie för att bekosta den avtalade förmånen. Arbetsgivaren kan inte hänvisa till den högre kostnaden och kräva att de anställda ska avstå mer i löneutrymme eller få försämrade förmåner. Om antalet försäkringsfall sjunker gäller det omvända, det vill säga att vi då inte kan hänvisa till den lägre premien och kräva mer i löneutrymme eller förbättrade förmåner.

I en premiebestämd försäkring, bland annat Avtalspension SAF-LO, är förhållandet det omvända. Där är det i stället storleken på premien som är avtalad. Det är kostnaden för den premien som de anställda har avstått löneutrymme för. Hur omfattande förmånerna kan bli beror därför på hur höga kostnaderna i försäkringen blir. Arbetsgivaren har enbart förbundit sig att alltid betala den avtalade premien, men garanterar inte omfattningen på förmånerna. Dessa kan därför komma att både förbättras och försämrans medan premien är fast.

De försäkringar som gjordes i sjukförsäkringen 2008 har fått stor påverkan på skadeutfallet. Trots att AGS har haft noll (0) i premie de senaste åren har ett för stort överskott uppstått. Detta innebär att det normala sättet att reglera detta, med lägre avgift, inte har räckt till. Enligt huvudregeln skulle det innebära att överskottet beskattades med ett antal miljarder kronor.

Som ett alternativ till det valde parterna (LO och Svenskt Näringsliv) i stället att förhandla om frågan. I två förhandlingar, 2011 och 2014, överenskomts därför att inbetalda avgifter till AGS-försäkringen för åren 2004–2008 skulle betalas tillbaka till försäkringstagarna, det vill säga arbetsgivarna. I förhandlingen hävdade arbetsgivarna att återbetalning skulle ske utan någon villkorsförbättring, eftersom AGS är en förmånsbestämd försäkring. Eftersom LO valde att lyfta in dessa förhandlingar som en del av de samordnade kollektivavtalsförhandlingarna kunde dock förbättrade villkor i TFA, AGS och Premiefrielseförsäkringen genomföras samtidigt. Dessutom kunde det nya föräldrapenningstillägget införas den 1 januari 2014.

Om överskott skulle uppstå i någon av de förmånsbestämda försäkringarna är huvudalternativet för parterna (LO och Svenskt Näringsliv), under förutsättning att de inte kommer överens om annat, att ett sådant överskott kommer att beskattas och sedan finnas som eget kapital i försäkringsbolaget.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B82

Avdelning 46 Blekinge, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

En försäkring i tiden

Eftersom det i dag är möjligt att jobba efter 65 års ålder, bör försäkringarna fortsätta gälla så länge man har rätt att arbeta. När en höjning av pensionsåldern sker, bör försäkringarna anpassas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalsförsäkringar och trygghetsförsäkringar anpassas till dagens arbetsmarknad och gäller så länge man har rätt att arbeta

att medlemsförsäkringar anpassas till dagens arbetsmarknad och gäller så länge man har rätt att arbeta.

Utlåtande, motion B82

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år och så länge den försäkrade arbetar har bifallits av tidigare avtalsråd och kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater. Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år fanns dock inte med bland de krav som ingick i LO-samordningen inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kravet kvar på LO:s prioriteringslista. Detta innebär att kravet kvarstår inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar. Förbundsstyrelsen anser att kravet ska drivas i kommande förhandlingar.

När det gäller medlemsförsäkringar är det redan så att försäkringarna fortsätter att gälla för den som kvarstår i arbete efter 65 år och har meddelat det till Folksam, dock som längst till 69 år.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B83

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Avtalsförsäkringar ska gälla hela anställningstiden

Åldern i våra avtalsförsäkringar gäller bara tills man blir 65 år. Därför måste det ändras för att vi ska ha ett kollektivt försäkringsskydd även de sista åren i vårt arbetsliv. Avtalsförsäkringens ska ändras så den gäller så länge man är anställd.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att höja åldern i berörda avtalsförsäkringar så den motsvarar gällande lagstiftning i lagen om anställningsskydd.

Motion B84

Avdelning 34 Borås

Anpassa avtalsförsäkringarna till att gälla så länge individen är yrkesverksam

Avtalsförsäkringarna är en viktig del i tryggheten för oss arbetare.

Från 2020 har vi rätt att kvarstå i anställning till 68 års ålder och från 2023 höjs den åldern till 69 år. Åldersgränsen föreslås också höjas för både allmän pension och garanti-pension.

Tryggheten för arbetare måste hänga ihop med de politiska besluten.

Villkoren i avtalsförsäkringarna ska gälla under tiden man är yrkesverksam oavsett ålder. Vid LO:s kongress 2016 bifölls motion om att avtalsförsäkringarna ska gälla under hela arbetslivet, det är hög tid att agera för vår trygghet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att stärka tryggheten för arbetare genom villkoren i avtalsförsäkringarna ska gälla under hela vårt yrkesverksamma liv.

Utlåtande, motionerna B83 och B84

Yrkandet att avtalsförsäkringarna ska gälla även efter 65 år och så länge den försäkrade arbetar har bifallits av tidigare avtalsråd och kongresser. Förbundsstyrelsen anser att medlemmar som arbetar efter 65 år ska ha samma försäkringsskydd som sina yngre kamrater. Kravet om att kollektivavtalade försäkringar ska gälla efter 65 år fanns dock inte med bland de krav som ingick i LO-samordningen inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kravet kvar på LO:s prioriteringslista. Detta innebär att kravet kvarstår inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar. Förbundsstyrelsen anser att kravet ska drivas i kommande förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B85

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

AGS-ersättning

Vi föreslår att sjukperioden avseende avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) förlängs, dagens AGS-regler gäller från dag 15 till dag 360. Därefter återstår endast sjukpenning att leva på. De medlemmar som blir sjukskrivna längre än ett år drabbas svårt ekonomiskt då de ska leva på den inkomst Försäkringskassan grundar sig på.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att dagsersättningen för AGS ska betalas ut under hela perioden som sjukpenning är beviljad, även efter dag 360.

Motion B86

Avdelning 7 Gävleborg

Avtalsgruppsjukförsäkring (AGS) under hela sjukpenningperioden

Dagersättningen i AGS är fortfarande som längst 360 dagar i en sjukperiod. Det innebär att efter 360 dagar får den som fortfarande är sjuk ingen AGS-ersättning, utan bara sjukpenning. Skäligt vore att AGS-försäkringen även ska gälla efter 360 dagar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om förbättringar i AGS-villkoren

att AGS-ersättningen utökas så att den gäller under hela tiden individen uppbär sjukpenning.

Motion B87*Avdelning 16 Mälardalen***Retroaktiv utbetalning av månadsersättning från AGS-försäkringen**

I det fall som Försäkringskassan bedömer att en person inte längre kan ta något som helst arbete på arbetsmarknaden, kan Försäkringskassan besluta om att bevilja sjukersättning. Sjukersättning utbetalas från och med det datum då man bedömdes att inte längre kunna arbeta. Det kan innebära att sjukersättning utbetalas retroaktivt från Försäkringskassan.

Efter ett beslut om beviljad sjukersättning kan man ansöka om månadsersättning från AGS-försäkringen. Ett positivt beslut från AFA Försäkring gäller från och med Försäkringskassans beslutsdatum – inte från det faktiska datum då sjukersättningen börjar utbetalas. Det här kan innebära att man kan ”förlora” ganska stora belopp.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att villkoren i AGS-försäkringen gällande månadsersättningen förändras så det blir möjligt att få retroaktiv utbetalning vid beviljad sjukersättning för den försäkrade

att retroaktiv ersättning från AGS-försäkringen ska räknas från samma datum som Försäkringskassan börjar utbetala sjukersättning.

Motion B88*Avdelning 26 Östergötland***AGS hela yrkeslivet**

Nu när möjligheten att arbeta längre finns borde allt annat som är kopplat till yrkeslivet hänga med. Någon som jobbar längre än 65 år ska kunna få AGS under hela sitt yrkesliv. För den som behöver vara sjukskriven efter 65 års ålder men ändå vill eller känner att den behöver kvarstå i sitt yrke kan det bli ett hårt slag att AGS:en stryps månaden innan denne fyller 65 år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS kan användas så länge någon väljer att kvarstå i arbete.

Motion B89*Avdelning 36 Göteborg***Förändringar i AGS**

Dagens regelverk i AGS behöver moderniseras.

Den som är gravid kan ha rätt till graviditetspenning om man har ett fysiskt ansträngande arbete eller har risker i arbetsmiljön och din arbetsgivare inte kan omplacera dig till andra arbetsuppgifter.

Arbetslivet i dag ställer högre och högre krav på våra medlemmar. Produktivitet, hög närvaro på arbetsplatsen är bara några saker som påverkar din lön samt att samhället i dag är mer upplyst om hur saker påverkar det ofödda barnet gör att fler gravida blir hemma med graviditetspenning i dag.

Att ovanpå detta vara hemma med graviditetspenning som inte ger rätt till AGS gör att kvinnofällorna blir fler. Frågan har också aktualiserats de senaste åren i spåren av covid.

Parterna gjorde ett tillfälligt undantag och tillät arbetare som var hemma med graviditetspenning att vara berättigade till AGS.

Detta vill vi inom IF Metall Göteborg förändra.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att graviditetspenning ska likställas med en vanlig sjukskrivning och ge rätten till AGS.

Motion B90

Avdelning 34 Borås

AGS-förmåner efter 65

Enligt nuvarande villkor upphör rätten till AGS-förmåner vid ingången av den månad den anställde fyller 65 år. Enligt nuvarande lagstiftning har man rätt att kvarstå i anställning fram till 68 års ålder. Dessutom kan man ha rätt till sjukpenning vid sjukdom om man kvarstår i anställning efter 65 års ålder.

Den som väljer helt eller delvis att vara yrkesverksam efter 65 år ska inte ha sämre villkor än någon annan om den blir sjuk. Därför är det viktigt att våra avtalsförsäkringar är anpassade till den som är yrkesverksam efter 65 år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-försäkringens villkor ändras i § 3 till att AGS-förmåner gäller så länge man är yrkesverksam.

Motion B91

Avdelning 34 Borås

AGS-ersättning under sjukpenningtid

Enligt dagens villkor i avtalsgruppsjukförsäkringen kan den försäkrade erhålla dag-ersättning fram till den 360:e dagen i sjukperioden, därefter lämnas ingen dag ersättning.

Ekonomin för den som är sjuk längre än 360 dagar blir sämre. Därför bör vår avtalsgruppsjukförsäkring stötta upp under hela sjukskrivningsperioden, även efter dag 360.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGS-försäkringens villkor ändras i § 16 med att ta bort tidsgränsen för lämnad dag ersättning.

Utlåtande, motionerna B85–B91

Det som föreslås i motionerna fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kraven kvar på LO:s prioriteringslista. Detta innebär att kraven kvarstår inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar och att förbundsstyrelsen anser att kraven ska finnas med i kommande förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B92

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Försäkringsskydd vid färdolyckor

Vi har ett hål i vårt försäkringsskydd vad gäller olycksfall där fordon inte är inblandat. Detta gäller färdolyckor med icke försäkringspliktiga fordon till och från arbetet. Medlemmar har hamnat mellan stolarna som helt oskyddade trots allvarliga skador med lång sjukskrivning och rehabilitering efter till exempel en halkolycka med cykel.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att införa ett heltäckande försäkringsskydd då det gäller olycka vid färd till och från arbetet oavsett färdmedel som inte är försäkringspliktigt.

Motion B93

Avdelning 43 Kronoberg

Försäkrad till och från arbetet

I dagens samhälle där vi ska tänka på miljön och vår påverkan på klimatet är det viktigare än någonsin att våra medlemmar väljer miljövänliga alternativ att ta sig till jobbet. Men att uppmuntra våra medlemmar att cykla till jobbet kan vara problematiskt då de är i stort sett oförsäkrade till och från jobbet. Om man råkar ut för en olycka får du ingen täckning för inkomstbortfall och för att ha någon möjlighet att få ersättning för sveda och värk måste hen ha varit sjukskriven i 30 dagar. Detta upplever vi som helt förkastligt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AFA-villkoren för färdolyckor till och från jobbet likställs med övriga olycksfall i försäkringen.

Motion B94

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Ersättning från AFA vid färdolycksfall

När olycksfall sker på arbetsplatsen betalar TFA vid inkomstförlust från dag ett inklusive karensdag. Vi vill likställa att samma regler även gäller färdolycksfall, så är det inte i dag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TFA betalar ut full inkomstförlust vid färdolycksfall.

Motion B95

Avdelning 14 Värmland

TFA § 6 Ersättning under akut sjuktid

Om man cyklar eller går till jobbet och skadar sig, får man inte ersättning för inkomstförlust från TFA-försäkringen under akut sjuktid. När trafikförsäkrat fordon är inblandat kan ersättning för inkomstförlust under akut sjuktid utges från fordonsförsäkringen.

Arbetsgivaren vill ha friska och hälsosamma arbetare. Bland annat så ordnas kampanjer och utlottningar för att få fler att gå och cykla till jobbet. Det bör då även ligga i arbetsgivarens intresse att den anställde är väl försäkrad vid dessa aktiviteter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra villkoren i TFA-försäkringen, så att även färdolycksfall där ej trafikförsäkrat fordon är inblandat omfattar ersättning för inkomstförlust under akut sjuktid så att full ersättning ges enligt skadeståndsrättsliga regler.

Utlåtande, motionerna B92–B95

Förbundsstyrelsen håller med om att det behövs förändringar i TFA gällande färdolycksfall. Det som föreslås i motionerna har tidigare bifallits av LO-kongressen. Inför avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020 kom kraven inte med i LO-samordningen. Kraven finns dock kvar på LO:s prioriteringslista inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B96

Avdelning 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Försäkringsskydd vid hantering av fordon

Många av våra medlemmar hanterar fordon i sitt dagliga arbete. Vid lastning och lossning av lastbilar och tankbilar klättrar man dels upp på bilen för att säkra last eller för att öppna/stänga luckor på tankar, dels vid förflyttning uppe på tankbilar vid fyllning av olika fack.

Våra medlemmar kör även in och ut last-/tankbilar för lastning och när de är färdiglastade. Vid lastning med truck i containrar/trailrar är golven ibland så dåliga att golvet riskerar att brista så att truck och last går igenom.

Vid frågan om vilka försäkringar som gäller får vi till svar att bilens trafikförsäkring är det som gäller. Utländska bilar hanteras dagligen och vi vet att dessa åkerier inte har avtal, men vi vet inte om de är rätt försäkrade. Vad händer om en olycka inträffar?

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skapa ett försäkringsskydd som täcker olyckor och skador vid arbete med, vid och på fordon.

Utlåtande, motion B96

Förbundsstyrelsen håller med om att det behövs förändringar i Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA) gällande färdolycksfall. Just vad det gäller arbete vid, på och med trafikförsäkringspliktiga fordon finns skydd genom trafikförsäkringen, alternativt genom trafikskadeföreningen, vid de fall ingen försäkring är tecknad eller om det gäller utländska fordon. På LO:s prioriteringslista inför kommande avtalsförsäkringsförhandlingar finns krav om förbättringar av TFA gällande färdolycksfall med. De kom dock inte med i LO-samordningen inför avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020, utan kvarstår till kommande förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B97

Avdelning 10 Dalarna

Ta bort självrisk i AFA-TFA-försäkringen

Parterna har från och med 2021-01-01 kommit överens om förändringar i arbetsskadeförsäkringen AFA-TFA. Vi förstår att den viktiga frågan om att få bort vållandeprövningen vid arbetssjukdom kostade oss något och att det blev att återinföra en självrisk. Självrisk fungerar på så sätt att det från ersättningen för kostnader, dras en självrisk som uppgår till 500 kronor i varje skada. För att någon betalning ska göras ska det sedan återstå minst 100 kronor (inkl. dröjsmålsränta). Detta innebär i praktiken att ersättning understigande 600 kronor inte betalas ut.

Detta gör att medlemmarna inte ser någon vits med att skicka in kvitton utan struntar i det och risken är också att de tappar förtroendet för försäkringen. Det är en stor andel medlemmar som i de tidigare villkoren påvisat stor tacksamhet för att få ersättning. Medel som egentligen skulle ha gått ut till den enskilde, om än en liten summa, blir i slutändan en stor summa som inte går ut till skadade medlemmar som det är tänkt utan tillbaka till arbetsgivarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att förhandlingar inleds för att ta bort nuvarande självrisk i AFA-TFA-försäkringen.

Motion B98

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten

Medlemmarna ska inte förlora ekonomiskt på en arbetsskada

I och med införandet av självrisk på 500 kronor för utbetalningar från AFA så gör våra medlemmar en förlust varje gång de har en kostnad vid arbetsskada, oavsett om det är en akutersättning som är på 500 kronor eller om medlemmen har varit borta en längre tid så medlemmen får 14 500 kronor i stället för 15 000 kronor i ersättning från AFA.

Medlemmarna gör alltså alltid en förlust på 500 kronor vid arbetsskada.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att avskaffa självrisken vid arbetsskada.

Motion B99

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 34 Borås, 36 Göteborg

Slopa självrisk på arbetsskador på kollektivavtalade försäkringar, AFA

Självrisken som LO och Svenskt Näringsliv har förhandlat, är bara en kostnad för våra medlemmar. Villkorsändring för arbetsskadeförsäkring (TFA) för privat sektor från 1 januari 2021.

Det kan inte vara rätt att arbetstagarna ska stå för en självrisk vid en arbetsskada. Drygt 60 000 arbetsskador rapporteras till AFA per år. 60 000x500 kronor = 30 000 000 kronor. Detta måste vi förändra.

Lägg då till att belopp under 100 kronor inte betalas ut av AFA. Det blir en kostnad för varje arbetsskada på 599 kronor.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att självrisken på 500 kronor slopas för kostnader för en arbetsskada.

Utlåtande, motionerna B97–B99

Förhandlingsresultatet i 2020 års avtalsförsäkringsförhandlingar mellan LO och Svenskt Näringsliv blev att arbetstagarsidan bland annat fick igenom det viktiga, högt prioriterade kravet om slopad vållandeprövning vid arbetsskada. Därutöver togs den övre åldersgränsen vid cancer orsakad av asbest bort, vilket innebär att fler drabbade kan få ersättning. För att nå förhandlingsresultat är kompromisser oftast nödvändiga. I detta fall gjordes en överenskommelse om återinförande av självrisk. Förbundsstyrelsen anser att det i nuläget inte är prioriterat att verka för att inleda förhandlingar om att slopa den nyligen införda självrisken.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B100

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Arbetskadeförsäkring

I dagsläget får många av våra medlemmar inte sina arbetssjukdomar godkända.

Arbetskadeförsäkringen är en av de socialförsäkringar som på senare år blivit bortglömd. I sin nuvarande form är arbetskadeförsäkringen ojämlig, orättvis och oförutsägbär.

Vi vill föreslå en förändring som på ett ganska enkelt sätt undanröjer dessa problem, nämligen en lista över accepterade arbetssjukdomar i likhet med den danska modellen.

I dag finns en ILO-lista över yrkessjukdomar men den är inte tillräcklig.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ILO-listan på godkända arbetsskador utökas.

Motion B101

Avdelning 10 Dalarna

Modernisera TFA

När man skadas av sitt arbete så har vi ett försäkringssystem som kan hjälpa oss ekonomiskt. Om man skadas genom ett olycksfall har man stora möjligheter att få sin skada godkänd i Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) hos AFA. Men är man skadad utav en sjukdom, till exempel belastningsskador, måste man först få sin skada godkänd hos Försäkringskassan eller att skadan finns med på ILO-listan, vilket menas med internationellt godkända arbetsskador.

Den ILO-lista som TFA-försäkringen bedömer mot är senast reviderad 1980 (R 121), och där finns inte belastningsskador med. Det finns en mer modern ILO-lista (R 194) som är från 2002, och i den finns bland annat belastningsskador med. Används den senare ILO-listan kommer troligtvis fler att kunna få ersättning tidigare för sina arbetsskador.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att TFA-försäkringen ska bedömas mot ILO-R 194 vid arbetssjukdomar.

Motion B102

Avdelning 14 Värmland

Tillämpa en uppdaterad ILO-lista

Enligt nuvarande regler måste en arbetssjukdom/diagnos finnas med på ILO konvention 121 i tabell 1 över yrkessjukdomar (den så kallade ILO-listan) från 1965 (reviderad 1980), eller få ett godkännande hos Försäkringskassan för att den ska kunna prövas hos TFA-försäkringens skadevillkor. Mycket har hänt inom arbetsliv och forskning sedan denna lista skapades, och den har i andra sammanhang ersatts med mer uppdaterade regelverk.

Med nuvarande regelverk möts skadade personer av en tidskrävande process som ofta ger avslag, varför man många gånger avstår från att anmäla arbetssjukdom till försäkringen.

År 2010 uppdaterades ILO-listan, vilket gör det lättare för AFA Försäkring att pröva beslut om arbetssjukdom/diagnos utan att man först fått den godkänd hos Försäkringskassan. Men ändå används den gamla ILO-listan vid prövning hos TFA-försäkringens skadevillkor.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den uppdaterade ILO-listan från 2010 ska användas vid bedömning av yrkes-sjukdomar.

Utlåtande, motionerna B100–B102

Det finns många angelägna krav på förbättringar i TFA-försäkringen och alla kan inte drivas samtidigt. Kraven fanns inte med bland de krav som togs med i LO-samordningen inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kravet på att använda senaste ILO-listan med på LO:s prioriteringslista. Det innebär att kraven kvarstår inför framtida avtalsförsäkringsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B103

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Avtalsförsäkringar – ILO-listan

I vår arbetsskadeförsäkring (TFA) har vissa arbetssjukdomar inte behövts prövas av Försäkringskassan utan AFA Försäkring har gjort en utredning om sjukdomen berott på skadlig inverkan i arbetet. Dessa arbetssjukdomar som AFA Försäkring utreder finns listade i ILO-förteckningen om yrkesskador som är från 1980. Det finns en uppdaterad ILO-lista från 2010 som omfattar även belastningsskador vilket skulle öka chansen för våra medlemmar att få pröva om deras besvär är arbetsrelaterade, men den används inte.

År 1990 godkändes 72 procent av alla som drabbades av arbetssjukdom som arbets-skada, 15 år senare var siffran 16 procent. Därefter har möjligheten att få tidsbegränsad sjukersättning tagits bort vilket innebär att nästan inga arbetssjukdomar prövas av Försäkringskassan. Därför är det av stor nödvändighet att vi träffar överenskommelse med Svenskt Näringsliv om den uppdaterade ILO-listan.

Trots att det finns ett kongressbeslut från 2012 på LO-kongressen om att driva frågan mot Svenskt Näringsliv har inte våra förhandlare tagit med detta i förhandlingarna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att IF Metall tillsammans med de andra LO-förbunden driver i förhandlingarna med Svenskt Näringsliv att senaste ILO-listan ska ligga som grund för bedömning av arbetssjukdomar.

Utlåtande, motion B103

Det finns många angelägna krav på förbättringar i TFA-försäkringen och alla kan inte drivas samtidigt. Kravet fanns inte med bland de krav som togs med i LO-samordningen inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kravet på att använda senaste ILO-listan med på LO:s prioriteringslista. Det innebär att kravet kvarstår inför framtida avtalsförsäkringsförhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B104

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Utökat omställningsstöd

När våra medlemmar blir arbetslösa har de möjlighet att få omställning så att de kan hitta ett nytt arbete. Tyvärr är resurserna som kan användas i omställningsförsäkringen väsentligt mindre än motsvarande försäkring på tjänstemannasidan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att omställningsförsäkringen ändras så att den motsvarar försäkringarna som tjänstemännen (inom till exempel Unionen) har i dag.

Utlåtande, motion B104

Villkoren mellan olika yrkesgruppers omställningsavtal varierar mellan branscher, men det är rimligt att anta att jämförelsen i detta fall syftar på skillnader mellan tjänstemän och arbetare inom våra branscher, det vill säga främst mellan TRR och TSL. Skillnaderna mellan avtalen är inte alltid enkla att jämföra i kvalitet och innehåll. Åtgärderna som erbjuds är anpassade efter målgruppens behov och förutsättningar. Möjligheter till ny anställning och tid i arbetslöshet skiljer sig åt. Tjänstemän har generellt något högre löner och en starkare ställning på arbetsmarknaden, de gynnas därför både intäkt- och utgiftsmässigt i en omställningslösning. Arbetsgivarens avgift är också något högre även procentuellt.

Coachning och rådgivning finns inom båda avtalen, men skiljer sig något i längd och finansiering. Inom TSL kan ersättningen fördelas inom gruppen, till den med störst behov. I TRR erbjuds rådgivningen knutet till individen. Vilket sätt som är mest fördelaktigt beror således på gruppammansättningen, tid, aktuell arbetsmarknad och annat.

För våra medlemmar kan avgångsbidrag (AGB) bli aktuellt som en engångsutbetalning. För tjänstemän anslutna till TRR är det motsvarande AGE som i stället är en utfyllnad vid a-kassa som betalas under en del av arbetslöshetsperioden. Vilken försäkring som innebär högst ersättning är beroende av tid i arbetslöshet och tidigare lön. Kvalificeringen till försäkringen bedöms vara likvärdig.

Möjligheterna till studiestöd har funnits inom TRR, men inte inom ramarna för TSL. Med det nya huvudavtalet minskar skillnaderna i detta avseende. Det finns nu, under vissa förutsättningar, möjlighet till omställningsstudiestöd och kompletterande studiestöd även inom TSL. Det kompletterande studiestödet är lika för både arbetare och tjänstemän. Skillnader i tillgång till köpta utbildningar och validering vid omställning utjämnas också i och med det nya huvudavtalet. Det finns mycket riktigt skillnader i vad som kan erbjudas vid omställning, men vi kan inte heller fullt ut anpassa omställningslösningar för arbetare efter behoven och förutsättningarna inom tjänstemannagruppen.

Förbundsstyrelsens mening är att det nya huvudavtalet innebär nya möjligheter för våra medlemmar såväl under anställning som i, eller vid risk för, arbetslöshet. I och med den nya regleringen kommer TSL att ges nya förutsättningar och uppdrag som bör ges tid att utvärderas innan vi ställer nya krav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B105

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Omställning hela yrkeslivet

Åldern i TSL omställning trygghetsråd gäller bara tills man blir 64 år och 11 månader. Den borde ändras till att gälla så länge man har rätt att vara kvar i arbetslivet. Om några

år så finns möjligheten att jobba kvar till 69 år och vissa politiska partier tycker att vi ska jobba till vi är 75 år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att höja åldersgränsen i omställningsförsäkringen löpande så att den motsvarar åldern som vi har rätt att vara kvar i arbetslivet.

Utlåtande, motion B105

Då den genomsnittliga livslängden ökar i Sverige blir det fler som lever på pension. För att pengarna i pensionssystemet ska räcka till kommer riktåldern för pension att höjas enligt den parlamentariska pensionsgruppens överenskommelse. Den innebär också att åldern för arbetstagarens rätt att kvarstå i anställningen enligt 32 a § LAS stegvis höjs till 69 år. Den pensionsrelaterade åldersgränsen i pensionssystemet och i angränsande trygghetssystem såsom a-kassan ska anpassas, och höjs till 66 år fr.o.m. 2023. Den så kallade riktåldern, som kommer att styra när man tidigast kan ta ut allmän pension, är beslutad till att vara 67 år från 2026. Den kommer att följa medellivslängdens utveckling och höjas stegvis. Angränsande trygghetssystem kopplade till riktåldern kommer också då att följa med.

I TSL:s regelverk framgår det bland annat att omställningsstöd och AGB kan beviljas till och med månaden före den då arbetstagaren fyller 65 år.

Parterna i det nya huvudavtalet är överens om att förutsättningslöst utreda åldersgränsen på 65 år i kollektivavtalade försäkringar. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att avtalsförsäkringar anpassas till riktåldern på samma sätt som det är beslutat att gälla för a-kassan och andra trygghetssystem. Om åldersgränsen höjs löpande så att den blir högre än riktåldern och så länge du har rätt att vara kvar i arbetslivet skulle det däremot kunna innebära att pensionsuttaget skjuts upp med hjälp av exempelvis AGB. Det är inte omställningsförsäkringens syfte.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B106

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne

Förbättring av villkoren i Försäkring om avgångsbidrag (AGB)

När våra medlemmar blir uppsagda på grund av arbetsbrist och är 40 år fyllda, betalar Försäkring om avgångsbidrag (AGB) ut engångsbelopp till de drabbade.

Detta gäller inte de som får en sjukersättning och som tvingas att avsluta sin anställning på grund av hälsoskäl. Arbetsgivarna ser detta som ett ypperligt tillfälle att avsluta anställningen på grund av personlig arbetsbrist.

Vi tycker att detta är en rättvisefråga. När man får en sjukersättning drabbas man ekonomiskt. Man har ofta gått länge med endast sjukpenning som inkomst. De första 360 dagarna har man haft en AGS-ersättning, men efter det har man enbart sjukpenning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGB även ska gälla vid en avslutad anställning på grund av hälsoskäl.

Motion B107

Avdelning 14 Värmland

AGB-ersättning vid uppsägning på grund av hälsoskäl

Enligt rådande villkor i AGB-försäkringen så är det tvunget att man blir uppsagd på grund av arbetsbrist för att vara berättigad till ersättning.

Vi ser allt fler anställda som fysiskt och/eller psykiskt slitits ut på sin arbetsplats eller drabbas av sjukdom som gör att man inte kan fortsätta i sitt nuvarande arbete. Man blir då uppsagd på grund av personliga skäl och tvingas sluta sin anställning utan ersättning och utan något försäkringsstöd.

När en sjuk människa tvingas lämna sitt arbete är det rimligt att det finns åtminstone samma skydd som när en fullt frisk person tvingas lämna arbetsplatsen på grund av arbetsbrist.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att AGB-försäkringen även omfattar de som sägs upp på grund av hälsoskäl.

Utlåtande, motionerna B106 och B107

LO och Svenskt Näringsliv undertecknade den 22 juni det nya huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningsskydd. IF Metall valde kort därefter, i likhet med andra fackförbund och arbetsgivarorganisationer, att ansluta sig till huvudavtalet. Det nya huvudavtalet innebär såväl förbättrade möjligheter till kompetensutveckling som nya anställningsskyddsregler. Förändringarna i lagar och avtal ska tillämpas från den 1 oktober 2022.

Det nya huvudavtalet innehåller nya villkor för avgångsbidrag (AGB), där de nya bestämmelserna ger den anställde vars anställning upphör på grund av sjukdom rätt till AGB. Detta gäller vid uppsägning från arbetsgivaren eller genom en överenskommelse mellan den anställde och arbetsgivaren om egen uppsägning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B108

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Höj ersättningsbeloppet i AGB

Det blir allt svårare att få en ny anställning om man som lite äldre förlorar sitt arbete. Facket har alltid sett positivt på rationaliseringar. En förutsättning har dock varit att vi haft ett fungerande skyddsnet vårt namnet. I dag beror stödet från samhället på vilken regering vi har. Ersättningsbeloppet i denna försäkring borde höjas rejält, upp till det tio-dubbla.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ersättningsbeloppet i Avgångsbidragsförsäkringen (AGB) höjs kraftigt.

Motion B109

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Höj ersättningsbeloppet AGB

Rationaliseringar och ålder påverkar vår arbetsplats och medlemmar förlorar sitt arbete, utbudet av arbetsmarknadsutbildningar är begränsat i dag i landet. Nytt yrkesliv är kostsamt, speciellt om man är i slutet av sitt arbetsliv så är det inte meningen att en omskolning ska vara alltför kostsam.

För att säkerställa en jämlik omskolning så behöver AGB-ersättningen höjas avsevärt så våra medlemmar har likvärdig möjlighet för omskolning oavsett plånboksstorlek.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att höja AGB-ersättningen i våra avtalsförsäkringar.

Utlåtande, motionerna B108 och B109

Förbundsstyrelsen konstaterar att höjda ersättningsbelopp i AGB är ett nytt krav gällande avtalsförsäkringar. Eftersom det redan finns många krav på förbättringar av avtalsförsäkringarna måste de olika förslagen vägas mot varandra. Kravet om höjda ersättningsbelopp i AGB fanns inte med inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020 och det finns inte heller med på LO:s prioriteringslista. På nämnda lista finns ett antal angelägna redan bifallna krav som förbundsstyrelsen önskar genomförda innan nya krav ställs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion B110

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås

Föräldrapenningtillägget (FPT)

Vi vill att IF Metall ska verka för att föräldrapenningtillägget i våra kollektivavtalsförsäkringar ska förbättras och följa föräldraledighetslagen med möjlighet att söka ersättning för tre perioder. Föräldraledighetslagens regelverk ger möjlighet att dela upp ledighet i tre perioder per kalenderår och i AFA:s villkor gällande ersättning står att ”rätt till FPT har anställd under en sammanhängande period”. Rätten till ersättning ska följa rätten till ledighet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att föräldrapenningtillägget ska förbättras och följa rätten till ledighet enligt föräldraledighetslagen

att ansökan om ersättning för tre perioder under ett kalenderår även gäller föräldrapenningtillägget.

Utlåtande, motion B110

Det som föreslås i motionen fanns inte med bland de krav som LO-samordningen hade prioriterat inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna i 2020 års avtalsrörelse. Icke desto mindre finns kraven kvar på LO:s prioriteringslista. Detta innebär att kraven kvarstår inför framtida förhandlingar om avtalsförsäkringar och att förbundsstyrelsen anser att kraven ska finnas med i kommande förhandlingar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B111

Avdelning 36 Göteborg

Trygghet för efterlevande

De arbetsgivare som tecknat kollektivavtal betalar även in pengar till de anställdas framtida pension. Detta innebär för IF Metalls medlemmar ganska många tusenlappar per år. Cirka 23 000 kronor per år är ingen ovanlighet. Det innebär mycket pengar efter ett halvt arbetsliv för att inte tala om efter ett helt arbetsliv. Det kan i slutänden handla om över en miljon kronor inklusive avkastning.

Om den anställde avlider innan avtalspensionen hunnit betalas ut måste den anställde ha valt till ett återbetalningsskydd för att undvika att hela sparkapitalet tillfaller de generationskamrater som inte heller valt återbetalningsskydd. Att välja till återbetalningsskyddet innebär att hela sparkapitalet betalas ut till den anställdes make/maka/sambo eller

barn. Vi som fackförbund och även LO rekommenderar att de anställda väljer till återbetalningsskydd för att ge de efterlevande en ökad trygghet och ge dem en större chans att kunna bo kvar i bostaden till exempel.

Återbetalningsskyddet är en form av livförsäkring som inte kostar något utan endast innebär att den anställde inte får extra pengar i form av arvsvinst. Arvsvinsten uppgår för yngre anställda till endast några få tiotal kronor per år, vilket är en försumbar summa. Om den anställde väntar med att välja till återbetalningsskyddet mitt i arbetslivet är risken stor att hälsodeklarationen inte blir godkänd och skyddet uteblir för ”gamla” pengar.

För att underlätta för våra medlemmar och övriga anställda föreslår vi att återbetalningsskyddet ska vara automatiskt förvalt, men ska kunna väljas bort för den som absolut inte vill ha det. Det har inneburit (stora) tragedier för alltför många medlemmars efterlevande när det uppdagats att den avlidne inte valt till återbetalningsskydd, men förmodligen skulle gjort det om denne fått information om hur det funkar.

I till exempel avtalspensionerna KAP-KL och AKAP-KL är återbetalningsskyddet automatiskt förvalt men kan väljas bort! Även Handels har vid sin kongress tagit beslut om att verka för detta. Varför ska inte alla IF Metalls medlemmar få samma trygghet för sina familjer som Handelsanställda och Kommunalare som är anställda av kommuner, landsting och regioner?

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att återbetalningsskyddet ska vara automatiskt förvalt i avtalspensionerna och att möjlighet ska finnas att välja bort det för den som absolut inte vill ha det.

Utlåtande, motion B111

För den som är ensamstående utan barn är ett återbetalningsskydd, rent ekonomiskt, dåligt. Enligt uträkningar som LO har gjort innebär ett val av återbetalningsskydd att den egna pensionen kan minska med 5–15 procent, beroende på vid vilken ålder det väljs, eftersom man går miste om de arvsvinster som annars läggs till pensionen. Förbundsstyrelsen menar att den grundläggande kollektiva tanken inom tjänstepensionen skulle försvinna vid ett automatiskt förvalt återbetalningsskydd. Förbundsstyrelsen anser att om återbetalningsskyddet aktivt måste väljas bort så är risken överhängande att de som inte har ett stort försörjningsansvar får försämrade pension, vilket kommer att ställa den enskilde i en svår ekonomisk situation under pensionärlivet.

Förbundsstyrelsen anser dock att det finns ett värde i att det finns en förklaring på nyvalsblanketten om vad återbetalningsskydd är och att det krävs en hälsodeklaration om man vill lägga till den vid senare tillfälle.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B112

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Uttag av avtalspensionen

Dagens system kring uttag av vår avtalspension fungerar inte riktigt bra. Vi har medlemmar som blir lidande på grund av att de inte förstår hur dagens system fungerar. Även om förvaltarna i god tid meddelar via brev att det är dags att göra ett aktivt val hur man vill ha avtalspensionen utbetald, till exempel på fem - tio år eller livsvarigt.

Man ska fylla i en papperskopia och skicka in till sin förvaltare minst två månader innan man har fyllt 65 år. Man kan inte ens göra valet via en hemsida med e-legitimation eller mobilt bank-ID, nej varför ska det vara så enkelt?

Men det största bekymret är inte om det kan göras på nätet eller inte, utan att våra medlemmar i allmänhet tror att detta inte berör mig som tänkt jobba vidare ett tag till

efter 65 år. Utan det gör jag senare när det är dags att sluta jobba, det är ju bara att anmäla in två månader innan jag tänkt att få pensionen utbetald.

Sen när man fyller 65 år börjar det komma påminnelser om att man ska lämna in kontouppgifter var man ska få sin avtalspension utbetald. Det kommer både via brev och via Kivra om man är ansluten där, det går också bra att lämna information via nätet med e-legitimation eller mobilt bank-ID, konstigt att det fungerar men inte att göra ett aktivt val av utbetalningstiden och så vidare. Där står det också att eftersom man inte gjort något aktivt val så kommer din avtalspension att utbetalas livsvarigt, alltså med ett delningstal mellan 20 och 25 år, eller något.

Regelverket måste ändras så att systemen håller ihop. Varför måste valet av utbetalningsperiod göras två månader innan jag fyller 65 år när man till den allmänna pensionen anmäler två månader innan jag tänkt gå i pension oavsett ålder.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skyndsamt driva på frågan att vid uttag av avtalspension ska arbetstagaren, i likhet med vad som gäller vid uttag av allmän pension, meddela pensionsförvaltaren två månader i förväg att utbetalning ska ske samt under hur lång tid och till vilket konto, oavsett ålder.

Utlåtande, motion B112

Förbundsstyrelsen förstår problematiken kring att man i det ena pensionssystemet, det allmänna, måste meddela två månader innan man avser att ta ut sin pension och att i det andra, Avtalspension SAF-LO, sker det automatiskt när man har fyllt 65 år. När den en gång har börjat betalas ut från Avtalspension SAF-LO går det inte att stoppa.

Anledningen till att utbetalningarna sker automatiskt är att samma person kan ha ett stort antal fondförvaltare, som den inte är medveten om att den har valt någon gång i livet. Våra medlemmar är inte alltid medvetna om detta med flytträtten av sina äldre fondval, vilket gör att de inte alltid vet vilka och hur många fondförvaltare de har. Om parterna skulle komma överens om att ändra utbetalningsförfarande, skulle det krävas ett bredare grepp kring vilka fondförvaltare som den enskilde har valt. Som det ser ut i dag har vi genom Fora inte den tjänsten, utan det är den enskilde som i så fall får ha kontroll över sina fondval.

Förbundsstyrelsen är positiv till förenklingar, men det som föreslås innebär ett nytt krav. Det fanns inte med inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2022 och det finns inte heller med på LO:s prioriteringslista.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B113

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne

Avtalspension från första kronan varje månad

Många av LO-kollektivets medlemmar startar sitt arbetsliv tidigt och förlorar med andra ord betydande inbetalningar till sin pension. För enkelhetens skull så borde detta redovisas varje månad på lönespecifikationen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åldersgränsen i avtalspensionen helt tas bort så att avtalspensionen betalas in på inkomst oavsett ålder.

Motion B114

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Avtalspension från första förvärvslön

Vi arbetar i en bransch som är både fysiskt och psykiskt ansträngande. Vi sliter ut våra kroppar i förtid. Det enda vi hör talas om hela tiden är att vi ska arbeta längre och pensionsåldern höjs. Detta är politikens lösning för att vi ska kunna få en dräglig pension.

De som arbetar i tjänstemannayrken kommer att klara av detta och därmed höja sin pension. Vi vet dock att verkligheten ser annorlunda ut för oss. Troligtvis kommer inte våra kroppar att orka ända fram och statistiken säger detsamma. Detta innebär en sämre pension och livskvalitet.

För att minska denna skillnad på pension mellan tjänsteman och arbetare ska avtalspensionen betalas in från första till sista intjänade förvärvslönen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att avtalspension ska intjänas från första förvärvslönen

att avtalspension ska intjänas så länge man förvärvsarbetar.

Motion B115

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Tjänstepension och Livsarbetspension harmoniseras med höjd pensionsåldersgräns

Den allmänna pensionsåldern har under åren höjts men tjänstepensionen och livstidspensionen har inte hängtt med i utvecklingen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbeta fram en förändring som följer myndigheternas förändring gällande pensionsålder.

Motion B116

Avdelning 4 Mitt i Norrland

Höjd ålder för insättning till Avtalspension SAF-LO

I och med att man höjer åldern för att kunna börja ta ut allmänna pensionen från 61–67 år till 64–69 år, föreslår vi kongressen att verka för att insättningen i avtalspensionen höjs till 69 år om man står kvar i yrkeslivet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Avtalspension SAF-LO betalas in till 69 år om man står kvar i yrkeslivet

att driva frågan inom LO.

Motion B117

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Pensionsinsättning hela arbetslivet

Det är klart att vi kommer att vara tvungna att arbeta längre än till det år vi fyller 65, är det rimligt att även våra pensionsinsättningar ska fortsätta att betalas in fram till pensionsdagen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att pensionsinsättningarna till avtals- samt deltidspensionen fortsätter betalas in fram till den dag våra medlemmar går i pension.

Motion B118

Avdelning 46 Blekinge, 49 Nordvästra Skåne

Pension

Dagens pensionssystem bör ses över och reformeras, våra politiska partier har bara haft en parameter man använt då vi lever längre än tidigare och det är höjd pensionsålder som har varit deras recept.

Vi vet att ett flertal inom IF Metall håller inte ett helt arbetsliv. Många som arbetar inom industrin börjar också vid en tidigare ålder än många akademiska yrken. Sammantaget gör det att vi arbetar och betalar skatt i ett flertal år mer än många som valt att läsa på högskola eller universitet till andra yrken.

Vi anser att det finns ytterligare parametrar att använda för att få framtidens pensionssystem att räcka till. Där är både avsättning till den allmänna pensionen som inte är förändrad på ett antal år och även hur många år man varit yrkesverksam och betalt skatt.

Vi förespråkar ett pensionssystem med flexibla regler som i stället på fasta åldrar borde vara kopplat till antal yrkesverksamma år med inbetalning till pensionssystemet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillse att alla får avtalspension för hela sitt yrkesliv

att det inför kommande avtalsrörelse blir en prioriterad fråga.

Motion B119

Avdelning 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Avtalspension

Under nuvarande avtalsperiod har vi fått en sänkning från när man börjar få avtalspension i våra kollektivavtal.

Men vi är inte färdiga, i båda ändar finns det brister eftersom avtalspension bara betalas in om jag är i åldersintervallet 22–65 år.

Vi anser att målet är att avtalspension ska betalas in hela yrkeslivet och därmed borde vi färdigställa detta snarast.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla får avtalspension för hela sitt yrkesliv

att avtalspension för hela yrkeslivet inför kommande avtalsrörelse blir en prioriterad fråga.

Motion B120

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Pensionsinbetalning efter 65 år

Månaden innan man fyller 65 år upphör inbetalningarna till Avtalspension SAF-LO, om man inte kommer överens med arbetsgivaren om annat. Detta är i praktiken inte genomförbart då arbetsgivaren oftast vill komma undan så billigt som möjligt.

En ökad medellivslängd påverkar nästan alla politiska förslag i riktningen att vi alla måste stanna kvar i yrkeslivet längre upp i åldrarna, då måste det också vara en självklarhet att pensionsinbetalningar görs utan krav på egna lokala uppgörelser efter fyllda 65 år.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att pensionsinbetalningar görs så länge man är yrkesarbetande.

Motion B121

Toyota MHMS Mjby/IFMetall klubb avdelning 26 Östergötland

Tjänstepension från första arbetsdag

Vi jobbar i en bransch där vi ofta börjar jobba i tidiga år samtidigt som det är fysiskt ansträngande arbeten. Hela tiden pratas det om att vi ska jobba längre men vi vet att verkligheten för oss och våra medlemmar ofta är att vi inte orkar ens till 65 års ålder. De som vidareutbildar sig direkt efter gymnasiet och sedan börjar i ett tjänstemannayrke kommer antagligen klara att jobba längre och därmed höja sin pension medan de som jobbar och betalar mer i skatt redan från 19 års ålder eller tidigare bestraffas med att inte få inbetald tjänstepension förrän de fyllt 25 år.

För att minska skillnaden i pension mellan arbetare och tjänstemän bör tjänstepension betalas in från första arbetsdagen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att tjänstepension börjar att gälla från första arbetsdagen, oavsett ålder.

Motion B122

Avdelning 30 Bohuslän-Dal

Ta bort åldersgränser för intjänande av avtalspension

Inom förbundets olika verksamheter är det i dag inte ovanligt att medlemmar uppmanas att arbeta längre. Att då samtidigt drabbas av att intjänningen till avtalspensionen upphör vid fyllda 65 år är i våra ögon både ologiskt och djupt orättvist.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att varje intjänad krona ska vara underlag för avtalspension oavsett ålder.

Utlåtande, motionerna B113–B122

Frågan om att premieinbetalning till Avtalspension SAF-LO ska ske för hela intjänandeperioden, från första till sista kronan oavsett ålder, är en mycket angelägen fråga för hela LO-kollektivet. Kravet har bifallits av flera LO-kongresser och ingick bland de krav som drevs i de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020. Kravet om att helt ta bort åldersgränserna i Avtalspension SAF-LO gick inte igenom, men i den preliminära överenskommelsen mellan LO och Svenskt Näringsliv är parterna överens om en successiv sänkning av åldern, till 22 år, för intjänande av avtalspension. Kravet om inbetalning av premier till Avtalspension SAF-LO från första till sista kronan oavsett ålder kvarstår inför framtida förhandlingar.

Våra kollektivavtalade deltidspensionsuppgörelser är överenskomna att gälla från första till sista kronan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B123

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 36 Göteborg

Premiebefrielseförsäkring vid föräldrapenning

För att öka jämställdheten är det extra viktigt att premiebefrielsen vid föräldrapenning ska gälla i 18 månader och likställas med 5 § i föräldraledighetslagen med rätten att vara ledig i 18 månader.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att premiebefrielsen vid föräldrapenning ska gälla i 18 månader och likställas med föräldraledighetslagen med rätten att vara ledig i 18 månader.

Utlåtande, motion B123

Premiebefrielseförsäkringen betalar i dag pensionspremien under högst 13 månader per födsel. Förbundsstyrelsen anser det rimligt att förlänga premiebefrielsen vid föräldrapenning att gälla i 18 månader. Det stämmer bättre med reglerna i föräldraledighetslagen om rätt att vara helt ledig för vård av barn till dess barnet är 18 månader. Kravet fanns dock inte med inför de gemensamma avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020 och det finns inte heller med på LO:s prioriteringslista. På nämnda lista finns ett antal redan bifallna och angelägna krav som förbundsstyrelsen önskar genomförda innan nya krav ställs.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion B124

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Premiebefrielse vid tillfällig föräldrapenning

För att öka jämställdheten är det extra viktigt att premiebefrielsen även ska gälla vid tillfällig föräldrapenning.

Det är heller ingen nyhet att det är just kvinnor som tar ut flest dagar med tillfällig föräldrapenning och blir med automatik också mest drabbade med till exempel lägre lön och pension som följd.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att premiebefrielsen även ska gälla vid tillfällig föräldrapenning.

Motion B125

Avdelning 26 Östergötland

Premiebefrielse vid VAB

I dag är premiebefrielsen reglerad så att den inte går in vid VAB (tillfällig föräldrapenning).

Många saker kan vara avgörande för hur pensionen påverkas för individer. I dag är det fortfarande så att kvinnor i hög utsträckning tar det största ansvaret för VAB. Männens uttag av VAB 2020 låg på 39 procent enligt SCB. Detta gör att det då får en stor påverkan på pensionen för den individ som tar det stora ansvaret.

Den långsiktiga lösningen är såklart att åtgärder i form av avtal och lagar ger möjligheter för ökad jämställdhet i föräldraförsäkringen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att i kommande försäkringsförhandlingar avtala så att även VAB ingår som ett villkor att få pension insatt enligt den beräkning som är för respektive avtalsområde.

Utlåtande, motionerna B124 och B125

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är otillfredsställande att längre perioder med tillfällig föräldrapenning inte ersätts via premiebefrielseförsäkringen.

Kravet har också bifallits av LO-kongressen 2020 och finns numera med på LO:s prioriteringslista.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion B126

Avdelning 10 Dalarna

Förhandla om kriterier för projekt och samtalsmedel i Avtalat

Det nya bolaget som ersätter Facket försäkrar-verksamheten är som vi uppfattar det, ännu i sina startgröpar. Den tidigare verksamheten hade ett väl inarbetat koncept med utbildade försäkringsinformatörer som hade god kontakt med anställda och medlemmar på företagen. Avdelningarna fick medel tillbaka efter redovisade försäkringsinformationer. I det nya ska vi ansöka om medel på förhand.

Det är många frågor som ännu är obesvarade vad det gäller hur det nya Avtalat på bästa sätt ska fungera så att medlemmarna får hjälp och kunskap om sina kollektivavtalade försäkringar även i framtiden. Inför verksamhetsåret 2022 skulle vår avdelning ansöka om projekt- och samtalsmedel. Det visade sig vara så hårt styrt för vad du kunde få medel för att det var ingen idé att ens försöka. Att det nya systemet floppade visade sig tydligt då de fick avbryta ansökningsprocessen för att de flesta ansökningarna inte uppfyllde kriterierna.

Avtalat menar att medlemmarna ska fixa allt själva via digitala verktyg vilket är en realistisk bild av hur det ser ut i verkligheten. En del försäkringsfrågor kan vara svåra och medlemmarna har behov av stöd av någon de litar på. Där är vi fackligt förtroendevalda en viktig spelare.

Vi ser också att vårt sätt att arbeta med försäkringsinformation på ett stödjande vis även bidrar till att bibehålla eller öka organiseringen till facket. Avtalat verkar vilja koppla bort den personliga delen varpå vi anser att detta är ett slag mot facklig organisering. Detta kan vi inte acceptera och inte heller stödja.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förhandlingar om Avtalats kriterier för projekt- och samtalsmedel inleds

att Avtalats kriterier för projekt- och samtalsmedel ändras så att avdelningarna lättare kan få del av medlen.

Utlåtande, motion B126

Förbundsstyrelsen delar bilden som beskrivs i motionen, och IF Metall har också reagerat över detta och kommit med ett förslag om att tillsätta en arbetsgrupp tillsammans med Avtalat för att just titta på de frågor som berörs i motionen. En arbetsgrupp är tillsatt. Denna arbetar i skrivande stund för fullt med att ta fram nya riktlinjer för både samtals- och projektmedel. Förhoppningsvis blir detta klart under hösten 2022 för att börja gälla från och med verksamhetsåret 2023.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion B127

Avdelning 16 Mälardalen, 18 Örebro län, 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 44 Halland, 46 Blekinge, 47 Östra Skåne, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Rättshjälp sjukpenning

I dag har man som medlem i IF Metall rätt att ansöka om rättshjälp i ärenden som rör arbetet. Det har däremot inte gått att ansöka om rättshjälp i sjukpenning- eller sjukersättningsärenden då man ansett att det inte rör arbetet, utan att det tillhör socialförsäkringen.

I vissa specifika fall har IF Metall beviljat rättshjälp i sjukpenning- eller sjukersättningsärenden, men då har det varit kopplat till en arbetsskada eller så har man prövat av speciella skäl.

I dag hjälper avdelningarna medlemmarna att ompröva och överklaga sjukpenning- eller sjukersättningsärenden. Även om försäkringsansvariga och försäkringshandläggare på avdelningarna är duktiga så är de inte utbildade jurister. Vi tror att många medlemmar skulle vinna större framgångar i sina ärenden om de kunde få rättshjälp även i sjukpenning- och sjukersättningsärenden. Det finns andra fackliga organisationer som har så i dag och vi tycker att även medlemmar i IF Metall ska ha den möjligheten.

Vi anser att rättshjälpen skulle stärka medlemskapets värde och våra medlemmars ärenden skulle drivas på ett mer rättssäkert sätt. De skulle inte vara beroende av vilken försäkringskompetens som finns i avdelningen och de skulle inte lockas av att ta hjälp av andra bolag utanför organisationen som skor sig på deras bekostnad.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall utökar möjligheten att ansöka om rättshjälp även i sjukpenning- och sjukersättningsärenden.

Utlåtande, motion B127

Förbundsstyrelsen menar att det redan i dag finns möjlighet att ansöka om rättshjälp i sjukpenning- och sjukersättningsärenden. Rättshjälp kan sökas dels utifrån att medlemmen har arbetsrelaterade besvär men också genom rätten att få sitt ärende prövat i särskilt principiella viktiga frågor.

Utgångspunkten för förbundskontorets arbete är att bevilja rättshjälp i ärenden som bedöms möjliga att vinna i högre instans. Vid denna bedömning finns en god säkerhetsmarginal och syftet är att medlemmarna inte ska göra rättsförluster. När ett ärende kommer till förbundskontoret ska det vara så väl utrett att ett beslut om rättshjälp kan fattas på de inkomna handlingarna som finns. För att ta fram ett bra underlag som ligger till grund för att fortsätta driva ärendet med framgång, fordras goda kunskaper hos skyddsombud och försäkringshandläggare på klubbar och avdelningar. För att uppnå dessa kunskaper erbjuder förbundet utbildning för att utreda och handlägga ärenden.

Förbundsstyrelsen ser mot denna bakgrund inga skäl till att föreslå förändringar när det gäller denna rättshjälpspraxis. Därtill skulle det vara olyckligt att ta bort kunskapen om utredning och handläggning från klubbar och avdelningar i försäkringsärenden.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Dagordningens punkt 19 Vårt samhälle

Inledning

En hållbar framtid – vårt gemensamma ansvar

IF Metall är en stark fackförening med goda förutsättningar att påverka det samhälle vi lever i. Vi finns till för våra medlemmar och det är vår uppgift att rikta strålkastarljuset mot de problem våra medlemmar möter i vardagen.

I arbetet för en hållbar framtid är IF Metalls första prioritet medlemmarnas trygghet.

Trygghet är att veta att den egna kompetensen ständigt utvecklas och kommer att vara tillräcklig för att leva upp till de krav som ställs på en industriarbetare i en tid av snabb förändring och teknikutveckling.

Trygghet är att veta att de pensionsavsättningar som görs under ett arbetsliv är tillräckliga för att vi ska kunna leva anständigt när vi har gått i pension. Trygghet är en trygg anställning med en lön som går att leva på.

Trygghet är att veta att samhället har förmågan att erbjuda det stöd vi behöver för att komma i arbete igen när vi drabbas av arbetslöshet.

Trygghet är att vi kan gå till våra arbeten och känna tillit till att vi kommer att komma välbehållna hem igen. När vi drabbas av skada eller sjukdom ska vi kunna känna trygghet i att vi inte kommer att tvingas in i fattigdom eller tvingas tillbaka till arbetet i förtid, utan att vi har möjlighet att vara sjuka tills vi blir friska och får den rehabilitering som behövs.

Trygghet är också att våra politiska företrädare har en långsiktig plan för industrins omställnings- och konkurrenskraft, vilket säkrar våra jobb inför framtiden.

Ett samhällsengagerat IF Metall är en stark politisk kraft. Vi kommer aldrig att vinna en slutgiltig seger som tryggar arbetares rättigheter för alla kommande generationer. Om vi inte är beredda att ständigt ta kampen för våra rättigheter kommer vi på sikt att förlora dem. Det bästa sättet att förbättra den värld vi lever i och vår framtid är genom att organisera oss och genom att ta makt över den politiska dagordningen. IF Metall ska verka i opposition mot politik som vi inte stöder, oavsett vilka som sitter i regeringen och på andra politiska nivåer, men vi måste också vara beredda att själva engagera oss.

IF Metall är en feministisk och inkluderande organisation som bygger på alla människors lika värde. Vår fackliga gärning tar sin utgångspunkt i solidaritet mellan människor samt respekt för mänskliga och fackliga rättigheter, både på hemmaplan och internationellt. Därför tar vi avstånd från organisationer och politiska partier som motverkar jämställdhet och/eller som grundar sin verksamhet och samhällssyn på främlingsfientliga och antidemokratiska värderingar.

IF Metall förespråkar fri, rättvis och öppen handel. Därför är både medlemskapet och engagemanget i EU viktigt för oss. Genom EU:s inre marknad får Sverige tillgång till en hemmamarknad med över en halv miljard konsumenter. Genom EU:s frihandelsavtal får vi dessutom bättre villkor i de förhandlingar och handelsavtal som vi har med länder utanför EU. Industriexporten skapar jobb för Sveriges industriarbetare och bidrar med pengar som kan användas till att förbättra den svenska välfärden. Men för oss som fackförening handlar EU om mer än så. Det handlar också om att genom internationellt samarbete skapa regler som sätter människa framför marknad och ger de fackliga rättigheterna en högre status. Rysslands vedervärdiga anfallskrig mot Ukraina understryker betydelsen av ett starkt och enat EU-samarbete.

En hållbar framtid för IF Metall innebär att vi har möjlighet att verka både fackligt och politiskt. IF Metall ska ha förmågan att påverka politiken i samhällsfrågor som har betydelse för våra medlemmars liv och vardag, på de nivåer där politiken drivs och där makten att påverka finns. Industrijobben är beroende av lokalt och regionalt engagemang för att skapa bra villkor, så att arbetsplatserna ska kunna investera och växa. Det handlar

om yrkesutbildning för unga och vuxna och om bra infrastruktur. En väl fungerande välfärd med skola, vård och omsorg spelar en avgörande roll för våra medlemmars arbetsliv och vardag.

Det räcker inte med att ha IF Metallmedlemmar i regeringen. Verklig förändring kommer underifrån. Vi måste verka på alla demokratiska nivåer i samhället. Detta kan vi bara göra genom ett djupt, ömsesidigt samarbete med politiskt likasinnade och därför är den facklig-politiska samverkan viktig att slå vakt om.

IF Metalls facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna handlar om att utveckla politik utifrån en gemensam ideologisk värdegrund. En samverkan går djupare än ett samarbete. IF Metall samarbetar med andra organisationer och politiska partier kring olika sakfrågor, men vi samverkar enbart med Socialdemokraterna. Det är genom stadigvarande samverkan med ett statsbärande parti som vi kan få politiskt gehör och inflytande. Vi kan se att vårt idoga engagemang för en svensk nyindustrialisering har omsatts till konkret regeringspolitik som banat väg för omfattande investeringar i klimatsmart tillverkningsindustri. Snabbt förverkligande av ett system för korttidsarbete under coronapandemin räddade många av våra medlemmar från en upprepning av den forna alliansregeringens passivitet under finanskrisen. Jobb tryggades. Inskrivningar på Arbetsförmedlingen uteblev. Ett sådant gehör vet vi av erfarenhet att vi inte får från regeringar ledda av andra politiska partier.

Utifrån det parlamentariska läge som rådde efter valet 2018 var det nödvändigt att en blocköverskridande överenskommelse slöts. Sverige hade den största borgerliga riksdagsmajoriteten sedan den allmänna rösträttens införande i Sverige. Trots detta har vi en socialdemokratiskt ledd regering, vilket på många områden inneburit en gynnsammare politik för våra medlemmar och ett större gehör för våra fackliga frågor än vad som annars hade varit fallet. Något vi inte minst kunnat se i regeringens hantering av den kris som orsakats av coronapandemin. Samtidigt är det förbundsstyrelsens uppfattning att Socialdemokraternas egen politik måste vara handlingskraftig och syfta till att skapa ett samhälle som står starkt såväl i vardagen som i kristider. Vi ser därför ett behov av att IF Metall, genom facklig-politisk samverkan, driver krav som utvecklar och förbättrar Socialdemokraternas egen politik. Detta ska vi göra genom en ärlig och öppen dialog där både samförstånd och kritik är möjligt. Detta är inte en tid att vända Socialdemokraternas ryggen, utan tvärtom ta nya krafttag för en bättre och mer långtgående påverkan.

För att vi och våra idéer ska kunna få det genomslag som behövs måste fler IF Metallmedlemmar finnas och verka på politiska förtroendeuppdrag för Socialdemokraterna, i kommuner, regioner och riksdag. För att våra idéer ska kunna få näring från arbetsplatserna föreslår förbundsstyrelsen ett mål om att en procent av IF Metalls aktiva medlemmar ska ha förtroendeuppdrag för Socialdemokraterna 2027.

Vår nutid och vår framtid innehåller stora utmaningar som måste lösas gemensamt och i stor skala om de ska vara verkningsfulla. Klimatfrågan är en av vår tids stora frågor som i grunden påverkar både de nutida och framtida förutsättningarna för svensk industri och våra medlemmars arbetsliv. Industrins klimatpåverkan är stor och måste minska kraftigt. Detta innebär att omfattande förändringar kommer att krävas om en hållbar framtid ska vara möjlig. Här är industrins insatser för omställning avgörande. Svensk industri och IF Metalls medlemmar är en del av lösningen.

IF Metall ska vara en kraft för förverkligande av Parisavtalet och motverkande av den globala temperaturhöjningen. Detta kräver att vi är en aktiv röst i debatten, men också en stark kraft för politisk påverkan. Här har vi både ett folkbildande och opinionsbildande ansvar. Fler måste förstå vad industrin kan bidra med i miljö- och klimatfrågan. Klimathotet är globalt. Politik och opinion måste inse att helheten förlorar på att marginalisera industrin i Sverige och Europa för att i stället se den flytta till andra delar av världen. Vi ska inte lägga över problemen på andra, utan i stället ta ansvar för att nya teknisklösningar utvecklas i Sverige.

Vi verkar för satsningar på forskning, innovationer, utbildning, förverkligandet av digitaliseringens och klimatomställningens möjligheter samt investeringsfrämjande åtgärder, som ger svensk industri ökad konkurrenskraft. På så sätt bidrar IF Metall inte bara

till arbetet med att utveckla en hållbar industri, vi bidrar också till att skapa jobbtrygghet för våra medlemmar.

En hållbar framtid måste inte bara vara klimat- och miljömässigt hållbar, den måste i lika hög grad även vara socialt hållbar. Klimatarbetet och det fackliga arbetet måste gå hand i hand. IF Metall kommer aldrig acceptera att klimatarbetet används som en förvändning för att ignorera fackliga rättigheter. IF Metall kan heller inte acceptera att man under klimatpolitisk flagg låter kortsiktighet och okunskap styra tillståndsprovningar på ett sätt som håller tillbaka utvecklingen för den svenska industrin.

Välfärd – vi ska kunna vara sjuka tills vi blir friska

För att ett jämlikt samhälle ska vara möjligt är välfungerande socialförsäkringar en absolut nödvändighet. Våra trygghetssystem ska vara solidariskt och gemensamt finansierade. Tilliten mellan människor stärks när vi har tillgång till en välfärd som omfattar alla och där alla bidrar, efter förmåga, till den gemensamma finansieringen. Trygghetssystemen ska vara byggda för att jämna ut risker mellan olika grupper på ett rättvist sätt. Syftet är att garantera en rimlig levnadsnivå, samtidigt som alla ges det stöd som är nödvändigt i omställningen från sjukdom eller arbetslöshet tillbaka till arbetslivet. En god arbetsmiljö är den grundval som ett långt och friskt arbetsliv vilar på. Sjukdom får aldrig tvinga människor in i ett liv av fattigdom.

IF Metall ser stora behov av att utveckla den sociala tryggheten. Samtidigt är vi medvetna om att resurserna aldrig kommer att räcka till allt och att prioriteringar därför är nödvändiga. IF Metall kan inte förespråka allt åt alla. Det finns en styrka i att kunna prioritera även om valen är svåra att göra. Utan prioriteringar blir vi verkningslösa. Bara genom att ställa tuffa, men realistiska, krav kan vi få det politiska genomslag som vi behöver för att stärka de områden som är mest angelägna för våra medlemmars sociala trygghet.

En av IF Metalls främsta prioriteringar är en upprustning av sjukförsäkringen. Strama tidsgränser behöver övergå till att bli stödjande hållpunkter anpassade till varje människas behov. Rehabiliteringsinsatserna måste förstärkas. Utgångspunkten för regelverk och regeltillämpning måste vara människors behov, inte systemets. Alla måste kunna känna sig trygga i att deras sjukförsäkring hanteras rättssäkert. Människor får aldrig falla mellan stolarna eller fara illa av regelkrångel.

Skatter är till för att stärka vårt gemensamma samhällsprojekt och utjämna klyftor. Skatterna ska bära upp en välfärd som ska komma alla till del utifrån vars och ens behov. Skattesystemet ska ha en omfördelande effekt och samtidigt utformas rättvist utifrån människors bärkraft. För att rättvisa ska vara möjligt måste privilegierade gruppers möjligheter till kryphål upphöra. Skattesystemen ska behandla människor lika, så att skatten på pensioner och ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet får en utformning som är densamma som vid beskattning av arbetsinkomster. Kapitalbeskattningen måste bidra med mer, men samtidigt utformas på ett sådant sätt att den inte motverkar industriinvesteringar.

Starka offentliga finanser är helt avgörande för en uthållig finansiering av vårt försvar samt skolan, vården, omsorgen och för värnet av våra gemensamma trygghetssystem, även i ekonomiskt svåra tider. Samtidigt ser vi att Sverige behöver investera i en modern och välfungerande infrastruktur, vägar, järnvägar, elnät som kan möjliggöra utvecklingen i dag, men också fortsätta att tjäna framtida generationer. Sverige har i dag ordning på finanserna och en låg skuldsättning. Det finns både behov av och utrymme för att investera. IF Metall menar att det är dags att investera. Överskottsmålet för de offentliga finanserna är ett hinder och behöver ersättas med en aktivare finanspolitik.

Det svenska pensionssystemet behöver reformeras. Utgångspunkten måste vara ett hållbart pensionssystem som fungerar över generationer. Unga ska kunna känna tillit till att systemet har förmåga att säkra deras framtida ekonomiska trygghet. Detta förutsätter att pensionerna följer Sveriges ekonomiska utveckling och är anpassade till tillväxt- och löneutveckling.

I IF Metalls plan för ett rättvisare pensionssystem ingår höjda pensionsavsättningar och en avveckling av PPM. Ett hållbart pensionssystem måste dock fortsatt bygga på livs-inkomstprincipen. För att detta ska vara möjligt krävs att våra medlemmar har jobb och kan ta del av reallöneökningar under hela sitt yrkesverksamma liv. Livsinkomstprincipen ger en stabil grund för systemet, men speglar samtidigt hur orättvisor förs vidare, även efter arbetslivets slut. Därför måste arbetsvillkoren utformas så att vi industriarbetare kan vara kvar i arbetslivet längre. Arbetsmiljön och möjligheterna till rehabilitering måste bli bättre. Samtidigt ska det gå att lämna arbetslivet på ett värdigt sätt för den som inte kan arbeta längre, utan att behöva ta ut sin egen pension i förtid.

För IF Metall är det avgörande att ett reformerat pensionssystem fortsatt tillåter flexibel pensionsålder. Branschanpassade deltidspensionslösningar är också en viktig pusselbit för att människor inte ska behöva ställa hälsa mot ekonomi om kroppen inte orkar med de sista åren i arbetslivet. IF Metall kan inte acceptera en reformering av pensionssystemet som innebär att staten blandar sig i parternas arbete med att utveckla avtalspensionerna.

Trygghet i och mellan jobben

Det svenska samhället måste kunna erbjuda människor en aktiv och jämställd arbetsmarknadspolitik som ger trygghet under omställning. Vägen från ett arbete till ett nytt ska vara kort och möjliggöras av skraddarsydda insatser med utbildning och praktik, som möter både människans och arbetsplatsernas behov av kompetens.

Sverige behöver en bra arbetslöshetsförsäkring. A-kassan är en omställningsförsäkring och ska användas som en sådan. För att a-kassan ska vara långsiktigt hållbar, måste försäkringen ha ett brett stöd och en bred anslutning. De som har korta anställningar och/eller låga inkomster måste ha möjlighet att ansluta sig, samtidigt som de med högre inkomster måste få ut tillräckligt av försäkringen för att se värdet och vilja vara med och bidra till dess finansiering. Därför är IF Metalls högsta prioritering inom detta område förverkligandet av 80 procent i ersättningsnivå för 80 procent av de försäkrade.

IF Metall vill se en arbetslöshetsförsäkring som är tillgänglig för många. Kvalificeringsreglerna för arbetsvillkoret behöver utformas så att ungdomar som ofta har olika korta anställningar kan få rätt till ersättning. Det kommer dock alltid att vara viktigt för försäkringens legitimitet att det finns regler för att kvalificera sig för rätt till ersättning.

Anställningstryggheten måste stärkas för alla anställda i alla anställningsformer. Den faktiska anställningstryggheten handlar i grund och botten om att göra verklighet av utveckling i arbetet. Alla ska kunna känna tillit till att omställningen fungerar. För att säkra en hållbar framtid både för IF Metalls medlemmar och för Sverige som framgångsrikt industriland, ökar behoven av fler och bättre möjligheter för våra medlemmar att utveckla sina kunskaper och färdigheter i arbetet och att lära nytt.

Sveriges industriarbetare måste ges tillgång till den kompetensutveckling som är nödvändig för att svensk industri ska kunna ligga i framkant och vara internationellt konkurrenskraftig. Men kompetensutveckling handlar minst lika mycket om att stärka och utveckla våra medlemmar som människor. Våra medlemmar måste ges möjlighet att utvecklas och växa som människor genom hela arbetslivet. Genom kompetensutveckling stärks våra medlemmar – inte bara på arbetsplatsen, utan också i samhället.

När högerpartiernas framtidsvisioner kretsar kring fler ”enkla” och lågavlönade jobb, arbetar IF Metall för en framtid där våra medlemmar stärker sin ställning på arbetsmarknaden. Genom bättre kompetensutveckling skapas nya möjligheter för Sveriges industriarbetare att både ta sig an mer kunskapskrävande och utvecklande arbeten och avancera i lön.

Det är av största vikt att IF Metall fortsätter att vara en närvarande och påverkande kraft i arbetet med att förbättra omställningsmöjligheterna; ett engagemang som behöver ske nära, hos medlemmarna och där arbetsplatserna finns.

Förverkligandet av huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningstrygghet ger våra medlemmar chanser, av aldrig tidigare skådat slag, till vidareutbildning och yrkesväxling med riktigt goda studieekonomiska villkor. IF Metall kommer fortsätta att

driva på för att chanserna också kan bli verklighet. Tillgängligheten till utbildningar måste möta behov som yrkesverksamma har.

IF Metalls engagemang i Teknikcollege och Motorbranschcollege är viktiga steg på vägen mot att säkra framtidens kompetensförsörjning i hela landet och göra industriyrkena attraktiva både för unga och vuxna yrkesväxlare. IF Metall verkar även, genom samverkan med branschförbund, arbetsgivare och andra fackförbund, för att förbättra svensk industrivalidering, kartlägga kompetens och förbättra kompetensutvecklingen på våra arbetsplatser. De möjligheter som huvudavtalet om trygghet, omställning och anställningstrygghet ger varje enskild medlem till vidareutbildning och yrkesväxling från- tar inte arbetsgivarnas ansvar för arbetsplatsernas lärande i arbete. Vårt fackliga arbete för ett jämlikt lärande i arbete fortsätter.

Övergripande samhällsfrågor – Motionerna C1–C26 med utlåtanden

Motion C1

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sjukvård

Förstatliga apoteken. Med dagens system kan inte samhället garantera likvärdigheten i tillgång till medicin. Många apotek har försvunnit från framför allt landsbygden och tillgången på dyra och ovanligare mediciner har blivit sämre för breda lager av befolkningen. Krisberedskapen har också den försämrats avsevärt som en konsekvens av borgarnas privatisering av apoteken. Samhället behöver återta kontrollen!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att apoteken förstatligas.

Utlåtande, motion C1

Förbundsstyrelsen anser att alliansregeringens beslut att 2009 avreglera och privatisera apoteken var ett stort misstag. Från att Sverige tidigare hade ett hyggligt välfungerande apoteksmonopol har i stället återkommande svårigheter uppstått. Till exempel visade pandemin att marknadslösningar inte fungerar för att klara landets läkemedelsförsörjning. Avregleringen lever inte upp till kravet på att människor ska kunna uppleva att apoteken är en trygg länk mellan vård och patient.

Förbundsstyrelsen menar dock att ett förstatligande av apoteken inte blir en funktionell väg att lösa de behov som finns framåt. Det behövs snarare statliga regleringar och insatser som ser till att apotekstjänster finns tillgängliga i hela landet. Människor ska hos apotek kunna få tillgång till rådgivning av personal som är kunnig på läkemedel. Receptbelagda läkemedel ska kunna finnas tillgängliga inom 24 timmar. Sveriges krisberedskap behöver stärkas och det inkluderar en tryggare läkemedelsförsörjning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C2

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sjukvård

I dag bedrivs sjukvården i regionerna med skattemedel från medborgarna i regionen samt med statsbidrag.

Vi upplever inte att sjukvården drivs på lika villkor, åldersstrukturen i vissa regioner är högre med fler äldre. Det gör att vården blir dyrare. Vi upplever också att politiken i alltför hög grad styrs av ”bypolitik” och det gagnar inte medborgarna. Vi vill att sjukvården ska bli mer jämlik över landet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att sjukvården förstatligas.

Utlåtande, motion C2

Förbundsstyrelsen menar att skolan, vården och omsorgen är grundläggande för ett rättvist samhälle där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla. Valfärden ska vara generell och därför finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Valfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe. Därför är det också viktigt att det demokratiska inflytandet över skolan, vården och omsorgen sker nära människor genom val till kommuner och regioner. I allmänna val väljer

människor de politiska förtroendevalda i regioner som leder sjukvårdens verksamhet och utveckling.

Förbundsstyrelsen menar att ett förstatligande av sjukvården skulle innebära att makten över sjukvården skulle flytta från människors närhet. Det demokratiska inflytandet blir då svagare. Ett statligt övertagande av sjukvården ökar också risken för att en marknadsliberalt inriktad regering och riksdagsmajoritet genomför omfattande privatiseringar av sjukvården med ett brett nationellt genomslag.

Staten har en uppgift att främja sjukvården. Det kan ske genom att skjuta till resurser eller skärpa regelverk för att främja likvärdigheten mellan regionerna, öka människors tillgänglighet till vård i alla regioner och göra riktade satsningar på vårdområden där det finns särskilda behov.

Samtidigt är sjukvården på många ställen i landet i behov av utveckling. Behoven kan se olika ut i olika regioner. Här har det facklig-politiska engagemanget en viktig betydelse. Det spelar roll vem som styr över regionernas sjukvård.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C3

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Skolan

Förstatliga skolan! Kommunaliseringen av skolan och öppnandet för vinstdrivande bolag i densamma har varit förödande för likvärdigheten i den svenska skolan. Om vi menar allvar med att vi vill ha en jämlik skola finns bara ett alternativ utöver ett förbud mot vinster i välfärden – förstatliga skolan!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att skolan förstatligas.

Utlåtande, motion C3

Förbundsstyrelsen menar att skolan, vården och omsorgen är grundläggande för ett rättvist samhälle där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla. Välfärden ska vara generell och därför finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe. En bra skola har en avgörande betydelse för människors livsutveckling och ett jämlikt och demokratiskt samhälle.

Därför är det också viktigt att det demokratiska inflytandet över välfärdens utförande sker nära människor genom val till kommuner och regioner. I allmänna val väljer invånare de politiska förtroendevalda i kommuner som leder skolans verksamhet utifrån folkviljan. Närheten till det politiska beslutsfattandet har betydelse. Därför vore ett förstatligande av skolan en demokratisk förlust.

Närheten mellan det politiska beslutsfattandet och skolans utvecklingsbehov är också viktig, eftersom det ser olika ut i olika delar av landet. Kommuner med glesbygd kan ha andra utmaningar än storstadskommuner. Utmaningarna ser också olika ut mellan grund- och gymnasieskolan.

Boendesegregation för med sig svårigheter, som på många håll spiller över på grundskolor. Möjligheterna att få stöd och studiero kan variera mellan skolor, inom och mellan kommuner. Etableringar av friskolor riskerar att leda till betygsinflation. Alltför många högstadiel elever klarar inte kunskapsmålen för att få chans att komma in på något av gymnasiets nationella program.

Den socialdemokratiska regeringen har lagt fram förslag om att genom skärpta regler främja en mer jämlik skola, bland annat genom att motverka att fristående skolor överkompenseras ekonomiskt och kan sälla bland elever i kösystem. Tyvärr har majoriteten i

riksdagen satt stopp för många viktiga reformer, men engagemanget ska hållas i. Regeringen tillsatte i juli i år en utredning om hur fristående skolors vinstuttag ska kunna hindras.

Även stora satsningar har gjorts. Bland annat har likvärdighetsbidrag införts. Skolor i socioekonomiskt utmanade områden har fått extra resurser. Satsningar har gjorts på elevhälsan. Mer kommer att behöva ske, så att Sverige får en jämlik grundskola.

Förbundsstyrelsen menar att ett statligt övertagande av skolan knappast i sig självt skulle leda till att stärka grundskolans kvalitet, öka likvärdigheten, göra så att fler elever klarar kunskapsmålen eller få fler elever att vilja välja gymnasiets yrkesprogram.

Inom gymnasiet skulle ett statligt skolövertagande snarare skapa osäkerhet om till exempel framtiden för de industrigymnasier som gemensamt med kommuner eller enskilt finns i bland annat Göteborg, Sandviken, Finspång, Gimo och Perstorp. Vårt partsgemensamma engagemang i Teknikcollege och Motorbranschcollege gör heller ingen skillnad på om skolorna är kommunala eller fristående. Alla ska leva upp till kravet på samverkan med arbetslivet och högt ställda kvalitetskriterier för att kunna nå certifiering. Förbundsstyrelsen vill understryka att den nära samverkan är avgörande för skolans kvalitet och utveckling. Då har både partssamverkan och facklig-politisk samverkan stor betydelse. Något som inte kan ersättas med att staten tar över skolorna.

På gymnasiets område har regeringen sett till att yrkesutbildningarna för unga och vuxna bättre ska planeras och dimensioneras utifrån arbetsmarknadens behov. Det kommer att ställa krav på regional samverkan mellan kommuner och minska utrymmet för fristående gymnasieskolors etableringar av utbildningar som inte möter kraven.

Sammantaget menar förbundsstyrelsen att det behövs nationella regleringar och resurser för att stärka såväl grund- som gymnasieskolan. Staten har en viktig roll för en jämlik skola. Samtidigt är det lokala och regionala engagemanget helt avgörande för att kunna vända de utmaningar som skolan på många håll i Sverige har, så att Sverige får en jämlik skola för alla elever, i hela landet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C4

Medlem Gry Broman avdelning 6 Mellersta Norrland

Vinster i asylbranschen

Vinsterna inom asylbranschen finansieras av våra skattemedel. Vi anser att ingen ska tjäna pengar på människor på flykt. Vem vill se att våra skattemedel hamnar i fickorna på sådana som Bert Karlsson eller Jan Emanuel med flera?

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att förstatliga asylbranschen.

Utlåtande, motion C4

Förbundsstyrelsen vill framhålla att staten har ansvar för att hjälpa asylsökande med tillfällig bostad. Ansvaret ligger på Migrationsverket, utom när det rör sig om ensamkommande barn. Då är det kommunerna som är ansvariga för boendet.

Hur många bostäder som behövs bygger på prognoser för asylmottagandet. Formerna för boendelösningarna ser olika ut. I samband med asylansökandes ankomst kan Migrationsverket erbjuda boende på en flyktinganläggning, med personal från myndigheten, som finns i närheten av Migrationsverkets kontor nära de tre storstäderna. När Migrationsverket har registrerat asylansökan anvisar Migrationsverket plats till de som behöver. Migrationsverket hyr lägenheter runt om i landet. Ofta i fastigheter för kollektivt boende. Om bostäderna som hyrs in inte skulle räcka till kan myndigheten upphandla tillfälliga bostäder för asylsökande, där även kringtjänster för driften av bostäderna kan ingå.

När asylsökande som bor i Migrationsverkets tillfälliga bostäder har fått uppehållstillstånd, ska dessa få erbjudande om att flytta till boende som kommuner ordnar. Enligt bostättningslagen måste kommunerna beakta mottagandet av nyanlända i sin planering för bostadsförsörjningen. I praktiken behöver kommunerna visa solidaritet gentemot varandra i mottagandet.

Vid omfattande flyktingsituationer – som den så kallade flyktingkrisen 2015, när många människor flydde till Europa från krig och konflikter i framför allt Mellanöstern, Afghanistan och Afrika – blir bostadsbehoven akuta och besvärliga att lösa snabbt. Sverige tog under 2015 på kort tid emot över 165 000 asylsökande. Förbundsstyrelsen menar att det är svårt att se att staten skulle kunna ha statligt ägda boenden ståendes redo för denna typ av extraordinära situationer. Tidigare utredning som Statskontoret har genomfört kom fram till att det skulle bli svårt för staten, både ekonomiskt och rent praktiskt, att själv stå för bostäderna till asylsökande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C5

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Infrastruktur

Alla ska kunna åka kollektivt, även de som bor utanför centralorter.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kollektivtrafiken byggs ut så det går att välja kollektivtrafik i hela landet.

Utlåtande, motion C5

För att hela Sverige ska kunna utvecklas måste politiken skapa förutsättningar för likvärdighet i samhällsservice såsom skolan, vården och omsorgen över hela landet, samtidigt som det måste finnas förmåga att hitta lösningar efter varje regions särart och specifika behov.

Sverige ska ha en rättvis klimatomställning som tar hänsyn till de som berörs av omställningen. Det inkluderar bra och rättvisa pendlingsmöjligheter, vilket är ett av de krav som IF Metall driver. Förbundsstyrelsen anser att ett utbyggt reseavdrag och stora satsningar på kollektivtrafiken är långsiktigt viktiga insatser, som gör det möjligt för de som är beroende av bilen att använda den, men också att möjlighet till att kunna välja kollektivtrafiken bör finnas. Detta krav bygger på att vi aktivt driver våra politiska frågor i kommuner och regioner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C6

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne

Privatiseringar

IF Metall måste ta en klarare ställning mot den obalans som har skett när det gäller marknaden och medierna. Marknaden har tagit över och politiken tappar makt. Man måste ha en valfrihet så att inte samhällets resurser flyter bort åt olika håll, dvs. facklig-politisk kontroll över hur pengarna används. Man konkurrensutsätter allt på bekostnad av vård och omsorg. Man privatiserar allmännyttan, säljer ut sjukhusen och öppnar friskolor.

IF Metall måste ta mer hänsyn till de enskilda människorna, alla ensamstående mammor och pappor, de lågavlönade barnfamiljerna, nysvenskar, pensionärerna med låg pension, arbetslösa, sjuka och handikappade. Listan kan göras lång. Vi ska sträva efter jämlikhet, trygghet och gemenskap. Vi ska värna om vår välfärd.

Vi ska solidariskt finansiera tjänster som skola, vård och omsorg och ta upp kampen mot privatiseringsivern.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att offentligt finansierad verksamhet inte privatiseras utan begränsningar i vinstintressen

att en bred arbetsgrupp tillsätts som utreder hur privata företag ska verka inom vård och omsorg, där skattepengarna stannar kvar i verksamheten.

Utlåtande, motion C6

Sverige har sett en utveckling där privata aktörer tagit över en allt större del av välfärdens verksamhet. Förbundsstyrelsen anser att denna utveckling behöver brytas. Samhället måste ta tillbaka kontrollen. Skola, vård och omsorg ska inte privatiseras med stora vinstintressen. Den gemensamma välfärden är grundläggande för ett rättvist samhälle, där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla, inte bara för de som har köpkraften på sin sida. Välfärden ska därför finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe. Coronakrisen underströk betydelsen av goda arbetsvillkor för vårdens och omsorgens anställda, och att det måste gälla oavsett om utföraren är offentlig, ideell eller privat.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att LO har tagit fram ett åtgärdsprogram för att begränsa vinsterna i välfärden. Programmet togs fram med en referensgrupp bestående av representanter från medlemsförbunden. Programmet har sedan varit vägledande för de ställningstaganden som LO har gjort i frågan utifrån beslut fattade på LO:s kongress. Det LO-gemensamma programmet lägger fram ett batteri av åtgärder som är fortsatt aktuella. I programmet betonas bland annat vikten av att införa specifika krav på utbildning inom välfärdstjänsterna och möjligheten att inrätta en ny bolagsform, så kallade samhällsbolag, som skulle vara frivilligt för kommuner och regioner att anlita och där möjligheterna till vinstuttag blir begränsade.

Förbundsstyrelsen menar att det fortsatta fackliga engagemanget för en välfärd som utvecklas, utan privatiseringar med stora vinstintressen, behöver ske i facklig-politisk samverkan. Den socialdemokratiska regeringen har tagit fram solida utredningsunderlag och förslag på området, redo att omsättas till verklighet. Mandatfördelningen i riksdagen har emellertid inneburit svårigheter att nå politisk framgång för mer långtgående regleringar av välfärdsverksamheternas möjligheter att gå med ekonomiska överskott.

Privatiseringar av skolans och välfärdens verksamhet sker i landets regioner och i kommunerna. Inte sällan stimulerar till exempel kommuner etableringar av fristående grundskolor och privata omsorgsföretag. Förbundsstyrelsen vill därför framhålla att vårt lokala och regionala fackligt-politiska arbete har stor betydelse för att motverka privatiseringar och att välfärdens verksamhet sker med vinstintresse. Det lokala och regionala engagemanget för skolans, vårdens och omsorgens utveckling är grunden för en välfärd som formas utifrån människors behov.

Sammantaget kan förbundsstyrelsen konstatera att det sedan tidigare finns framtagna positioner om att skolor, vård och omsorg inte ska privatiseras med stora vinstintressen. Den socialdemokratiska regeringen presenterade i juli en utredning som ska titta närmare på vinstuttag från skolan. Det finns ett fortsatt engagemang genom LO-samverkan och facklig-politisk samverkan för att se till att förverkliga våra ställningstaganden. De ställningstaganden som vägleder LO:s arbete är framtagna utifrån arbete i en referensgrupp där medlemsförbund har deltagit. Förbundsstyrelsen anser att det inte finns behov av ytterligare arbetsgrupper.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion C7

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Stoppa vinster i välfärden

Utbildningskvalitet ska inte skilja sig mellan kommunal och privat skola. Flera skolor behöver vi då vi blir fler medborgare i utbildningsålder. Utbildning är inget man ska tjäna pengar på. Folkbildning är en mänsklig rättighet. Alla ska ha samma rättighet till bästa utbildningen oavsett funktionsvariationer eller olika förutsättningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att stoppa vinster i välfärden.

Utlåtande, motion C7

Sverige har sett en utveckling där privata aktörer tagit över en allt större del av välfärdens verksamhet. Förbundsstyrelsen anser att denna utveckling behöver brytas. Samhället måste ta tillbaka kontrollen. Skola, vård och omsorg ska inte privatiseras med stora vinstintressen. Den gemensamma välfärden är grundläggande för ett rättvist samhälle där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla, inte bara för de som har köpkraften på sin sida. Välfärden ska därför finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe. Coronakrisen underströk betydelsen av goda arbetsvillkor för vårdens och omsorgens anställda, och att det måste gälla oavsett om utföraren är offentlig, ideell eller privat.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att LO har tagit fram ett åtgärdsprogram för att begränsa vinsterna i välfärden. Programmet togs fram med en referensgrupp bestående av representanter från medlemsförbunden. Programmet har sedan varit vägledande för de ställningstaganden som LO har gjort i frågan utifrån beslut fattade på LO:s kongress. Det LO-gemensamma programmet lägger fram ett batteri av åtgärder som är fortsatt aktuella. I programmet betonas bland annat vikten av att införa specifika krav på utbildning inom välfärdstjänsterna och möjligheten att inrätta en ny bolagsform, så kallade samhällsbolag, som skulle vara frivilligt för kommuner och regioner att anlita och där möjligheterna till vinstuttag blir begränsade.

Förbundsstyrelsen menar att det fortsatta fackliga engagemanget för en välfärd som utvecklas, utan privatiseringar med stora vinstintressen, behöver ske i facklig-politisk samverkan. Den socialdemokratiska regeringen har tagit fram solida utredningsunderlag och förslag på området, redo att omsättas till verklighet. Mandatfördelningen i riksdagen har emellertid inneburit svårigheter att nå politisk framgång för mer långtgående regleringar av välfärdsverksamheternas möjligheter att gå med ekonomiska överskott. Engagemanget behöver hållas i. Den socialdemokratiska regeringen presenterade i juli en utredning som ska titta närmare på vinstuttag från skolan.

Privatiseringar av skolans och välfärdens verksamhet sker i landets regioner och i kommunerna. Inte sällan stimulerar till exempel kommuner etableringar av fristående grundskolor och privata omsorgsföretag. Förbundsstyrelsen vill därför framhålla att vårt lokala och regionala fackligt-politiska arbete har stor betydelse för att motverka privatiseringar och att välfärdens verksamhet sker med vinstintresse. Det lokala och regionala engagemanget för skolans, vårdens och omsorgens utveckling är grunden för en välfärd som formas utifrån människors behov.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C8

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Skolan

Avskaffa möjligheter till vinster inom skola, vård och omsorg. Våra skattepengar ska gå till värdfärden, inte vinster för riskkapitalbolag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att samhället ska återta makten över skolan, vården samt omsorgen så vi får ett rättvist samhälle så det inte har någon betydelse var man bor i Sverige.

Utlåtande, motion C8

Sverige har sett en utveckling där privata aktörer tagit över en allt större del av välfärdens verksamhet. Förbundsstyrelsen anser att denna utveckling behöver brytas. Samhället måste ta tillbaka kontrollen. Skola, vård och omsorg ska inte privatiseras med stora vinstintressen. Den gemensamma välfärden är grundläggande för ett rättvist samhälle, där jämlik fördelning kan skapa frihet för alla, inte bara för de som har köpkraften på sin sida. Välfärden ska därför finansieras gemensamt och fördelas utifrån behov. Välfärden ska finnas tillgänglig i människors vardag och fungera i den verklighet som gäller på ort och ställe. Coronakrisen underströk betydelsen av goda arbetsvillkor för vårdens och omsorgens anställda, och att det måste gälla oavsett om utföraren är offentlig, ideell eller privat.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att LO har tagit fram ett åtgärdsprogram för att begränsa vinsterna i välfärden. Programmet togs fram med en referensgrupp bestående av representanter från medlemsförbunden. Programmet har sedan varit vägledande för de ställningstaganden som LO har gjort i frågan, utifrån beslut fattade på LO:s kongress. Det LO-gemensamma programmet lägger fram ett batteri av åtgärder som är fortsatt aktuella. I programmet betonas bland annat vikten av att införa specifika krav på utbildning inom välfärdstjänsterna och möjligheten att inrätta en ny bolagsform, så kallade samhällsbolag, som skulle vara frivilligt för kommuner och regioner att anlita och där möjligheterna till vinstuttag blir begränsade.

Förbundsstyrelsen menar att det fortsatta fackliga engagemanget för en välfärd som utvecklas, utan privatiseringar med stora vinstintressen, behöver ske i facklig-politisk samverkan. Den socialdemokratiska regeringen har tagit fram solida utredningsunderlag och förslag på området, redo att omsättas till verklighet. Mandatfördelningen i riksdagen har emellertid inneburit svårigheter att nå politisk framgång för mer långtgående regleringar av välfärdsverksamheternas möjligheter att gå med ekonomiska överskott.

Privatiseringar av skolans och välfärdens verksamhet sker i landets regioner och i kommunerna. Inte sällan stimulerar till exempel kommuner etableringar av fristående grundskolor och privata omsorgsföretag. Förbundsstyrelsen vill därför framhålla att vårt lokala och regionala fackligt-politiska arbete har stor betydelse för att motverka privatiseringar och att välfärdens verksamhet sker med vinstintresse. Det lokala och regionala engagemanget för skolans, vårdens och omsorgens utveckling är grunden för en välfärd som formas utifrån människors behov.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C9

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Utbildning

I dag har kommuner inget att säga till om i frågan om friskoleetableringar utan är endast en remissinstans, där de får lämna en konsekvensbedömning. Det är i dag skolinspektionen som bifaller eller ger avslag om skolstart. Detta behöver vi ändra på.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det införs ett kommunalt veto i frågan om friskoleetableringar och utökningar.

Utlåtande, motion C9

Förbundsstyrelsen menar att den reglering med tillstånd hos Skolinspektionen som i dag finns för etableringar av friskolor är för svag. Kommunernas inflytande är för begränsat. Förbundsstyrelsen menar att kommuner ska ha det avgörande ordet vid etableringar och utökning av fristående skolor.

Etableringar av friskolor kan få både positiva och negativa effekter. Nyetableringar av yrkesprogram kan till exempel ge viktiga bidrag till den regionala kompetensförsörjningen. Till negativa effekter hör överetableringar av skolor i områden med otillräckligt elevunderlag.

Förbundsstyrelsen vill samtidigt framhålla betydelsen av den facklig-politiska samverkan. Det är inte ovanligt att kommuner i dag stimulerar etableringar av friskolor, trots risk för negativ inverkan på de egna kommunala skolorna. Politiska majoriteter i kommunerna har betydelse. Även i ett läge där kommuner får avgörandet vid etableringar och utökningar av friskolors verksamhet, kommer det att behövas fungerande avvägningar mellan enskilda kommuners och till exempel den regionala arbetsmarknadens intressen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C10

Avdelning 26 Östergötland

Kollektivavtalet vid upphandling

Kollektivavtalets värde är i fara och försämras hela tiden av de utomstående faktorer som påverkar sådan. Centralt tecknade kollektivavtal ska bestämma spelreglerna på arbetsmarknaden och det är den enda garanten för våra löner och övriga villkor.

Kampen om den garantin började för mer än hundra år sedan och fortsätter än i dag med samma kraft och vikt. Varje kommun är en arbetsgivare som följer kollektivavtalet och samma villkor som är reglerade i det.

Frågan är om kommunerna ställer samma krav vid varje upphandling som de gör? Börja att ställa tydliga krav vid upphandling att kollektivavtalet ska gälla vid varje jobb de lägger på externa företag. Konkurrera ut de oseriösa företagen som försöker att ta jobben som kommunerna lägger ut.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att varje kommun ska se över sin upphandlingspolicy och se till att krav på kollektivavtalet ställs.

Utlåtande, motion C10

För IF Metall är det en viktig princip att villkoren för anställda regleras i avtal mellan parterna och det är i den svenska modellen parternas ansvar, inte kommunernas eller myndigheternas ansvar. Genom organisering och förhandling ska vi teckna kollektivavtal, också på de arbetsplatser som berörs av upphandlingar. Offentlig upphandling får heller aldrig bli ett verktyg för att skada den svenska modellen, pressa ned löner eller försämra arbetsmiljön för anställda.

Förbundsstyrelsen instämmer i att offentlig upphandling alltid ska ske med utgångspunkten i att schysta villkor ska gälla på arbetsmarknaden. För närvarande kan myndigheter kräva villkor enligt kollektivavtal vid vissa förutsättningar och nivåer i upphand-

lingen. Det kommer att finnas tillfällen när det helt enkelt inte är möjligt att ha kollektivavtal som ett krav, exempelvis när det kan diskvalificera företag utan anställda utanför familjen eller nystartade företag.

Möjligheterna till krav på kollektivavtal eller kollektivavtalsenliga nivåer bör dock kunna utvidgas och stärkas och förbundsstyrelsen menar att kommuner, regioner och myndigheter bör ställa krav på det när så är möjligt. Krav på förändringar av kommunala policyer eller på enskilda upphandlingar bör drivas lokalt och i facklig-politisk samverkan. Det visar på det nödvändiga att vi inom kommuner och regioner har företrädare som delar fackföreningsrörelsens värderingar och målsättningar, att IF Metalls medlemmar tar plats i de politiska samtalen och väljs till politiska uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C11

Avdelning 2 Norrbotten, 4 Mitt i Norrland

Lika skatt oavsett vid vilken ålder man börjar ta ut sin pension

Vi måste verka för att få bort orättvisan i skattesystemet som finns i dag. Nu betalar man högre skatt med cirka 2 000–3 000 kronor per månad innan man har fyllt 65 år vid årets ingång och börjar ta ut sin pension.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om lika skatteuttag oavsett ålder vid pensionsuttag

att IF Metall verkar för att LO driver frågan om lika skatteuttag oavsett ålder vid pensionsuttag gentemot våra folkvalda.

Utlåtande, motion C11

Förbundsstyrelsen menar att inkomstskatterna ska utformas rättvist utifrån människors bärkraft. Skatterna medverkar till finansieringen av en välfärd som kommer alla till del och utgår från vars och ens behov. Inkomstskatterna ska ha en utformning som bidrar till arbetslinjen och ha en omfördelande effekt.

Jobbskatteavdragen som genomfördes under alliansregeringens tid ökade klyftorna och inkomstskillnaderna. Orättvisor kvarstår. Den principiella utgångspunkten vid en översyn av skattesystemet bör vara att systemen ska behandla människor lika, så att skatt på pension och ersättning vid sjukdom och arbetslöshet får en utformning som är densamma som vid beskattning av arbetsinkomster. Inkomstskatterna behöver ses över och justeras, i syfte att få bort de orättvisor som jobbskatteavdragen skapade mellan olika grupper. Det är en fråga som IF Metall sedan tidigare driver tillsammans med LO i vårt facklig-politiska engagemang.

IF Metalls linje är att skattejusteringar ska ske med beaktande av andra reformbehov för att utveckla industri- och välfärdspolitiskt angelägna frågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a attsatsen och att anse 2:a attsatsen beaktad.

Motion C12

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Kompensation för avsaknad av jobbskatteavdrag

Vi tycker att det är orimligt att man blir tvingad att betala mer i skatt när man är sjuk.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att pensionärer, arbetslösa, sjukskrivna och arbetande beskattas lika.

Utlåtande, motion C12

Förbundsstyrelsen menar att inkomstskatterna ska utformas rättvist utifrån människors bärkraft. Skatterna medverkar till finansieringen av en välfärd som kommer alla till del och utgår från vars och ens behov. Inkomstskatterna ska ha en utformning som bidrar till arbetslinjen och ha en omfördelande effekt.

Jobbskatteavdragen, som genomfördes under alliansregeringens tid, ökade klyftorna och inkomstskillnaderna. Orättvisor kvarstår. Den principiella utgångspunkten vid en översyn av skattesystemet bör vara att systemen ska behandla människor lika, så att skatten på pensioner och ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet får en utformning som är densamma som vid beskattning av arbetsinkomster.

Inkomstskatterna behöver ses över och justeras i syfte att få bort de orättvisor som jobbskatteavdragen skapade mellan olika grupper. IF Metall ser positivt på det arbete som de socialdemokratiskt ledda regeringarna har genomfört för att stegvis få bort den så kallade pensionärsskatten, alltså skillnaderna i beskattning mellan pensionsinkomster och förvärvsinkomster.

IF Metalls linje ska vara att skattejusteringar ska ske med beaktande av andra reformbehov för att utveckla industri- och välfärdspolitiskt angelägna frågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C13

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Jämlikt vardagsliv för alla

Politiken som drivs i dag eller i alla fall har förts sedan 2006 är att arbete ska löna sig. Vi tycker ju naturligtvis att alla som kan och bör ska vara i arbete, men vi vet också att alla inte har möjligheten att jobba på grund av olika anledningar. Vi anser att detta är orättvist då det slår hårdast mot dem som redan har det tufft. Flertalet av dem som står utanför arbete vill arbeta och vi vill inte ha en kollektiv bestraffning längre på grund av att några få gör fel.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att skattesatsen vid ersättning från Försäkringskassan är densamma som när du är i arbete

att skattesatsen vid ersättning från a-kassan är densamma som när du är i arbete

att skattesatsen vid ersättning från pensionssystemet är densamma som när du är i arbete.

Utlåtande, motion C13

Förbundsstyrelsen menar att inkomstskatterna ska utformas rättvist utifrån människors bärkraft. Skatterna medverkar till finansieringen av en välfärd som kommer alla till del och utgår från vars och ens behov. Inkomstskatterna ska ha en utformning som bidrar till arbetslinjen och ha en omfördelande effekt.

Jobbskatteavdragen, som genomfördes under alliansregeringens tid, ökade klyftorna och inkomstskillnaderna. Orättvisor kvarstår. Den principiella utgångspunkten vid en översyn av skattesystemet bör vara att det ska behandla människor lika, så att skatten på pensioner och ersättningar vid sjukdom och arbetslöshet får en utformning som är densamma som vid beskattning av arbetsinkomster. Inkomstskatterna behöver ses över och justeras i syfte att få bort de orättvisor som jobbskatteavdragen skapade mellan olika grupper. Det är en fråga som IF Metall sedan tidigare driver tillsammans med LO i vårt fackligt-politiska engagemang.

IF Metalls linje är att skattejusteringar ska ske med beaktande av andra reformbehov för att utveckla industri- och välfärdspolitiskt angelägna frågor.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C14

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Bostäder

Vi har brist på billiga bostäder i stora delar av landet så att främst våra ungdomar har svårt att flytta hemifrån och starta ett eget liv, men även rent allmänt svårt att hitta ett boende till en rimlig peng.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bostadsbyggande, hyresrätter, med statliga subventioner kommer igång på bred front i landets kommuner där behov finns.

Utlåtande, motion C14

Förbundsstyrelsen menar att bostaden ska vara en social rättighet. Bostadspolitiken är en viktig del av vår välfärdspolitik. Alla ska ha rätt till goda bostäder, oavsett ekonomisk förmåga. Bostadspolitiken är också en viktig del av förutsättningarna för industrins utveckling. Tillgång till bostäder som passar olika grupper av människor har betydelse för människors möjligheter att arbeta och studera.

I många av landets kommuner råder i dag brist på bostäder. Det behövs både fler hyresrätter och blandade bostadsområden med villor och radhus. Insatser behövs som kan bryta upp den växande bostadssegregationen. Inte minst behövs det bostäder som människor har råd med.

Kommunerna har ett stort ansvar för bostadspolitiken. Därför menar förbundsstyrelsen att vårt lokala och regionala facklig-politiska engagemang har betydelse för hur bostadspolitiken utvecklas runt om i landet. I det lokala engagemanget ingår bedömningar om det är rimligt, eller inte, att genomföra privatiseringar och omvandling av kommunala hyresrätter.

Samtidigt behöver Sverige en stark nationell bostadspolitik. En del handlar om att driva på kommunernas ansvar för planering och byggande, så att människor får tillgång till bra bostäder. Allmännyttan, som spelar en viktig roll för fler nyproducerade hyresrätter och för möjligheten att sätta press på boendekostnader, behöver genom den nationella bostadspolitiken få större möjligheter.

Staten behöver också ta ett ekonomiskt ansvar för att främja produktionen av fler bostäder. Hit hör investeringsstöd för hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden som ger fler tillgång till bra bostäder till rimliga boendekostnader. Under den socialdemokratiska regeringen har omfattande stöd till investeringar i denna typ av bostäder genomförts. Högermajoriteten i riksdagen såg dock till att ta bort investeringsstödet. Det kommer att leda till att färre bostäder byggs i en tid när vi behöver omfattande bostadsbyggande, inte minst av bostäder som människor har råd med.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C15

Avdelning 26 Östergötland

Förstärk allmännyttan

Dagens bostadsmarknad är bristande och många kommunala hyresrätter privatiseras eller omvandlas till bostadsrättsföreningar, vilket lämnar många låginkomsttagare utan rimliga alternativ till boende, eller i värsta fall helt utan egen bostad.

Allmännyttan är en viktig del av den svenska välfärden och redan kraftigt försvagad. Nyproduktion riktas främst mot familjebostäder och bostadsrätter, där singelhushåll och låginkomsttagare ofta saknar de ekonomiska förutsättningarna att hyra eller köpa bostäderna samtidigt som den allmännytta som finns kvar får marknadsmässiga hyreshöjningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att politiskt driva motstånd mot privatisering eller omvandling av kommunala hyresrätter

att stödja och möjliggöra nybyggnation av hyresrätter till förmån för låginkomsttagare och singelhushåll.

Utlåtande, motion C15

Förbundsstyrelsen menar att bostaden ska vara en social rättighet. Bostadspolitik är en viktig del av vår välfärdspolitik. Alla ska ha rätt till goda bostäder, oavsett ekonomisk förmåga. Bostadspolitik är också en viktig del av förutsättningarna för industrins utveckling. Tillgång till bostäder som passar olika grupper av människor har betydelse för människors möjligheter att arbeta och studera.

I många av landets kommuner råder i dag brist på bostäder. Det behövs både fler hyresrätter och blandade bostadsområden med villor och radhus. Insatser behövs som kan bryta upp den växande bostadssegregationen. Inte minst behövs det bostäder som människor har råd med.

Samtidigt behöver bostadspolitik motverka att det skapas bostadsområden som riktar sig enbart till ekonomiskt och socialt utsatta människor. Det skulle driva på segregationen ytterligare. Förbundsstyrelsen menar vidare att möjligheten att få tillgång till nybyggda hyresrätter, och sedan kunna behålla kontrakten för dessa, inte ska kunna begränsas till människors specifika och rådande familjesituation, till exempel just singelhushåll.

Kommunerna har ett stort ansvar för bostadspolitik. Därför menar förbundsstyrelsen att vårt lokala och regionala fackligt-politiska engagemang har betydelse för hur bostadspolitik utvecklas runt om i landet. I det lokala engagemanget ingår bedömningar av om det är rimligt, eller inte, att genomföra privatiseringar och omvandling av kommunala hyresrätter.

Samtidigt behöver Sverige en stark nationell bostadspolitik. En del handlar om att driva på kommunernas ansvar för planering och byggande, så att människor får tillgång till bra bostäder. Allmännyttan, som spelar en viktig roll för fler nyproducerade hyresrätter och för möjligheten att sätta press på boendekostnader, behöver genom den nationella bostadspolitik få större möjligheter.

Staten behöver också ta ett ekonomiskt ansvar för att främja produktionen av fler bostäder. Hit hör investeringsstöd för hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden som ger fler tillgång till bra bostäder till rimliga boendekostnader. Under den socialdemokratiska regeringen har omfattande stöd till investeringar i denna typ av bostäder genomförts. Högermajoriteten i riksdagen såg dock till att ta bort investeringsstödet. Det kommer att leda till att färre bostäder byggs i en tid när vi behöver omfattande bostadsbyggande, inte minst bostäder som människor har råd med.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a attsatsen.

Motion C16*Medlem Robin Ljungblad avdelning 26 Östergötland***Subventionera arbetarbostäder**

Dagens bostadsmarknad är bristande och många kommunala hyresrätter privatiseras eller omvandlas till bostadsrättsföreningar vilket lämnar många låginkomsttagare utan rimliga alternativ till boende, eller i värsta fall helt utan egen bostad.

Detta utnyttjas i sin tur av andrahandsuthyrare och hyresvärdar med svarta boendekontrakt som genom höga hyror och oreglerade bostadsförhållanden nöter ned den grundläggande trygghet en bostad innebär.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att utreda möjligheter att stödja arbetare och låginkomsttagare med bostäder.

Utlåtande, motion C16

Förbundsstyrelsen menar att bostaden ska vara en social rättighet. Bostadspolitiken är en viktig del av vår välfärdspolitik. Alla ska ha rätt till bra bostäder, oavsett ekonomisk förmåga. Bostadspolitiken är också en viktig del av förutsättningarna för industrins utveckling. Tillgång till bostäder som passar olika grupper av människor har betydelse för människors möjligheter att arbeta och studera.

I många av landets kommuner råder i dag brist på bostäder. Det behövs både fler hyresrätter och blandade bostadsområden med villor och radhus. Insatser behövs som kan bryta upp den växande bostadssegregationen. Inte minst behövs det bostäder som människor har råd med.

Kommunerna har ett stort ansvar för bostadspolitiken. Därför menar förbundsstyrelsen att vårt lokala och regionala fackligt-politiska engagemang har betydelse för hur bostadspolitiken utvecklas runt om i landet. I det lokala engagemanget ingår bedömningar av om det är rimligt, eller inte, att genomföra privatiseringar och omvandling av kommunala hyresrätter.

Samtidigt behöver Sverige en stark nationell bostadspolitik. En del handlar om att driva på kommunernas ansvar för planering och byggande så att människor får tillgång till bra bostäder. Allmännyttan, som spelar en viktig roll för fler nyproducerade hyresrätter och för möjligheten att sätta press på boendekostnader, behöver genom den nationella bostadspolitiken få större möjligheter.

Staten behöver också ta ett ekonomiskt ansvar för att främja produktionen av fler bostäder. Hit hör investeringsstöd för hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden som ger fler tillgång till bra bostäder till rimliga boendekostnader. Under den socialdemokratiska regeringen har omfattande stöd till investeringar i denna typ av bostäder genomförts. Högermajoriteten i riksdagen såg dock till att ta bort investeringsstödet. Det kommer att leda till att färre bostäder byggs i en tid när vi behöver omfattande bostadsbyggande, inte minst bostäder som människor har råd med.

Förbundsstyrelsen menar att det redan finns gott om utredningsunderlag inom bostadspolitiken. Vägen framåt handlar om att genom konkret handling stärka både den nationella bostadspolitiken och utveckla kommunernas ansvar för bostadspolitikens genomförande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C17*Avdelning 10 Dalarna***IF Metall ska samverka med Socialdemokraterna**

IF Metall ska verka för medlemmarnas bästa. Det innebär att vi förhandlar och tecknar kollektivavtal, men i många frågor så är det lagstiftning och politiska beslut som påverkar

och styr oss. IF Metall har alltid försökt att påverka politiska beslut för att främja våra krav och medlemmarnas behov, oavsett parti. Det som är mycket tydligt är att där vi får bäst gehör och där vi får igenom flest av våra krav är genom samverkan med Socialdemokraterna.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall ska samverka med det Socialdemokratiska partiet.

Utlåtande, motion C17

Förbundsstyrelsen menar att det finns såväl historiska som ideologiska och sakpolitiska skäl till en fortsatt facklig-politisk samverkan med Socialdemokraterna.

Socialdemokraterna och IF Metall delar samma ideologiska grundsyn på hur vi vill att samhället ska se ut. Vi vill ha ett samhälle byggt på jämlikhet, solidaritet och frihet, med en generös välfärd som kommer alla till del. Framför allt vill vi att arbetarnas perspektiv ska synas och ge effekt på politiken.

Facklig-politisk samverkan innebär att vi med utgångspunkt i vår gemensamma ideologi kommer med nya förslag på hur samhället ska förändras och förbättras. Kort sagt: Vi utvecklar politik gemensamt.

Det var tack vare facklig-politisk samverkan mellan IF Metall och Socialdemokraterna som systemet med korttidsarbete snabbt kunde sjösättas under pandemin. Förstärkningen av a-kassan under samma period är ett annat exempel på facklig-politisk samverkan.

Att vi har ett parti i regeringen som förstår detta är helt avgörande. Det är genom stadigvarande samverkan med ett statsbärande parti som vi kan få politiskt gehör och inflytande, både på kort och lång sikt.

För att kunna påverka politiken och det socialdemokratiska partiet ytterligare, inte minst lokalt och regionalt, behöver fler medlemmar i IF Metall engagera sig i det socialdemokratiska partiet. Därför föreslår förbundsstyrelsen, i förslaget till handlingslinjer, kongressen att sätta upp ett mål att en procent av IF Metalls aktiva medlemmar ska ha ett politiskt uppdrag för Socialdemokraterna 2027.

Detta är inte en tid att vända Socialdemokraterna ryggen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C18

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Skolning

Det finns ett stort gap i allmänbildningen i vårt samhälle. Olika intressenter gör sitt yttersta för att måla upp sin bild av verkligheten och dess utmaningar. Vi ser hur samhället blir mer och mer introvert, och individen har under lång tid varit i fokus. Kollektiva lösningar utmålas som svaga jämfört med kraften hos en företagsam individ.

Nya generationer växer upp, med nya förebilder och nya påverkanskanaler. Det var enkelt för makthavarna att förstå och leda folket när det endast fanns en kanal på tv. Nu går mediekanalerna inte att räkna. Möjligheten att vistas i mediemiljöer där individen enbart får bekräftelse på sin egen världsbild är ett uppenbart dilemma.

Gapet i allmänbildningen enligt oss består framför allt i att historiebeskrivningen i Sverige utelämnar föreningslivets roll och betydelse, och väldigt tydligt kommer för sent i skolningen. Vi påstår att marknaden har för stor makt över samhället och att vi måste göra något åt detta.

Slutligen ett citat från en luttrad klubbordföring vi känner: ”Det var inte bättre förr, det är sämre nu!”

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en strategi tas fram i syfte att för medborgare effektivt belysa fackföreningslivets betydelse för samhället

att under kongressperioden genomföra en analys av läromedlen i svensk samhällskunskap, i syfte att analysera behovet av åtgärder för att kunna skapa ett samhälle som inkluderar människor och som stärker fackföreningars position i samhället.

Utlåtande, motion C18

Förbundsstyrelsen vill framhålla att i läroplanen för de samhällsorienterade ämnena i allmänhet och för samhällskunskap och historia i synnerhet har föreningslivet, folkrörelserna och deras betydelse för demokratins och välfärdssamhällets utveckling i Sverige en framträdande plats. Sedan är det de enskilda skolornas och lärarnas uppgift att se till att eleverna tillgodogör sig kunskaper kring detta. Till sin hjälp har de ett stort utbud av läromedel i olika former. Utöver de traditionella läroböckerna erbjuds mängder av fördjupningsmaterial från olika avsändare.

Fackföreningsrörelsen har tillsammans med Arenagruppen tagit fram både skrifter och kortare filmer kring arbetslivet i Sverige och utomlands, den svenska modellen, arbetsmiljö m.m. Dessa är bland de allra mest beställda läromedlen från läromedelsdistributörerna. Även IF Metall har ett antal egenproducerade läromedel som används flitigt ute i landets skolor. Till exempel ligger skriften Aha! HBTQI i skrivande stund på första plats bland de mest beställda läromedlen från Utbudet.se. Tidigare har förbundets skrift Olika tillsammans beställts i 10 000-tals exemplar från samma distributör. Hos Utbudet.se är generellt skolmaterial producerade av fackförbunden och Arenagruppen betydligt populärare än material från arbetsgivar- och branschorganisationer.

Det är viktigt att berörda lärare är medvetna om att dessa material finns och att de använder dem för att stärka elevernas kunskaper. Där har LO, Arenagruppen och fackförbunden en viktig roll att fylla.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C19

Avdelning 44 Halland

Läxhjälp i grundskolan

I dag så är det 23,9 procent som inte går ut med fullständiga betyg i grundskolan (Källa Skolverket läsår 2020/2021). I dag så är det rektorn som beslutar om läxhjälp ska erbjudas. Sedan beror det ju på vilket politiskt parti som styr på grund av att det är riktade statsbidrag. Läxhjälp är en oerhörd hjälp för alla barn och familjer. Det ska inte bero på din mammas eller pappas utbildningsnivå för att du ska kunna gå ut med fullständiga betyg från grundskolan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att läxhjälp införs ifrån första till nionde klass.

Utlåtande, motion C19

Förbundsstyrelsen anser att alla barn ska ha likvärdiga förutsättningar till läxhjälp oavsett föräldrarnas betalningsförmåga. I varje enskild kommun ser det dock olika ut i erbjudan om läxhjälp för alla åldrar.

Den 1 juli 2022 trädde en ny lag i kraft om att huvudmän för grundskolans årskurser 4–9 är skyldiga att anordna extra studietid om minst två timmar per vecka. Studietid som ska ledas av lärare. Lagen berör även lovskolan, som utökas i antalet timmar för de elever som riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan.

I dag finns det också utöver den nya lagen två olika statsbidrag som antingen en huvudman eller en ideell läxhjälpförening kan söka för att få resursmedel till att kunna erbjuda frivillig läxhjälp utanför skoltid. Bidraget gäller för kommunala, fristående och statliga huvudmän riktat mot grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, sameskolan och specialskolan.

Vikten av att nå kunskapsmålen för eleven är en samhällsvinst för alla. IF Metalls lokala avdelningar behöver genom politiken i sina kommuner, via programråd, Teknik- och Motorbranschcollege, bidra till att huvudmän aktivt arbetar med frågan och ansöker om de befintliga statsbidrag som i dag finns, så att våra barn får tillgång till läxhjälp i alla åldrar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C20

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Ständig normaltid/vintertid

Den ständiga växlingen mellan sommar- och vintertid gör att många påverkas negativt i måendet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att påverka politikerna till att besluta om ständig normaltid.

Utlåtande, motion C20

Förbundsstyrelsen anser att det finns goda anledningar till att byta till ständig sommar- eller vintertid, men tar inte ställning till vilken som är att föredra. Den så kallade tidsomställningen håller på att behandlas inom EU och det är troligt att Sverige kommer att behöva ta ställning i frågan snart. Regeringen har ännu inte tagit ställning i frågan.

I anslutning till att frågan behandlas i EU har den statliga myndigheten Statskontoret undersökt effekterna av tidsomställning. Det finns tydliga negativa effekter som framför allt påverkar vissa riskgrupper, genom ökad risk för stroke och hjärtinfarkt. Tidsomställningen kan även ge sömnproblem och rubbad dygnsrytm för bredare grupper.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C21

Avdelning 44 Halland

Alkolås

Säkerheten ute på våra vägar är viktig och alkolås är en viktig garanti för att hålla alkoholen borta från våra vägar. Kvaliteten på alkolåsen som finns på marknaden just nu är inte alltid 100 procent, och då ger det en falsk trygghet som vi vill arbeta bort.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att det ska finnas alkolås i alla nyproducerade bilar som säljs i Sverige.

Utlåtande, motion C21

Alkolås i bilar är en viktig utrustning för trafiksäkerheten. Nyproducerade bilar som säljs i Sverige kommer framöver också att kunna ha alkolås.

EU har beslutat att från och med mitten av 2022 ska alla nya bilar som släpps ut på EU-marknaden utrustas med avancerade säkerhetssystem. I detta ingår installationsstöd

för alkoholås tillsammans med bland annat varningssystem som berättar om föraren blir trött eller ouppmärksam, intelligent farthållning och backvarnare.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C22

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Rättsväsendet

Vid polisanmälan av sexuella övergrepp kan man i dag bara ringa in och lämna sin anmälan. För att redogörelsen inte ska kunna misstolkas och för att den utsatte inte ska kunna felciteras samt på grund av ämnets känsliga natur så bör man också kunna lämna in anmälan skriftligen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att möjliggöra skriftlig anmälan vid sexualbrott.

Utlåtande, motion C22

Allt sexuellt våld är förkastligt. Förbundsstyrelsen vill betona IF Metalls ställningstagande som feministisk organisation. Anmälningar till polisen ska kunna göras på trygga och tillgängliga sätt.

I dag går det att anmäla brott på många sätt. Exempelvis genom att besöka en polistation eller ringa 114 14. Det går även att lämna in anmälan skriftligt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C23

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Värnplikt

Alla ungdomar ska göra värnplikten så de får en gemensam grund att stå på och växa som individer. De får lära sig att uppföra sig och får en utbildning som gynnar hela samhället, människor från alla samhällsklasser möts.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att allmän värnplikt införs med målet att alla ungdomar genomför värnplikten.

Utlåtande, motion C23

Förbundsstyrelsen anser att det var ett historiskt misstag att 2009 i praktiken avskaffa värnplikten. Sverige behöver ett starkt totalförsvaret, som kan värna Sveriges fred och frihet mot militära angrepp. Värnplikten ger Sverige förutsättningar för ett starkt försvar, som också har en folklig förankring. Den socialdemokratiska regeringens beslut att 2014 återinföra värnplikten var därför ett viktigt beslut.

Sverige har i dag en totalförsvarsplikt som innebär att alla, män och kvinnor, som fyllt 18 år kan kallas till mönstring för att genomgå tester för bedömning om lämpligheten att sedan kunna genomgå värnpliktsutbildning. Alla kallas inte till mönstring och alla som genomgått mönstring genomgår inte värnpliktsutbildningen. Det är försvarets behov som styr antalet som genomgår mönstring och utbildning. Antalet varierar därför över tid.

Försvaret behöver också ha utbildningsförmåga och utrustning för att kunna bygga upp försvaret med ett större antal värnpliktsutbildade. Det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde förändrades dramatiskt av det rättsvidriga och avskryvade ryska kriget mot

Ukraina. Sverige har till följd av detta beslutat att ordentligt rusta upp det svenska försvaret. Förbundsstyrelsen menar att ett förstärkt försvar över tiden sannolikt kommer att innebära att fler kommer att genomföra mönstring och värnpliktsutbildning. Däremot är det osannolikt att försvarets behov och utbildningskapacitet i närtid möjliggör ett förverkligande av ett mål om att alla berörda ungdomar ska genomföra värnplikt. Förbundsstyrelsen menar att det är försvarets behov av värnpliktsutbildade som ska vara styrande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C24

Medlem Ante Karlsson avdelning 26 Östergötland

Arbetsrätt för prostituerade

Vi ska arbeta för ett bättre samhälle och bättre förutsättningar för arbetare, vi bör då också stötta de mest utsatta i samhället och deras rättigheter och arbetsförhållanden. Prostitution är ett väldigt känsligt ämne men behöver tas upp.

Genom kriminaliseringen av sexköp gör vi de prostituerade beroende av hallickar och andra mellanhänder. Jag kan redan höra vissa säga att sexköp=människohandel men de är två olika frågor och är inte likställda, ett offer för människohandel är inte prostituerad utan ett offer som blir utsatt för övergrepp.

Prostitution är ett yrke som har funnits i tusentals år och som finns kvar i dag, som säkerligen kommer finnas kvar i morgon och de förtjänar så trygga arbetsförhållanden som möjligt. Och livet för en prostituerad som är beroende av en hallick är långt ifrån en säker tillvaro. Vi har chansen att arbeta för ett samhälle som inte främjar behovet av hallickar. Avkriminalisering av sexköp skulle förbättra arbetsförhållandet och livskvalitén för de som är prostituerade. IF Metall är ett stort och inflytelserikt förbund och om vi kan sätta märket så kan och bör vi påverka fördomarna kring prostitution.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att avstigmatisera prostitution.

Utlåtande, motion C24

I Sverige har vi valt att kriminalisera sexköp och koppleriverksamhet i stället för att kriminalisera dem, oftast kvinnor, som säljer sex. Förbundsstyrelsen menar att det av flera anledningar vore farligt att likställa prostitution med andra yrken. Det skulle innebära att prostitution betraktades som ett vanligt yrke bland andra som inkomstbeskattas, omfattas av socialförsäkringar, ger möjlighet till a-kassa och som vid arbetslöshet skulle kunna hänvisas till Arbetsförmedlingen.

Legalisering av sexköp skulle också legitimera en patriarkal syn på kvinnors kön som en vara som kan köpas och säljas och en syn på sex där kvinnor ska tillgängliggöras för mäns sexuella behov.

Unizon, som är riksförbundet för kvinnojourer, vittnar om att en stor majoritet av de kvinnor och flickor som befinner sig i prostitution gör det på grund av redan tvingande omständigheter, såsom social utsatthet eller tidigare utsatthet för sexuella övergrepp. Oavsett anledning eller typ av exploatering, orsakar utsattheten samma typ av post-traumatisk stress som hos kvinnor som har blivit våldtagna eller misshandlade.

Förbundsstyrelsen menar vidare att det är svårt att dra en skiljelinje mellan människohandel och prostitution. Sexköpare kan aldrig veta om den person som sexköparen köper sex av gör det frivilligt eller är tvingad. Polisen menar att sexköpslagen är det enskilt viktigaste verktyget för att komma åt gränsöverskridande människohandel. Den svenska sexköpslagstiftningen har också haft en normerande effekt i samhället på synen på sexköp. Andelen svenska män som köper sex har gått ned, medan köp sker främst utomlands i länder med annan lagstiftning.

Sammanfattningsvis anser förbundsstyrelsen att vi som en facklig organisation inte ska verka för en legalisering av sexköparens rätt att dra nytta av andra människors utsatthet och brist på reella livsval. En legalisering av prostitution skulle inte medverka till att åstadkomma goda arbetsvillkor för de som säljer sex. Själva prostitutionen i sig skapar en skadlig miljö, både fysiskt och psykiskt. IF Metalls roll är snarare att stötta organisationer som hjälper dem, främst kvinnor men även till exempel transpersoner, som säljer sex att få stöd och hjälp att ta sig ur prostitutionen. Vi kommer också fortsätta verka mot de maktstrukturer som gör att män köper sex.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C25

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne

En jämlikare sjukvård, här med fokus på förlossningsskador och förlossningsvård

8 200 förlossningsskadade kvinnor i en grupp på Facebook, med mer kunskap än gynekologerna, försöker hjälpa och stötta varandra år 2022.

Dessa är bara en liten del av alla kvinnor som skadas vid förlossning, alla vågar inte träda fram och prata om sina problem. Detta på grund av att det fortfarande är tabu och skamfullt och för att kompetensen bland barnmorskorna och gynekologerna är bristfällig. Och för att en väldigt stor procent får höra att allt ser så fint ut eller att problemen är psykiska.

Många mammor i vårt avlånga land kan inte leka, hoppa, klättra eller ens lyfta sina barn på grund av sina skador. Det finns de som behövt göra sina behov i handväskan, de som fått stomi, de som har sådan värk så de ej fungerar utan starka värktabletter såsom till exempel morfin, gabapentin, tramadol osv.

Tänk vad allt detta kostar arbetsgivare, samhället, sjukvården onödiga pengar i otaliga läkarbesök, psykiatribesök, sjukskrivningar. Att förlossningar stängs ner eller att man får höra att det är fullt på förlossningsavdelningen och på grund av detta får köra X antal mil extra. Eller att som längre upp i vårt land, kanske få köra 15 till 20 mil enkel väg till förlossningen.

Det är skamligt att Sverige inte har en fungerande förlossningsvård 2022.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förlossningsvården ska prioriteras i regeringens budget – det ska avsättas mer resurser i regeringens budget till forskning kring förlossningsvården

att tillsätta en arbetsgrupp för att belysa problematiken runtomkring förlossningsskador och vilka konsekvenser det kan medföra för individen, kollektivet och arbetsplatsen

att IF Metall har ämnet förlossningsskador och dess konsekvenser som tema för 8 mars 2023

att IF Metall för in ämnet förlossningsskador och dess konsekvenser som en del i vårt utbildningsutbud.

Utlåtande, motion C25

Svensk förlossningsvård befinner sig i kris. Berättelserna som lyfts av mödrar är skrämmande. Men regeringen har genomfört flera insatser för att stärka förlossningsvården. Åren 2018–2020 tillsatte regeringen 1 miljard kronor årligen för att på olika sätt stärka förlossningsvården, 2021–2022 utökade regeringen satsningen till 1,5 miljarder kronor årligen. Det är mycket resurser.

Trots detta är det svårt att se alltför stora resultat i regionerna. Det är regionerna som ansvarar för förlossningsvården, därför är det ytterst de som kontrollerar att stora delar av de tillsatta resurserna används rätt. Det har inte alltid gjorts. Därför är det inte i statsbudgeten som resurser ska satsas, utan i de regionala budgetarna. Detta blir därför en fråga som bör drivas av avdelningar och klubbar på regional nivå.

Det bör vara upp till förbundsstyrelsen att fatta beslut om arbetssätt för att nå bästa resultat i verksamheten. Då blir det problematiskt att tvinga förbundsorganisationen att tillsätta just en arbetsgrupp. För att förbundsorganisationen ska arbeta effektivt, kan den inte vara låst i särskilda arbetsformer.

När det gäller tema för den 8 mars, försöker vi hitta frågor som är så arbetsplatsnära som möjligt. Vi behöver också ha en flexibilitet i ämnesvalet för att kunna anpassa oss till plötsligt uppkomna händelser som kan påverka valet av tema. Det skulle därför vara olyckligt att ha temat för kommande år den 8 mars fastställt av en kongress, utan möjlighet att ändra utifrån tillkomna omständigheter.

Trots att ämnet förlossningsskador är en viktig politisk fråga måste vi prioritera i vårt fackliga utbildningsmaterial. Förbundsstyrelsen anser att det finns bättre sätt att arbeta med frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a attsatsen beaktad och att avslå 2:a–4:e att-satserna.

Motion C26

Avdelning 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 36 Göteborg

Skillnad på kollektivanställda och tjänstemän

Vi som kollektiv har de senaste två åren levt med permitteringar, restriktioner och inskränkningar i vår vardag. Trots dessa restriktioner i samhället har vi som kollektiv stått axel mot axel och arbetat. Anledningen till detta är att våra jobb inte går att utföra hemifrån. Samtidigt har våra tjänstemannakollegor i väldigt stor utsträckning kunnat arbeta hemifrån, vilket minskat risken för att smittas eller bli allvarligt sjuk. En möjlighet som våra medlemmar saknat under denna pandemi!

I jämförelse mellan kollektivanställda och tjänstemän är skillnaden stor när det kommer till lön och anställningsförmåner. På min arbetsplats skiljer det i snitt cirka 15 000 kronor mellan en tjänsteman och en kollektivanställd. Det är 180 000 kronor per år!

Vi ser hur lönegapet ökar år efter år mellan kollektivanställda och tjänstemän. Möjligheten till att minska detta gap i lokala förhandlingar är obefintlig då vi saknar påtryckningsmedel.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att förbundet skapar opinion och en samhällsdebatt kring skillnader mellan arbetare och tjänstemän.

Utlåtande, motion C26

Förbundsstyrelsen menar att våra medlemmar under pandemin tveklöst utförde avgörande insatser för att hålla i gång svensk industri och därmed hela Sveriges ekonomi. Restriktionen med att jobba hemma om det går fungerar inte för arbetare i produktion. Det går inte att bryta malm från jobbdatorn på köksbordet. Lastbilar blir inte byggda av distansarbetare. Respiratorer och rena kläder når inte sjukvården från tomma industriarbetsplatser. Det ligger i arbetets natur och understryker arbetets betydelse vid tusentals bruk, gruvor, verkstäder och fabriker. I den mån det så kallade nya normala är ett arbetsliv med omfattande distansarbete, gäller det inte IF Metalls medlemmar.

Hälsorisker förenade med att under en pandemi delta i arbetet på arbetsplatserna eller inte, måste alltid hanteras i arbetsmiljöarbetet. Det gäller oaktat om det är arbetare eller tjänstemän som utsätts för riskerna.

Samtidigt var regeringens snabba agerande när pandemin slog till för förverkligandet av systemet för korttidsarbete avgörande för att många av våra medlemmar skulle kunna ha jobbet kvar, snarare än att via varsel om uppsägning behöva ta kölapp hos Arbetsförmedlingen. Korttidsarbete gällde lika för tjänstemän och arbetare.

Förbundsstyrelsen vill framhålla att IF Metall verkar för politiska reformer för att generellt sett ge arbetarklassen så bra villkor som möjligt och motverka orättvisor mellan olika samhällsgrupper. I sammanhanget av ojämlika villkor i möjligheter till distansarbete kan nämnas vårt engagemang för bättre kollektivtrafik och fungerande reseavdrag för arbetstagare som behöver bil för att pendla mellan hem och arbetsplats. Våra krav på avskaffandet av karensavdraget i sjukförsäkringen och en höjning av taket till tio prisbasbelopp i den tillfälliga föräldrapenningen kan också nämnas.

Förbundsstyrelsen anser att det finns, och tas fram, underlag för att kunna föra en debatt om skillnader mellan arbetare och tjänstemän utifrån olika infallsvinklar. Offentliga utredningar som regeringen tillsätter innehåller ofta fördelningspolitiska analyser. Facken inom industrin tar fram statistik om löneutveckling, som i sin tur ligger till grund för våra överväganden inför avtalsrörelser och löneförhandlingar.

Diskussionerna om skillnaderna kan ha olika teman. Jämförelser med tjänstemän blir inte alltid det viktigaste. Våra egna undersökningar, om till exempel våra medlemmars arbetsmiljö och chanser till lärande i arbete, ger underlag för vårt engagemang att främja våra medlemmars utveckling. Ett engagemang som IF Metall håller i med jämlikhets- och jämställdhetsperspektiv, oaktat hur det ser ut för andra grupper på arbetsmarknaden.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Industrin och jobben, industripolitik – Motionerna C27–C32 med utlåtanden

Motion C27

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Företagsflytt och omotiverad nedläggning

Vi ser att företag läggs ned och flyttar utomlands. Det gäller även vinstrika enheter. Utifrån ser det helt orimligt ut när enheter läggs ned och tillverkningen flyttas till sämre enheter i andra länder. En anledning är att det inte kostar något att göra sig av med en fabrik och personal i Sverige.

För att det ska bli mer likvärdigt mellan olika länder så vill vi att företagen måste fondera pengar som ägaren inte får tillbaka vid en nedläggning och flytt av ett vinstdrivande företag. Att det på något sätt kostar lika mycket att avveckla en enhet i Sverige som i flertalet andra europeiska länder. Det skulle med all säkerhet få några ägare att behålla företaget i landet. Om det krävs en ny lag så skriv den! Det ska vara lika svårt/dyrt i alla länder.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att företag ska avsätta medel som kommer de anställda till del vid nedläggning och flytt av företag utomlands.

Utlåtande, motion C27

Konkurrensen från andra industriländer kan inte enbart mötas genom att förhindra eller försvåra nedläggningar. IF Metall bör i första hand arbeta med att utveckla den svenska industrin och bidra till goda förutsättningar för att driva produktion i hela landet. Genom att bidra till teknikutveckling och innovation, kompetensförsörjning, hållbara arbeten och förutsättningar för investeringar i svensk industri minskar vi risken att företag lämnar landet.

Vi gör det dels genom att kräva lagstiftning och kollektivavtal, dels genom att samverka med våra motparter. Genom ett internationellt fackligt arbete, där vi stödjer rätten att organisera sig, förhandla och teckna kollektivavtal, minskar vi inte bara utnyttjandet av arbetare i andra länder; vi förhindrar också att företag använder ekonomisk och social orättvisa som konkurrensfördelar och orsaker till att flytta från Sverige. Låga kostnader för omställningar och nedläggningar är argument för företag att investera i Sverige. Men det får inte vara för lätt och arbetsgivaren har ett stort ansvar gentemot de anställda och samhället.

Förbundsstyrelsen delar synen på att en nedläggning av ett vinstgivande företag i Sverige för en flytt utomlands bör innebära konsekvenser. Avsättning av medel eller straffavgifter vid nedläggningar kan dock komma att minska det utrymme som företag anser att det finns för anpassade åtgärder för omställning av de anställda, vilket tas upp i lokala förhandlingar. Vi måste i det avseendet ha en lagstiftning och kollektivavtal som ger oss möjligheter att förhandla om de åtgärder som bäst gynnar våra medlemmar. I de flesta fall kommer det också att innebära kostnader för företaget.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C28

Avdelning 38 Dackebygden

Bränslecell

En av de minsta elbilarna på marknaden, Nissan Leaf, har batterier på cirka 30 kWh, men många nya modeller har batterier på 60 eller 100 kWh. En elbil med ett 100 kWh-batteri har alltså släppt ut 15 till 20 ton koldioxid *innan den har startat*.

En annan utmaning med batteritillverkning är behovet av råvaror, inte minst sällsynta jordartsmetaller som kobolt, litium och nickel. För tre år sedan avslöjade Amnesty hur batterier som används i företag som tillverkar såväl elektronik som elbilar kunde kopplas till barnarbete i Demokratiska republiken Kongo.

”Kontrasten är stor mellan försäljningen och marknadsföringen av toppmoderna teknikprylar och barnen som bär tunga säckar av stenar och gruvarbetarna i smala gruvschakt som riskerar permanenta lungskador” skrev Amnesty i rapporten som fick stort genomslag i medierna. Mellan 50 och 60 procent av världens förbrukning av kobolt kommer från Demokratiska republiken Kongo och det är framför allt i den manuella gruvbrytningen, som svarar för cirka 20 procent av totalen, som problemen med barnarbete finns.

De största volymerna av litiumjonbatterier exporteras till Kina och det är också där tekniken finns. I Kina återvinns litium och det finns till och med teknik för att återvinna katod till katod. Kina är snart helt ledande på området och risken är att Europa och Nordamerika aldrig kommer att kunna bygga upp en effektiv återvinning

Ett alternativ för Sverige

En bränslecellsbil har i dag en verkningsgrad på ungefär 50 procent. Därmed betydligt bättre på att ta tillvara energin än förbränningsmotorer (bensin, diesel, etanol, fordonsgas) men sämre än en batteridrivna elbil, där över 80 procent av energin används till att driva bilen. Å andra sidan är räckvidden bättre – upp emot 70 mil på en tank vätgas. För att en batteribil ska nå lika långt på en laddning krävs mycket stora och dyrbara batterier.

För godstransporter ser bränsleceller ut som en bättre lösning än de enorma batterier som behövs för att driva en elektrisk långtradare. En annan fördel är en vätgastank fylls på några minuter medan en batteribil tar många timmar att ladda. Vid snabbbladdningsstationerna kan det bli kö och väntetid när antalet användare ökar.

En ny typ av nanokatalysatorer kan ge bränslecells bilen ett efterlängtat genombrott. Forskningsresultat från Chalmers och Danmarks Tekniske Universitet visar att det går att spara rejält på den dyrbara och sällsynta metallen platina genom att skapa en nanolegering med en ny tillverkningsmetod.

På ett gärde intill E20 utanför Mariestad ligger någonting unikt: Den första tankstationen i världen där vätgas tillverkas på plats och där vem som helst kan tanka. Om man har en bil som drivs av en bränslecell förstås.

Vätgas är framtiden, allt som behövs är vatten och sol. Ännu så länge är det inte lönsamt, men när kommunen kommit upp i 30–50 bränslecells bilar så räknar vi med att spara pengar. De är billigare att köra än de fossildrivna bilar som vi successivt byter ut, säger Jonas Johansson, utvecklingschef på Mariestads kommun.

Hemtjänsten först ut

Han är en av de drivande bakom ”macken”, där vanligt kranvatten förvandlas till vätgas med hjälp av energi från solcellerna precis intill. Redan i dag tankar hemtjänsten några av sina bilar med kommunalt tillverkat bränsle innan de kör ut till brukarna på den västgötska landsbygden.

Helt självförsörjande

Det som gör tankstationen i Mariestad världsunik är att den är ”off grid” – bortkopplad från elnätet och självförsörjande på energi. Den som sett till att allt fungerar är elingenjören och vätgasentusiasten Hans-Olof Nilsson. Här på gården i Haggården har han satt ihop ett system av solceller, en elektrolysör som spjälkar vattnet, en kompressor samt långa rader av tuber där vätgasen förvaras under högt tryck.

-Sådana här mikronät kan man sätta upp precis var man vill för att både producera och lagra sin egen energi. Solen är bränslet och så lånar man lite vatten som sedan lämnas tillbaka. Vad kan vara bättre än det?

De olika delarna av tankstationen har placerats i containrar för att snabbt kunna flyttas och byggas upp på en annan plats. Som den ser ut i dag andas konstruktionen lite ”Oppfinnar-Jocke”, men den har inte varit gratis. Bidrag från bland annat EU har dock

gjort att Mariestads skattebetalare sluppit största delen av notan på totalt 30 miljoner kronor.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att uppmana våra politiker att investera i vätgastankningsstationer för att skynda på utveckling mot klimatsmarta och miljövänliga lösningar där sällsynta metaller och barnarbete undviks mer

att uppmana våra politiker att snabbt investera i självförsörjande stationer som ställs ut för att ge snabb skjuts åt bränslecellsbilar.

Utlåtande, motion C28

Klimatomställningen innebär att industri, energiproduktion och transporter i hög takt måste fasa ut användningen av fossila råvaror. Förbundsstyrelsen menar att omställningen omfattar olika överväganden om teknikval, där ökad användning av vätgas är ett. Vätgas har framför allt kommit att bli en viktig del för basindustrins omställning, vilket inte minst Hybrit-satsningen för att producera stål utan kol visar. I diskussion om den framtida elförsörjningen finns vätgas med som ett alternativ för till exempel tillgång till reservkraft.

För transportsektorn handlar utveckling om flera parallella teknikmöjligheter med kombinationer av biobränslen, elektrifiering och användning av vätgas. Vätgasens möjligheter har framför allt kommit att handla om tunga transporter, och då i kombination med tekniklösningar med biobränslen och elektrifiering.

Inom ramen för Elektrifieringskommissionen har ett flertal satsningar på vätgasinfrastruktur presenterats, bland annat en handlingsplan som betonar vikten av att tankstationer för vätgas behöver finnas tillgängliga på fler platser. Det har även varit möjligt att söka medel från EU:s fond för ett sammanlänkat Europa och i maj 2022 beviljades två svenska projekt för utbyggnad av vätgasinfrastruktur.

Förbundsstyrelsen menar att IF Metall fortsatt ska följa utvecklingen när det gäller teknikutvecklingen för transportsektorns klimatomställning. I detta ingår förutsättningarna för vätgasteknikens användning. Samtidigt vill förbundsstyrelsen understryka att klimatomställningen sker med överväganden om olika tekniklösningar. IF Metall bör därför inte låsa sig vid specifika tekniker i vårt engagemang för industrins, elproduktionens och transportsektorns klimatomställning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad och att avslå 2:a att-satsen.

Motion C29

Avdelning 44 Halland, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Energitillgång och det svenska elnätet

I den pågående elektrifieringen utav samhället finns det ett antal nyckelfrågor för en framgångsrik framtid för Sverige och dess industriarbetare.

- Tillgång på energi, alla årets dagar och alla årets timmar.
- Ett elnät som klarar av att överföra den effekt som behövs.
- Från staten en översyn utav de riktade subventioner och eventuella skattelättnader som finns.

December 2021 blev alla medvetna om vad el kan kosta när effektuttaget är högt, samtidigt som det är kallt och relativt vindstilla. Detta fick ekonomiska konsekvenser både för den enskilde som för företag. Familjer fick problem med att betala elräkningen, företag likaså. Dessutom fanns det företag som stängde sin produktion för att den helt enkelt blev för dyr. Detta är ett direkt hot mot IF Metalls medlemmars arbetstillfällen. Det finns

en enorm potential med elektrifieringen, detta ser vi inte minst med etableringen utav batterifabrikerna i vårt land.

Men det som är en möjlighet kan snabbt bli ett hot om vi når max i vårt elnät. Lagstiftningen gör att den som först köper effekt i nätet (så länge det finns effekt kvar att köpa) får det, med andra ord får man inte säga nej till en kund så länge det finns utrymme. Detta gör att om en stor elkonsument köper det sista utrymme (serverhall, batterifabrik eller vad som), så stryps möjligheterna för expanderings för alla andra inom elnätet och inga nya kunder tillåts. Detta ända tills nätet är utbyggt. Tillståndsprocessen för att bygga ut ett elnät är lång, i vissa fall upp till 10–15 år. Detta gör att det under en relativt lång tid kan ligga en blöt filt över näringslivet i det aktuella området.

Eftersom nätkapaciteten är begränsad och på vissa håll är nära sitt max, är det märkligt att staten subventionerar att använda el till att värma fastigheter där det finns andra alternativ. Ett sådant alternativ är till exempel fjärrvärme som tar betydligt mindre utrymme på elnätet.

Kongressen föreslås besluta

att IF Metall för en aktiv och direkt dialog med regeringen och riksdagen om att säkerställa energiproduktion för att kunna genomföra elektrifieringen

att IF Metall uppmanar regering och riksdag att påskynda utbyggnaden utav stamnät/regionnät, samt se över tillståndsprocessen när det gäller att få till stånd en utbyggnad

att IF Metall uppmanar regeringen/riksdagen att se över de riktade subventionerna/skattelättnader så de inte är kontraproduktiva.

Utlåtande, motion C29

En leveranssäker energiförsörjning är en av de viktigaste frågorna för svensk industri och har sedan länge varit en viktig fråga för IF Metall att driva. I dag står vi inför en gigantisk omställning av industrin och vårt samhälle som innebär att elanvändningen dramatiskt kommer att öka. Det innebär att Sverige behöver ha en elmarknad och ett elsystem som är riggat för att snabbt tillföra ny produktion och överföring där det behövs. I dag finns det utmaningar vad gäller båda dessa.

Sverige kommer att behöva all elproduktion som går att göra tillgänglig, både väderberoende och planerbar, och för det behövs teknikneutrala styrmedel som styr mot ett effektivt elsystem som levererar när det behövs och till ett så lågt pris som möjligt. Här spelar våra politiker en viktig roll och de kommer att behöva ta modiga beslut om långsiktiga spelregler för energimarknaden. I juni 2022 bjöd regeringen in till nya parlamentariska energisamtal, som kan innebära en ny energipolitisk överenskommelse för att säkra Sveriges energiförsörjning för framtiden och IF Metall avser att följa utvecklingen.

Förbundsstyrelsen menar att det är viktigt för IF Metall att även i framtiden driva frågan om ett leveranssäkert elsystem med konkurrenskraftiga priser och ett av IF Metalls krav i valrörelsen är en rättvis klimatomställning och att hela landet, både industrier och hushåll, ska få elförsörjning till vettiga priser.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C30

Avdelning 38 Dackebygden

Differentierad drivmedelsskatt

Sverige är stort och industrin är inte alltid tillgänglig utifrån befintlig kollektivtrafik. En lösning kan vara att ha differentierad drivmedelsbeskattning där de som inte har tillgång till bra kollektivtrafik får lägre beskattning än de som har utbyggd och bra kollektivtrafik.

Exempel, att de som pendlar i Stockholm kostar bensinen 20kr/l. De i mindre städer har 15kr/l och i glesbygd 10kr/l. De kontakter jag pratat med på Skatteverket säger att detta är genomförbart rent tekniskt och då ser jag inget hinder att IF Metall driver detta ur ett klimatperspektiv, industrins överlevnad och för sina medlemmar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Sverige ska ha en differentierad drivmedelsbeskattning utifrån kollektivtrafikens utbredning och tillgänglighet.

Utlåtande, motion C30

För många av IF Metalls medlemmar är det inte möjligt att ta sig till och från jobbet med kollektivtrafik och de är därför beroende av bilen.

Sverige ska ha en rättvis klimatomställning som tar hänsyn till de som berörs av omställningen. Det inkluderar bra och rättvisa pendlingsmöjligheter, vilket är ett av de krav som IF Metall driver i valrörelsen 2022. Förbundsstyrelsen anser att ett utbyggt reseavdrag är en långsiktigt viktig insats som gör det möjligt för de som är beroende av bilen att använda den.

I Sverige och Europa ser vi i dag kraftigt höjda el- och drivmedelspriser som påverkar industri och konsument. Anledningen är i första hand Rysslands krig i Ukraina som har gjort att priset på gas och olja nått rekordhöga nivåer. Det innebär att prisnivåerna med stor sannolikhet kommer att förändras framöver – att reformera dagens drivmedelsskatt baserat på den orolighet som i dag råder skulle därför inte vara långsiktigt hållbart.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C31

Avdelning 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Energi – tillgång till grön el

Tillgången till grön energi är en otroligt viktig samhälls- och välfärdsfråga, som är alldeles för viktig att lämna i händerna på marknadskrafterna.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att produktion och distribution av el förstärkas.

Utlåtande, motion C31

Svensk industri är i allra högsta grad drivande i den gröna omställningen av Sverige. De senaste åren har industrin meddelat miljardinvesteringar i både ny och existerande verksamhet, som innebär att Sverige kan bli världens första fossilfria välfärdsland. Men omställningen innebär en kraftigt ökad efterfrågan på el över hela landet. Vid beslut om placering av investeringar har lokala förutsättningar spelat stor roll för flera av bolagen. En sådan förutsättning är tillgången till el.

Lokalt har näringsliv och kommunala energibolag tillsammans möjlighet att utveckla lösningar för ett effektivare energisystem. Ett exempel är Skellefteå Kraft, som har ingått ett strategiskt samarbete med Northvolt för att utveckla framtidens förnybara energiförsörjning. Men Skellefteå Kraft har även varit en viktig anledning till att Northvolt snabbt har kunnat få tillgång till grön el och komma i gång med sin verksamhet. Kommunala energibolag är en viktig spelare när det kommer till att utforma ett elsystem där utbud möter efterfrågan.

I Sverige har staten det yttersta ansvaret för en fungerande energipolitik. Staten reglerar elmarknaden, bland annat genom Elmarknadsinspektionen, som har i uppgift att

följa och analysera utvecklingen på el-, naturgas- och fjärrvärmemarknaderna, och lämna förslag till ändringar i regelverk, eller andra åtgärder, för att främja marknadernas funktion.

Ägandet av elproduktionen och distributionen är fördelat på ett stort antal bolag, som är både privata och offentliga. Svenska staten är en stor aktör genom Vattenfall, medan finska staten genom ägande i Fortum är en annan stor offentligt ägd aktör. Ellevio AB, som ägs till hälften av Folksam och AP-fonder, är en stor aktör på elnätmarknaden. Elpriset per kilowattimme sätts via en spotmarknad hos en gemensam nordisk elbörs, Nord Pool, där svenska staten via Svenska Kraftnät är delägare.

Förbundsstyrelsen menar att det redan i dag finns en statlig kontroll över produktion och distribution av el. Mångfalden av aktörer på marknaden är viktig för att kunna möta efterfrågan som finns lokalt och för att elsystemet ska få en så effektiv utformning som möjligt. Därför vore det inte lämpligt att staten helt tog över ägandet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C32

Avdelning 49 Nordvästra Skåne

Elmarknad

Dagens samhälle har blivit mer elintensivt. Trots att vi inför elsnålare maskiner och effektivare utnyttjande av el, så räcker elnäten inte till. Men för att klara av omställning mot ett hållbarare samhälle och industri så behövs andra verktyg än dagens avreglerade elmarknad och zonindelning vi har i Sverige. Samt en utbyggnad av dagens elnät och totala elkraft. Inte minst för att svensk industri ska fortsätta att kunna vara konkurrenskraftig utifrån kostnader för dagens energi.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en utbyggnad sker av dagens kraftnät

att mer förnybara energikällor prioriteras för att få både mer tillgänglig el och stabilare priser

att se över dagens elzonsindelning för en förändring.

Utlåtande, motion C32

I Sverige handlar klimatomställningen i stor utsträckning om att ersätta fossila energikällor med fossilfria. Det innebär att vårt behov av el ökar och kanske rent av kommer att fördubblas. Det är en viktig omställning, som samtidigt ställer höga krav på vår förmåga att öka elproduktion och överföringskapacitet i elsystemet.

I dag finns ett behov av att snabbt få på plats ny elproduktion, som även bidrar med låga priser. I dagsläget är det i första hand vindkraft som går att få på plats relativt fort och tack vare den planerbara vattenkraften kan vi få balans i systemet även när det inte blåser.

Men i dag är det framför allt i norra Sverige som vatten- och vindkraftsproduktion finns och överföringskapaciteten räcker inte till för att möta efterfrågan från södra Sverige. Det innebär att elområdena i södra Sverige i stor utsträckning får ett gemensamt elpris med våra grannländer i söder, där priset ofta är högre. Detta har framför allt visat sig sedan Rysslands krig i Ukraina, med konsekvensen att gaspriset har nått rekordhöga nivåer. Mellan 2011 och 2019 hade Sverige väldigt små prisskillnader mellan de olika elområdena.

Det innebär att vi med dagens elområden får en ganska bra bild av svagheterna i vårt elsystem, dvs. att vi snabbt behöver bygga ut överföringskapaciteten från norra till södra

Sverige samt att elproduktionen i de södra områdena måste öka. I den elektrifieringsstrategi som regeringen presenterade i februari 2022 finns ett flertal åtgärder för att öka handelskapaciteten mellan elområden presenterade och IF Metall avser att följa regeringens fortsatta arbete i frågan.

Förbundsstyrelsen anser att ett leveranssäkert elsystem med konkurrenskraftiga priser är avgörande för svensk industris konkurrenskraft, men även för att hålla de svenska hushållens elkostnader på acceptabla nivåer. Därför är det viktigt att Sverige bygger ut ny elproduktion och en överföringskapacitet som bidrar till låga elpriser i hela landet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Social trygghet – Motionerna C33–C69 med utlåtanden

Motion C33

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne

Bättre förutsättningar för föräldrar som vill arbeta deltid

På grund av begränsningar i socialförsäkringslagar och brister i våra avtal finns inget som ger föräldrar rätten att gå ned i arbetstid i den utsträckning som i många fall behövs. Vi har många medlemmar som har svårt att få arbetslivet och föräldraskapet att gå ihop. Skiftgång och bristen på barnsomsorg under kvällar, tidiga morgnar och nätter i de flesta kommuner, ställer till stora problem för barnfamiljer. Tilläggas bör att det i diskrimineringslagen står att arbetsgivaren aktivt ska arbeta för att arbetstagaren ska kunna förena förvärvsarbete med föräldraskap.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att förändra i socialförsäkringen så att föräldrar med barn upp till tolv år eller senast då barnet går ut femte klass, får rätt att gå ned i arbetstid.

Utlåtande, motion C33

Förbundsstyrelsen menar att arbetsgivare, fackföreningar och politiker har ett gemensamt ansvar att underlätta för föräldrar att kombinera arbetsliv med familjeliv. På arbetsplatsen ska parterna genom förhandlingar skapa goda förutsättningar för att anpassa arbetstider och villkor efter föräldrarnas behov, så långt det är möjligt. Från politikens sida kan föräldraförsäkringen behöva reformeras för att underlätta för föräldrar som arbetar inom industrin, eller andra arbetaryrken, att kombinera familj och arbete. Detta måste dock ske på ett sätt som främjar jämställdheten i både arbets- och familjelivet och inte styr kvinnor bort från arbetsmarknaden.

Det är redan i dag främst kvinnor som går ned i arbetstid för att ta hand om barn, vilket leder till sämre löneutveckling, sämre tillgång till kompetensutveckling och lägre pension. Risker är stor att en reform som låter föräldrar med barn upp till tolv år, eller senast när barnet går ut femte klass, få rätt att gå ned i arbetstid, leder till ännu större skillnader mellan könen. Förändringar av föräldraförsäkringen måste föregås av noggranna analyser för att säkerställa att jämställdheten i samhället förstärks och inte försvagas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C34

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Föräldraförsäkring

I nuläget är föräldraförsäkringen utformad så att den förälder som tjänar minst är hemma mest.

Vi ser i dag att det är ett extremt ojämnt uttag av föräldraledigheten mellan kvinnor och män. Kvinnor tar ut hela 70 procent av den, vilket innebär ett flertal försämringar för kvinnans ställning på arbetsmarknaden.

Vi som facklig organisation behöver vara framträdande i alla samhällspolitiska forum, för att driva frågor som ger våra medlemmar mer tid, makt och inkomst. Vi behöver våga tänka utanför boxen och se var debatten bör ligga.

Vi vill självklart också förbättra försäkringen så att alla, oavsett tidigare inkomst, ska kunna leva ett drägligt liv med sin familj och samtidigt ha kvar en stark position på arbetsmarknaden.

Vi vill ha mer tid med våra familjer och även då ha en dräglig inkomst att leva på.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för
att en individualiserad föräldraförsäkring införs
att en utvidgad och förbättrad föräldraförsäkring införs.

Utlåtande, motion C34

Förbundsstyrelsen konstaterar att föräldraförsäkringen redan i dag är individualiserad, men med möjlighet att överlåta alla dagar, förutom tre öronmärkta månader, till den andra föräldern.

I likhet med vad som nämns i motionen är det här en möjlighet som främst nyttjas av män som överlåter sina dagar till kvinnor. Vi ser också att familjer ofta inte väljer det ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet när de delar upp föräldraledigheten, utan i stället väljer det alternativ som gör att kvinnan kan vara hemma så länge som möjligt. Dessutom är det så att för män överensstämmer oftast ledighetens längd med uttaget av föräldrapenning, medan kvinnor ofta är lediga mer än de tar ut föräldrapenning för. Det leder till lägre inkomster och lägre pension för dessa kvinnor.

Det ojämsställda uttaget av föräldraledighet får konsekvenser också för de kvinnor som inte är föräldralediga, för de kvinnor som lever i samkönade relationer och för de kvinnor som inte skaffar barn. För en arbetsgivare blir det statistiskt mer rationellt att satsa heltidstjänster, kompetensutveckling och bättre löneutveckling på män än på kvinnor, eftersom det är troligare att männen varken kommer att vara borta på en längre föräldraledighet eller stanna hemma i någon högre utsträckning för vård av barn.

För att förbättra kvinnors ställning på arbetsmarknaden, sluta lönegapet mellan könen, förbättra tillgången på kompetensutveckling för kvinnor och öka andelen heltidstjänster, behöver vi komma till rätta med det ojämsställda uttaget av föräldraledighet. Därför föreslog LO-kongressen 2016 att möjligheten att överlåta dagar till den andra föräldern skulle tas bort. IF Metall ställde sig bakom förslaget.

Att ta bort möjligheten att vid gemensam vårdnad överlåta sina dagar till den andra föräldern innebär inte att någon kommer att tvingas vara hemma mot sin vilja. Snarare skulle ett tydligt och enkelt regelsystem ge en större förutsägbarhet för såväl föräldrar som arbetsgivare. Det skulle ge bättre förutsättningar både att använda ledigheten och att anpassa arbetsorganisationen efter vad som krävs för att svara upp mot barns, föräldrars och arbetsgivares behov. Det skulle också innebära att vi slutar använda våra gemensamma skattepengar för att hålla liv i ett ojämsställt system.

Förbundsstyrelsen menar att föräldraförsäkringen i sin helhet bör ses över, både för att öka jämställdheten och för att minska de klassklyftor som uppstått i föräldrars möjlighet att nyttja försäkringen som den är utformad i dag. Vilka förändringar som skulle gynna våra medlemmar både som föräldrar, i yrkeslivet och som pensionärer, behöver dock belysas ytterligare. Förbundsstyrelsen menar också att prioriteringar måste göras bland alla viktiga reformkrav för att stärka våra medlemmars sociala trygghet. För förbundsstyrelsen är en höjning av taken i socialförsäkringarna, bland annat föräldraförsäkringen, av högre prioritet än att exempelvis utvidga föräldraförsäkringen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a attsatsen och att avslå 2:a attsatsen.

Motion C35

Avdelning 13 Bergslagen

Högre ersättning för vård av barn till ensamstående hushåll

I dag så är ensamstående hushåll extra hårt drabbade när det gäller vård av barn, där ekonomin sjunker med mer än 20 procent i jämförelse med de gemensamma hushållens ekonomiska förändring på runt 10 procent. Ensamstående hushåll med barn utgör absolut en minoritet i samhället, men bör verkligen inte hamna på dess utkant för det. Vid lång-

variga vab eller mer utsatta tillfällen så som det fruktade ”Vabruari”, kan dessa 20 procent göra stor påverkan på ekonomin. Ersättning så som försörjningsstöd och bostadsbidrag täcker knappast upp för en hel extra inkomst i detta fall.

Även med tanke på den förhöjda elkostnaden, höjningar i matvaror samt hygienartiklar och drivmedelspriser som stiger i taket kan dessa inkomstreduceringar bli förödande. Där ensamstående hushåll får lägga en normal livskvalitet åt sidan, dra ner på area på boende och kanske inte kan ta sig till arbetet.

Man blir inte av med kostnader för förskola och fritids som barnet annars skulle gå till bara för att barnen är hemma sjuka. Kostnader på mat och hushållsartiklar ökar även när man är hemmavarande med barnen.

Detta är även ett sätt att kunna jämma ut inkomstglappet mellan kvinnor och män då det är cirka 77 procent ensamstående mammor och 23 procent ensamstående pappor. Ensamstående hushåll kan definieras på följande sätt: hushåll med ett eller flera barn yngre än tolv år där det endast bor en vuxen person med inkomst från tjänst.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ensamstående med barn får högre ersättningsnivåer för vård av barn.

Utlåtande, motion C35

Förbundsstyrelsen konstaterar att det redan i dag finns regelverk som stöttar ensamstående med barn. Ekonomiskt handlar det om exempelvis rätten till bostadsbidrag, att hela barnbidraget automatiskt betalas ut till den förälder som har ensam vårdnad och att den andra föräldern betalar underhållsbidrag. I de fall när föräldrar inte kommer överens om en nivå för underhållsbidrag får den ensamstående föräldern ut underhållsstöd från Försäkringskassan, just för att ge ekonomisk kompensation för de omkostnader som ett barn innebär.

Förbundsstyrelsen vill även att möjligheten att överlåta rätten till tillfällig föräldraledighet till någon annan än föräldern, exempelvis en vän eller släkting, ska förbättras. I VAB-utredningens slutbetänkande (Rätt och lätt – ett förbättrat regelverk för VAB, SOU 2022:31) föreslås ett flexiblere regelverk för överlåtelse av ersättningsdagar för vård av barn. Om överlåtelse kan ske i fler situationer blir försäkringen mer flexibel och kan i ännu högre grad än i dagsläget underlätta för föräldrar att kombinera föräldraskap med arbetsliv. Även om denna reform skulle röra alla föräldrar, kan reformen vara särskilt positiv för personer med mindre ekonomiska marginaler, personer med osäkra anställningar och ensamstående. Förbundsstyrelsen anser dock, i likhet med utredningen, att det vore fel att begränsa den ökade flexibiliteten till att bara gälla ensamstående. Det skulle komplicera regelverket och dessutom riskera att omöjliggöra hjälp till föräldrar oavsett hur stort och angeläget ett sådant behov är.

Förbundsstyrelsen menar att det vore fel att ha olika nivåer på ersättningen från en socialförsäkring utifrån om personen är sammanboende eller inte med barnets förälder. Om det skulle behövas, vore det bättre att se över reglerna för underhållsbidrag/underhållsstöd, som är till just för att täcka de ökade kostnaderna för den ensamstående föräldern, eller att vid behov se över reglerna för bostadsbidrag, som är behovsprövat.

Vidare vill förbundsstyrelsen framhålla att det är mer angeläget att höja taket för den tillfälliga föräldrapenningen till tio basbelopp, för att på så sätt minska ojämställdheten i uttaget av tillfällig föräldrapenning.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C36

Avdelning 26 Östergötland, 32 Höglandet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Humanare försäkringskassa

När den lyckligaste stunden i ditt liv förvandlas till den värsta.

Du har förlorat ditt nyfödda barn och du behöver all den hjälp du kan få för att kunna få sörja, landa och börja bygga upp dig själv.

Då måste du kunna lita på att samhället hjälper till och inte trycker ned dig mer än den käftsmäll du just fått.

Det som händer i dag är att du får vara hemma med sjukt barn (Vård av barn) när det inte finns något barn att vårda. Detta är väldigt psykiskt påfrestande för dessa föräldrar och detta är inget vi behöver då psykisk ohälsa redan är vår tids största folkhälsosjukdom.

Därför tycker vi att Försäkringskassan borde göra en egen ersättningsgrupp för föräldrar som förlorat sitt/sina barn. Namn på en sådan grupp kan vara till exempel "Ersättning vid nära anhörigs frånfälle". Ersättningen ska vara densamma som innan men vi vill få bort "vård av barn".

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Försäkringskassan gör en egen ersättningsgrupp för föräldrar som förlorat sitt/sina barn, med samma ersättning som innan.

Utlåtande, motion C36

En näras bortgång är tragiskt, ett barns ännu mer. Det är viktigt att samhället stödjer oss i våra svåra stunder. Socialförsäkringen ger en förälder med ett barn som avlidit rätt till olika förmåner. Om det sker i anknytning till förlossningen går det att få både föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Om det sker efter förlossningen, men barnet är under 18 år, går det att få tillfällig föräldrapenning. Det går även att få sjukpenning för de som mår så dåligt att de inte kan arbeta.

Vård av barn (vab) är inte samma sak som tillfällig föräldrapenning. Förmånen som ges när ett barn gått bort kallas "tillfällig föräldrapenning i samband med att ett barn har avlidit".

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C37

Avdelning 44 Halland

Öppettider på förskola och fritids

I dag så är oftast öppettiderna på förskola och fritids mellan klockan 06.30 och 18.30, vilket är lagstadgat att erbjuda. Om man börjar arbeta klockan 07.00 så får man stressa (beror på hur långt man har till arbetet givetvis) att lämna barn/en för att hinna till sitt arbete och vara ombytt och klar innan klockan 07.00. Ska man då lämna både på förskola och fritids så blir det svårt att komma i tid till sitt arbete. Kommunerna kan erbjuda "nattis" men då blir det att man umgås ännu mindre med sina barn. Alla arbetar inte 08.00–17.00 som många kommuner tror att vi gör. Öppettider på förskola och fritids är inte anpassade för oss som arbetar andra tider än 08.00–17.00.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att öppettiderna ändras i kommunernas förskola och fritids så att de bättre harmoniserar med alla som jobbar olika skiftgångar eller har varierande arbetstider.

Motion C38

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Barnomsorg

Då ensamstående och även par där bägge arbetar skift eller ständig natt måste säga nej till arbete eller rent allmänt har svårt att förena föräldraskap med förvärvsarbete så vill vi att kommunernas skyldighet att samordna barnomsorg även ska gälla nätter och helgdagar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att lagstiftningen ska ändras så att kommunerna även måste tillhandahålla så kallade Nattis, barnomsorg på helgdagar och nätter.

Utlåtande, motionerna C37 och C38

Förbundsstyrelsen menar att tillgången till barnomsorg under obekväm arbetstid är viktig för jämställdhet och en väl fungerande arbetsmarknad. Det är också något IF Metall arbetat för under en längre tid.

I dag finns lagstiftning som säger att kommunerna ska sträva efter att erbjuda omsorg i förskola och fritidshem under obekväm arbetstid, men inte att de måste. Merparten av landets kommuner erbjuder också omsorg under obekväm arbetstid.

Däremot visar utvärderingar att det är vanligt att erbjudandet inte är anpassat efter vårdnadshavarnas faktiska behov och förutsättningar. Även om erbjudandet finns kan det vara praktiskt organiserat på sådant sätt att vårdnadshavare inte kan dra nytta av möjligheten. Det kan till exempel handla om begränsningar i öppettider, krav på vårdnadshavare att behovet ska vara regelbundet eller avsaknad av fungerande kösystem.

Det är viktigt att kommunerna inte ska kunna ställa hårdare krav på föräldrar med arbete utanför kontorstid eller förvänta sig att de ska ordna barnomsorg på egen hand. Inte heller ska kommunerna försvåra för föräldrar med tidsbegränsade anställningar eller oregelbundna arbetstider med exempelvis krav på orimligt lång framförhållning.

Förbundsstyrelsen vill därför understryka betydelsen av lokalt fackligt-politiskt engagemang, för att driva på så att kommuner utöver att erbjuda barnomsorg under obekväm arbetstid också kartlägger behoven och ser till att tillgången till barnomsorg är organiserad så att den möter de faktiska behoven. Vårt engagemang i kommuner och regioner kan göra skillnad för våra medlemmars tillgång till god välfärd.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C39

Avdelning 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Tillfällig föräldrapenning

För att öka jämställdheten är det extra viktigt att man höjer ersättningen för tillfällig föräldrapenning. Vid tillfällig föräldrapenning får man ersättning som baseras på 7,5 prisbasbelopp. Detta är lägre än föräldrapenning som baseras på 10 prisbasbelopp.

Det är heller ingen nyhet att det är just kvinnor som tar ut flest dagar med tillfällig föräldrapenning och blir med automatik också mest drabbade med till exempel lägre lön och pension som följd.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tillfällig föräldrapenning höjs från 7,5 prisbasbelopp till 10 prisbasbelopp så att den likställs med föräldrapenning.

Motion C40

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Jämställdhet

Det finns ett behov av att höja taket i den tillfälliga föräldrapenningen (VAB). Rent generellt tjänar kvinnor mindre lön och halkar efter mer efter barnafödande. Taket är lägre för VAB än vanlig föräldraledighet, vilket rent ekonomiskt styr familjer mot att den med lägst lön blir hemma.

Vi vill att förbundet arbetar aktivt för att höja taket utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att taket i tillfälliga föräldrapenningen höjs.

Utlåtande, motionerna C39 och C40

Förbundsstyrelsen konstaterar att det är olika tak på föräldrapenningen och den tillfälliga föräldrapenningen för vård av barn (vab). Dessutom visar statistiken på att uttagen av ledighet varierar mellan män och kvinnor.

En kort period mellan 2006 och 2007 var det samma tak (10 prisbasbelopp) i den tillfälliga föräldrapenningen som i föräldrapenning. Den dåvarande alliansregeringen sänkte 2007 ersättningen vid tillfällig föräldrapenning till 7,5 prisbasbelopp, men valde att behålla det högre taket vid uttag av föräldrapenning.

Förbundsstyrelsen anser dock att taket i ersättningen för vab ska vara detsamma som när man tar ut föräldrapenning och därför bör höjas till 10 prisbasbelopp. En höjning av taket till 10 prisbasbelopp är också något som lyfts fram i vab-utredningens slutbetänkande (SOU 2022:31).

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion C41

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Tandvård

Tänder är en hälso- och klassfråga. Vi vill införa allmän tandvård för alla upp till cirka 30 år samt att kostnader halveras för övriga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att åldersgränsen för gratis tandvård höjs

att den statliga subventioneringen höjs så att kostnaderna på sikt halveras för personer som passerat åldersgränsen för gratis tandvård.

Utlåtande, motion C41

Förbundsstyrelsen menar att tillgången till tandvård inte ska vara en klassfråga och att en översyn av tandvårdssystemet därför behöver ske. Tandvårdens högkostnadsskydd innebär att den enskilde årligen själv står för kostnader upp till 3 000 kronor. Därefter är ersättningen 50 procent av kostnaderna för ett referenspris mellan 3 000 kronor och 15 000 kronor och 85 procent av kostnaderna för ett referenspris som överstiger 15 000 kronor. Trots det statliga tandvårdsstödet kan kostnaderna bli höga, vilket gör att människor kan behöva avstå från nödvändig tandvård av ekonomiska skäl.

Regeringen har under den gångna mandatperioden genomfört en utredning för att se över hur tandvården ska kunna bli mer jämlik, så att fler har råd att gå till tandläkaren.

Utredningen har bland annat landat i förslag om att justera tandvårdens högstkostnads-skydd så att det blir mer likt sjukvårdens system. Dock har detta ännu inte mynnat ut i några skarpa förslag från regeringen.

Inom ramen för den statliga utredningen för en mer jämlik tandvård förekommer några olika modeller kring bland annat hur kostnader för tandvård kan regleras. Förbundsstyrelsen kommer fortsatt att bevaka frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C42

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne

Tandvården ska ingå i högstkostnadsskyddet

Många människor i Sverige kommer att ha svårare att betala kostnaderna för sina tand-skador. Den moderatledda regeringen genomförde sänkningar i socialförsäkringssystemet som ger utsatta människor sämre inkomster. Detta gör att tandvården i dag har blivit en klassfråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högstkostnadsskydd

att man arbetar fram en plan så att fler utsatta grupper omfattas av fri tandvård.

Utlåtande, motion C42

Förbundsstyrelsen menar att tillgången till tandvård inte ska vara en klassfråga och att en översyn av tandvårdssystemet därför behöver ske. Tandvårdens högstkostnadsskydd innebär att den enskilde årligen själv står för kostnader upp till 3 000 kronor. Därefter är ersättningen 50 procent av kostnaderna för ett referenspris mellan 3 000 kronor och 15 000 kronor och 85 procent av kostnaderna för ett referenspris som överstiger 15 000 kronor. Trots det statliga tandvårdsstödet kan kostnaderna bli höga, vilket gör att människor kan behöva avstå från nödvändig tandvård av ekonomiska skäl.

I dag finns regler som gör att barn och unga upp till och med det år de fyller 23 år, har tillgång till kostnadsfri tandvård. Därutöver kan personer som har vissa sjukdomar, funktionsnedsättningar eller som är i stort behov av omvårdnad ha rätt till tandvård inom ramen för hälso- och sjukvårdens högstkostnadsskydd.

Regeringen har under den gångna mandatperioden genomfört en utredning för att se över hur tandvården ska kunna bli mer jämlik, så att fler har råd att gå till tandläkaren. Utredningen har bland annat landat i förslag om att justera tandvårdens högstkostnads-skydd så att det blir mer likt sjukvårdens system. Dock har detta ännu inte mynnat ut i några skarpa förslag från regeringen.

Förbundsstyrelsen anser att tandvården behöver bli mer lättillgänglig och bevakar därför frågan. Förbundsstyrelsen vill dock betona att om tandvårdskostnaderna helt och hållet skulle ingå i hälso- och sjukvårdens högstkostnadsskydd skulle det innebära mycket höga kostnader för samhället, varför det måste ställas mot prioriteringar bland andra viktiga reformkrav för att stärka våra medlemmars sociala trygghet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C43

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Tandvårdsreform

Nu har de första stegen mot ett mera rättvist system i tandvården tagits.

Dock återstår ett problem i detta system och det är att många personer inte har råd med att betala de första 3 000 kr innan de kan få subvention på kostnader vid tandläkarbesök och struntar i att gå till tandläkaren.

Och det kan inte vara rätt att det inte kan rymmas i sjukvårdens högkostnadsskydd. Tänderna är fortfarande en del av kroppen.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att bastandvården omfattas av ett högkostnadsskydd liknande hälso- och sjukvården.

Motion C44

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Tandvård

Vi anser att man inte ska kunna se vilken samhällsstatus en medmänniska har genom tandstatus. Tänderna är en del av kroppen och bör därmed likställas med övrig sjukvård och sjukvårdskostnader som är förknippade med ordinarie besök vid vårdcentral.

Kostnader att införa en sådan reform skulle kosta troligen mellan 8–10 miljarder per år, men mervärdet att få känna sig hel är värt varenda krona.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvård likställs med vanlig sjukvård och därmed omfattas av högkostnadsskyddet.

Motion C45

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet

Många människor i Sverige kämpar i dag med höga kostnader för tandskador/tandvård. Under tiden har sittande högerregering genomfört sänkningar i socialförsäkringssystemet, sänkningar som gjort att tandvård i dag är en klassfråga.

Tandvårdsförsäkringen, som är tänkt att vara en försäkring för god munhälsa, fyller i dag många gånger ingen funktion då taket är för högt.

Referenspriset som högkostnadsskyddet beräknas utifrån, kan skilja sig från tandläkare till tandläkare då dessa är fria att sätta egna priser. Syftet med referenspriserna är dels att undvika höjningar då Försäkringskassan höjer ersättningen, men ska också fungera som jämförelsepris. Detta borgar dock för mellanskillnader, ogynnsamma mellanskillnader som individen i slutändan får stå för.

Tandhälsa ska inte vara en klassfråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kostnaderna för tandvård ska finansieras på samma sätt som allmän sjukvård.

Motion C46*Avdelning 14 Värmland***Tandvård för alla medlemmar**

Medlemmar som är anslutna till någon av våra större klubbar, har ofta någon form av tandvårdsförsäkring via sitt medlemskap. Detta är en förmån som gagnar folkhälsan, då god tandhälsa påverkar hela kroppen, enligt senaste vetenskapliga rön. Detta är dock inte alla våra medlemmar förunnat.

Många av våra medlemmar väljer till och med bort tandläkarbesök, då det ses som en för stor kostnad i dess ekonomi. Vi anser att det är en viktig jämställdhets- och rättvisefråga, att alla medborgare får en god tandhälsa och inte behöver avstå av ekonomiska skäl.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att politiken förändrar den allmänna sjukförsäkringen så att även kostnaden för tandvård ingår i denna, på samma premisser som för övrig sjukvård.

Motion C47*Avdelning 49 Nordvästra Skåne***Tandvården ska ingå i högkostnadsskyddet**

Många människor i Sverige kommer att ha svårare att betala kostnaderna för sina tandskador. Den moderatledda regeringen genomförde sänkningar i socialförsäkringssystemet som ger utsatta människor sämre inkomster. Detta gör att tandvården i dag har blivit en klassfråga.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att tandvårdskostnaderna ska ingå i sjukvårdens högkostnadsskydd.

Utlåtande, motionerna C43–C47

Förbundsstyrelsen menar att tillgången till tandvård inte ska vara en klassfråga och att en översyn av tandvårdssystemet därför behöver ske. Tandvårdens högkostnadsskydd innebär att den enskilde årligen själv står för kostnader upp till 3 000 kronor. Därefter är ersättningen 50 procent av kostnaderna för ett referenspris mellan 3 000 kronor och 15 000 kronor och 85 procent av kostnaderna för ett referenspris som överstiger 15 000 kronor. Trots det statliga tandvårdsstödet kan kostnaderna bli höga, vilket gör att människor kan behöva avstå från nödvändig tandvård av ekonomiska skäl.

Regeringen har under den gångna mandatperioden genomfört en utredning för att se över hur tandvården ska kunna bli mer jämlik, så att fler har råd att gå till tandläkaren. Utredningen har bland annat landat i förslag om att justera tandvårdens högkostnadsskydd, så att det blir mer likt sjukvårdens system. Dock har detta ännu inte mynnat ut i några skarpa förslag från regeringen.

Förbundsstyrelsen anser att tandvården behöver bli mer lättillgänglig och bevakar därför frågan. Förbundsstyrelsen vill dock betona att om tandvårdskostnaderna helt och hållet skulle ingå i hälso- och sjukvårdens högkostnadsskydd skulle det innebära mycket höga kostnader för samhället, varför det måste ställas mot prioriteringar bland andra viktiga reformkrav för att stärka våra medlemmars sociala trygghet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionerna beaktade.

Motion C48

Avdelning 44 Halland, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Ögonen tillhör kroppen

Behovet av glasögon ska inte bestämmas av tjockleken på din plånbok. Alla ska ha rätt till glasögon oavsett ålder. Man ska inte behöva gå runt med ständig huvudvärk för man inte har råd med glasögon. Det är svårt att ta till sig information för att man inte ser texter osv. Det borde vara så att kostnader kring synfel ska ingå i högkostnadsskyddet, så man till en rimlig kostnad kan få hjälp med synfel om behovet finns.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att kostnaderna för synundersökning och glas ska omfattas av högkostnadsskyddet.

Utlåtande, motion C48

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att tillgång till synhjälpmedel inte borde vara en fråga som avgörs av storlek på plånboken.

Sedan några år tillbaka har barn och ungdomar upp till 19 år möjlighet att få bidrag för glasögon och kontaktlinser, vilket gett fler barn i hushåll med små ekonomiska marginaler bättre förutsättningar i sin skolgång.

Förbundsstyrelsen anser dock att ett utbyggt system som omfattar alla invånare visserligen skulle vara värdefullt för många, men att detta samtidigt skulle påverka reformutrymmet, och därmed möjligheterna för andra prioriterade frågor som är viktiga för våra medlemmars trygghet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C49

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Rätt till ersättning under hela sjukdomsperioden

Alla kan bli sjuka. Alla har därför intresse av en bra sjukförsäkring. Den svenska sjukförsäkringen bygger på att personer som drabbas av sjukdom som gör dem oförmögna att arbeta fortsatt kan ha en rimlig ekonomisk situation samt få stöd att komma tillbaka till arbete. Socialförsäkringen, och särskilt sjukförsäkringen, är central i jämlikhetspolitiken. Den fördelar resurser mellan människor utifrån förmåga och efter behov, samt mellan de olika livsfaser vi går igenom. Robusta generella trygghetssystem minskar också framväxten av privata sjukförsäkringar.

För att sjukförsäkringen ska fungera måste den vara behovsstyrd. Under senare tid har andra ambitioner och målsättningar kommit att styra sjukförsäkringens funktion. Ambitionerna att minska statens kostnader för sjukförsäkringen har lett till att sjuka misstänkliggörs och att systemen stramats åt. I stället för att satsa på det förebyggande arbetet, ett mer hållbart arbetsliv och rehabilitering – vilket enligt en stor del av forskarkåren är de verkliga orsakerna bakom ökande sjuktal. De återkommande vittnesmålen om hur uppenbart sjuka och arbetsoförmögna människor utförsäkras med de mest hårresande motiveringar kan inte längre anses utgöra enskilda fall. Det rör sig om allvarliga och strukturella systemfel som måste åtgärdas omedelbart. När människor tvingas ut i ett arbetsliv de inte klarar av, på en arbetsmarknad där de inte hittar någon plats – med fattigdom som följd – tvingas ytterligare kostnader på kommunerna, anhöriga och den närmsta familjen.

Det är ovärdigt ett välfärdsland som Sverige. Det finns ingen motsättning mellan en robust sjukförsäkring som ger stöd och trygghet åt den som är sjuk och ett samhälle där människor mår bra, arbetar och bidrar till det gemensamma efter förmåga. Tvärtom är den trygghet som en fungerande sjukförsäkring ger en förutsättning för ett sådant samhälle.

Därför behövs en ny sjukförsäkring som lever upp till de krav vi alla bör kunna ställa på den.

I ett välfärdsland som Sverige torde det vara sjukdomarna, utbrändheten och stressen som är problemet, inte sjukskrivningarna. När majoriteten av partierna vill pressa ned sjuktalen vill vi förbättra människors hälsa, så att de inte behöver sjukskrivas.

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) presenterade under 2018 flera rapporter om sjukpenningen, Försäkringskassans handläggning och regeringens styrning av myndigheten. Rapporterna visar tydligt att allt fler får avslag på sin ansökan om sjukpenning. Målet att sjukpenningstalet skulle uppgå till högst 9,0 dagar per år vid utgången av år 2020 har enligt ISF inneburit att Försäkringskassan fokuserar alltmer på mätbara produktionsmål och att tillämpningen är mer restriktiv i dag än tidigare.

Utgångspunkten är att den försäkrades tid ska vara så kort som möjligt inom systemet, men effekten har snarare blivit att personer i behov av sjukpenning drabbas hårdare än tidigare och roten till problemet gällande sjukskrivningar är inte löst. Avslagen slår hårt mot människors privatekonomi, och deras möjlighet att försörja sig själva begränsas kraftigt. De som drabbats av sjukdom mår ännu sämre och blir ännu sjukare när de blir misstrodda och inte får det stöd de behöver och förtjänar. Höga sjukskrivningstal kommer aldrig åtgärdas genom att människor hamnar i fattigdom.

Systemet med den så kallade rehabiliteringskedjan som infördes 2008 innebär fasta tidsgränser vid prövning av rätten till sjukpenning. Efter 90 dagar ska Försäkringskassan beakta om den sjukskrivne kan försörja sig efter omplacering till något annat arbete hos arbetsgivaren. Efter 180 dagar ska Försäkringskassan även beakta om personen kan försörja sig själv genom förvärvsarbete som är normalt förekommande på arbetsmarknaden, eller något annat lämpligt arbete som är tillgängligt. Alla sjukperioder ska räknas in, vilket innebär att det kan räknas som dag 180, trots att sjukdomsfallet är nytt.

ISF har i rapporten *Bedömningar vid 90 och 180 dagar i rehabiliteringskedjan* (ISF 2017:9) påtalat att Försäkringskassans bedömningar efter 90 och 180 dagar i rehabiliteringskedjan inte håller tillräcklig kvalitet. Kvalitetsbristerna beror till stor del på att ärendena saknar ett grundläggande utredningsarbete. För att sjukskrivningsprocessen ska fungera tillfredsställande behöver Försäkringskassan göra ett kontinuerligt och grundläggande utredningsarbete i varje ärende, både för att kunna bedöma den sjukskrivnas rätt till sjukpenning och för att klarlägga möjligheter för återgång i arbete. ISF menar att Försäkringskassan behöver arbeta mer med att utreda ärenden utifrån vad varje specifikt ärende kräver samt samordna sjukskrivningsprocessen på ett tydligare sätt.

De fasta tidsgränserna i rehabiliteringskedjan har resulterat i att Försäkringskassan förlägger sina kontakter med den försäkrade utifrån dessa tidsgränser. Konsekvensen av detta är att handläggningen blir mindre närvarande och att handläggarna får en sämre helhetsbild av den försäkrades situation. I vissa fall kan också insatser försenas för att handläggare väntar med att fatta vissa beslut tills en viss tidsgräns passerats, trots att det funnits underlag för beslutet långt tidigare.

Att utsättas för återkommande prövningar av arbetsförmågan, med hotet om att utförsäkras hängande över sig, kan påverka hälsan och tillfrisknandet negativt för personer särskilt med vissa sjukdomstillstånd. För den gruppen vore det värdefullt med en möjlighet att beviljas sjukpenning för längre perioder utan återkommande prövning av arbetsförmåga. Med en mer transparent och förutsägbar process där tidsgränserna blir mindre styrande och Försäkringskassans handläggare mer närvarande ökar också förtroendet för myndighetens arbete och acceptansen för de beslut som fattas.

På grund av hur dagens sjukförsäkringssystem är konstruerat kan utlåtandet från den behandlande läkaren – den som individen träffar genom den ordinarie hälso- och sjukvården – skilja sig från den bedömning som försäkringsläkare hos Försäkringskassan gör. Den läkare som jobbar för Försäkringskassan benämns i regel som försäkringsmedicinsk rådgivare och har utöver läkarutbildningen en försäkringsmedicinsk utbildning. En försäkringsmedicinsk utredning gäller medicinska förhållanden och har en försäkringsrättslig grund. Denna bedömning är alltså avgörande för sjukskrivning. Ofta träffar den som ska bedömas inte ens försäkringsläkaren, men däremot den behandlande läkaren.

Den sjukskrivne ska ha rätt att få sin arbetsförmåga bedömd av den behandlande läkaren som har en helhetsbild av sjukdomstillståndet, inte någon som endast teoretiskt på distans bedömer arbetsförmågan och rätten till sjukpenning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den behandlande läkarens bedömning av arbetsförmåga ska vara avgörande för beslut om ersättning från Försäkringskassan

att den behandlande läkaren ska bedöma om någon är sjuk och har rätt till ersättning, inte tjänstemannen på Försäkringskassan.

Utlåtande, motion C49

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att behandlande läkares roll måste stärkas i sjukskrivningsprocessen, även om det är självklart att Försäkringskassan ska ha möjlighet att underkänna felaktiga läkarintyg.

Att däremot säga att behandlade läkare ska avgöra rätten till sjukpenning är inte helt enkelt. Hänsyn ska till exempel tas till flera olika läkares intyg och hur arbetsplatsen ser ut. Dessutom ska socialförsäkringsbalken tolkas. Detta är inte läkarna specialister på, det ska myndigheten vara.

I dag väger behandlande läkares ord för lätt när Försäkringskassan kräver objektiva fynd på psykiatriska diagnoser, trots att några sådana sällan finns. Regeringen har sedan 2018 gett Försäkringskassan och Socialstyrelsen flera uppdrag för att förbättra samarbetet mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården och för att förbättra det försäkringsmedicinska underlaget och dialogen mellan aktörerna. Detta är bra, men fler saker behöver förändras. LO driver också frågan om att behandlande läkares roll ska stärkas. Regeringen har tillsatt en utredning för att utreda läkarintygets betydelse i sjukpenningärenden som ska slutredovisas den 7 juni 2023.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C50

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Inga tidsgränser i sjukförsäkringens regelverk

Vid långvarig sjukskrivning så behöver inte den sjukskrivna den ständiga stressen att bli utförsäkrad innan hen har tillfrisknat.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att det inte ska finnas tidsgränser i sjukförsäkringens regelverk.

Utlåtande, motion C50

Förbundsstyrelsen håller med om att man ska få vara sjuk tills man blir frisk och att det finns flera saker som måste ändras för att uppnå en fungerande sjukförsäkring. Vissa av tidsgränserna i sjukförsäkringen vill vi ska omvandlas till hållpunkter för åtgärder som främjar rehabilitering och återgång i arbete.

I dag finns det tidsgränser som är positiva för individen, exempelvis att arbetsgivaren ska upprätta en plan för återgång i arbetet vid dag 30 om man förväntas vara sjukskriven i minst 60 dagar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C51

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Ingen ekonomisk nedtrappning i sjukförsäkringens regelverk

Vid långvarig sjukskrivning så behöver inte den sjukskrivna den ständiga stressen att bli drabbad ekonomiskt av en nedtrappning i inkomst innan hen har tillfrisknat, om den sjukpenninggrundade inkomsten är konstant.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den sjukpenninggrundande inkomsten ska vara konstant i sjukförsäkringens regelverk.

Utlåtande, motion C51

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att ingen blir friskare av att bli fattigare. Att däremot säga att inkomsten ska vara konstant ger öppningar för olika tolkningar av vad som menas, exempelvis att den ska vara konstant på en låg nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C52

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Stoppa utförsäkringen av sjuka människor

Varje vecka blir vi på IF Metall kontaktade av medlemmar som har blivit utförsäkrade av Försäkringskassan trots att de är sjuka och trots att deras läkare har skrivit ett sjukintyg. Vi ser en ökning av ärenden där Försäkringskassan cyniskt ensidigt bedömer en person efter DFA-kedjan (diagnos, funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning). Utan några samverkansmöten med den sjukskrivne, arbetsgivare, Arbetsförmedling, behandlande läkare och facklig organisation beslutar man att sjukpenning inte ska utgå.

Det är värre nu för våra medlemmar än på Alliansens tid! Vi ser mycket allvarligt på det faktum att sjuka blir utförsäkrade och mister möjligheten till sin egen försörjning!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ta bort nuvarande 180-dagarsregeln i rehabiliteringskedjan samt att varje ärende ska utredas individuellt

att Försäkringskassan ska vara skyldiga att kalla till ett samverkansmöte med berörda parter innan beslut fattas gällande rätten till sjukpenning, både avseende medlemmar som är i arbete och arbetslösa medlemmar

att fram till att samverkansmöte genomförts ska alltid den sjukskrivne ha rätt till ersättning från Försäkringskassan

att inga retroaktiva avslagsbeslut får tas gällande sjukpenning.

Utlåtande, motion C52

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att man ska få vara sjuk tills man blir frisk och att nuvarande 180-dagarsgräns i rehabiliteringskedjan ska göras om till hållpunkt för rehabiliterande åtgärder för individen som kan underlätta återgång i arbetet.

Utgångspunkten är att Försäkringskassan utreder ärenden på individnivå. Regeringen gav 2018 Försäkringskassan och Socialstyrelsen i uppdrag att förbättra samarbetet mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården genom att förbättra det försäkringsmedicinska underlaget och dialogen mellan aktörerna. Förbundsstyrelsen menar att detta

är bra, men endast ett steg i rätt riktning. Det är alldeles för lätt för Försäkringskassan att inte kalla till samordningsmöten.

Det är inte ovanligt med frustrerade läkare som vill att Försäkringskassan ska kalla till möten, men där Försäkringskassan inte ens svarar på önskemålen. Även de sjuka kan uppleva att det är svårt att få till möten med Försäkringskassan.

I dag finns det möjlighet till avstämningsmöten, men det är Försäkringskassan som ensidigt bestämmer om dessa ska bli av eller inte. Det anser förbundsstyrelsen är en felaktig ordning. Förbundsstyrelsen vill snarare se en utveckling där de aktiva aktörerna i ett ärende, såsom individ och läkare, bör kunna initiera möten och där Försäkringskassan inte ensidigt kan neka möte. Däremot menar förbundsstyrelsen att det lär bli svårt att skapa en ordning där det alltid ska gå att kräva samordningsmöten.

Förbundsstyrelsen menar att det är viktigt att stärka behandlande läkares roll, eftersom detta kan vara ett sätt att skapa en större betydelse för läkarintygen. Det kan i sig också medverka till att öka viljan till samarbete mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården på ett sätt som är till fördel för de enskilda sjuka.

Regeringen har tillsatt en utredning om läkarintygens betydelse i sjukpenning-ärenden. Utredningen ska slutredovisa sitt arbete senast den 7 juni 2023. IF Metall kommer att fortsätta följa frågan om läkarintygens betydelse och därmed utredningens arbete och resultat.

År 2017 beslutade regeringen att Försäkringskassan kan fatta beslut om sjukpenning i avvaktan på slutligt besked. Förbundsstyrelsen är i grunden positiv till att ersättning kan betalas ut under tid som utredning pågår. Det kan också finnas fall där ett retroaktivt beslut kan vara motiverat på grund av genomförd komplettering. Generellt bör dock inga retroaktiva avslagsbeslut kunna tas.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a att-satsen beaktad, att avslå 2:a och 3:e att-satserna och att anse 4:e att-satsen beaktad.

Motion C53

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Kriterier angående rätt till sjukpenning

Det behövs bättre samarbete mellan sjukvården och Försäkringskassan så att inga missförstånd leder till nekad sjukpenning. I dag nekas många av våra medlemmar inom IF Metall sjukpenning trots att deras behandlande läkare anser att deras arbetsförmåga är nedsatt till den grad att de inte kan utföra sitt arbete. Det kan inte anses vara Försäkringskassans uppgift att avgöra detta.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att större vikt läggs vid behandlande läkares bedömning av arbetsförmågan vid bedömning av rätten till sjukpenning.

Utlåtande, motion C53

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att behandlande läkares roll måste stärkas i sjuk-skrivningsprocessen, även om det är självklart att Försäkringskassan ska ha möjlighet att underkänna felaktiga läkarintyg.

I dag väger behandlande läkares ord för lätt när Försäkringskassan kräver objektiva fynd på psykiatriska diagnoser, trots att några sådan sällan finns. Regeringen har gett Försäkringskassan och Socialstyrelsen flera uppdrag sedan 2018 för att förbättra samarbetet mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården och för att förbättra det försäkringsmedicinska underlaget och dialogen mellan aktörerna. Detta är bra, men det krävs fler insatser. LO driver också frågan om att behandlande läkares roll ska stärkas. Regeringen har tillsatt en utredning för att utreda läkarintygets betydelse i sjukpenning-ärende som ska slutredovisas den 7 juni 2023.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C54

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Bedömning av längre sjukskrivning

Vi ser i dag hur våra medlemmar har problem med Försäkringskassans hantering av längre sjukskrivningar. Läkarnas bedömningar gäller allt mindre och i stället gör Försäkringskassan egna bedömningar, trots att de inte träffat den sjukskrivne.

Ibland görs bedömningarna även av Försäkringskassans handläggare som saknar medicinsk kompetens. Ofta är det rehabiliteringskedjans prövning mot hela arbetsmarknaden efter 180 dagars sjukskrivning som brister, där till och med sjuka i livets slutskede har blivit av med sin ersättning och hänvisats till en arbetsmarknad de är för sjuka för att delta i.

Från sjuk till frisk så ska bedömningen från behandlande läkare som träffat patienten gälla. Sjukförsäkringen som vi är med och finansierar ska vi kunna lita på.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Försäkringskassan i rehabiliteringskedjans ärenden ska följa bedömningarna från läkarna som behandlat den sjukskrivne.

Utlåtande, motion C54

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att behandlande läkares roll måste stärkas i sjukskrivningsprocessen, även om det är självklart att Försäkringskassan ska ha möjlighet att underkänna felaktiga läkarintyg. I dag väger behandlande läkares ord för lätt när Försäkringskassan kräver objektiva fynd på psykiatriska diagnoser, trots att några sådana sällan finns.

Regeringen har sedan 2018 gett Försäkringskassan och Socialstyrelsen flera uppdrag för att förbättra samarbetet mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården och för att förbättra det försäkringsmedicinska underlaget och dialogen mellan aktörerna. Detta är bra, men fler saker behöver förändras. LO driver också frågan om att behandlande läkares roll ska stärkas. Regeringen har tillsatt en utredning för att utreda läkarintygs betydelse i sjukpenningärenden som ska slutredovisas den 7 juni 2023.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C55

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Samordningsansvar

Försäkringskassan har under de senaste åren stramat åt bedömning av rätten till sjukpenning ordentligt. Många av våra medlemmar blir utförsäkrade efter flera års långtids-sjukskrivning utan hänsyn till läkares utlåtande och det egna hälsotillståndet.

Samordningen mellan behandlande läkare, den försäkrade och arbetsgivare är i stort sett obefintlig och Försäkringskassans handläggare gör numer bedömningar utifrån egen åsikt om läkarintyg och försäkringsmedicinsk rådgivares uppfattning.

Ständigt får långtidssjukskrivna nya handläggare som inte har kännedom om den försäkrade. Samordningsansvaret enligt socialförsäkringsbalken är utformat på det sättet att Försäkringskassan själva bedömer om det behövs ett möte med den försäkrade, läkare,

arbetsgivare m.m. Vilket begränsar utrymmet till en samlad och rättssäker bedömning om rätten till sjukpenning.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Försäkringskassans samordningsansvar ska utökas med en skyldighet att samordna fysiska möten på begäran av de aktiva aktörer i ärendet.

Utlåtande, motion C55

Förbundsstyrelsen menar att utgångspunkten ska vara att Försäkringskassan bör samordna fysiska möten i de fall någon av de aktiva aktörerna ber om det.

Regeringen gav 2018 Försäkringskassan och Socialstyrelsen i uppdrag att förbättra samarbetet mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården, genom att förbättra det försäkringsmedicinska underlaget och dialogen mellan aktörerna. Förbundsstyrelsen menar att detta är bra, men endast ett steg i rätt riktning. Det är alldeles för lätt för Försäkringskassan att inte kalla till samordningsmöten.

Det är inte ovanligt med frustrerade läkare som vill att Försäkringskassan ska kalla till möten, men där Försäkringskassan inte ens svarar på önskemålen. Även de sjuka kan uppleva att det är svårt att få till möten med Försäkringskassan.

I dag finns det möjlighet till avstämningsmöten, men det är Försäkringskassan som ensidigt bestämmer om dessa ska bli av eller inte. Det anser förbundsstyrelsen är en felaktig ordning. Förbundsstyrelsen vill snarare se en utveckling där de aktiva aktörerna i ett ärende, såsom individ och läkare, bör kunna initiera möten och där Försäkringskassan inte ensidigt kan neka möte. Däremot menar förbundsstyrelsen att det lär bli svårt att skapa en ordning där det alltid ska gå att kräva samordningsmöten.

Förbundsstyrelsen menar att det är viktigt att stärka behandlande läkares roll, eftersom detta kan vara ett sätt att skapa en större betydelse för läkarintygen. Det kan i sig också medverka till att öka viljan till samarbete mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården på ett sätt som är till fördel för de enskilda sjuka.

Regeringen har tillsatt en utredning om läkarintygens betydelse i sjukpenning-ärenden. Utredningen ska slutredovisa sitt arbete senast den 7 juni 2023. IF Metall kommer att fortsatt följa frågan om läkarintygens betydelse och därmed utredningens arbete och resultat.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C56

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sjukförsäkringen

Vi anser att man ska kunna vara sjuk tills man blir frisk och inte ”straffas” ut på grund av ekonomiska förutsättningar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den borte, övre gränsen på hur länge man får vara sjukskriven med ersättning tas bort.

Utlåtande, motion C56

Förbundsstyrelsen håller med om att man ska få vara sjuk tills man blir frisk. För att nå dit behöver vi fler förändringar i socialförsäkringen.

Den borte tidsgränsen togs bort den 1 februari 2016, så det finns ingen borte gräns med ersättning.

Den som är sjukskriven mer än ett år kan ansöka om sjukpenning på fortsättningsnivå, som är cirka 75 procent av lönen. Men om det är en allvarlig sjukdom kan man få behålla sjukpenningen på knappt 80 procent.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C57

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Sjukförsäkringen

Sjukförsäkringslagen måste göras mera rättvis utifrån hur livet har olika faser. När man skaffar barn och måste vara hemma för sjuka barn ska det inte straffa sig för att man tar hand om sjuka barn. Detta blir en klassfråga – vem stannar hemma, vem förlorar minst på att vara hemma. Även pensionerna påverkas eftersom det bygger på en livsinkomst.

När man är sjuk har man inte råd att vara hemma eftersom man har karens eller så går man till jobbet och smittar andra. Detta är inte rätt.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att sjukförsäkringslagen ska vara så att man inte förlorar någon inkomst alls, bort med karensen samt taket på försäkringen.

Utlåtande, motion C57

Förbundsstyrelsen håller med om att sjukförsäkringen behöver flera åtgärder för att man ska få vara sjuk tills man blir frisk. IF Metall har tidigare ställt sig bakom ett borttagande av karensdagen som ett första steg för ett borttagande av karensavdraget. Inte minst pandemin har understrukit vikten av att nu ta bort karensavdraget permanent för alla. Ingen ska falla mellan stolarna, anses för frisk av Försäkringskassan och för sjuk av Arbetsförmedlingen.

Behandlande läkares roll behöver stärkas. När det gäller inkomsttaket är förbundsstyrelsen för en höjning, som dock måste prioriteras mot andra viktiga förändringar i sjukförsäkringen. Att däremot slopa inkomsttaket helt, skulle innebära att personer med mångmiljoninkomster skulle kunna få mångmiljonersättningar från sjukförsäkringen, vilket skulle påverka sjukförsäkringens legitimitet negativt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C58

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Slopat karensavdrag vid sjukdom

För att minska risken för smittspridning på arbetsplatsen där många medarbetare går till arbetet trots att de känner sig sjuka, behövs ett slopat karensavdrag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att arbeta för att Försäkringskassan tar bort karensavdraget.

Utlåtande, motion C58

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att karensavdraget ska tas bort.

Pandemin har på ett smärtsamt sätt tydliggjort bristerna i vår sjukförsäkring. Det handlar inte minst om riskerna med skadlig sjuknärvaro. Att många av ekonomiska skäl tvingas gå till jobbet gör att sjukdomstillstånd kan förlängas eller skador förvärras. Dess-

utom finns risk att smittsamma sjukdomar kan spridas till fler. Karensavdraget är ett uttryck för en form av klasslagstiftning. Det slår hårdast mot de arbetare som varje dag går till jobbet och ser till att samhället fungerar, medan många andra kan jobba hemifrån. Av LO-förbundens medlemmar har nio av tio inte kunnat jobba hemifrån under pandemin. Såväl enskilda LO-förbundsmedlemmar som samhällsekonomin och folkhälsan skulle gynnas av att karensavdraget togs bort.

Det är inte rimligt att vi som enda nordiskt land ska ha en smittspridningsmekanism inbyggd i vår sjukförsäkring. Avskaffandet av karensavdraget är en tydlig rättvise- och jämlikhetsreform. Det är dock riksdagen och inte Försäkringskassan som fattar beslut om ett borttagande av karensavdraget.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C59

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Slopa karensavdraget

En karensdag resulterar i att fler stannar kvar på arbetet trots sjukdom. Det bör vara i samhällets intresse att den som är sjuk stannar hemma från jobbet.

Det ska inte vara en fråga om man har råd eller inte. Vi vill därför se att karensavdraget slopas. Att förhandla bort karensavdraget i centrala kollektivavtal är absolut ett steg framåt, men inte rätt väg att gå.

Vi ska inte behöva avstå löneutrymme för att förhandla bort karensavdraget. Det bästa vore därför om karensavdraget slopades helt och sjuklön utgår från första sjukdag.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att slopa karensavdraget.

Motion C60

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Karensavdrag

Under den pandemi vi har och när man temporärt har tagit bort karensavdraget, så har vi inte blivit mer sjuka än innan pandemin utan snarare tvärtom. Och i kölvattnet av pandemin så har en ny arbetsplats kommit fram mer och mer, nämligen arbete hemifrån.

Då alla yrkesgrupper inte kan arbeta från hemmet, samt att ett antal rent teoretiskt skulle kunna vara sjuka och arbeta hemifrån, så upplever vi att karensavdraget är föråldrat.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att karensavdrag i sjukförsäkringen avskaffas.

Motion C61

Avdelning 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland, 6 Mellersta Norrland

Försäkringar

Slopa karensavdraget permanent. Minska sjuknärvaron och möjliggör för de som blir sjuka att ha råd att vara hemma tills de blir friska.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att karensavdraget i sjukförsäkringen tas bort permanent.

Motion C62*Avdelning 26 Östergötland***Slopa karensavdraget**

Möjligheten att söka ersättning för karensavdraget under pandemin kommer upphöra i samband med att pandemin försvinner. Vi anser att karensavdraget borde tas bort för gott. Det behövs för att minska ojämlikheten i samhället och förbättra folkhälsan.

Vi anser att regeringen borde se över sjukförsäkringen i stället för att prioritera skattesänkningar. Sverige är dessutom enda landet i Norden som har en karens vid sjuk-skrivning. En allvarlig effekt av karensavdraget är sjuknärvaron som betyder att man väljer att gå till jobbet fast man är sjuk och borde vara sjukskriven. Det innebär stor ekonomisk förlust om man har låg lön. Dessutom så påverkas hälsan negativt både för individen och samhället. Alla ska ha råd att vara sjuka!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för
att slopa karensavdraget för gott.

Motion C63*Avdelning 36 Göteborg***Förändringar av regler kring karensavdrag**

Trots att man tillfälligt under pandemin får en ersättning på cirka 800 kronor av Försäkringskassan för en karensdag så kommer många sjuka till jobbet. Vilket är ett stort problem.

Flertalet av dessa personer anger att de inte har råd att vara hemma sjukskrivna eftersom de inte har några marginaler i sin privatekonomi. Valet blir enkelt när man ställer möjligheten att kunna betala hyran och mat mot risken att smitta en arbetskamrat.

Vi måste sluta upp att straffa sjuka människor som stannar hemma i stället för att gå sjuka till jobbet. Inget annat land i Norden har en karensdag eller ett karensavdrag för att få sjukersättning och det borde inte Sverige heller ha.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att IF Metall ska arbeta för att ta bort karensavdraget och att IF Metall ska driva denna fråga inom LO.

Utlåtande, motionerna C59–C63

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att karensavdraget ska tas bort. Inte minst pandemin har visat på risken med sjuknärvaro och inkomstbortfall för de som har låga löner. Tillsammans med de andra LO-förbunden driver IF Metall frågan om karensavdragets borttagande.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionerna.

Motion C64*Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland***Livsarbetstid**

Inom bland annat verkstadsindustrin har många svårt att jobba ända tills man uppnår pensionsåldern (i dag 67 år). Många har börjat direkt efter grundskolan eller ett yrkesförberedande gymnasium. Man är således drygt 45 år i arbetslivet och har på den tiden oftast slitit ut kroppen på ett eller annat sätt.

En högre tjänsteman har ofta en eller flera högskoleutbildningar. När pensionsåldern infinner sig har hen arbetat mellan 35 och 40 år ute i arbetslivet. Åren har varit skon samma mot fysiska åkommor och varit mentalt stimulerande vilket gör att individen torde ha ytterligare närmare 10 år kvar att producera attraktiva tjänster.

I praktiken har många industriarbetare redan slutat arbeta innan 67 års ålder. Den faktiska åldern när en arbetare går i pension borde vara den tidslängd vi siktar mot så att alla fysiskt klarar av livsarbetstiden. Vi vill ha ett jämlikare sätt att se på pensionsåldern och förespråkar en livsarbetstid i stället för en specifik pensionsålder.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om en livsarbetstid i stället för en specifik pensionsålder.

Utlåtande, motion C64

Förbundsstyrelsen ser att pensionssystemet har ett flertal brister, bland annat att många av våra medlemmar som arbetat ett helt arbetsliv inte får en anständig pension. Det finns behov av förbättringar i pensionssystemet, vilket också i remissvar och på andra sätt framförts till regeringen. Det system som förbundsstyrelsen vill se är ett system som är rättvist, solidariskt och jämlikt.

Förbundsstyrelsen menar att pensionssystemet fortsatt ska bygga på livsinkomstprincipen. Ju längre deltagande i arbetslivet och ju högre arbetsinkomster, desto högre blir pensionerna. Detta lägger grunden för trygghet och ett hållbart pensionssystem och knyter pensionerna till nödvändiga samhällsinsatser för aktiv politik för tillväxt, produktivitet och full sysselsättning.

Det är viktigt att se till att pensionssystemet är hållbart och fungerar över generationer. Unga ska känna tillit till att pensionssystemet bär deras framtida ekonomiska trygghet. Pensionerna ska därför vara anpassade till tillväxt- och löneutveckling och följa landets ekonomiska utveckling.

Samtidigt som förbundsstyrelsen menar att livsinkomstprincipen är en sund ordning för pensionssystemet måste vi inse att principen innebär en spegling av människors arbetsliv. Orättvisor i arbetslivet bärs vidare till pensionssystemet. Därför leder fixeringen vid en specifik pensionsålder fel, oavsett om den ska höjas eller sänkas. Det är orättvisorna i arbetslivet som ska angripas. Reformeringen av pensionssystemet behöver ske i sammanhang av reformer för ett hållbart arbetsliv, så att människor ska kunna vara kvar i arbetslivet längre.

Under 2020 genomförde förbundet en pensionskonferens där många olika förslag om förändringar av pensionssystemet diskuterades. En övergripande fundering som fanns på konferensen var: Hur bygger vi en gemensam strategi kring frågorna i framtiden för ett hållbart pensionssystem som ger våra medlemmar en tryggad ålderdom?

Förbundsstyrelsen avser att tillsätta en pensionsutredning för att under kommande kongressperiod utreda alla förslag om förändringar i pensionssystemet. Förbundsstyrelsen menar att det är av stor vikt att arbeta fram ett program för att få en helhetsbild kring arbetet med våra medlemmars framtida pensioner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C65

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Slopa PPM-systemet

Premiepensionssystemet har inte blivit som det var tänkt. Systemet är väldigt dyrt och det går åt många miljarder till förvaltningskostnader. De hade kunnat användas mycket bättre och sett till att bromsen inte slår till så ofta som den gör nu.

PPM har blivit en spelroulett där den med mest tur får en tryggad ålderdom, vilket är lättsinnigt och oacceptabelt. Det handlar om pengar som var och en i stället skulle kunna lägga på inkomstpensionen.

Detta är för oss en stor rättvisefråga som snarast bör åtgärdas. Konsekvenserna av ett så dyrt system som PPM, är att vi tappar i pensionspengar. Många av våra pensionsorganisationer är helt överens om problemet.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att premiepensionssystemet avvecklas

att pengarna från premiepensionssystemet förs över på inkomstpensionen.

Utlåtande, motion C65

Förbundsstyrelsen ser att pensionssystemet har ett flertal brister, bland annat att många av våra medlemmar som arbetat ett helt arbetsliv inte får en anständig pension. Det finns behov av förbättringar i pensionssystemet, vilket också i remissvar och på andra sätt framförts till regeringen. Det system som förbundsstyrelsen vill se är ett system som är rättvist, solidariskt och jämlikt.

I premiepensionssystemet är det så att individer med samma livsinkomst kan få helt olika pensionsutfall i sin allmänna pension, enbart beroende på hur lyckosamma de har varit i sitt placeringsval. Sådana slumpmässiga inslag hör inte hemma i ett allmänt och rättvist pensionssystem. IF Metalls kongress 2017 har i likhet med LO-kongressen tagit ställning för att avveckla premiepensionssystemet.

Diskussioner har förts om att en möjlig väg att höja inkomstpensionen skulle kunna vara att den del av pensionsavgiften som i dag går till premiepensionen, förs över till inkomstpensionen.

Under 2020 genomförde förbundet en pensionskonferens där många olika förslag om förändringar av pensionssystemet diskuterades. En övergripande fundering som fanns på konferensen var: Hur bygger vi en gemensam strategi kring frågorna i framtiden för ett hållbart pensionssystem som ger våra medlemmar en tryggad ålderdom?

Förbundsstyrelsen avser att tillsätta en pensionsutredning för att under kommande kongressperiod utreda alla förslag om förändringar i pensionssystemet. Förbundsstyrelsen menar att det är av stor vikt att arbeta fram ett program för att få en helhetsbild kring arbetet med våra medlemmars framtida pensioner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C66

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Höjd avsättning till den allmänna pensionen

Varje år avsätts 18,5 procent av vår pensionsgrundande inkomst till allmän pension, vilket inte är tillräckligt.

Föreslagna lösningar handlar om att vi ska arbeta längre, helst ska vi arbeta oss ned i graven. Samtidigt vet vi att våra medlemmar inom IF Metall redan i dag har svårt att uppnå 65 år i yrkeslivet.

En stor del av arbetsgivaravgiften är den så kallade allmänna löneavgiften. Denna del går direkt till statskassan i form av skattemedel för att exempelvis finansiera rot- och rutavdrag. Arbetsgivaravgiften är ämnad åt våra socialförsäkringar och inte som allmänt budgetförstärkande medel till statskassan för att exempelvis finansiera andra skattelättnader.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att den allmänna löneavgiften delvis omfördelas som insättning till den allmänna pensionen.

Utlåtande, motion C66

Förbundsstyrelsen ser att pensionssystemet har ett flertal brister, bland annat att många av våra medlemmar som arbetat ett helt arbetsliv inte får en anständig pension. Det finns behov av förbättringar i pensionssystemet, vilket också i remissvar och på andra sätt framförts till regeringen. Det system som förbundsstyrelsen vill se är ett system som är rättvist, solidariskt och jämlikt.

Den allmänna löneavgiften har, framför allt sedan alliansregeringens tid, ökat kraftigt. Ökningen har skett genom omfördelning inom de lagstadgade sociala avgifterna. Det totala uttaget har i stort sett inte förändrats. Det innebär att en allt större andel av de sociala avgifterna är att betrakta som löneskatt, som går in i statskassan utan närmare ändamål.

Under 2020 genomförde förbundet en pensionskonferens där många olika förslag om förändringar av pensionssystemet diskuterades. En övergripande fundering som fanns på konferensen var: Hur bygger vi en gemensam strategi kring frågorna i framtiden för ett hållbart pensionssystem som ger våra medlemmar en tryggad ålderdom?

Förbundsstyrelsen avser att tillsätta en pensionsutredning för att under kommande kongressperiod utreda alla förslag om förändringar i pensionssystemet. Förbundsstyrelsen menar att det är av stor vikt att arbeta fram ett program för att få en helhetsbild kring arbetet med våra medlemmars framtida pensioner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C67

Avdelning 47 Östra Skåne

Ingen höjd pensionsålder och en rimlig pension för LO-medlemmar

Många med mig började jobba vid 16 års ålder där man i dag kommer in på arbetsmarknaden mycket senare på grund av längre studier. En tid då arbetsmiljön fortfarande var dålig men på bättringsvägen. Typiskt för vår tid 2020-talet är att alla måste vara stöpta i samma form, haft samma erfarenheter och samma psyke! Givetvis är det inte så men tydligen anser politiken det. Alla har inte akademisk utbildning (bevisat att vi är sämre på allt då) eller har varit med i dokusåpor, haft flexitid och kunnat styra sin arbetstid. Åter till 16-åringen med en massa kemikalier som i dag är förbjudna, vibrationer av verktyg, dålig koll på kallt/varmt, drag och till exempel tidningsbranschen som fick springa upp med all post där hissar inte fanns, räddningstjänst m.m.

Vi är många som stått ut med de sämre förhållandena för vi skulle kunna gå i pension vid 62 eller som högst 65, beroende på jobbet vi haft och dessutom trots att vi skulle kunna leva på en rimlig pension, ha råd med vårt äldreboende och medicinen.

Min önskan är att alla ska kunna njuta av den dagen när vi säger adjö till arbetskamraterna och att vi får en rättvis tid för en utsliten, trött kropp, som hinner njuta av den lediga tiden utan att behöva vända på varje krona för att kunna leva. Alla som arbetat 44 år förtjänar detta!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla som vill ska kunna gå i pension efter 44 år i arbete med en rimlig pension utan att riskera att bli en fattigpensionär.

Utlåtande, motion C67

Förbundsstyrelsen ser att pensionssystemet har ett flertal brister, bland annat att många av våra medlemmar som arbetat ett helt arbetsliv inte får en anständig pension. Det finns behov av förbättringar i pensionssystemet, vilket också i remissvar och på andra sätt framförts till regeringen. Det system som förbundsstyrelsen vill se är ett system som är rättvist, solidariskt och jämlikt.

Förbundsstyrelsen menar att pensionssystemet fortsatt ska bygga på livsinkomstprincipen. Ju längre deltagande i arbetslivet och ju högre arbetsinkomster, desto högre blir pensionerna. Detta lägger grunden för trygghet och ett hållbart pensionssystem och knyter pensionerna till nödvändiga samhällsinsatser för aktiv politik för tillväxt, produktivitet och full sysselsättning.

Det är viktigt att se till att pensionssystemet är hållbart och fungerar över generationer. Unga ska känna tillit till att pensionssystemet bär deras framtida ekonomiska trygghet. Pensionerna ska därför vara anpassade till tillväxt- och löneutveckling och följa landets ekonomiska utveckling.

Samtidigt som förbundsstyrelsen menar att livsinkomstprincipen är en sund ordning för pensionssystemet, måste vi inse att principen innebär en spegling av människors arbetsliv. Orättvisor i arbetslivet bärs vidare till pensionssystemet. Därför leder fixeringen vid en specifik pensionsålder fel, oavsett om den ska höjas eller sänkas. Det är orättvisorna i arbetslivet som ska angripas. Reformer av pensionssystemet behöver ske i sammanhang av reformer för ett hållbart arbetsliv, så att människor ska kunna vara kvar i arbetslivet längre.

Under 2020 genomförde förbundet en pensionskonferens, där många olika förslag om förändringar av pensionssystemet diskuterades. En övergripande fundering som fanns på konferensen var: Hur bygger vi en gemensam strategi kring frågorna i framtiden för ett hållbart pensionssystem som ger våra medlemmar en tryggad ålderdom?

Förbundsstyrelsen avser att tillsätta en pensionsutredning för att under kommande kongressperiod utreda alla förslag om förändringar i pensionssystemet. I detta ingår ambitionen att med öppenhet se närmare på frågan om den roll antal år i arbete får för utfallet av pension. Förbundsstyrelsen menar att det är av stor vikt att arbeta fram ett program för att få en helhetsbild kring arbetet med våra medlemmars framtida pensioner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C68

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Arbetskadeförsäkringen (LAF)

I Sverige har vi haft ett heltäckande ekonomiskt skydd när vi drabbats av sjukdomar och olycksfall orsakade av arbetet. Detta skydd fungerade bra för många drabbade fram till den borgerliga regeringens kapning av arbetskadeförsäkringen från 1992.

Bevisreglerna gör det näst intill omöjligt att få en arbetssjukdom godkänd som arbetskada. Det är den sjuke som ska bevisa att sjukdomen i hög grad och sannolikt är orsakad av arbetet. Efter detta har väldigt många, främst från LO-kollektivet, gjort stora inkomstförluster, då de drabbats av sjukdom orsakad av arbetet.

Självklart måste målet vara att inga människor ska drabbas av ohälsa på grund av sina arbetsuppgifter, men detta går inte att lösa genom att minska ersättningarna till de som drabbats.

Under LO-kongressen 2000 talade vår dåvarande statsminister Göran Persson om hur viktigt och rättvist det är att förbättra arbetskadeförsäkringen. Det är tid att göra det nu och vi har råd med det. De som har fått sina arbetsskador godkända ska få en rimlig ersättning framöver.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

- att bevisreglerna i arbetsskadeförsäkringen ändras vid arbetssjukdom
- att de som drabbats får full ersättning för sin skada
- att arbetsskadesjukpenningen införs från första dagen
- att karensdagen tas bort vid arbetssjukdomar.

Utlåtande, motion C68

IF Metall, tillsammans med övriga LO-förbund, drev i LO-samordningen två krav gällande Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) inför avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020. I överenskommelsen som finns mellan LO och Svenskt Näringsliv ingår borttagandet av vållandeprövningen vid arbetssjukdomar, vilket nu är genomfört, från och med den 1 januari 2021 är vållandeprövningen borttagen. Det är för tidigt att utvärdera om det gjort det lättare att få ersättning från TFA.

LO-styrelsen fattade 2016 beslut om att tillsätta en förbundsgemensam arbetsgrupp för att göra en översyn av arbetssjukdomarnas villkor i TFA. Gruppen ansåg i sin rapport att fler försäkrade skulle få sina ärenden prövade och fler skulle få ersättning vid tidigare tidpunkt om AFA skulle tillämpa den senaste versionen av ILO-listan. Arbetsgruppen föreslog också att LO i framtida förhandlingar ska prioritera detta krav.

Tillsammans med LO har IF Metall drivit frågan om att arbetsskadesjukpenningen ska återinföras från första sjukdagen. Det har påpekats till Socialdepartementet att arbetsskadesjukpenningen borde återinföras för att säkerställa att den försäkrade ska få ett gott skydd. Regeringen har tillsatt en utredning om arbetsskadeförsäkringen, för att se över att försäkringen fyller sin funktion och ger ekonomisk trygghet vid arbetsskada. Utredningen ska redovisas senast den 1 augusti 2023.

Karensdagen ersattes den 1 januari 2019 av ett karensavdrag. IF Metall är positivt till ett borttagande av karensavdraget. Inte minst pandemin har visat på risken med karensavdraget med sjuknärvaro och inkomstbortfall för de med låga löner.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a–3:e att-satserna beaktade och att bifalla 4:e att-satsen.

Motion C69

Avdelning 27 Östra Skaraborg, 28 Västra Skaraborg, 29 Norra Älvsborg, 30 Bohuslän-Dal, 34 Borås, 36 Göteborg

Utredning av arbetsskada och arbetssjukdom

När våra medlemmar anmäler arbetsskada eller arbetssjukdom krävs det för att kunna ta del av Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) att Försäkringskassan godkänner arbetsskadan eller arbetssjukdomen. Försäkringskassan tar dock inte ställning till arbetsskadan eller arbetssjukdomen om det konstateras att man inte är berättigad till livränta.

Medlemmar som inte har rätt till livränta kan således inte ta del utav TFA vid uppenbara arbetsskador såvida arbetsskadan inte är angiven på ILO-listan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

- att Försäkringskassan ska utreda arbetsskada eller arbetssjukdom oavsett om den försäkrade har rätt till livränta eller inte
- att Försäkringskassan ska utreda arbetsskada eller arbetssjukdom på begäran av den försäkrade
- att Försäkringskassan ska utreda arbetsskada eller arbetssjukdom på begäran av AFA försäkring.

Utlåtande, motion C69

Förbundsstyrelsen håller med om att det behövs stora förbättringar i arbetsskadeförsäkringen.

Regeringen har tillsatt en utredning om arbetsskadeförsäkringen för att se över regelverket och att försäkringen ger ekonomisk trygghet vid arbetsskada. Utredningen ska slutredovisas den 1 augusti 2023.

IF Metall, tillsammans med övriga LO-förbund, drev i LO-samordningen två krav gällande Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA) inför avtalsförsäkringsförhandlingarna 2020. I den överenskommelsen som finns mellan LO och Svenskt Näringsliv ingår borttagandet av vållandeprövningen vid arbetssjukdomar, vilket kan göra det lättare att få ersättning från TFA. Vållandeprövningen på arbetssjukdomarna togs bort den 1 januari 2021. Det är ännu för tidigt att utvärdera effekterna av borttagandet av vållandeprövningen.

IF Metall anser inte att initiativet att utreda arbetsskada ska komma från Afa. Individen borde ha den rollen. LO-styrelsen fattade 2016 beslut om att tillsätta en förbundsgemensam arbetsgrupp för att göra en översyn av arbetssjukdomarnas villkor i TFA. Gruppen ansåg i sin rapport att fler försäkrade skulle få sina ärenden prövade och fler skulle få ersättning vid tidigare tidpunkt om Afa skulle tillämpa den senaste versionen av ILO-listan. Arbetsgruppen föreslog också att LO i framtida förhandlingar ska prioritera detta krav.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse 1:a och 2:a att-satserna beaktade och att avslå 3:e att-satsen.

Kompetensutveckling, omställning och a-kassa – Motionerna C70–C85 med utlåtanden

Motion C70

Avdelning 46 Blekinge

Skyddsregeln i a-kassan

När en person har varit arbetslös i 300 dagar utvärderas den kommande ersättningen. Den blir antingen 65 procent av tidigare lön när arbetslösheten började eller 80 procent av den lön som tjänats in under arbetslöshetsperioden, om man uppfyller villkoren till en ny ersättningsperiod. Skyddsregeln ser till att det högsta beloppet av de två alternativen betalas ut. Denna skyddsregel får användas högst två gånger.

Efter 600 dagar görs en ny beräkning på samma sätt, skyddsregeln gäller, men efter ytterligare 300 dagar faller skyddsregeln. Då beräknas ersättningen från a-kassan på den lön som man har haft under de närmaste föregående tolv månaderna.

Reglerna urholkar ersättningen. Efter 900 dagar är det inte längre rätt att kalla a-kassan för en försäkring. Visserligen har taket i a-kassan höjts den 7 september 2015, men det är inte avgörande för att inte verka för att skyddsregeln ska vara kvar även efter 900 dagar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att skyddsregeln i a-kassan ska finnas kvar även efter 900 dagar.

Utlåtande, motion C70

Förbundsstyrelsen menar att möjligheten att skyddsregeln i a-kassan ska finnas kvar efter 900 dagar finns redan i dag, eftersom det finns två skyddsregler som skyddar ersättningsnivån – både 27a § och 30 § lagen om arbetslöshetsförsäkring. Huvudprincipen måste dock vara att arbetslöshetsförsäkringen ska vara en omställningsförsäkring, som inte får leda till rundgång i systemet.

Arbetsmarknadspolitiken ska ge aktiva insatser, som ska vara utformade med syftet att öka arbetslösas chanser att komma tillbaka i arbete. De ska hålla hög kvalitet och anpassas efter varje enskilds behov. Insatserna får däremot inte övergå till andra syften, som att hålla människor under social kontroll eller som ett sätt att löpande förlänga a-kasseperioder, för då förlorar arbetsmarknadspolitiken sitt värde för omställningen.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C71

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

A-kassa

En anständig a-kassa skapar en trygghet för människor i omställning. Vi behöver en a-kassa värd namnet.

Arbetsmarknadsavgiften som är en del av arbetsgivaravgiften, räckte tidigare väl till att täcka kostnaderna för a-kassan. Taket på a-kassan är beroende i dag av vilka som styr landet och vilka beslut som fattas. Det är ofta de beslut som gynnar inte våra medlemmar. Våra medlemmar på det viset bär skulden att de blir uppsagda och bli straffade på det viset att ersättningen är väsentligt mindre än att jobba. Man ska kunna klara ekonomiska utlägg, bo kvar i huset en viss period tills man har gått genom omställningen eller har fått nytt jobb.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att minst 80 procent av de arbetslösa ska få minst 80 procent i ersättningsnivå

att förändra grundvillkoren för att fler ska bli berättigade till ersättning
att karenstiden i a-kassan tas bort vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

Utlåtande, motion C71

Det är förbundsstyrelsens uppfattning att det mest prioriterade kravet när det gäller en förbättring av arbetslöshetsförsäkringen är att 80 procent av de försäkrade ska ha 80 procent i inkomstrelaterad ersättning. Innan de tillfälliga förändringarna infördes var det mindre än 25 procent som fick 80 procent i ersättning. Konsekvensen av det var att cirka hälften av ersättningstagarna 2019 behövde låna pengar för att klara sitt uppehälle.

Förbundsstyrelsens inställning är att fler ska kunna bli berättigade till ersättning. I utredningen Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37), som ligger till grund för en reform av a-kassan, föreslås förändringar för att fler ska omfattas och kunna komma in i försäkringen. Beslutet i riksdagen har av olika skäl fördröjts.

Under IF Metalls kongress 2017 bifölls en motion rörande karenns vid uppsägning. Detta har resulterat i att förbundet sedan dess verkar för att karensen i a-kassan ska avskaffas för personer som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist, sjukdom eller av personliga skäl. Lagstiftaren har också fört fram att arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring, som ska underlätta en snabb omställning till nytt arbete. Den ska innehålla incitament för att tiden i arbetslöshet ska bli så kort som möjligt, och karensen anses vara ett sådant. Även om det kan finnas anledningar till en självrisk i form av karenns i försäkringen finns det en orättvisa i att bli straffad vid uppsägning av skäl en inte har orsakat själv.

Förbundsstyrelsen menar att det behöver ske en utveckling mot tryggare anställningsformer och ett starkare omställningssystem. En eventuell förstärkning av arbetslöshetsförsäkringen är en del av stärkningen av omställningssystemet, men bör ske med ett helhetsperspektiv där vi ser att möjligheterna för en trygg och effektiv omställning börjar på arbetsplatsen. Försäkringens villkor bör därför stödja och anpassas till villkoren för omställning på arbetsplatsen. Att det är parterna och inte politiken som anpassar regelverken på arbetsmarknaden med stöd av, inte hot om, lagstiftning är därför viktigt.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a attsatsen, att bifalla 2:a attsatsen och att anse 3:e attsatsen beaktad.

Motion C72

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Slopad deltidsbegränsning på 60 veckor vid a-kassa

Det finns just nu en begränsning i a-kassan på 60 veckor gällande deltidsanställning och uttag ur a-kassan.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att slopa begränsningen i a-kassans regelverk för de som arbetar deltid.

Motion C73

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Deltids a-kassa

A-kassan ska gälla alla. Vi kräver att även deltidsarbetslösa ska kunna livnära sig på ersättningen fram tills att de får ett nytt jobb. Man ska kunna använda a-kassan fullt ut även vid deltidsarbete och efter 60 veckor.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att alla begränsningar tas bort för deltidsarbetslösas rätt till a-kassa.

Utlåtande, motionerna C72 och C73

I dag är begränsningen för a-kasseersättning vid deltidsarbetslöshet 60 veckor, vilket är en avsevärd förbättring gentemot den tidigare begränsningen om 75 deltidsdagar. I utredningen Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37) föreslås att arbetslöshetsersättning får lämnas i högst 14 månader vid sidan av inkomst från deltidsarbete, vilket i princip motsvarar dagens regler.

Cirka hälften av kvinnorna och en femtedel av männen inom arbetaryrken arbetar deltid och den vanligaste orsaken är att det inte finns heltidsarbete. Risken är att det leder till minskad ekonomisk frihet, svårigheter att få banklån eller hyreskontrakt samt sämre pension.

Förbundsstyrelsen anser att heltidsanställningar bör vara norm på svensk arbetsmarknad och det bör finnas någon form av begränsning av tiden som deltidsarbete kan kombineras med arbetslöshetsersättning. Arbetsgivare kan annars utnyttja systemet för att kunna deltidsanställa när sökande anpassar sin livssituation och ekonomi till en kombination av arbetslöshetsersättning och deltidsarbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionerna.

Motion C74

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne

Ordning och reda vid åtgärdsanställningar

Många som står långt ifrån arbetsmarknaden får olika åtgärdsanställningar. Det kan vara nystartsjobb, särskilt anställningsstöd, med flera. Ja, listan kan göras lång. Även de på Arbetsförmedlingen har svårt att hålla reda på dem. Arbetsgivarna upplever att de är väldigt många och med olika krångliga villkor. De har inte koll på att det finns anställningsstöd som inte är a-kassegrundande. Även vi förtroendevalda har samma problem.

När någon kommer in i en sådan åtgärd är det inte självklart att denna är a-kassegrundande. Ett speciellt problem som uppstår för den här gruppen är att de inte kvalificerar sig för arbetsvillkoret i a-kassan. Många i den här gruppen går från åtgärd till åtgärd, vilket medför ett ökat missbruk från arbetsgivarnas sida av de olika anställningsstöden och detta leder inte till tillsvidareanställningar.

Vi är positiva till en aktiv arbetsmarknadspolitik, men insatserna måste leda till en anställning utan stöd så att det inte blir en osund konkurrens fördel för oseriösa arbetsgivare.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att principen ska vara att alla åtgärdsanställningsformer på arbetsmarknaden är a-kassegrundande.

Utlåtande, motion C74

A-kassan ska vara en försäkring för omställning mellan arbeten och de aktiva insatsernas syfte är att de ska leda till arbete. Alla åtgärdsanställningsformer syftar inte till omställning. De kompetenshöjande insatserna på arbetsplatserna och i arbetsmarknadsåtgärder samt bättre matchning som leder till ordinarie anställningar måste därför vara prioriteringar inom arbetsmarknadspolitiken.

Det finns en poäng med att insatserna för de arbetslösa som står längst ifrån arbetsmarknaden är utformade så att åtgärderna inte leder till rundgång i systemet och blir ett sätt att löpande förlänga a-kasseperioder. Annars riskerar arbetsmarknadspolitiken att förlora sitt värde för omställningen och arbetslöshetsförsäkringen riskerar att förlora sin legitimitet.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C75

Avdelning 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

En a-kassa värd namnet

En trygg och modern a-kassa är en viktig del av den svenska modellen. Denna modell har visat sig framgångsrik och har vuxit fram tack vare facklig-politisk samverkan mellan Socialdemokraterna och fackföreningarna inom LO.

Väldigt många regelförändringar i a-kassan som den moderatledda regeringen genomförde, gör försäkringen väldigt komplicerad. Både för den som ska använda försäkringen, men även för personalen som ska sköta och administrera försäkringen. Detta har lett till längre handläggningstider generellt för våra medlemmar.

Alla dessa negativa förändringar som den moderatledda regeringen har gjort i vår a-kasseförsäkring, har lett till att många ungdomar inte ens har fått möjlighet att kunna få tillträde till försäkringen, eftersom inträdeskraven har blivit för höga för dem med osäkra och otrygga anställningar.

Vi har även många lågavlönade medlemmar som tyvärr tjänar under taket i a-kassan. Då dessa endast får 80 procent av sin inkomst är det väldigt svårt att få ekonomin att gå ihop, eftersom man absolut inte har kunnat spara något när man hade jobb. För dessa medlemmar skulle kravet på 90 procent i a-kassa vara en förutsättning för ett lite bättre liv. Detta berör inte målet att 80 procent ska ha 80 procent av sin inkomst vid arbetslöshet. Taket i a-kassan finns ju. Det är inte rimligt att den som drabbas av arbetslöshet, oftast utan egen förskyllan, ska behöva söka stöd på socialen och söka bistånd. Detta är inte värdigt att kallas en omställningsförsäkring. LO antog 90 procent på sin förra kongress. Samma beslut togs också på Blekinges partikongress 2014. Ska IF Metall vara sämre?

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att en utredning skyndsamt tillsätts, som tittar över försäkringen och dess inträdeskrav i sin helhet och ger förslag på åtgärder så att den återigen kan bli en bra försäkring som fler omfattas av

att vår arbetslöshetsförsäkring ska vara 80 procent för 80 procent av medlemskåren utan inkomstförsäkring

att karensdagarna i försäkringen stegvis minskas

att höjningen av a-kassan ska indexregleras

att a-kassan i framtiden ska vara 90 procent i ersättning, för vi måste ha visioner.

Utlåtande, motion C75

Förbundsstyrelsens inställning är att fler ska kunna bli berättigade till a-kasseersättning. I utredningen Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37), som ligger till grund för en reform av a-kassan, föreslås förändringar för att fler ska omfattas och kunna komma in i försäkringen. Beslutet i riksdagen har av olika skäl fördröjts. Förbundsstyrelsen anser inte i detta läge att det finns skäl till ytterligare utredning.

Det är förbundsstyrelsens uppfattning att det mest prioriterade kravet när det gäller en förbättring av arbetslöshetsförsäkringen är att 80 procent av de försäkrade ska ha 80 procent i inkomstrelaterad ersättning. Innan de tillfälliga förändringarna infördes var det mindre än 25 procent som fick 80 procent i ersättning. Konsekvensen av det var att cirka hälften av ersättningstagarna 2019 behövde låna pengar för att klara sitt uppehälle.

Under IF Metalls kongress 2017 bifölls en motion rörande karens vid uppsägning. Detta har resulterat i att förbundet sedan dess verkar för att karensen i a-kassan ska avskaffas för personer som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist, sjukdom eller av personliga skäl. Lagstiftaren har också fört fram att arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som ska underlätta en snabb omställning till nytt arbete. Den ska innehålla incitament för att tiden i arbetslöshet ska bli så kort som möjligt, och karensen

anses vara ett sådant. Även om det kan finnas anledningar till en självrisk i form av karens i försäkringen finns det en orättvisa i att bli straffad vid uppsägning av skäl en inte har orsakat själv.

Beträffande ersättningsnivån delar förbundsstyrelsen uppfattningen att höjningen av a-kassan ska indexregleras.

Förbundsstyrelsen anser att den inkomstrelaterade ersättningen ska vara 80 procent till 80 procent av de försäkrade. Vi har fortfarande en bra bit kvar för att uppnå det målet och anser inte att vi ska ha parallella mål.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att bifalla 2:a att-satsen, att anse 3:e att-satsen beaktad, att bifalla 4:e att-satsen och att avslå 5:e att-satsen.

Motion C76

Avdelning 51 Sydvästra Skåne

Karens a-kassan

När man blir uppsagd på grund av personliga skäl eller säger upp sig själv får man en karens på 45 dagar på a-kassan. En helt orimlig åtgärd för den enskilde som skapar otrygghet och kan ha en fastlåsende effekt. Man måste kunna våga säga vad man tycker på arbetsplatsen utan att för den skull riskera sitt arbete. Man måste också kunna komma ifrån en arbetsgivare utan att bli ”straffad” ännu en gång.

Så lång karens som vi har i dag leder till tystnadskultur!

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att minska karenstiden vid egen uppsägning till under tio dagar

att minska karenstiden vid uppsägning på grund av personliga skäl till under tio dagar

att se över övriga karenstider så att de harmoniserar med karenstider vid egen uppsägning respektive uppsägning på grund av personliga skäl.

Utlåtande, motion C76

Ingen ska känna sig tvingad att säga upp sig från en dålig arbetsgivare, detta ska vi lösa genom fackliga förhandlingar och arbetsmiljöarbete.

Under IF Metalls kongress 2017 bifölls en motion rörande karens vid uppsägning. Detta har resulterat i att förbundet sedan dess verkar för att karensen i a-kassan ska avskaffas för personer som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist, sjukdom eller av personliga skäl.

Lagstiftaren har också fört fram att arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som ska underlätta en snabb omställning till nytt arbete. Den ska innehålla incitament för att tiden i arbetslöshet ska bli så kort som möjligt, och karensen anses vara ett sådant. Även om det kan finnas anledningar till en självrisk i form av karens i försäkringen finns det en orättvisa i att bli straffad vid uppsägning av skäl en inte har orsakat själv.

Relevanta karenstider bör kunna skilja sig åt beroende på varför någon lämnar sin anställning och därför ser förbundsstyrelsen inte att det är möjligt att harmonisera karenstiderna.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a att-satsen, att anse 2:a att-satsen beaktad och att avslå 3:e att-satsen.

Motion C77*Avdelning 26 Östergötland***Taket i a-kassan**

En anständig a-kassa skapar en trygghet för människor i omställning. Vi behöver en a-kassa värd namnet. Arbetsmarknadsavgiften som är en del av arbetsgivaravgiften, räckte tidigare väl till att täcka kostnaderna för a-kassan.

Taket i a-kassan är beroende i dag av vilka som styr landet och vilka beslut som fattas. Det är ofta dessa beslut som inte gynnar våra medlemmar. Våra medlemmar på det viset bär skulden att de blir uppsagda och bli straffade på det viset att ersättningen är väsentligt mindre än att jobba. Man ska kunna klara ekonomiska utlägg, bo kvar i huset en viss period tills man har gått genom omställningen eller har fått nytt jobb.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

- att taket i a-kassan ska följa årliga löneutvecklingen
- att alla ska få 80 procent i ersättningen av sin lön
- att förändra grundvillkoren att flera ska kunna ta del av försäkringen
- att karenstiden i a-kassan tas bort vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

Utlåtande, motion C77

Förbundsstyrelsen anser att taket på a-kasseersättningen ska indexregleras för att följa löneutvecklingen.

Det är förbundsstyrelsens uppfattning att det mest prioriterade kravet när det gäller en förbättring av arbetslöshetsförsäkringen är att 80 procent av de försäkrade ska ha 80 procent i inkomstrelaterad ersättning. Innan de tillfälliga förändringarna infördes var det mindre än 25 procent som fick 80 procent i ersättning. Konsekvensen av det var att cirka hälften av ersättningstagarna 2019 behövde låna pengar för att klara sitt uppehälle.

Förbundsstyrelsens inställning är att fler ska kunna bli berättigade till ersättning. I förslaget som ligger till grund för en reform av a-kassan föreslås förändringar för att fler ska omfattas och kunna komma in i försäkringen. IF Metall är positivt till flera föreslagna förändringar. Beslutet i riksdagen har av olika skäl fördröjts.

Under IF Metalls kongress 2017 bifölls en motion rörande karenns vid uppsägning. Detta har resulterat i att förbundet sedan dess verkar för att karenns i a-kassan ska avskaffas för personer som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist, sjukdom eller av personliga skäl. Lagstiftaren har också fört fram att arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som ska underlätta en snabb omställning till nytt arbete. Den ska innehålla incitament för att tiden i arbetslöshet ska bli så kort som möjligt, och karenns anses vara ett sådant. Även om det kan finnas anledningar till en självrisk i form av karenns i försäkringen finns det en orättvisa i att bli straffad vid uppsägning av skäl en inte har orsakat själv.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen, att avslå 2:a att-satsen samt att bifalla 3:e och 4:e att-satserna.

Motion C78*Toyota MHMS Mjby/IFMetall klubb avdelning 26 Östergötland***Taket för a-kassan**

En anständig a-kassa skapar en trygghet för människor i omställning. Vi behöver en a-kassa värd namnet. Arbetsmarknadsavgiften som är en del av arbetsgivaravgiften, räckte tidigare väl till att täcka kostnaderna för a-kassan.

Taket i a-kassan är beroende i dag av vilka som styr landet och vilka beslut som fattas. Det är ofta beslut som inte gynnar våra medlemmar. Våra medlemmar får på det

viset skulden för att de blir uppsagda och blir straffade eftersom ersättningen är väsentligt mindre än för att jobba. Man ska kunna klara ekonomiska utlägg, bo kvar i huset en viss period tills man har gått genom omställningen eller har fått nytt jobb.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att taket i a-kassan ska slopas

att alla ska få 80 procent i ersättningen av sin lön

att förändra grundvillkoren att flera ska kunna ta del av försäkringen

att karenstiden i a-kassan tas bort vid uppsägning på grund av arbetsbrist.

Utlåtande, motion C78

Det är förbundsstyrelsens uppfattning att det mest prioriterade kravet när det gäller en förbättring av arbetslöshetsförsäkringen är att 80 procent av de försäkrade ska ha 80 procent i inkomstrelaterad ersättning. Innan de tillfälliga förändringarna infördes var det mindre än 25 procent som fick 80 procent i ersättning. Konsekvensen av det var att cirka hälften av ersättningstagarna 2019 behövde låna pengar för att klara sitt uppehälle.

Förbundsstyrelsens inställning är att fler ska kunna bli berättigade till ersättning. I förslaget som ligger till grund för en reform av a-kassan föreslås förändringar för att fler ska omfattas och kunna komma in i försäkringen. IF Metall är positivt till flera föreslagna förändringar. Beslutet i riksdagen har av olika skäl fördröjts.

Under IF Metalls kongress 2017 bifölls en motion rörande karens vid uppsägning. Detta har resulterat i att förbundet sedan dess verkar för att karensen i a-kassan ska avskaffas för personer som har blivit uppsagda på grund av arbetsbrist, sjukdom eller av personliga skäl. Lagstiftaren har också fört fram att arbetslöshetsförsäkringen är en omställningsförsäkring som ska underlätta en snabb omställning till nytt arbete. Den ska innehålla incitament för att tiden i arbetslöshet ska bli så kort som möjligt, och karensen anses vara ett sådant. Även om det kan finnas anledningar till en självrisk i form av karens i försäkringen finns det en orättvisa i att bli straffad vid uppsägning av skäl en inte har orsakat själv.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå 1:a och 2:a att-satserna samt att bifalla 3:e och 4:e att-satserna.

Motion C79

Avdelning 27 Östra Skaraborg

Överhoppningsbar tid i arbetslöshetsförsäkringen

I dagsläget så har a-kassan, enligt reglerna i arbetslöshetsförsäkringen, fem år som de får hoppa över om medlemmen varit sjuk, studerat eller varit föräldraledig när de räknar ut ett arbetsvillkor.

Tyvärr har vi många medlemmar som varit sjuka längre än så när de blir av med sjukpenningen. De står då helt utan ersättning och blir hänvisade till försörjningsstöd. Omkring 2010 så var det en tillfällig höjning av överhoppningsbar tid till tio år på grund av den nya sjukförsäkringen som kom 2008.

För att ge våra sjukskrivna medlemmar en chans att komma tillbaka till arbetslivet så föreslår vi all tid med sjukdom är överhoppningsbar.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ändra reglerna i arbetslöshetsförsäkringen i syfte att öka den överhoppningsbara tiden.

Utlåtande, motion C79

Förbundsstyrelsens uppfattning är att den femårsregel som finns i dag är för kort och att en tid om sju års överhoppningsbar tid som tidigare fanns borde återinföras. Det är dock förbundsstyrelsens uppfattning att det inte är förenligt med försäkringens syfte att man ska kunna vara borta mycket lång tid från arbetsmarknaden och ändå vara berättigad till arbetslöshetsersättning. Anknytningen till arbetsmarknaden blir då alltför svag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla motionen.

Motion C80

Avdelning 22 Sörmland

A-kassans regelverk

Störst risk att råka ut för en arbetsplatsolycka är när man är ny på jobbet. Som ny på jobbet har man ytterst sällan en tillsvidareanställning. Om man skulle råka ut för en allvarlig olycka som leder till en längre sjukskrivning ligger inte denna tid till grund för beräkningen av a-kassan. Detta gör att en person med längre sjukskrivning på grund av en arbetsplatsolycka kan bli stående utan jobb och utan rätt till a-kassa efter sjukskrivningsperiodens slut.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att driva frågan om att sjukskrivning på grund av en arbetsplatsolycka ska räknas som arbetad tid i a-kassans regelverk.

Utlåtande, motion C80

Förbundsstyrelsens uppfattning är att den femårsregel som finns i dag är för kort och att en tid om sju års överhoppningsbar tid som tidigare fanns borde återinföras. Det är dock förbundsstyrelsens uppfattning att det inte är förenligt med försäkringens syfte att man ska kunna vara borta mycket lång tid från arbetsmarknaden och ändå vara berättigad till arbetslöshetsersättning. Anknytningen till arbetsmarknaden blir då alltför svag.

För individens skull är det viktigare att arbetsgivarens ansvar och samhällets övriga stödfunktioner hjälper individen att återinträda i arbetet.

Om någon inte hunnit uppnå arbetsvillkoret innan en skada eller sjukdom, bör det inte ha betydelse om olyckan sker på arbetsplatsen eller ej.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att avslå motionen.

Motion C81

Avdelning 26 Östergötland, 32 Högländet, 33 Vätterbygden, 38 Dackebygden, 40 Västbo-Östbo, 43 Kronoberg

Större inflytande och tydligare regler för fackligt samråd vid olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Vi har sedan länge upplevt en gradvis försämring för oss som facklig organisation att vara med och påverka i samband med arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Från att de flesta samråd kom från Arbetsförmedlingen har detta successivt vridits över till kommunala aktörer, och i vissa fall privata aktörer. Det har lett till att fler "arbetssökanden" lotsas till företag som vi inte har någon som helst aning om hur de fungerar om vi nu i bästa fall får vetskap om att de är på en praktik eller liknande. Vi ser lokalt hur "dåliga arbetsgivare" tar emot nya praktikanter på löpande band, men det är väldigt få av de praktiserande som bereds långsiktigt arbete. Även AF har mjuknat i sin syn av vilka nivåer som ska vara uppfyllda för att till exempel bevilja ett lönebidrag, alltså en grupp som redan innan anställningen är

svag görs ännu svagare i anställningen. Vilken anställd vågar då påtala att lön och andra villkor är för dåliga, när rädslan att förlora anställningen är större.

Detsamma gäller yttranden till Migrationsverket. Man tittar nu endast på att den hårda kärnan i kollektivavtalen är uppfylld, och det spelar väldigt sällan roll vad vi som facklig organisation har att invända. Det har blivit vanligare och vanligare att när Migrationsverket kontrollerar anställningarna så har arbetsgivaren brustit i sina skyldigheter gentemot den anställda. Det kan vara avsaknad av inbetalda försäkringspremier eller att semesterförmåner inte efterlevts i enlighet med lagen. Detta kan leda till att den anställda kan straffas genom att hotas med utvisning för sig själv men också sin familj.

När nu AF står inför stora förändringar hotar detta vår möjlighet att vara med och påverka att sökanden kommer till en arbetsgivare som faktiskt ger dem chansen till en långsiktig anställning. Man har redan nu sagt att mängden underleverantörer till AF ska stå för produktionen och AF:s roll i förhållande till detta är inte fastställt. Vi behöver därför ta initiativ till nya och mer effektfulla åtgärder inom arbetsmarknadspolitiken för att möta förändringarna och stärka de arbetssökandes möjligheter till schysta villkor.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att ett nationellt initiativ tas tillsammans med LO och staten för att arbeta fram ett nytt regelverk som förstärker det fackliga initiativet i samrådsförandet med Arbetsförmedlingen, och av dem anlitate underentreprenörer med uppgift att utföra Arbetsförmedlingens uppgifter och detta ges en tydlig plats i Arbetsförmedlingens regleringsbrev

att en nationell överenskommelse tillsammans med LO görs med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) avseende att också kommunala bolag/aktörer, samt av dessa anlitate privata underentreprenörer med uppgift att utföra de kommunala bolagen/aktörernas uppgifter, ska omfattas av samma regelverk som Arbetsförmedlingen

att kollektivavtal ska krävas i regelverket hos Migrationsverket för att de ska kunna bevilja arbetstillstånd för personer som kommer från länder utanför EU:s område.

Utlåtande, motion C81

Det samrådsförande som Arbetsförmedlingen är skyldig att ha med berörd facklig organisation inför att människor anvisas till ett arbetsmarknadspolitiskt program styrs av en förordning (2000:628) från regeringen. För att göra samråden med Arbetsförmedlingen mer hanterbara gjordes 2013 en överenskommelse mellan myndigheten och LO. Överenskommelsen gäller fortfarande, men hanteringen kan till viss del ha förändrats av digitalisering.

På grund av det stora antalet samrådsförfrågningar, eller att de inte får gehör när de avråder, har ett par fackförbund slutat att yttra sig vid samråden. Även myndigheten brister ibland i sitt ansvar och missar eller struntar i samråd. Av de cirka 250 000 beslut som tas varje år saknar Arbetsförmedlingen underlag från facket i cirka 30 procent av fallen.

IF Metall anser att samråden spelar en central roll i vår samverkan med Arbetsförmedlingen och genom samråden får vi som fackförbund möjlighet att påverka arbetsmarknadspolitiken. Vi blir delaktiga i att öka kvaliteten i de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna och att avslöja missbruk av subventionerade anställningar eller praktik. Fackliga företrädare har expertis som kan och borde vara avgörande för Arbetsförmedlingens överväganden om anvisningens faktiska lämplighet. Det handlar om kunskap om vilka löner och villkor som gäller enligt kollektivavtal, om arbetsmiljön och om det har förekommit uppsägningar som innebär att det finns tidigare anställda med återanställningsrätt. Det fackliga inflytandet vid Arbetsförmedlingens beslut bör därför stärkas och förbundsstyrelsen delar uppfattningen att vi ska arbeta för ett bättre regelverk och ta initiativ till

förändringar som stärker inflytandet. Att det även omfattar eventuella underleverantörer med uppgift att genomföra Arbetsförmedlingens uppdrag menar vi också är självklart.

Eftersom LO är part i den överenskommelse med Arbetsförmedlingen som reglerar hur samrådet ska gå till, bör IF Metall driva frågan tillsammans med övriga LO.

I motionen ställs krav på att hantera det genom ett regleringsbrev till myndigheten. Det är förbundsstyrelsens uppfattning att kravet på, och syftet med, samråd ska framgå i lag och förordning samt att den praktiska hanteringen bör förtydligas i en ny eller uppdaterad överenskommelse mellan LO och Arbetsförmedlingen.

Regeringen meddelande i juli 2022 att de avser att fatta ett antal beslut om att förbättra samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och de fackliga organisationerna. Det handlar om att ge fackförbunden bättre förutsättningar att lämna yttranden till Arbetsförmedlingen om arbetsplatsers lämplighet vid subventionerade anställningar, praktik och arbetsträning. Det gäller både förutsättningar för en digital hantering och att ge fackförbunden bättre ekonomiska förutsättningar att lämna yttranden genom att medfinansiera våra kostnader.

Det föreslås att Arbetsförmedlingens regler ska gälla även för kommunala bolag och aktörer och deras underleverantörer. I de fall som de har till uppgift att utföra Arbetsförmedlingens uppdrag och anvisningen till åtgärden och det inte går via Arbetsförmedlingen, anser förbundsstyrelsen att de också bör innefattas av samma regelverk som myndighetens övriga underleverantörer. Kraven bör ställas genom lag och inte i en nationell överenskommelse med SKR. Den praktiska hanteringen som med Arbetsförmedlingen bestäms via en överenskommelse med LO, anser vi inte vara praktiskt lämplig i detta sammanhang, eftersom förutsättningarna varierar mellan kommuner.

Vid flera arbetsmarknadspolitiska åtgärder, via Arbetsförmedlingen eller kommunala program, kan det finnas krav på lokala kollektivavtal eller så kan regler vara reglerade i kollektivavtal. Det ställer ansvar på det lokala fackliga arbetet, men ger rätt till information och möjlighet att påverka villkoren för dem som ska in på arbetsplatsen.

Förbundsstyrelsen anser att vi med kraft ska motverka exploatering av människor i utsatthet, som asylsökande med tillfälligt uppehållstillstånd eller den som söker arbetstillstånd från ett land utanför EU. Migrationsverkets nuvarande regler innebär att de ska inhämta ett yttrande från aktuell arbetsgivar- och arbetstagarorganisation. Myndigheten ska säkerställa att lön, försäkringsskydd och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Här har vi, oavsett om det finns kollektivavtal eller ej, ett ansvar att påvisa missförhållanden och försöka förhindra fusk som kan få katastrofala följder för individen. Oavsett asylstatus eller var du kommer ifrån bör du omfattas av samma skydd mot utnyttjande och vi ska kräva rättvisa löner och villkor samt att myndigheten tar hänsyn till våra yttranden. Vi ska samtidigt organisera medlemmar, förhandla och teckna kollektivavtal på de arbetsplatser som vi ombuds yttra oss om. Det är parterna på arbetsmarknaden som har till ansvar att binda arbetsplatser med kollektivavtal och inte den statliga arbetsmarknads- eller migrationspolitikens uppgift.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att bifalla 1:a att-satsen, att anse 2:a att-satsen beaktad och att avslå 3:e att-satsen.

Motion C82

Avdelning 44 Halland, 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Grundkrav på kollektivavtal

I dag finns det många arbetsgivare som har kollektivavtal enligt den svenska modellen. Detta innebär att de anställda har ett försäkringsskydd och är garanterade lägstalöner enligt avtal.

För att motverka osund konkurrens och lönedumpning på svensk arbetsmarknad ska kollektivavtal finnas vid offentliga upphandlingar, och när en arbetsgivare får stöd via Arbetsförmedlingen genom arbetsmarknadspolitiska program.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att de förekommande arbetsmarknadspolitiska programmen på Arbetsförmedlingen endast ska gälla på kollektivavtalsbundna arbetsplatser

att kollektivavtal ska finnas som grundkrav vid offentlig upphandling.

Utlåtande, motion C82

Förbundsstyrelsen ser det som en viktig princip att villkora att företag som erhåller ekonomiskt stöd av staten i ett arbetsmarknadspolitiskt syfte ska leva upp till villkor enligt kollektivavtal. Det får dock inte vara så att den statliga arbetsmarknadspolitiken blir ett verktyg för att binda arbetsplatser till kollektivavtal – det är i den svenska modellen parternas ansvar.

Det är vi som facklig organisation som genom aktivt arbete säkerställer att avtal följs och att fler arbetsplatser omfattas av kollektivavtal. Vi behöver hitta former för hur vi kan nyttja samrådet med Arbetsförmedlingen till kollektivavtalsteckning och för rekrytering av nya medlemmar på arbetsplatser där Arbetsförmedlingen beviljar arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Förbundsstyrelsen instämmer i att offentlig upphandling alltid ska ske med utgångspunkten att schysta villkor ska gälla på arbetsmarknaden. Offentlig upphandling får aldrig bli verktyg för att skada den svenska modellen. För IF Metall är det en viktig princip att villkoren för anställda regleras i avtal mellan parterna. Genom organisering och förhandling ska IF Metall teckna kollektivavtal också på de arbetsplatser som berörs av upphandlingar.

För närvarande kan myndigheter kräva villkor enligt kollektivavtal vid vissa förutsättningar och nivåer i upphandlingen. Det kommer att finnas tillfällen när det helt enkelt inte är möjligt att ha kollektivavtal som ett krav, exempelvis när det kan diskvalificera företag utan anställda utanför familjen eller nystartade företag.

Möjligheterna till krav på kollektivavtal eller kollektivavtalsenliga nivåer bör dock kunna utvidgas och stärkas och förbundsstyrelsen menar att kommuner, regioner och myndigheter bör ställa krav på det när det är möjligt. Krav på förändringar av kommunala policyer eller på enskilda upphandlingar bör drivas lokalt och i facklig-politisk samverkan. Det visar på det nödvändiga att vi inom kommuner och regioner har företrädare som delar fackföreningsrörelsens värderingar och målsättningar, att IF Metalls medlemmar tar plats i de politiska samtalen och väljs till politiska uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C83

Avdelning 46 Blekinge, 48 MittSkåne, 49 Nordvästra Skåne, 51 Sydvästra Skåne

Samhall – en skadlig arbetsmiljö för våra medlemmar

Sedan Samhall blev ett aktiebolag har företagets enda intresse varit ”Vinst till varje pris”. Vi ser det dagligen och det yttrar sig på flera olika sätt. De anställda ska hinna med att göra alltmer, oavsett om du arbetar på ett Samhall som är legotillverkare eller om du är ute på olika uppdrag. Stressen är uppenbar. Våra medlemmar ringer och gråter. En del reagerar med att bli förbannade när de inte klarar arbetet på grund av trycket från sina arbetsledare.

Vi har fått samtal där Samhall kräver att man måste kunna lyfta tungt för att över huvud taget bli föremål för arbete. Samhalls uppdrag är att utveckla den anställde men vi påstår att det i många fall är avveckling. Våra medlemmar tvingas till stöduppdrag trots

att man inte kan gå i trappor på grund av att ryggraden är bruten eller att personen sitter i rullstol.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för

att Samhall blir vad det en gång var tänkt att vara, dvs. ett företag utan vinstintresse, och där var och en har möjlighet att utvecklas utefter sin egen förmåga.

Utlåtande, motion C83

Samhalls ursprungliga ändamål var att tillgodose arbetsplatser för människor med arbets- handikapp eller funktionsvariationer och ändamålet är fortfarande detsamma. Verksamhetens innehåll har dock förändrats från att vara ganska passivt med industriproduktion och legotillverkning i skyddad verksamhet till att affärsmässigt leverera service och tjänster till företag och offentlig verksamhet. Samhall ombildades till aktiebolag 1992 och 2001 fick Samhall direktiv om att börja fungera som ett kommersiellt företag. Några år senare infördes kravet att Samhall ska vara lönsamt. Vinsten ska dock inte delas ut till staten, utan återanvändas i företagets fortsatta verksamhet.

Det finns dock en stor problematik i att kombinera samhällsuppdraget med en marknadsmässig verksamhet. Effektiviseringar har lett till brister i arbetsmiljön och i tillgången till stödfunktioner för Samhalls personal. Personer med vissa förmågor, kompetenser och anpassningsbehov får allt svårare att få ett arbete, eftersom de trängs undan till förmån för att alltmer högfungerande personal rekryteras.

Samhalls uppdrag är att erbjuda meningsfulla och utvecklande jobb i en bra arbetsmiljö åt personer med funktionsnedsättning och detta ska i vår mening alltid komma först. Samtidigt behöver Samhall gå i takt med arbetsmarknadens förändringar och synen på vad som är funktionsnedsättningar samt med förändrade förordningar och samhällets övriga insatser.

Förbundsstyrelsen instämmer i att den ursprungliga idén med Samhall inte uppnås i tillräcklig grad och att det finns behov av åtgärder. Om detta innebär en återgång till ursprunget eller något annat är svårt att avgöra, men förbundsstyrelsens mening är att IF Metall har ett ansvar att kräva av samhället att erbjuda reella möjligheter för de som har sämst förutsättningar att få ett utvecklande och meningsfullt arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C84

Avdelning 2 Norrbotten, 3 Norra Västerbotten, 4 Mitt i Norrland

Kompetensutveckling/karriärbyten

När planerade industrisatsningar i norr övergår i driftsättning av verksamheter och produktioner, kommer det att behövas många nya industriarbetare till alla nya arbeten. Många kommuner i våra nordliga län har minskat, eller helt lagt ner, många av industriutbildningarna och dessa måste byggas upp på nytt.

Behovet av ny personal inom industrin kommer också att generera karriärbyten, där människor byter yrkesbransch och kommer behöva helt ny utbildning. Det blir svårt när lokala kommuner ska klara av utbildningsbehovet när exempelvis bilmekanikern ska bli maskinmekaniker inom stålindustrin och undersköterskan ska bli ny bilmekaniker. Vi behöver se över hur våra regioner, med stora personalbehov, ska klara av personal- och kompetensförsörjningen och även hur samhället ska medverka för att finansiera behovet av all utbildning som kommer krävas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att ta fram förslag till finansiering av ett nytt vuxenutbildningssystem

att verka för ett utbildningsstöd motsvarande a-kassenivå för den enskilda individen.

Utåtande, motion C84

Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att nya industrisatsningar, teknikutveckling och klimatomställning ställer krav på ett vuxenutbildningssystem i världsklass. Det är en av anledningarna till att vi har varit drivande i frågor om trygghet och omställning och att vi länge engagerat oss i Teknik- och Motorbranschcollege.

För att reformen med omställningsstudier verkligen ska göra skillnad för våra medlemmar krävs ett bra utbud av utbildningar som är tillgängliga för dem. Den kommunala vuxenutbildningen är en andra chans för många personer som vill komma in på arbetsmarknaden eller på en utbildning, men som saknar betyg eller examen. Bland annat yrkesutbildningarna är en viktig del av utbildningssystemet för att kunna byta yrkesbana. Även folkhögskolan kan ge grundskolekompetens, gymnasiekompetens och behörighet till yrkeshögskola eller högskola. Komvux finansieras med både kommunala medel och statsbidrag. Folkhögskolan finansieras främst genom statsbidrag, men också via bland annat regionala anslag. Kurser och program på yrkeshögskola och högskola är också relevanta för att vidareutvecklas i ett yrke eller för att byta yrkesbana.

Förbundsstyrelsen anser att staten, regionerna och kommunerna har ett delat ansvar för att det ska finnas ett tillgängligt och relevant utbildningsutbud över hela landet. Regionala yrkesvux är ett bra exempel, där minst tre kommuner samverkar i planeringen och genomförandet av utbildningen. Statens finansiering villkoras genom krav på samråd med företrädare för utbildningen, arbetslivet, branscher, myndigheter och region. IF Metall kan i regionala strukturer själv, via LO eller i en collegestruktur vara delaktigt i samverkan kring regionala yrkesvux, exempel på detta finns bland annat i Region Värmland och i Göteborgsregionen.

IF Metall har länge drivit frågan om ökad långsiktighet i finansieringen av vuxenutbildningen tillsammans med arbetsgivarna i Industrirådet samt övriga LO-förbund. I juni 2022 beslutade regeringen att tillsätta en särskild utredare som ska se över hur i första hand yrkesutbildningen inom kommunal vuxenutbildning (komvux) kan bli mer effektiv och bättre anpassad efter de behov som finns, både på arbetsmarknaden och hos individer, och bland annat ska lämna förslag på en mer långsiktig finansieringsmodell.

År 2018 genomfördes en utredning (SOU 2018:71) på uppdrag av regeringen för att undersöka behovet av förändringar i regleringen av vuxenutbildningen, huvudsakligen när det gäller kommunal vuxenutbildning (komvux) och särskild utbildning för vuxna (särsvux). Den lämnade en rad förslag till förändringar, varav några beslutades under 2020 och infördes 2021. Med dessa statliga utredningar anser förbundsstyrelsen att ytterligare en utredning och finansieringen av vuxenutbildningen inte är nödvändig.

I samband med att de nya möjligheterna till omställningsstudier nu är på plats är frågan om tillgång till relevant utbildning för våra medlemmar ännu viktigare. Vårt förbund behöver därför i större utsträckning vara med och påverka utbud och tillgång till utbildningar nationellt, regionalt och i kommuner.

I och med omställningsstudiestödet och de kompletterande stöden i huvudavtalet finns en möjlighet till studier med god ersättning, oftast bättre än arbetslöshetsersättning, utan att nyttja studielån. Det är främst riktat till de som är väl etablerade på arbetsmarknaden. Omställningsstödet möjligheter till bland annat korta utbildningar och validering ska inte heller bortses ifrån.

Även om det finns viss möjlighet att studera under arbetslöshet anser förbundsstyrelsen att förutsättningarna för att kompetensutvecklas under tid i arbetslöshet behöver utvecklas. Ordinarie studielån ska användas i första hand, men studiestartsstöd eller aktivitetsbidrag kan i vissa fall ges vid heltidsstudier på grundskole- och gymnasienivå. Att

utveckla individens möjligheter till studier och arbetsmarknadsutbildning under arbetslöshet är viktiga krav som IF Metall driver tillsammans med LO. Ett starkt ordinarie studiestödssystem med krav på individen är nödvändigt och skulle kunna sättas ur spel med ett generellt utbildningsstöd motsvarande a-kassenivå.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Motion C85

Avdelning 26 Östergötland

Livslångt lärande

Arbetstagarorganisationen måste kontinuerligt vidareutvecklas för att stärka medlemmarna och företagets konkurrenskraft. En viss del av lönsamhet behöver återinvesteras i de anställda för att stärka företagets position och överlevnadskraft.

Klubbarna bör också få mer kunskap kring vikten av ESF och dess möjligheter till kompetensutveckling för sina medlemmar på arbetsplatsen.

Kompetensutveckling stärker våra medlemmars position på arbetsplatsen och gör att de blir attraktiva på arbetsmarknaden. Vi ska sträva efter att våra medlemmar ska få ett ökat och meningsfullt arbetsinnehåll där de har möjlighet till att vidareutvecklas.

Kongressen föreslås besluta ge förbundsstyrelsen i uppdrag

att se till att IF Metall från central nivå driver nationella utvecklingsprojekt med hjälp av ESF-medel och/eller strukturfondsmedel för att stärka och kompetensutveckla våra medlemmar

att förbundet från central nivå via nationella projekt engagerar förtroendevalda och företagsledning till att samverka i utvecklingsfrågor gällande både kompetensutveckling och organisationsutveckling lokalt på arbetsplatserna.

Utlåtande, motion C85

Strukturfonderna kan vara viktiga verktyg för att ge förutsättningar till medlemmars kompetensutveckling och utvecklingen av deras arbetsplatser. Under den gångna kongressperioden har IF Metall drivit ett nationellt ESF-projekt för kompetensutveckling på arbetsplatsen (kompetenssäkrad industri, 2018–2020) och på olika sätt varit delaktigt i ytterligare några.

Projekt med socialfondsmedel för att skapa kompetensutveckling kan ske nationellt, men det mesta av medlen fördelas regionalt. IF Metall Stockholms län drev 2017–2021 projektet Hållbar motorbransch och med de medel som fördelades under pandemin har flera avdelningar varit involverade i regionala kompetensutvecklingsprojekt.

Projektmedel från socialfonden är en avgörande del i hur kompetensutvecklingsinsatser finansieras och genomförs i Sverige. Det är därför viktigt att vi är delaktiga inom projekten och initierar idéer som leder till insatser för våra medlemmar. Att äga och driva projekt kräver dock stora åtaganden från förbund och avdelningar, i fråga om bland annat medfinansiering, arbetsinsatser och att tillhandahålla projektadministration. I många fall kan det ligga i vårt intresse att i stället för att själva driva projekten, genomföra dem i samverkan med andra nationella eller regionala aktörer där någon annan står som ägare. I andra fall kan ägande av ett projekt vara det bästa sättet för oss att omsätta EU-medel till aktiviteter för våra medlemmar. Det bör inte betraktas som ett egenintresse att själva äga projekten, det bör vägas från fall till fall.

För att projektinsatser ska få effekt på arbetsplatserna krävs att avdelningar och klubbar samverkar lokalt med arbetsgivare om utvecklingen på arbetsplatsen och att vi samverkar regionalt med aktörer som erbjuder eller tillhandahåller kompetensutvecklingsinsatser. För att lyckas med den lokala samverkan behöver vi utveckla organisationens kunskaper i kompetensutvecklingsavtal och förhandlingsverktyg, men också

kring hållbart arbete. Förbundskontoret och avdelningarna behöver delta i och initiera samverkan med andra, bland annat är andra förbund och LO-distrikten viktiga att involvera tidigt. Denna samverkan kan ske inom projekt, men bör också vara en del i den löpande ordinarie verksamheten inom hela förbundet.

Som en del i arbetet med att stärka organisationens kunskaper för förbundskontoret en kontinuerlig dialog med avdelningar och förtroendevalda i dessa frågor. Förbunds-kontoret kan bidra med kunskap om hur exempelvis ESF-medel kan användas i projektform för att bidra till att stärka medlemmarnas position på arbetsplatsen och arbetsmarknaden i övrigt. IF Metall har också via LO representation i flera regionala partnerskap som är insatta i de möjligheter som uppstår genom regionala utlysningar. Genom att avdelningarna stärker sin regionala närvaro får IF Metall större inverkan på hur medlen fördelas, bland annat till aktiviteter som ska bidra till validerings- och kompetensutvecklingsinsatser för att stärka våra medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår mot denna bakgrund kongressen besluta att anse motionen beaktad.

Dagordningens punkt 20

Förbundsstyrelsens förslag till handlingslinjer

Inledning

Handlingslinjerna är IF Metalls gemensamma prioriteringar och mål. De vägleder hela IF Metalls arbete. Genom att slå fast handlingslinjerna styr kongressen förbundets verksamhet.

Mellan kongresserna beslutar IF Metalls förbundsmöte om förbundskontorets årliga verksamhetsplaner, där aktiviteter för att uppfylla handlingslinjernas slutsatser återfinns. På motsvarande sätt ska avdelningar och klubbar bygga upp sina verksamhetsplaner på prioriteringar och inriktningsmål i handlingslinjerna. De gäller alla nivåer i förbundet.

Handlingslinjerna för kongressperioden 2022–2025 prioriterar två områden som är strategiskt avgörande för IF Metalls fortsatta styrka: vi ska teckna fler avtal, och vi ska bli fler medlemmar.

Dessa två prioriterade områden har långsiktig och grundläggande betydelse för framtiden för vår fackliga organisation och verksamhet. Dessa områden får därför en särställning när vi fördelar våra resurser och stärker våra arbetsformer.

Handlingslinjerna lyfter även fram inriktningsmål. De beskriver verksamhetsområden som kongressen särskilt vill uppmärksamma under kongressperioden.

Sammanfattning

Hållbar framtid för IF Metall – våra prioriterade områden och inriktningsmål

Vi prioriterar två områden:

- IF Metall ska, på alla arbetsplatser och i alla avdelningar, öka organisationsgraden. IF Metall ska uppnå minst 85 procents organisationsgrad.
- IF Metall ska teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Under kongressperioden gäller sju inriktningsmål som vägleder utvecklingen av vår fackliga organisation och verksamhet:

- IF Metall ska nå och upprätthålla minst 30 procent kvinnor i beslutande och rådgivande organ på central nivå och avdelningsnivå.
- IF Metall ska öka medlemskontakterna. Målet är att träffa medlemmar på alla arbetsplatser varje år. Särskild vikt läggs vid arbetsplatser utan klubb.
- IF Metall ska medverka till att fler medlemmar blir fackligt förtroendevalda och öka förtroendevaldas möjligheter att genom fackliga studier utvecklas i kompetens och ledarskap. Målet för studier är att minst 20 procent av våra medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal ska ha genomgått medlemsutbildning. Särskild vikt läggs vid att förtroendevalda i högre grad ska spegla de olika bakgrunder och förutsättningar som finns bland medlemmarna.

- IF Metall ska främja utvecklingen av det lokala fackliga arbetet för att bevaka och tillvarata medlemmarnas intressen. Målet är att arbetsplatser med 25 eller fler medlemmar ska vara organiserade i klubb.
- IF Metall ska på arbetsplatserna verka för hållbara arbeten, med fokus på att stärka skyddsombudens arbete samt klubbars och avdelningars strategiska arbete för möjligheter till kompetensutveckling. Särskild vikt läggs vid kvinnors arbetssituation och yrkesutveckling.
- IF Metall ska utveckla arbetet i frågor som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning i Sverige. Särskild vikt läggs vid avdelningarnas lokala och regionala engagemang.
- IF Metall ska stärka vår facklig-politiska samverkan genom att främja medlemmarnas vilja att ta politiska förtroendeuppdrag i kommuner, regioner och riksdag. Målet är att en procent av de aktiva medlemmarna ska ha politiska uppdrag för Socialdemokraterna 2027.

En hållbar facklig organisation

Medlemmarna är IF Metall. Vår fackförening tar form ur medlemmarnas verklighet och vilja till förändring. Tillsammans bygger vi en demokratisk folkrörelse som vilar på gemensamma värderingar och mål. Ett hållbart IF Metall är vår styrka att alltid utveckla vår verksamhet och våra arbetsformer för att vara en öppen och levande fackförening.

IF Metalls styrka bygger på att organisera medlemmar. Därför prioriterar vi att öka vår organisationsgrad. Vi ska behålla och stärka medlemmarna, samtidigt som vi lägger kraft på att organisera nya medlemmar. Det gäller hela vår organisation – alla arbetsplatser och avdelningar.

Vi ska fortsätta att utveckla våra insatser för att ge alla medlemmar möjlighet till delaktighet och påverkan. Vi erbjuder alla medlemmar facklig utbildning. Vårt gemensamma mål är att minst 20 procent av våra medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal ska ha genomgått medlemsutbildning.

Vi är ett IF Metall för alla medlemmar. Vår fackförening speglar arbetsplatserna och samhället. Alla, oavsett anställningsform, ska få frågan om att bli medlem och engagera sig i IF Metall. Vi ska arbeta för en större mångfald bland IF Metalls medlemmar och förtroendevalda när det gäller kön, ålder, sexualitet, religion, ursprung och funktionsvariation.

Alla människors lika värde är grunden för IF Metalls organisation och all vår verksamhet. Vi kämpar mot främlingsfientlighet och rasism. Vi är en feministisk fackförening. Våra värderingar lever vi upp till i våra beslut och arbetssätt. Därför fortsätter vi insatserna för jämställdhet, mångfald och inkludering.

Ett hållbart IF Metall innebär att vår styrka växer genom fler förtroendevalda. Därför satsar vi på att öka rekrytering till förtroendeuppdrag. Vi ska säkerställa att förtroendevalda i klubbar och avdelningar har tillgång till fackliga studier anpassade för uppdragen. Genom fackliga utbildningar ökar vi våra förtroendevaldas kunskap och stärker deras ledarskap. Trygga förtroendevalda är avgörande för facklig förändring som alltid förmår gynna medlemmarna.

Prioriterat område:

- IF Metall ska, på alla arbetsplatser och i alla avdelningar, öka organisationsgraden. IF Metall ska uppnå minst 85 procentens organisationsgrad.

Inriktningsmål:

- IF Metall ska nå och upprätthålla minst 30 procent kvinnor i beslutande och rådgivande organ på central nivå och avdelningsnivå.
- IF Metall ska öka medlemskontakterna. Målet är att träffa medlemmar på alla arbetsplatser varje år. Särskild vikt läggs vid arbetsplatser utan klubb.
- IF Metall ska medverka till att fler medlemmar blir fackligt förtroendevalda och öka förtroendevaldas möjligheter att genom fackliga studier utvecklas i kompetens och ledarskap. Målet för studier är att minst 20 procent av våra medlemmar på arbetsplatser med kollektivavtal ska ha genomgått medlemsutbildning. Särskild vikt läggs vid att förtroendevalda i högre grad ska spegla de olika bakgrunder och förutsättningar som finns bland medlemmarna.

Hållbara arbetsplatser

Kollektivavtalen är vårt verktyg för att värna och utveckla anställdas arbetsvillkor och löner. Genom kollektivavtal säkerställer vi vårt fackliga medbestämmande på arbetsplatserna. Därför ska vi stärka vår förmåga att teckna kollektivavtal och att verka genom förhandlingar, på alla nivåer i förbundet.

IF Metall värnar och utvecklar kollektivavtalens ställning på svensk arbetsmarknad. Vi är en stark kraft för hållbar svensk lönebildning. IF Metall verkar för rikstäckande kollektivavtal med reallöneökningar och värnar den konkurrensutsatta industrins lönenormerande roll på den svenska arbetsmarknaden. Vi fortsätter att utveckla samverkan inom ramen för Industriavtalet och Facken inom industrin. Samordningen med de övriga LO-anslutna förbunden är viktig för att förverkliga våra avtals- och lönepolitiska mål.

Vi fortsätter att utveckla insatserna för lokala lönesystem, för att främja jämställdhet och hållbara arbeten. Genom fler internationella ramavtal i internationella företag stärker vi respekten för fackliga och mänskliga rättigheter. Vi fortsätter vårt engagemang för att värna den svenska partsmodellen, där löner och arbetsvillkor avgörs i förhandlingar mellan fack och arbetsgivare. Det är parterna, inte politiken i Sverige eller EU, som bestämmer spelreglerna på den svenska arbetsmarknaden.

IF Metall är vårt fackliga engagemang på arbetsplatserna. Genom att utveckla den medlemsnära lokala organisationen tryggar vi en hållbar framtid för IF Metall.

Vårt lokala fackliga arbete på varje arbetsplats stöds av organisatoriskt starka avdelningar. Vår närhet till medlemmarna på arbetsplatserna, med starka klubbar och välutbildade förtroendevalda, är avgörande för att öka vår organisationsgrad. Lokalt på varje arbetsplats agerar vi för bättre arbetsvillkor och löner. Insatserna för att stärka det lokala fackliga arbetet fortsätter. Vårt mål är att arbetsplatser med 25 eller fler medlemmar ska vara organiserade i klubb. Målet förenas med utvecklingsinsatser för att säkerställa alla klubbars förmåga att uthålligt kunna bevaka och tillvarata medlemmarnas intressen.

Vårt fackliga engagemang på varje arbetsplats är avgörande för att förbättra arbetets organisering, arbetsmiljön och chanserna till lärande i arbetet. Trygga och utvecklande jobb är vårt sätt att möta arbetsgivarnas jakt på ökad flexibilitet. Trygghet och utveckling är vårt sätt att forma framtidens industriarbete i tider av klimatomställning och digitalisering.

Utveckling i arbetet ska vara jämställt. IF Metall ska fortsätta att göra särskilda insatser för att stärka kvinnors yrkesutveckling på arbetsplatserna, och det ska ske inom alla våra

avtalsområden. Alla ska ha rätt till en god arbetsmiljö. Här är skyddsombudens insatser avgörande.

Teknikutveckling och klimatomställning påverkar våra medlemmars arbeten och ökar behovet av chanser till lärande i arbetet. Därför ska vi stärka vårt engagemang för att öka alla medlemmars tillgång till validering och kompetensutveckling. Våra resurser ska riktas så att arbete för kompetensutveckling blir en strategisk del av klubbars och avdelningars verksamhet. Vårt mål är att en betydande andel av våra medlemmar ska ha konkreta möjligheter till validering och kompetensutveckling.

För de medlemmar som behöver ställa om till ett annat arbete ska IF Metall vara ett aktivt stöd. Därför ska vi öka engagemanget för att medlemmars omställning ska kunna ske med både aktiva utbildningsinsatser och god ekonomisk trygghet. Målet för den som behöver söka sig vidare på arbetsmarknaden ska inte bara vara ett annat jobb, utan ett bättre jobb.

Prioriterat område:

- IF Metall ska teckna kollektivavtal på alla arbetsplatser inom våra avtalsområden där vi har medlemmar.

Inriktningsmål:

- IF Metall ska främja utvecklingen av det lokala fackliga arbetet för att bevaka och tillvarata medlemmarnas intressen. Målet är att arbetsplatser med 25 eller fler medlemmar ska vara organiserade i klubb.
- IF Metall ska på alla arbetsplatser verka för hållbara arbeten, med fokus på att stärka skyddsombudens arbete samt klubbars och avdelningars strategiska arbete för möjligheter till kompetensutveckling. Särskild vikt läggs vid kvinnors arbetssituation och yrkesutveckling.

Ett hållbart samhälle

IF Metall är medlemmarnas röst på arbetsplatserna och i samhällspolitiken.

IF Metall ska ha styrka att verka både fackligt och politiskt i frågor som är viktiga för medlemmarna. Vår vardag och våra jobb avgörs inte bara av fackliga avtal, utan även av politiska beslut. Vårt engagemang behöver finnas i allt från trygghets- och välfärdspolitik till industripolitik.

IF Metall ska vara en kraft nära medlemmars verklighet för politik som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning. Därför fortsätter insatserna för att utveckla avdelningarnas lokala och regionala engagemang.

Vårt engagemang för våra medlemmar måste få genomslag och bli verklighet. Därför utvecklar vi vår facklig-politiska samverkan med Socialdemokraterna. Socialdemokraterna är det parti som ger oss reella möjligheter att påverka politiken i frågor som är viktiga för medlemmarna.

Vårt engagemang i samhällspolitiken bygger på våra medlemmars engagemang. Därför ska vi utveckla våra insatser så att fler av IF Metalls medlemmar tar plats i de politiska samtalen och väljs till politiska förtroendeuppdrag.

Det handlar om att utveckla medlemmars politiska delaktighet. Det är i medlemmarnas verklighet och vardag som vår facklig-politiska samverkan fylls med konkret innehåll.

Inriktningsmål:

- IF Metall ska utveckla arbetet i frågor som gynnar industriell tillväxt och sysselsättning i Sverige. Särskild vikt läggs vid avdelningarnas lokala och regionala engagemang.
- IF Metall ska stärka vår facklig-politiska samverkan genom att främja medlemmarnas vilja att ta politiska förtroendeuppdrag i kommuner, regioner och riksdag. Målet är att en procent av de aktiva medlemmarna ska ha politiska uppdrag för Socialdemokraterna 2027.

ifmetall.se/kongress